

ਭਲੀਬਖੀ ਦਾਸਤਾਨੇ ਦਥਾਵ

ਸ਼ੈਤਾਨਕੀ ਸਪਾਨੇਏ ਉਮਰੀ

ਥਾ'ਨੀ

ਸ਼ੈਤਾਨਕੀ ਕਹਾਨੀ
ਪੁਛ ਉਸਕੀ ਮਯਾਨੀ

ઈસ્લામ ઔર ઈન્સાનોં કે હકીકી દુશ્મનકી
તારીખી દાસ્તાન

ઈબ્લીસકી દાસ્તાને હયાત
યા'ની

શૈતાનકી સવાનેહે ઉમરી

જિસમેં

ઈબ્લીસકી દાસ્તાને હયાતકો નયે તર્જમેં ખૂદ
ઉસીકી ઝખાની પેશ કિયા ગયા હે. દુનિયાકી
ઈબ્તિદાસે અબ તક કે તમામ વાકિઆત
જિન્કા તઅલ્લુક કિસી ન કિસી તરહ
ઈબ્લીસકી જિન્દગીસે હે.

—: મુરત્તબહ —:

હઝરત મૌલાના ઝફર નિયાઝી

—: લિખ્યાંતર —:

(મૌલાના) સુલેમાન સા. મજદરી

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, તા. વડગામ (બ.કાં.)

પીન - ૩૮૫ ૨૧૦

સર્વે હક સ્વાધીન છે.

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન

સફા

❖ ઈસ કિતાબકો છપવાનેકા રાઝ (ભેદ) ! ..	૭
❖ ગુઝારિશ	૮
❖ તરતીબ	૧૯
❖ પૈદાઈશ	૨૦
❖ દુનિયાકી ઈબ્તિદા (શરૂઆત)	૨૪
❖ ઈન્સાની દુનિયાકા ધોકા	૩૫
❖ હસબો નસબ (પેઢીનામા)	૩૯
❖ માં-બાપકા હાલ	૪૦
❖ મેરી ઉમરકા શુરૂ' કા હિસ્સા	૪૩
આસમાનકી સુકૂનત (રહાઈશ)	૪૬
❖ આસમાનોંકી સુકૂનત (રહાઈશ) પેહલે	
આસમાન પર	૪૮
❖ દૂસરે આસમાન પર	૪૯
❖ ત્રીસરે આસમાન પર	૫૦
❖ ચોથે આસમાન પર	૫૦
❖ પાંચવે આસમાન પર	૫૧
❖ છઠ્ઠે આસમાન પર	૫૨
❖ સાતવે આસમાન પર	૫૩

मजमून

सङ्ख्या

♦ जन्मलमे	५४
♦ छेड पैगम्बर	५६
♦ आसिस्टन्ट पैगम्बरों की स्थानगी	५८
♦ जुद्धा वायसराय (नाथन)	६३
♦ सजसे पहला शैतानी ज्वाल	६६
♦ दूसरा शैतानी ज्वाल	६७
♦ बिज्रमल (अले.) की पैछामश	६८
♦ अल्लाह मिवांकी पेशीनमोर्द	७०
♦ हजरत आदम (अले.) का पुतला	७३
♦ निहरी के पुतलामे इहका पहला कदम	७७
♦ नेहूका हरफा	८०
♦ अल्लाह मिवांकी प्रोमाम	८२
♦ पहली सज	८६

भरदूह छेनेके आ'ह मेरी बार ज्वाहिशें ८७

♦ पहली ज्वाहिश	८८
♦ दूसरी ज्वाहिश	८९
♦ तीसरी ज्वाहिश	९०
♦ चौथी ज्वाहिश	९१
♦ मोम' की तलाश	९०
♦ जीजी हवासे मुलाअत	९५

મજમૂન

સફા

- ❖ ગૈર ઝરૂરી નોટ ૧૦૧
- ❖ ઔરતકી પેહલી ગલતી ૧૦૩
- ❖ ગૈર ઝરૂરી નોટ ૧૦૮

અહકમુલ હાકિમીનકી અદાલતમે ૧૦૧

- ❖ મુજરિમોકી હાજિરી ૧૧૨
- ❖ આદમ (અલૈ.) કી સજા ૧૧૪
- ❖ હવ્વાકી સજા ૧૧૬
- ❖ તાઉસ (મોર) કી સજા ૧૧૮
- ❖ હય્યહ (સાંપ) કી સજા ૧૨૦
- ❖ ઈન્જર ઔર ઊદકી સજા ૧૨૨
- ❖ મેરી સજા ૧૨૩

હમ સબકી એક દૂસરેસે મુખાલિફત ૧૨૫

- ❖ આદમ (અલૈ.) ઔર હવ્વાકા
બદલા લેનેકા જઝબા ૧૨૫
- ❖ આદમ (અલૈ.) કી મુઝસે મુખાલિફત ૧૨૫
- ❖ આદમ (અલૈ.) કી મોરસે મુખાલિફત ૧૨૬
- ❖ આદમ (અલૈ.) કી સાંપસે મુખાલિફત ... ૧૨૭
- ❖ આદમ (અલૈ.) કી ઈન્જર ઔર ઊદસે
દોસ્તી ૧૨૮
- ❖ મોરકા બદલા લેનેકા જઝબા ૧૨૮

મઝમૂન

સંક્ષી

- ❖ મોરકી આદમ ઔર હવ્વાસે મુખાલિફત ... ૧૨૯
- ❖ મોરકી સાંપસે મુખાલિફત ૧૩૦
- ❖ મોરકી ઇન્જર ઔર ઊદસે મુખાલિફત ... ૧૩૦
- ❖ મોરકી મુઝસે મુખાલિફત ૧૩૧
- ❖ સાંપકા બદલા લેનેકા જઝબા ૧૩૧
- ❖ સાંપકી આદમ (અલૈ.) સે મુખાલિફત ... ૧૩૩
- ❖ સાંપકી મોરસે મુખાલિફત ૧૩૪
- ❖ સાંપકી ઇન્જર ઔર ઊદસે મુખાલિફત ... ૧૩૪
- ❖ સાંપકી મુઝસે મુખાલિફત ૧૩૫
- ઇન્જર ઔર ઊદકા બદલા લેનેકા જઝબા ૧૩૫
- ❖ ઇન્જરકી આદમ ઔર હવ્વાસે મુખાલિફત ૧૩૫
- ❖ ઇન્જરકી મોરસે મુખાલિફત ૧૩૬
- ❖ ઇન્જરકી સાંપસે મુખાલિફત ૧૩૬
- ❖ ઇન્જરકી મુઝસે મુખાલિફત ૧૩૭
- ❖ મેરી શૈતાનિયત (ખબાસત ઔર શરાયત)
કા બચપન ૧૩૯
- ❖ દુનિયામેં મેરા પેહલા શાનદાર કારનામા .. ૧૪૧
- ❖ દુનિયાકા પેહલા કતલ ૧૪૪
- ❖ આતિશ પરસ્તીકા મઝહબ ઔર
ઉસ્કે નામ રખનેકી વજહ ૧૪૬

મઝમૂન

સફા

- ❖ ખુત પરસ્તીકા મઝહબ ઔર ઉસ્કે નામ રખનેકી વજહ ૧૫૧
- ❖ ખુત પરસ્તીકા રિવાજ ૧૫૫
- ❖ મેરી ઝિન્દગી કે કારનામે ૧૫૯
- ❖ તૂફાને નૂહ (અલૈ.) ૧૫૯
- ❖ અલ્લાહ મિયાં મુજે મઆફ કરના ચાહતે થે ૧૬૩
- ❖ મેરે મશહૂર કારનામોકી તફ્સીલ ૧૬૫

મુસલમાનો કે બહત્તાર (૭૨) ફિરકે

ઔર ઉન્કી તફ્સીલ

૧૬૮

- ❖ ફિરકએ જખરિય્યહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે ૧૭૦
- ❖ ફિરકએ કદરિય્યહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે ૧૭૧
- ❖ ફિરકએ જહમિય્યહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે ૧૭૨
- ❖ ફિરકએ મુરજિય્યહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે ૧૭૪
- ❖ ફિરકએ ખારજિય્યહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે ૧૭૬
- ❖ ફિરકએ રાજિય્યહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે ૧૭૭
- ❖ ઇન્કે અલાવહ ગ્યારહ ફિરકે ૧૭૯
- ❖ મેરે નામોકી તા'દાદ ઔર ઉન્કી તફ્સીલ ... ૧૮૦
- ❖ શયાતીનકી તા'દાદ ૧૮૨
- ❖ આજકલ કયા કર રહા હૂં ? ૧૮૪

બિસ્મિલ્લા હિરફમા નિર્હીમ
 ઈન્નશૈતાન લિલ્ઈન્સાનિ અદુબ્બુબ્બીન
 બેશક શૈતાન ઈન્સાનકા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ.

ઈસ કિતાબકો છપવાનેકા રાઝ (ભેદ) !

ઈન્સાનોકી એક મેહફિલમેં ગુનાહોંકા ઝિકર કિયા ગયા. એક બોલા, અગર દુનિયામેં શૈતાન હી ન હોતા તો કોઈ શખ્સ ગુનાહ ન કરતા. દૂસરેને કહા, શૈતાનકો કયૂં બદનામ કરતે હો, ગુનાહ ઈન્સાન ખૂદ કરે ઈસમેં શૈતાનકા કયા કુસૂર ?

ખાત કહીસે કહી પહોંચ ગઈ. સવાલ ઉઠા, ચે શૈતાન હૈ કયા બલા ? કિસીને કહા, ફરિશ્તા થા. કોઈ બોલા ફરિશ્તોંકા ઉસતાદ થા, આદમકો જન્મતસે નિકલવા દિયા, ઔર અબ દુનિયામેં લોગોંસે ગુનાહ કરા રહા હૈ, ચકીનકે સાથ શૈતાનકે મુતઅદિલક કોઈ કુછ ન બતા સકા.

દોસ્તોંમેંસે એક બોલા, ચાર દુનિયામેં હઝારો ઈન્સાનોં ને અપની સવાનેહે ઉમરીયાં શાએ' કી, લેકિન ફરિશ્તોંકી દુનિયામેં કિસીકો ચે જુરઅત ન હુઈ કે કમ સે કમ મા'લૂમ તો હોતા ચે લોગ કૌન હૈ ? ઔર ચે જો ઉન્કા ઉસતાદ મશહૂર હૈ, આબિર કયા ઐસી તકલીફ પળી કે ખીચારા ઈતના બદનામ હો રહા હૈ ? મા'લૂમ હોતા હૈ કે ફરિશ્તોંકી દુનિયા અપને આ'માલનામે ઈન્સાનોં કે સામને ભેજનેમેં શરમાતી હૈ, ઝરૂર

કોઈ ન કોઈ ખામી હોગી.

શૈતાન ભી કહી છુપા ખળા થા. વો હંસા ઔર ઉસને કહા, હમ લોગ ઈન્સાનોંકી તરહ ગુઠ નહી ખોલા કરતે, અગર તુમ હમારી સવાનેહે ઉમરી દેખના ચાહતે હો તો કલ સુખ્હ અપની મેઝો (ટેબલ) પર કિતાબ દેખ લેના.

અગલી સુખ્હ ઈન્સાનોંકી દુનિયામેં એક હેરતમેં ડાલનેવાલી કિતાબ શૈતાનકી સવાનેહે ઉમરી બળી દિલચસ્પીસે પળી જ રહી થી. લોગ હેરાન થે ઔર કહી દૂરસે શૈતાનકે કેહકહોંકી (ઝોરસે હંસનેકી) આવાઝે આ રહી થી. શૈતાનને અપની સવાનેહે ઉમરી અપની જખાનસે ઈસ તરહ શુરૂ કી.

ગુઝારિશ

કયૂં સાહબ ! જખ હમારે હાથોંસે બનાએ હુએ મિટ્ટી કે ખિલોને દુનિયામેં આકર અપની અપની સવાનેહે ઉમરીયાં શાએ' કરતે હૈ તો ફરિશ્તોં ઔર ઉન્કે સાથીઓને કિસીકા ખેલ (બળદ) થોળી મારા હૈ કે જખાન ઔર કલમ પર તાલા લગાએ ખેઠે રહે ? હમ અપની જિન્દગીકે હાલાત કયૂં ન લિખે, ઔર કયૂં ઉસે શાએ' ન કરે ?

આજ તક કિસી જીન, ફરિશ્તોં ને અપની સવાનેહે ઉમરી શાએ' નહી કી. કયૂં શાએ' નહી કી ? યે એક રાજ (ભેદ) હૈ, જિસે છુપા રખા ગયા હૈ. દુનિયામેં રેહનેવાલે કમ સમજ ઈન્સાન ઈસ્કો નહી જાનતે, ઔર નહી જાન સકતે. ખાકકી બની હુઈ અકલ કયા ખાક સમજેગી ? કે યે નુરાની ઔર

નારી દુનિયા આજ તક અપની અપની સવાનેહે ઉમરી લિખનેસે કયું દૂર રેહતી હૈ ? ચે મોટી અકલકે પુતલે શાયદ ચે સમજતે હૈ કે જીન્નો ઔર ફરિશ્તોંકો લિખના પળના નહી આતા. ઉન્હે લિખને પળનેકી જરૂરત નહી હૈ, લેકિન યાદ રહે કે હમને મિટ્ટી કે પુતલોંસે પેહલે ખાના સીખા હૈ, પેહલે ખોલના સીખા હૈ, અગર કિસીકો ચે ઘમંડ હૈ કે દુનિયાકા બે-સરો સામાન ઈન્સાન કિસી મા'મૂલીસે મા'મૂલી ફરિશ્તેકા ભી મુકાબલા કર સકતા હૈ તો ચે ઈન્સાનકી લિખ્ખી હુઈ હિમાકતો (બેવકૂફિયો) મેં સે એક અહમ હિમાકત ઔર નાદાની હૈ.

હમ ખહોત દિન ચુપ રહે, ખહોત દિન તક ઈન્સાનકી હવાઈ તા'લીમોંકો દેખતે રહે. અપને મુંહ મિયાં મીઠકું બનના સબકો આતા હૈ, સબ બન સકતે હૈ, લેકિન કેહને ઔર કરનેમેં બળા ફર્ક હૈ. ચે બે-સરો સામાન ઈન્સાન કેહતે હૈ કે ફરિશ્તે હમારી બરાબરી નહી કર સકતે, ઔર ગુરૂર કરતા હૈ કે અલ્લાહને ઈન્સાનકો અપના ખલીફા બનાકર દુનિયામેં ભેજા હૈ, અશરફુલ મખ્લૂકાત કેહરાયા હૈ. અફઝલુલ કાઈનાત ફરમાયા હૈ, ઔર ફરિશ્તોંકા મસજૂદ (સિજદેકા હુકમ માનનેવાલા) બનાયા હૈ.

અભી અગર કલ્અઈ (રાઝ) ખોલકર રખ દૂં તો સારી કિરકિરી (ખરબચડા) હો જાએ. અલ્લાહને અપની કરીમી કે સદ્દેકેમેં અપના ખલીફા કેહ દિયા તો કમ જર્ફ (કમસમજવાલા) ઈન્સાન જમાસે (આપેસે) બાહિર હુવા જતા હૈ.

અશરફુલ મખ્લૂકાત ઔર અફઝલુલ કાઈનાત ફરમા દિયા

ਤੋ ਉਸਦੀ ਗਰਦਨਮੇਂ ਐਕ ਮੁਸਤਕਿਲ ਛੁੜੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਧ ਜੋ ਗਰਦਨਕੋ ਝੁਕ੍ਹੇ ਛੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੀ. ਮਸਯੂਹ (ਕ੍ਰਿਸਤੋਂ ਨੇ ਉਸਕੋ ਸਿਯੋਹਲ ਕਿਆ ਹੈ.) ਭਨਾ ਦਿਯਾ ਤੇ ਅਯ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਮੇਂ ਸਾਰੀ ਕਾਧਨਾਤ ਛੁੜੀਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ.

ਅਰੇ ਵਾਹੁ ਰੇ ਤੇਰੀ ਕਮਝਰਦੀ (ਕਮਸਮਜੀ) ! ਧੰਤਨੀਸੀ ਆਤ ਪਰ ਉਭਲ ਪਯਤਾ ਹੈ (ਯਕਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ). ਦੋ ਆਂਧੇਂ ਹੋਨੇ ਪਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੋਰਯਸ਼ਮੀ (ਅੰਧੇਪਨ) ਦੀ ਧੇ ਛਾਲਤ ਹੈ. ਫਮੇਂ ਦੇਯ ਓ ਕਮਝਰਦੀ (ਕਮ ਅਕਲ) ! ਫਮੇਂ ਦੇਯ ! ਤੂ ਤੀਨ ਦਿਨਕੀ ਪੈਦਾਧਸ਼ ਹੈ, ਅਭੀ ਤੇਰੇ ਮੁੰਡਸੇ ਦੂਧਕੀ ਘੂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ. ਆਲੀ ਝਰਦੀ (ਉਥੀ ਸਮਝ) ਦੇਯਨੀ ਹੈ ਤੋ ਕਭੀ ਕ੍ਰਿਸਤੋਂਕੀ ਦੁਨਿਆਮੇਂ ਆ, ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਆਂਧੇਂ ਲਾ ਓਰ ਦੇਯ ! ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਕੁਧੇਂ ਧਲਾਛੀ ਛਾਸਿਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਦੀਦਾਰੇ ਘੁਦਾਵੰਦੀ ਛਾਸਿਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਅਸ਼ਕੀ ਦਰਯਾਨੀ ਛਾਸਿਲ ਹੈ. ਦੇਯ ਓਰ ਅਥਲੀ ਤਰਹ ਦੇਯ ਤੇ ਧੰਨ ਉਥੇ ਮਰਤਯੋਂ ਤੇ ਯਾਵਯੂਹ ਵੋ ਅਪਨਾ ਐਕ ਐਕ ਲਮ੍ਹਾ ਧਯਾਦਤੇ ਘੁਦਾਵੰਦੀਮੇਂ ਯਸਰਦੀ (ਗੁਝਰ) ਰਹਾ ਹੈ. ਮਮ੍ਹੂਨਿਯਤ (ਐਹਸਾਨਮੰਦੀ) ਦੀ ਮੇਅਰਾਯ ਭੀ ਦੇਯ ! ਵੋ ਘੁਦਾਤੇ ਯਲੀਕਸ਼ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ. ਅਸ਼ਰਕੁਲ ਮਯਲੂਕਾਤ ਭੀ ਨਹੀਂ, ਓਰ ਜੋ ਕੁਝ ਤੂ ਹੈ ਧਾ ਅਪਨੇ ਗੁਮਾਨਸੇ ਯਨਤਾ ਹੈ ਵੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਧੰਯਛਾਰੇ ਮਮ੍ਹੂਨਿਯਤ (ਐਹਸਾਨਮੰਦੀਕੋ ਯਾਹਿਰ ਕਰਨਾ) ਦੇਯ ਓਰ ਸ਼ਰਮਾ ਯ ! ਆਯ ਤੂ ਉਨ ਸਯਕੋ ਸਿਯੋਹਲਮੇਂ ਦੇਯਤਾ ਹੈ, ਧੇ ਆਯਸੇ ਛੀ ਨਹੀਂ ਅਯਲਸੇ ਸਿਯੋਹਲਮੇਂ ਹੈਂ, ਓਰ ਅਯਦ (ਫਮੇਸ਼ਾ) ਤਕ ਸਿਯੋਹਲ ਛੀ ਮੇਂ ਰਹੇਂਗੇ, ਉਨ੍ਹੀ ਤੇ ਯਾਲਿਕਨੇ ਐਕ ਦੌਲਤ ਯਯਸ਼ੀ ਹੈ, ਅਪਨੇ ਕਰੀਯ ਯਗਹ ਦੀ ਹੈ, ਧੰਸ ਐਕ ਐਹਸਾਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹੀ ਪੇਸ਼ਾਨਿਯਾਂ ਧੰਸ ਯੋਯਟਸੇ ਕਿਆਮਤ ਤਕ ਨਹੀਂ ਉਠ ਸਕਤੀ. ਅਯ

જરા અપને ગિરેબાનમેં મુંહ ડાલ ઔર તસફીયા (ફેસલા) કર. તૂ આજ અપની આતકો કયા સમજતા હૈ ? ખૂદ તુજે ચકીન હૈ કે ખુદાને તુજે સબ કુછ બનાયા હૈ, ઔર અબ ઝુક કર મેરે કાનમેં હી કેહ દે કે કભી તૂને ભી એહસાનમંદીકો આહિર કરનેકે લિયે અપના સર (માથા) ટેકા હૈ ? કભી ચે પેશાની ખુદાકે હુઝૂરમેં ઇસ લિયે ભી ઝુકી હૈ કે તુજે ખુદાને ખલીફા બનાયા હૈ ? અશરકુલ મખ્લૂકાત બનાયા હૈ, ઔર ન બને તુજે કયા કયા બનાયા હૈ ? શરમા જા ઓ છોટી ચાદરવાલે ? ઔર ચકીન કર લે કે જો તૂ હૈ વો આહિર નહી હૈ, ઔર જો આહિર હૈ વો તૂ નહી હૈ.

ઇન ફરિશ્તોકો દેખ જો કુછ હૈ, ઔર નહી કેહતે કે કુછ હૈ. ઇન્કે આ'માલકો દેખ ઔર સજા ઔર જાઝા ખ્યાલ કિયે બગૈર વો કર રહે હૈ જો ઉન્હેં કરના ચાહિયે, ઔર અપની દુનિયાકો દેખ, ઉન્કે આ'માલકો દેખ ! વો કિસ લિયે દુનિયામેં આએ હૈ, ઔર કયા કર રહે હૈ, ઔર ઇસપર ભી ચે દા'વા હૈ કે ઇન્સાન ફરિશ્તોસે અફઝલ હૈ, સારી કાઈનાતસે અફઝલ હૈ. બળા તીર મારા, અગર દિન રાતકે ચોખીસ ઘંટોમેં પાંચ મરતબા સર (માથા) ઝુકા લિયા, ગોયા ખુદા પર કોઈ બળા એહસાન કર રહા હૈ, કયા બતાઉ કોઈ ઐસા મૌકા' નહી આતા કે ઇન્સાન ઔર ફરિશ્તોકા મુવાજના (બરાબરી) કિયા જા સકે, વરના સિર્ફ એક લમ્હામેં બતા દેતા કે તેરી બિસાત (તાકત) કયા હૈ ? તૂ કિતને પાનીમેં તેર રહા હૈ ?

આજ હઝારોં સાલકે બા'દ અપને સીનેકા એક દબા હુવા

રાજ જાહિર કરનેકે લિયે મજબૂર હો રહા હૂં. વકત મજબૂર કર રહા હૈ, તાકે તૂજે બેદારીકી નિન્દસે હોશિયાર કરે. તૂ જગતેમં સો રહા હૈ, આલમે હોશમેં ભી બેખબર હૈ. આજ સુનાએ દેતા હૂં વો રાજ જિસે મૈને બહોત દિન તક છુપાએ રખ્યા થા. જી તો ચેહી ચાહતા થા કે તૂ ઈસી તરહ સોતા રહે, ઈસી તરહ બેખબરી કે આલમમેં સાંસ પૂરે કર લે, લેકિન કયા કરે ? મેરી બિરાદરી પર ઈદ્દામ આ રહા હૈ, મેરે ભાઈ-બંદો પર તોહમતેં લગ રહી હૈ, મેરે સાથીયોંકી બદનામી હો રહી હૈ, મેરે પુરાને દોસ્તોં પર તેરે તઅસ્સુબ ઔર ગુઝરકે આરે ચલ રહે હૈ. અબ ચુપ નહી રહા જાતા, જખાન ઔર દિલ મેરે કાબૂસે બાહિર હોતે જ રહે હૈ, ઔર વો એક એસી ખાત જાહિર કરનેવાલે હૈ, જિસે મૈને સીનેકી ઈન્તિહાઈ ગેહરાઈયોંમે છુપાયા થા.

ઈન્સાનોં કે નામ પર કારોબાર કરતે હુએ તુજે મુદતેં હો ગઈ, લેકિન ચે તો સોચ કે તૂ ઈન્સાન હૈ ભી યા નહી ? તુજમેં ઈન્સાનિયત ભી હૈ યા નહી ? નાદાન ! બહસ છેળનેસે પેહલે ઝરા અપને વુજૂદસે બહસ કર લી હોતી. ઝરા અપની ઝતકો પેહચાન લિયા હોતા જિસ નામ પર તૂ લગ રહા હૈ, જિસ ચીઝકો તૂ ફજીલત દે રહા હૈ વો કહાં હૈ ? કિસ્કે પાસ હૈ ? ઝરા પેહલે ઉસે તો તલાશ કર. જખ તો કેહતા હૂં કે ખાકકે બને હુએ ખાકી પુતલેકી અકલ ભી અંધી હૈ, અબ અકલકા રોના ભી ન રો, બલકે જાતે હુએ એહસાસકા દામન થામ લે, અગર ચે ભી ન રહા તો તૂ ભી ન રહેગા. દેખ ! તેરે એહસાસકી ધજજ્યાં કેસી પરાગંદા (તિત્તર બિત્તર) હૈ.

અખ ભલા ચે તો સમજ નાદાન ! કે જખ તેરે એહસાસકા ચે આલમ હે તો તૂ કયા ખાક સમજ સકતા હે અપની ભલાઈ-ખુરાઈકો ? ઔર કયા ખાક જન સકતા હે અપને વજૂદકી ખિસાત (તાકત) કો ? અપને તગચૂર ઔર ઈનકિલાબકો ? જિસ ઈન્સાનિયતકે નામ પર તેરા મદાર હે વો ઝમાના હુવા. ગુરૂર ઔર તકબ્બુરકે રેગિસતાનમેં દફન હો ગઈ, જો લોગ ઉસ્કી તલશામેં નિકલે ચે ઉન્હોં ને ભી અપની ઉમરકા ચળ્હાવ ઉસ બે-નિશાન મઝર પર ચળ્હા દિયા. અખ તો ઈન્સાનિયતકે મઝર પર કિતાબોં કે અલાવા રોનેવાલે ભી કહી નઝર નહી આતે.

કયૂં સુન લી ન-રાઝકી ખાત ? તઅજબુબમેં કયૂં પળ ગયા હે ? દુખતી હુઈ રગ તકલીફ હી દેતી હે. તઅજબુબ ન કર, જવાબ દેનેકી કોશિશ ન કર. ચે દુનિયા હે ઈસમેં ચેહી હોતા આયા હે. અશરફુલ મખ્લૂકાતીકા તમગા (નિશાન) લગાએ નદમતકી જગહ પર બેઠા રેહ, ઔર ઈનકિલાબાતે ઝમાના દેખતા જા. નાસમજ ઈન્સાન ! ફરિશ્તોંસે ઉલઝકર કયા કરેગા ? ચે દુનિયાકે ઈન્સાનસે કહી ખાલાતર (ઉચે દરજેકે) હૈ. ચે અપને પરવરદિગારકી નેઅમતોંકો પેહચાનતે હૈ. ઈન્કી કદર ઔર મરતબા જાનતે હૈ. જો કુછ મિલા હે ઉન્હી કે પાસ રહેગા, ઔર જો કુછ ચે હે ચહી રહેગે. ઈસ લિયે કે ચે શુક કરના જાનતે હૈ, એહસાસ રખતે હૈ, ઔર કભી ગુરૂર નહી કરતે. તુઝ નામો નિહાદ (નામકે લિયે) ઈન્સાનકી તરહ ઉન્કી ગરદન કભી નહી અકળાતી. તેરે જૈસી એહસાન ફરામોશીયાં ઉન્કે ખમીર (ફિતરત) મેં નહી રહી,

તેરે જૈસા તઅસ્સુબ ઉન્હે દિલો દિમાગ પર સવાર નહી હો સકતા. તુઝ જૈસા ગુઝર કરના ચે નહી જનતે, ઉન્હોં ને કભી નહી કહા કે હમ ફરિશ્તે ઈન્સાનોંસે અફઝલ હૈં. અરેન્નાદાન ઈન્સાન ! તૂ ફિર કુછ હૈ. ઉન્હોં ને તો 'કિસી હકીર મખ્લૂકો ભી અપને સે ખુરા નહી સમજા, ઔર સમજા કયૂં નહી ? ઉન્હે કિસીકી અઅજાઈ યા ખુરાઈ પર ગૌર કરનેકા વકત હી નહી. ઉન્કો તો પરવરદિગારકી નેઅમતોંકા શુક્રિયહ અદા કરને હી સે કુરસત નહી મિલતી, કિસી કી ખુરાઈ ભલાઈ મેં હિસ્સા કેસે લેં ?

ઔર હાં, ચે ભી સુન લે કે અગર તેરી તા'લીમાત હદસે ન બળ્હતી, ઔર તૂ ઈન્સાનિયતસે ખાગી હોકર ફરિશ્તોંકો ઔર મુજે લઅન-તઅન ન કરતા, યા હમેં અપનેસે કમતર ન સમજતા તો કસમ હૈ મુજે અપને પૈદા કરનેવાલે કી ! કે મૈં તુજે કભી જવાબ ન દેતા, લેકિન વકત ઉસતાદ હોતા હૈ, મુજે તેરી હવાઈ પરવાજને હી મજબૂર કિયા હૈ કે તુજે તેરી સહીહ ખિસાત (તાકત) કા અંદાજા કરા દૂં, ઔર ખતાઉ કે આજ તૂ ઈન્સાનિયતકે શર્ફ કે નામ પર દુનિયામેં હવાઈ ગોલે છોળ રહા હૈ. હર લિહાજસે ઔર હર તરહસે મેરી મુઠ્ઠીમેં સમા સકતા હૈ, ઈસ લિયે કે તેરે પાસ વો ચીઝ હી નહી રહી જિસ્કી બિના પર ઔર જિસ્કે ઝોર પરે તૂ મેરા મુકાબલા કર સકતા, ઔર ઝરા અપના કાન કરીબ લા, તુજે ચુપકેસે ચે ભી ખતા દૂં કે તૂ ઝમાનાસે મેરી મુઠ્ઠીમેં હૈ, મેરે ઈશારોં પર નાચ રહા હૈ. નાસમજ બચ્ચે ! ગુઝર ન કરના. ઝરા અપને અંદર દેખ ! મૈં ખોલ રહા હૂં. તૂ તો એક કાટકે પુતલે (લકળીકી

गुणिया) की तरह रह गया है जिसे मदारी के धंशारों पर नाचना पणता है. अब तेरे बाल बाल पर मेरी हुकूमत है, और तुज कमजई (कम समझ) के पुण्डमें समाकर मुझमें ली गुजर और तकण्णुरका मादा (असर) बण्ड गया है, अब मैं ली गुजर कइंगा, अपनेको सारी दुनियासे अइजल समजूंगा, और धंस पातको सभसे मनवानेकी कोशिश कइंगा.

तेरा अेक नुकसान तो जरूर हुवा है के तुजमेंसे वो चीज जाती रही जे तेरी जिन्दगीका सरमाया थी. वो ता'लीम जे तेरे परवरदिगारने तुजे दी थी, लेकिन अब तुजे मेरा अेहसानमंद रहना पड़ेगा के तेरी आध्न्दा जिन्दगी और उसके अब सभ कुछ मुझसे मनसूख हो जायेंगे, दुनियावाले तुजे सीधा और सच्चा कहेंगे, तेरी भतायें मेरे नामअे आ'भालमें दर्ज (दाखिल) कराई जायेंगी, लेकिन मुजे धस्की परवा नहीं है, ये सभ कुछ मैं पेहले ही से जानता हूं जे कुछ होगा वो सभ मेरे धल्ममें है.

अच्छा ! ये बात तो भता दे ये जे अपनी सवानेहे उमरीयां शाअे' करता है, धंससे तेरा भकसद क्या है ? क्या सवानेहे उमरी धसीका नाम है के अपनी जिन्दगीसे मिलती जुलती कुछ जूकी सच्ची ता'रीफें अेक जगह जमा' करके छाप दी जायें, या कुछ और ली मुदआ (मतलब) है. आजकल मैं देभता हूं के हर पैसेवाला आदमी अपनी पूरी जिन्दगी किताबकी शकलमें छापता है, और दुनियामें फैलाता है. आभिर धंस पातसे क्या ब्याहते हैं ? क्या ये लोग सभ अपनी जिन्दगी के सच्चे सच्चे वाकिआत लिखते हैं ? अगर

ઐસા હૈ તો મૈને આજતક કોઈ સવાનેહે ઉમરી ઐસી નહી દેખી, જિસમેં કિસીને અપની ખુરાઈયાં ઓર અપને ગુનાહ ભી સાફ સાફ લિખ્ખે હો. કયા ઈસ ભરી દુનિયામેં કોઈ ગુનાહ હી નહી કરતા ? ઓર અગર કરતા હૈ તો ઉન લોગોને અપની તા'રીફો કે સાથ સાથ અપને ઐખ ક્યું ન ખતાએ ?

ખૈર ! ઈસે ભી જાને દો. સિફ ચેહી ખતા દે કે પેહલે જમાનામેં તો લોગ અપને ખજોંકી સવાનેહે ઉમરીયાં લિખ્ખા કરતે થે, ઓર ઉસમેં ચે ભી મુશ્કિન થા કે દસ-ખીસ તા'રીફો કે સાથ એક આધ ખુરાઈ ભી લિખ દેતે, લેકિન અખ તો નઈ હવા ચલ રહી હૈ, જિસે દેખો ખુદ અપની જિન્દગી કે હાલાત છાપતા હૈ ઓર શાએ' કરતા હૈ, તો ફિર સવાનેહે ઉમરી કયા હુઈ ? જિસમેં જિન્દગી કે મુકમ્મલ હાલાત ન હો. અરે વાહ રે ઈન્સાનકી દુનિયા ! મીઠી મીઠી હળપ, કળવી કળવી થૂ થૂ, ઓર દા'વા ચે કે હમ ઈન્સાન હૈ, અશરફુલ મખલૂકાત હૈ, મુતઅસ્સિખ કહી કે.

અરે ! અગર સવાનેહે ઉમરી લિખ્ખો તો સખ કુછ લિખ્ખો, તાકે દુનિયાવાલે તુમહારે અચ્છે કારનામોસે સખક લે સકે, ઓર તુમહારી નાદાનિયોસે એહતિયાત, ઓર ગુનાહોસે ઈખરત હાસિલ કરે. કયા હુવા કે છાંટ છાંટકર તા'રીફે લિખ મારી, ઓર ગુનાહ તો ગોયા કિયા હી નહી.

ચેહી વો જખખા હૈ જિસને મુજે અપની સવાનેહે ઉમરી લિખને પર મજબૂર કિયા હૈ. મૈને સાલ હા સાલ ફરિશ્તોકો તા'લીમ દી હૈ, ઓર અખ દુનિયાવાલોકો ભી તા'લીમ દેના

ચાહતા હું. પળનેવાલોંકો મેરી જિન્દગીસે મજબૂરન સબક લેના પજોગા. વો દેખેંગે કે મૈને અપની જિન્દગી કે હાલાત લિખતે હુએ ન અપની કિસી તા'રીફકો અહિર કરનેકી કોશિશ કી હૈ, ઔર ન કિસી ઐબ પર પરદહ ડાલનેકી. જો કુછ ગુજરા હૈ વોહી લિખ રહા હું, ચાહે વો અચ્છી ખાત હો યા ખુરી. મેરા મકસદ અપની જિન્દગી કે હાલાત લિખના હૈ. અગર ઈસમેં કોઈ સબક મિલ સકે તો હાસિલ કર લેના, ઔર અગર કોઈ ખુરાઈકી ખાત હો તો નઝર અંદાઝ કર દેના. કયું કે ખુરાઈકા અંજામ હમેશા તકલીફ દેનેવાલા હોતા હૈ. અચ્છા ઈન ખાતોંકો છોળ ! યે મેરે કેહનેકી નહીં હૈ. મેરા મિશન (તખલીગ) ઈસ કિસમકી ગુફ્તગૂ ઔર નસીહતોંકો જાઈઝ કરાર નહીં દેતા. મૈને જો કુછ ભી લિખ્યા હૈ સચ જાનના, ખબી ઝખરદસ્ત કુરખાની દી હૈ. ઐસી કુરખાની જિસ્કી મિસાલ દુનિયામેં નહીં મિલ સકતી. દુનિયાવાલે મુજે અપના દુશ્મન સમજતે હૈ. માન લો અગર યે ખાત સહીહ હૈ તો ઉન્હે માન લેના ચાહિયે કે કોઈ દુશ્મન ઐસી કામ આનેવાલી નસીહતેં અપને મુખાલિફકો નહીં કર સકતા. યે ઈખ્લાસ યકીનન હૈરતમેં ડાલનેવાલા હૈ જો મુઝસે સરઝદ હુવા, બહરહાલ ઈસે કુછ હી સમજા જાએ મુજે ઈસ્સે કોઈ એ'તરાઝ (મુખાલિફત) નહીં. અબ તો મુજે સિર્ફ એક હી ધુન હૈ, ઔર વો યે કે મેરી સવાનેહે ઉમરી શાઅ' હો.

મૈં અભી નહીં જાનતા ઔર નહીં જાનના ચાહતા હું કે મેરે ઈસ અનોખે ઈકદામ (કામ) સે મુજે યા મેરે મિશન (તખલીગ) કો કોઈ ફાઈદા પહોંચેગા યા નુકસાન. કયું કે મૈં યે

સખ કુછ તકલીફકે જખેસે મુતઅસ્સિર હોકર કર રહા હું, ઔર દુનિયાકો યે દિખાના ચાહતા હું કે સવાનેહે ઉમરી લિખનેવાલેકો ઔર ખુસૂસન સવાનેહે ઉમરી લિખાનેવાલેકો ઈમાનદાર હોના ચાહિયે. ઔર આઝદી કે સાથ વો તમામ વાકિઆત સિલસિલાવાર લિખને દેને ચાહિયે, જિનસે ઉસ્કી જિન્દગીકો વાસ્તા પળા હો. યે એહતિયાત ગલત હૈ કે ખુરાધકો નજર અંદાજ કરકે તસવીરકા એક હી રૂખ પેશ કરે. ઉસ્કે ખા'દ યે ભી ગૌર કરના ચાહિયે કે જિસ વુજૂદકો ઈન્સાનકે દરબારસે મરદૂદે ખારગાહ ઔર શૈતાન ઔર લઈન જૈસે ખિતાબાત (નામ) અતા હો ચુકે હૈ. વો ઈઝહારે હકીકતમેં (હકીકતકે અહિર કરનેમેં) ઉન લોગોસે કિતના આગે હૈ જો મુકદ્દસ સૂરતે લિયે હુએ બ-અહિર અહિદાના જિન્દગીયો કે માલિક હૈ, ઔર જિન્કે હર અહિરી ફે'લ (અમલ) સે તકદુસકે સમંદરમેં તૂફાન આ જાતા હૈ, ઔર જબ દો-ચાર કોળીયો કે નફા' ઔર નુકસાનકી સૂરત આ પળતી હૈ તો ઉસ્કી અખાન મુખ્તાલિક્ શાખોમેં તખ્દીલ હો જાતી હૈ.

તસવીરકે દોનૂ રૂખ સામને હૈ. એક તરફ શૈતાન હૈ, ઔર દૂસરી તરફ તકદુસકા ઠેકેદાર. શૈતાનકે લિયે ઈન્સાનકી ખારગાહસે જો કુછ અતા હોતા હૈ ઉસે ભી સામને રખ્યા જાએ, ઔર તકદુસ મઆબ (પાકે દામન) મૌલવી સાહબકે લિયે ઈન્સાનકે પાસ જિતની અકીદત હૈ વો ભી સામને રહે. ઈસ્કે ખા'દ મેરી ઉપર ઝિકર કી ગઈ તહરીર (લિખાઈ) પળી જાએ, ઔર ગૌર કિયા જાએ કે દોનૂ ફરીકે હક અહિર કરનેમેં કિતને કુઆજ યા બખીલ હૈ, અગર પળનેવાલે કે

ખ્યાલમેં મુઝ શૈતાનકે નામ દરોગગોઈકા કુરઆ (ઝુલ્પનકા નામ) નિકલ આયા તો બિસ્મિલ્લાહ ! નિયાઝમંદ હાજિર હૈ. પેહલે અલ્ફાઝમેં કુછ ઔર ઈઝાફા ફરમા દિયા જાએ. વ હવે દોસ્ત મી રસદ નેકોસ્ત (યા'ની જો કુછ ભી દોસ્તકો પહોચે હીક હૈ) ઔર અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા ચે ખુશનસીબી તકદુસ મઆખકે (પાક દામનકે) હિસ્સામેં આએ તો સિફ દિલહી દિલમેં એક બાર દોહરા લેના ચાહિયે, ઔર ભૂલ જના ચાહિયે કે હમ કયા સોચ રહે થે. બજાએ ઈસ્કે કે કિસી પર અહિર કિયા જાએ કે ઝમીર (અંદર) સે કયા આવાઝ આ રહી હૈ ? (ખાકસાર :- ઈબ્લીસ)

તરતીબ

મેં અપની સવાનેહે ઉમરી લિખનેસે પેહલે ચે ઔર અર્ઝ કર દેના ચાહતા હૂં કે મેરે પાસ અલી કોઈ એસા મુન્શી (લિખનેવાલા) નહી જો મેરે બતાએ હુએ વાકિઆત સિલસિલાવાર લિખ સકે. ઔર અહિર હૈ કે મેં એક સાથ ચે દોનૂં કામ અંજામ નહી દે સકૂંગા, ન મેરે પાસ ઈતના વકત હૈ ઔર ન ખાહિર ઈસ્કી કોઈ ઝરૂરત. મેરા મકસદ જિન્દગી કે વાકિઆત ઔર સવાનેહે હયાતકો રોશનીમેં લાના હૈ, ઔર ઉસ્કે લિચે ચે ઝરૂરી નહી હૈ કે તકદીમ ઔર તાખીર (જલ્દી ઔર દેરી) કા ખ્યાલ રખ્યા જાએ, પસ મેરી જિન્દગી કે વાકિઆત પબ્હનેવાલોકો ચે નઝર અંદાઝ (નામંઝૂર) કર દેના પજોગા કે મેં સિલસિલા કયૂં કાઈમ ન રખ્યા. (ઈબ્લીસ)

પૈદ્યર્થશ

મેરી પૈદ્યર્થશકા જમાના ઔર ઉસ્કે પેહલેકે હાલાત કુછ
એસે પેચીદહ હૈ કે મૌબૂદહ જમાનાકે ઈન્સાનકી અધૂરીમ્મકલ
ઉન્કી મિર્દ (કરીબ) કો ભી નહી પહોંચ સકતી. ઈસ ત્યાસતે
મુજે અપને નાદન મુખાતબકો સમજાનેકે લિવે ઉન્કી તફ્સીલ
ભી લિખની પળેગી. ક્યુંકે ઈન્સાન બીચારા બહોત હી મૈહદૂદ
(ઘોળી) અકલકા પુતલા હે, ઔર જહાં તક ઉસ્કી અકલ
કામ કરતી હે ઈસ્સે જિયાદહ વકીન કરને કે લિવે વે કલ્હી
તેયાર નહી હોતા. યુનાંચે ઈસ નાસમજકો સમજાને કે લિવે
મુજે વો તમામ વાકિઆત તફ્સીલકે સાથ ભી લિખને પળેજે
એ મેરી પૈદ્યર્થશસે પેહલે તશ્કીલે આલમકે (દુનિયા કે વખૂદકે)
લિવે જાહિર હુએ ઔર દુનિયા મૌબૂદહ શકલમેં આઈ.

સબસે પેહલે તો મુજે વે બતાના હૈ કે દુનિયા કિસ તરહ
બની ઔર ક્યું બની ?

કિસ તરહ બની ? વે તો મૈં ખૂબ બનતા હૂં ઔર મુજે
ખૂબ બતાયા ગયા હૈ, લેકિન કિસ લિવે બની ? ઈસ્કા બ્યાબ
મેરે પાસ સિર્ફ એક હૈ, ઔર ઈસ્મેં એ'તિરાજ (સવાલ) કી
કિસીકો મબલ હી નહી.

ખુદસે પૂછ ગયા કે પરવરદિગાર ! દુનિયાકો પૈદ્ય
કરનેસે તેરા કયા મન્શા હૈ ? ઔર વે સબ ખેલ ક્યું ખેલા
ગયા હૈ ?

બ્યાબ મિલા -

મૈં એક છુપા ખજાના થા. મુજે અચ્છા મા'લૂમ હુવા કે મૈં

ਪੇਹਚਾਨਾ ਭਓ, ਵਿਲਾਅ ਤੈਨੇ ਕਾਠਨਾਤਕੀ ਯੁਨਿਆਦ ਭਲੀ.

ਅਭ ਭਤਾਏ ! ਈਸਰੋਂ ਕੌਨ ਦਮ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ? ਔਰ ਈਸੇ ਆ'ਦ ਸਵਾਲ ਈ ਕਯਾ ਆਕੀ ਰੇਹ ਭਤਾ ਹੈ. ਭਭ ਭਤਾਨੇਵਾਲਾ ਯੂਦ ਈ ਵੇ ਕੇਹ ਦੇ ਕੇ ਈਸੇ ਆ'ਦ ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਕਰ ਸਕੇ. ਯੈਰ ਯਲੋ ! ਅਯਯ ਫੁਵਾ ਕੇ ਦੁਨਿਆ ਭਨਾਨੇਕਾ ਭਵਾਭ ਉਲੋਨੇ ਯੂਦ ਈ ਦੇ ਦਿਵਾ.

ਅਭ ਰਹਾ ਵੇ ਸਵਾਲ ਕੇ ਵੇ ਦੁਨਿਆ ਕਿਸ ਤਰਹ ਭਨੀ ? ਵੋ ਮੁਯਸੇ ਪ੍ਰਥ ਵੀਭਿਏ. ਮੁਯੇ ਲੀ ਨਿਲਾਯਤ ਈ ਮੋ'ਤਭਰ ਵਾਸਤੋਸੇ ਆ'ਵੂਮ ਫੁਵਾ ਹੈ. ਔਰ ਸਾਫ਼ ਈ ਕਯੂੰ ਨ ਕੇਹ ਦੂ ਕੇ ਮੁਯੇ ਯੂਦ ਭੇਰੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਨੇ ਮੁਯਤਵਿਫ਼ ਔਕਾਤਰੋਂ ਸਮਯਾਯਾ ਹੈ. ਕੁਭ ਤੋ ਯੂਦ ਭਯੈਰ ਦਰਯਾਫ਼ਤ (ਆ'ਵੂਮ) ਕਿਏ, ਔਰ ਕੁਭ ਮੁਯਤਵਿਫ਼ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਕੀ ਆ'ਰਿਫ਼ਤ ਮੁਯੇ ਤਾ'ਵੀਮ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਪਸ ਅਯਰਤ ਹੈ ਕੇ ਅਪਨੇ ਲਾਵਾਤਕੀ ਈਭਤਿਦਾ ਕਰਨੇਸੇ ਪੇਹਲੇ ਵੇ ਸਮਯਾਓ ਕੇ ਦੁਨਿਆ ਕਿਸ ਤਰਹ ਤਰਕੀਲਰੋਂ ਆਏ.

ਐਕ ਨੂਰ ਥਾ ਭਿਲੇ ਮੁਤਅਵਿਲਕ ਮੁਯੇ ਭਤਾਯਾ ਗਯਾ ਕੇ ਵੋ ਚੈਮਭਰੇ ਆਭਿਫ਼ੁਜ਼ਮਾਂ (ਸ.ਅ.ਵ.)ਕਾ ਨੂਰ ਹੈ. ਯੂਦ ਮੁਯੇ ਲੀ ਉਸਕੀ ਜਿਯਾਰਤ ਭਲੋਤ ਮਰਤਭਾ ਨਸੀਭ ਫੁਏ ਹੈ. ਉਸ ਵਕਤ ਭਭਕੇ ਤੈ ਆਸਮਾਨ ਪਰ ਜਿਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾਯਾ ਗਯਾ ਥਾ.

ਲਾਂ ਤੋ ਵਾਕਿਆਤ ਵੇ ਹੈ ਕੇ ਉਸ ਵਕਤ ਭਭ ਕਾਠਨਾਤਰੋਂ ਕੁਭ ਲੀ ਨ ਥਾ. ਸਿਫ਼ ਨੂਰੇ ਯੂਦਾਵੰਦੀ ਈ ਹਰ ਤਰਫ਼ ਭਵਾ ਅਫ਼ਰੋਜ ਥਾ ਕੇ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰਨੇ ਅਪਨੇ ਪੇਹਚਾਨੇਕੇ ਲਿਏ ਦੁਨਿਆਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇਕਾ ਈਯਾਦਾ ਕਿਆ. ਯੁਨਾਂਏ ਉਲੋਨੇ ਈਸ ਨੂਰਕੇ ਦੋ ਹਿਲਸੋਂ ਤਕਸੀਮ ਫ਼ਰਮਾ ਦਿਵਾ. ਪੇਹਲਾ ਹਿਲਸਾ ਭਿਲੇ ਐਕ ਰਾਯ ਥਾ, ਔਰ ਭਿਲੇ ਸਿਫ਼ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ਈ ਭਨਤਾ ਥਾ. ਦੂਸਰੇ ਹਿਲਸਾਸੇ

જિયાદહ રોશન ઔર જિયાદહ ચમકદાર થા. ઇસ તકસીમકે ખા'દ સાનેએ મુતલક (સર્જનહાર ઔર ખુદા) ને પેહલે હિસ્સેકા નામ નૂર રખ્યા થા, ઔર બાકી આધા બે સિક્કેતે નૂરસે કમ દરજા પર થા જિસ્સે ખાસ રોશની અલાહિદા કર લી ગઈ. ઇસ્કો ભી દો હિસ્સોમેં તકસીમ ફરમા દિયા. પેહલે હિસ્સાકો દૂસરે હિસ્સા પર ફજીલત દેને કે લિયે ઉન્મેં ખાસ મખ્સૂસ તરમીમ ફરમા હી ગઈ. ચુનાંચે પેહલે હિસ્સાસે જિસ્કા નામ નાર તજવીજ હુવા થા. કૌમે જીન પૈદા હુઈ, ઔર બાકી આધા દૂસરા હિસ્સા જિસ્મેં નૂરી સિક્કેતે મઅદૂમ (ખતમ) હો ચુકી થી અરવાહે શયાતીન ઔર અરવાહે ખખીસાકે લિયે રેહ ગયા.

ચુનાંચે અબ ચે તકસીમ ઇસ તરહ હુઈ કે પેહલા હિસ્સા બે ખાલિસ નૂર થા, ઔર જિસ્મેં ખાસ નૂર મૌજૂદ થા ઉસ્કો અરવાહે મુકદ્દસહ ઔર મલાઈકહ વગૈરહ કે લિયે મખ્સૂસ ફરમાયા. ચુનાંચે સબસે પેહલે રૂહે પાક પૈગમ્બરે આખિરૂજમાં (સ.અ.વ.) પૈદા ફરમાઈ ગઈ. ઉસ્કે ખા'દ ખુદાકે અહકામકી તખતી ઔર ઉસ્કા કલમ ઔર તમામ જિસમોકી પૈદાઈશ અમલમેં આઈ, ઝમીન આસમાન પૈદા કિયે ગએ, ઔર ઇસ નૂરે ખાસકે બચે આધે હિસ્સેસે જિસ્મેંસે જિયાએ ખાસ (ખાસ નૂર) અલાહિદહ હોનેકે ખા'દ દો હિસ્સે હુએ. ઉન્મેંસે પેહલે હિસ્સાકો બે અપને દૂસરે આધેસે મુમતાઝ (અલગ) થા. કૌમે જીનકી પૈદાઈશકે વાસ્તે રખ્યા ગયા, ઔર ઉસ્કે બાકી દૂસરે હિસ્સાકો અરવાહે શયાતીનકે વાસ્તે મખ્સૂસ કર દિયા ગયા.

सबसे पहले जे तकसीम अमलमें आर्ध थी उसका आधा जेहतर है जे मख्लूक वुजूहकी दुनियामें आर्ध. उसका इर्जे मन्सबी धर्मादत करार दिया गया, क्यूं के वो नूरे भाससे पैदा की गर्ध थी. धंस दिये उसकी सरिश्त (पैदाईश) में धर्मादत दायिल हुं और भा'सूम रही, और यूंके जालिस नूरसे पैदा हुं थी. धंस वास्ते धंस मख्लूकका साया तक न पणता था. उसके भा'द दूसरा हिस्सा जे जियाये भास (भास नूर) से मेहइम था, लेकिन अक हिस्सा नूर था जिन्नातकी कौमके दिये मख्सूस हुवा. युनांचे कौमे जूनका (जिन्नातकी कौमका) साया ली जमीन पर नहीं, लेकिन यूंके उसकी पैदाईशमें आगका हिस्सा गादिल है और नूरका हिस्सा कम है, धंस दिये जियादतर ये कौम तबाहीकी तरफ दौणती रही. कभी कभी धंस कौमके भा'ज लोग दीनकी तरफ भाईल हुं और उसकी वजह ये थी के उनकी पैदाईशमें कुछ कुछ नूरकी जलक जर थी, लेकिन यूंके नार गादिल थी, धंस दिये तबाही और जरबाही जियादल गादिल आर्ध.

पैर ! ये तो दुनियाकी तरकीलकी कैदियत थी, जिसे मैंने जरतके तौरपर जहोत ही मुप्तसर जयान किया, अब मैं भाकी तमाम सेगे (भाते) छोणकर वो हालात जयान करता हूं जहां से मेरी जिन्दगीकी धर्मादत (शुइयात) हुं. दुनियाके जहोतसे नासमज धन्सान मुजे इरिश्ता समजते हैं, और जणे जणे पण्डे दिण्णे मेरे जारेमें येही राय रणते हैं. भा'जका जियाल है के मैं हंड इरिश्ता हूं, धंस वास्ते इरिश्तोंका उसताद मश्हूर हूं. जहरहाल ये तय शुदल (पक्की) जात है के

મેરે મુતઅલિક દુનિયાવાલે બહોત કમ જાનતે હૈં કે મૈં કોન હૂં ? ઔર ઈસ હાલતમેં કેસે આયા ? ચુનાંચે મૈં ઈન્સાનકી મેહદૂદ (થોળી) મા'લૂમાત ઔર નાકિસ (અધૂરી) અકલકા મરસિયહ પળહે (માતમક કરને) ઔર ઉસ્કી મખસૂસ ફિતરત ઔર મુફ્સિદ (ફસાદ કરનેવાલી) જેહનિયતકી કસમ ખાકર સહીહ વાકિઆત લિખતા હૂં કે જખ મૈં પૈદા હુવા થા તો કાઈનાતકો આલમે વુજૂદમેં (અસતિત્વમેં) આએ હુએ (યા'ની દુનિયાકો પૈદા કિયે હુએ) એક લાખ ચવાલીસ હજાર (૧,૪૪,૦૦૦) સાલ ગુઝર ચુકે થે.

દુનિયાકી ઈખતિદા (શરૂઆત)

ચૂંકે મુજે દુનિયાકી પૂરી તારીખ નહી લિખની, બલકે સિર્ફ અપની જિન્દગી કે હાલાત શાએ' કરને હૈં, ઈસ લિયે મૈં બાકી તમામ વાકિઆત છોળકર સિર્ફ અપની કૌમકા ઝિકર (હાલ) લિખૂંગા, ઔર ઈસ્સે મેરે હસબો નસબ (પેઢીનામા) કે ખારેમેં ભી મા'લૂમાત હો સકેગી.

સખસે પેહલે યે મા'લૂમ કીજિયે કે મૈં ફરિશ્તા નહી હૂં, બલકે જાન્નાતોંકી કૌમમેંસે હૂં. મેરે બળે દાદા દુનિયાકે સખસે પેહલે જાન્નાત હૈં, જિન્કો દુનિયા પૈદા કરનેકે શુરૂ' મેં પૈદા કિયા ગયા થા, ઔર જે મુઝસે કમો બેશ એક લાખ ચવાલીસ હજાર સાલ પેહલે પૈદા હુએ થે, ઉન્કા નામ તારહનૂસ થા. ઔર લકખ જાન થા, મગર આમ તૌરસે અબૂલ જાન કેહલાતે થે. બા'જ દુનિયાકે તારીખ લિખનેવાલોં ને મેરે દાદા

તારહનૂસકા નામ સૂમા લિખ્ખા હૈ, લેકિન જહાં તક મેરી મા'લૂમાત કામ કરતી હૈ ઉન્કા નામ તારહનૂસ થા. મુઝિન હૈ કે કિસી મુનાસિબતસે વો કુછ ઝમાના તક સૂમાકે તામસે ભી મશહૂર હુએ હો, લેકિન હમારે ખાનદાની મા'મલાતમેં ઉન્કા નામ તારહનૂસ હી લિયા જતા થા. સુના હૈ કે તારીખી કિતાબોમેં ઈન્સાન ઝઈકુલ (કમઝોર) બયાનને તારહનૂસકા નામ મારિજ ભી લિખ્ખા હૈ. બહરહાલ ઈન સબ ઈખતિલાફમેં એક તરફ રખકર ઉન્કા નામ તારહનૂસ હી માનના ચાહિયે.

જિસ તરહ આજ હઝરતે ઈન્સાન અપની નસલ અબૂલ બશર હઝરત આદમ (અલૈ.) સે મિલાતે હૈ. બિલકુલ વેહી કેફિયત જીનોકી કૌમકી ભી હૈ. ઉન્કી પૈદાઈશ ઔર નસલકા સિલસિલા અબૂલ જીન તારહનૂસ જાનસે મિલતા હૈ, ઔર જિસ તરહ ઔરત ઔર મર્દ ઈન્સાનોમેં પૈદા હોતે હૈ, ઈસી તરહ જીનાતોકી કૌમમેં ભી ઈસ્કા રિવાજ થા.

મેરે બળે દાદા તારહનૂસકો પૈદા હુએ કાફી ઝમાના ગુઝર ગયા થા, વો અપની કૌમ ઔર અપની બિન્સિયત (આત) કે લિહાઝસે અકેલે ઝિન્દગી બસર કરતે થે કે વકાયક (અયાનક) ગૈરમેહસૂસ (ગૈર મા'લૂમ) તૌરપર ઉન્હે જીનાતોકી કૌમમેંસે એક ઔરત નઝર આઈ. પેહલે તો ઉન્હે બહોત તઅજબુબ હુવા, લેકિન બા'દમેં વો ઈસ ઔરતસે માનૂસ હો ગએ. આહિસતા આહિસતા ઉસ વકબઈ ને (અકેલેપનસે) ઉન્કો શૌહર ઔર બીવી કે રિશ્તેમેં જોળ દિયા. ઉસ ઝમાનેમેં રિવાજ મૌતકા દસતૂર ન થા. ચા'ની કોઈ મખ્લૂક બિલા વજહ ન મરતી થી. ચુનાંચે ઉસ્કા ચે અસર હુવા કે થોળે હી

અમાનામેં તારહનૂસકી ઔલાદભી તમામ રૂએ અમીન પર ફેલ ગઈ. મરતા કોઈ ન થા, પૈદા હજારો હો જાતે થે. ઈસ સૂદ દર સૂદકે (વો સૂદ જો કર્જ દી હુઈ રકમમેં સૂદ શામિલ કર કે તમામ રકમ પર લગાયા જાએ) કિસ્સેને અચ્છા ખાસા આલમ આબાદ કર દિયા. આજકી અખાનમેં જિસ ચીઝકો મરદુમ શુમારી (વસ્તી ગણતરી) કહા જાતા હે. તારહનૂસકે અમાનેમેં ઉસ્કા રિવાજ ન થા. અગર હોતા તો શાયદ આજકી દુનિયાસે પચાસ હજાર ગુના જિયાદહ નુકુસ (જુનાત) ઈસ દુનિયામેં આબાદ નજર આતે, મગર ઉસ અમાનેમેં કોઈ કરનેવાલા ન થા, ઔર ન શુમાર (ગિનતી) કરનેકી કોઈ અરૂરત થી, તમામ રૂએ અમીન પર મેરે બળે દાદા તારહનૂસ જાનકી હુકૂમત થી.

સારી દુનિયા ઐશો ઈશરતકી જિન્દગી ગુજાર રહી હે કે પરવરદિગારે આલમને અચાનક અખૂલ જીન પર એક શરીઅત નાજિલ ફરમાઈ, જિસે અખૂલ જીન ઔર ઉન્કી ઔલાદને અપને લિયે અમલકે કાબિલ ઠેહરાયા.

ઈસ શાનદાર આસમાની શરીઅત પર અમલ કરતે હુએ તારહનૂસ ઔર ઉસ્કી તમામ ઔલાદને આજ કલકે હિસાબસે છત્તીસ હજાર (૩૬,૦૦૦) સાલકે કરીબ ગુજાર દિયે. ઔર ચંદ ફસાદ કરનેવાલે જીનાતોં કે સિવા કિસીકી તરફસે કોઈ ઐસી હરકત જાહિર ન હુઈ જો આસમાની શરીઅતકે ખિલાફ હોતી ચા ઉસ કૌમકી તખાહીકા સબબ બનતી, લેકિન ઉસ્કા કયા ઈલાજ કે ખસલતમેં નાર (આગ) થી. ચે કબ ચૈનસે બૈઠને દેતી. આખિરકાર ચે નારિયત રંગ

લાઈ ઔર મખ્લૂક શરીઅતે હકકાસે (હીને હકસે) ફિરને લગી, બળી તેજ રફતારી કે સાથ તબાહીકી તરફ દોળને લગી. આબિર ખાત કે ! એક વકત વો આયા કે આલમ (દુનિયા) મેં હર તરફ ગુનાહ હી ગુનાહ થા. સિયાહકારીયાં (બદકારીયાં) પૂરે તૌરપર ગાલિબ આ ગઈ, મખ્લૂક અપની જખાનસે તબાહી ઔર ખરબાહીકો પુકારને લગી.

હાલાતને પલટા ખાયા ઔર આબિરકાર વોહી હુવા બિસ્કા ખતરા થા. કહરે ખુદાવંદી (ખુદાકા ગઝબ) નાજિલ હુવા, ઔર તમામ સિયાહકારોંકો (બદકારોંકો) મૌતકી નિન્દ સુલા દિયા ગયા.

કયા લિખ્ખૂં શરમ આતી હૈ લિખતે હુએ કે ખૂદ તારહનૂસ ભી ઈસ તબાહીસે ન બચ સકે. ઉનપર પૂરી તરહ પંજએ ઈસિયાં (નાફરમાનીકા પંજ) અપના કખ્જ જમા ચુકા થા. ચુનાંચે ઈસ તબાહીમેં વો ભી અપને સબ સાથિયોં કે સાથ આલમે ફનામેં પહોંચા દિયે ગએ.

અબ તમામ આલમમેં સન્નાટા થા. વો ચહલ-પહલ ન થી. કહી કહી ચંદ (થોળી) નેક અમલ હસતીયાં સિજદહ કરનેવાલી થી. ઉન્કી હિદાયત ઔર રેહનુમાઈ કે લિયે પરવરદિગારે આલમને ફિર કિસી રેહબરકી ઝરૂરત મેહસૂસ કી ઔર આબિરકાર ઈસી કૌમમેં સે એક ફર્દ કો બિન્કા નામ ચંપાનીસ થા. ખુદાકે હુકમસે તારહનૂસ કે બદલે સલ્તનત પર મુકર્રર કર દિયા ગયા, ઔર પેહલી શરીઅત કિસી કદર તરમીમ, તન્સીખકે સાથ (ઘટા બખ્ષકર) ઉન્કે હવાલે કર દી ગઈ. ચે આબિર અપને બાપકે બેટે થે, બાપસે દૂર

કેસે જાતે. હર ચંદ (મતલબ) કે અપની કૌમમે સખસે જિયાદહ નેક ઔર સખસે જિયાદહ ઈબાદત ગુઝર થે. શરમા હુઝૂરી (શર્મા શરમા) કુછ રોઝ કે લિયે ઈબાદત બખ્ષ દી. પેહલેસે જિયાદહ આબિદ ઔર અહિદ મશહૂર હો ગયે, લેકિન સિફ ઉસી વકત તક જબ તકકે અપની ફિતરતસે મુકાબલા કરનેકી ઉન્ને તાકત થી. આબિરકાર ખ્વાહિશાતકે સામને સર ઝુકા બેઠે. ઈબાદત ઔર રિવાજતને અપની તૌહીન ગવારા ન કી. આહિસ્તા આહિસ્તા ઉસને કિનારાકશી (પીછે હટ) શુરૂ કર દી.

ઔર થોળાહી ઝમાના ગુઝરનેકે બા'દ દેખનેવાલોં ને દેખા કે તારહનૂસકે બનશીન (નાઈબ) હુઝૂરી નસ ચલ્પાનીસ વોહી બુઝૂર્ગ હૈ, બે હુસૂલે પૈગમ્બરીસે (પૈગમ્બરી હાસિલ કરનેસે) પેહલે થે, ઔર અપની કૌમમે કિસી કદર ઈબાદત ઔર રિવાજતકી વજહસે મુમતાઝ (શાનવાલે) નઝર આતે થે. અબ વો ઈબાદતકા ઈનહિમાક (શૌક) ન થા, ઔર ન વો હિદાયતકા મશગલા. સખ અપને અપને રાસ્તા પર થે. અહિરમે કોઈ કિસીકા રેહબર ન થા, ઔર સખ સખકે રેહબર થે. એક દૂસરેકે અમલસે કોઈ મુતઅસ્સિર ન હોતા થા. ચલ્પાનીસકી પૈગમ્બરી સિફ નામકી રેહ ગઈ થી. ખૂદ ઉન્હે વાદ નહી રહા થા કે વો પૈગમ્બર હૈ, યા કૌમી બામદોબ (લગામ) ઉન્કે હાથમે દી ગઈ થી.

ઝમાનાને એક ઔર પલટા ખાયા, ઔર હાલાત કહી પહોંચ ગયે. રહી સહી ઈબાદતે ઔર નેકીયાં ભી થે હાલ દેખકર અપની ઈજ્જત ઔર આબરૂકી હિફાજતમે મસરૂફ

(મશ્વૂલ) હો ગઈ, ઔર મશ્વૂલસે કિનારાકશી (પીછે હટ) ઈજતિયાર કર લી. મુકદ્દસ ચલ્પાનીસ ચે સબ કુછ દેખ રહે થે, મગર ઈસ તરહ કે ગોચા નહી દેખ રહે થે. ગુનાહકા દેવતા ઉન્કે સામને રક્સ (નાચ) કર રહા થા, ઔર વો દેખ દેખકર મસ્કુરા રહે થે. સારી કૌમ જુલ્મકી ચાદરમેં સમા ગઈ થી, મગર ઉન્કી સિયાહકાર(કાલે કામ કરનેવાલી) આંખેં કૌમી વુબૂદ્દકા અબ ભી એહસાસ કર સકતી થી.

સત્તારીકી શાન આગે બળ્છી, ઔર ઉસને ચલ્પાનીસકો મુખાતબ કરકે કહા, ચલ્પાનીસ ! તુમ શરીઅતકે દામનકો તારતાર (ટુકળે ટુકળે) કર ચુકે હો. આઓ ! ફિર તુમ્હે વેસા હી કર દે, તુમ ચસ્તા ભૂલ ગયે હો, ફિર તુમ્હે ચસ્તા પર લગા દે.

ચલ્પાનીસ ફિર ઝુક ગયે. કુદરતને ફિર ઉન્હે વેસા હી કર દિયા. સારી કૌમ ફિર કુછ એઅતિદાલ (સહીહ ચસ્તા) પર આઈ, લેકિન નારી (આગકી) ફિતરત મુસલસલ અપના કામ કર રહી થી. કુદરતને બાર બાર સમજાયા. કઈ બાર હિદાયતે કી, મગર નાર (આગ) બહરહાલ નાર (આગ) થી. આખિરકાર ઉસને કૌમી અકલ ઔર હોશકા ઘર ફૂંક ડાલા. તમામ કૌમકે ખાનુમાં (બરબાદ) કરકે છોળા, ઔર ઉન્કે સાથ ભી વોહી કુછ હુવા બે ઉન્સે પેહલે સરકશો કે સાથ હુવા થા. અલી ચલ્પાનીસકી હુકૂમત ઔર પૈગમ્બરીકો પૂરે છત્તીસ હજાર (૩૬,૦૦૦) સાલ ભી ન હુએ થે કે વો અંબમ (મૌત) કો પહોંચા દિવે ગવે. ઔર અપને સાથ તમામ એસે હમ અસરોકો બે ઉન્કે સાથ બદકારીમેં મસરૂફ (શામિલ) થે,

ગુમનામી (બે-નામી) ઔર બરબાદીકી દુનિયામે લે ગએ. ઔર ઈસ તરહ દુનિયાકા વે દૂસરા દોર હઝલીટ હાતીનસ ચલ્પાનીસ કે હાથો તારીખકી ગુમનામિયોમે ખો ગયા, ઔર ખા'દકી આનેવાલી નસલેં દૂંઢતી રેહ ગઈ કે ઉન્કે દાદા ચલ્પાનીસને ઉન્કે લિયે કયા છોળા ?

અબ દુનિયા ફિર ખાલી થી. ચંદ ઈબાદત ગુઝાર કહી કહી નઝર આ રહે થે, મગર કહરે ખુદાવંદી કે (ખુદાકે ગઝબકે) ખૌફસે કાંપનેવાલે ઔર અપને નામા'લૂમ અંબમકે મુન્તાઝિર. કુદરતને ફિર એક ઝરત મેહસૂસ કી. હર તરફ દેખા એક મુકદ્દસ ખુઝર્ગ સૂરત અપની કૌમકી ખોઈ હુઈ અઝમત દૂંઢતે ફિર રહે થે કે કુદરતકી પસંદીદહ નિગાહમે સમા ગએ, કયા દૂંઢ રહે થે ઔર કયા મિલ ગયા ?

ઉન ખુઝર્ગકા નામ બલિક્યા થા. ઉન્કી ઔલાદકે મુતઅલ્લિક ખા'ઝ રિવાયતોસે પતા ચલતા હે કે બહોત હી ખુરે કામ કરનેવાલી થી, ઔર વે ઉસી ગમમે દિન રાત રોચા કરતે થે. ઝરતસે ઝિયાદહ ઈબાદત કરતે થે. ઉન્કા ખિયાલ થા કે મેરી રિયાઝતસે ખૂશ હોકર પરવરદિગાર મેરી ઔલાદકે ગુનાહ મઆફ કર દેગા. ઉન્કે બેટો ઔર બેટીયોકી તા'દાદ ઈતની ઝિયાદહ થી કે ખૂદ ઉન્હેં સહીહ તા'દાદકા હાલ મા'લૂમ ન થા. ન સબકે નામ યાદ રખે બા સકતે થે. સુના હે કે એક બાર ઉન્હોને અપની ઔલાદકો એક જગહ જમા' કરકે શુમાર કરનેકી (ગિનનેકી) કોશિશ કી, લેકિન શુમારકે (ગિનનેકે) ખા'દ મા'લૂમ હુવા કે ઉન્કે કઈ બેટે તા'દાદ (ગિનને) મેં ન આ સકે, કયૂં કે વો ઉસ કત મૌબૂદ ન થે, ઔર માં-આપકો

ਭਿਆਲ ਤਕ ਨ ਥਾ ਕੇ ਛਾਜ਼ੀਰੀਨ ਕੇ ਅਲਾਵਛ ਉਂਕੀ ਕੋਧ ਐਲਾਵ
 ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਜਬ ਸਾਮਨੇ ਆਧਿ ਤੋ ਮਾਂ-ਆਪਕੋ ਯਾਦ ਆ ਗਯਾ ਕੇ
 ਵੋ ਭੀ ਉਂਕੇ ਆਖੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਕਤ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਛ ਨਿਗਾਛ
ਘਟਿਕਯਾ ਪਰ ਪਈ ਹੈ, ਉਂਕੀ ਉਮਰ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਸੇ ਕੁਛ
 ਜ਼ਿਆਦਛ ਥੀ. ਐਸੇ ਕ੍ਰਿਮ ਦੀ ਘਿਦਮਤਕਾ ਜ਼ਯਾ ਉਂਕੇ ਦਿਲਮੇਂ
 ਆਹੋਤ ਤੇਜ ਥਾ. ਈਸ ਨਧਿ ਤੌਕੀਰ (ਧੰਯੁਜਤ) ਸੇ ਉਂਕਾ ਦਿਲ
 ਆਗ ਆਗ ਹੋ ਗਯਾ. ਕੁਦਰਤਨੇ ਉਂਕੇ ਉਂਕੀ ਕ੍ਰਿਮਕਾ ਧੈਗਯਰ ਭੀ
 ਆਨਾ ਦਿਯਾ ਐਸੇ ਆਦਸ਼ਾਛ ਭੀ. ਈਸ ਐ'ਅਯਕੇ ਆ'ਦ ਉਂਕੀ
 ਰਿਵਾਜਤਮੇਂ ਗੈਰ ਆ'ਮੂਲੀ ਧੰਯਾਛ (ਘਯੁਯੋਤਰੀ) ਹੋ ਗਯਾ.
 ਰਿਵਾਜਤਸੇ ਪਤਾ ਚਲਤਾ ਹੈ ਕੇ ਘਟਿਕਯਾਨੇ ਆਈ ਆ'ਕੁਸ਼ਾਨੀ
 (ਮੇਲਨਤ) ਐਸੇ ਧੰਯਾਨਦਾਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਆਪਨੇ ਆਹਦਾਕੇ ਈਰਧੰਯ
 ਅੰਯਮ ਦਿਯੇ, ਐਸੇ ਐਸੀ ਧੰਯਾਦਤਵਾਲੀ ਜਿਨ੍ਹਗੀਕਾ ਨਮੂਨਾ
 ਪੇਸ਼ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਉਂਕੀ ਕ੍ਰਿਮ ਸਰਸੇ ਧੈਰ ਤਕ ਧੰਯਾਦਤ ਆਨ ਗਧ.

ਤਕਰੀਬਨ ਛਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰ (੩੬,੦੦੦) ਸਾਲ ਤਕ ਧੇਲੀ
 ਕੇਕ੍ਰਿਯਤ ਰਹੀ. ਦੁਨਿਆਕੇ ਆਰੰਛ ਆਰੰਛ ਪਰ ਘਟਿਕਯਾ ਦੀ ਛੁਕੂਮਤ
 ਥੀ. ਛਰ ਤਰਛ ਆਸਮਾਨੀ ਸ਼ਰੀਅਤਕਾ ਡੰਕਾ ਆਯ ਰਹਾ ਥਾ,
 ਮਗਰ ਛਾਧ ਆਦ ਨਸੀਭੀ ਕੇ ਨਾਰੀ (ਆਗਵਾਲੀ) ਜੇਲਨਿਯਤ ਫ਼ਿਰ
 ਆਦਰ ਹੋ ਗਧ, ਐਸੇ ਛਾਲਾਤ ਦੇਯਕਰ ਆਯਕ ਉਕੀ. ਉਸੇ ਕਯ
 ਗਵਾਰਾ ਥਾ ਕੇ ਆਰਨਾਰ (ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਵਾਲੀ) ਦੁਨਿਆਮੇਂ ਨੇਕੋਂਕੀ
 ਛੁਕੂਮਤ ਹੋ. ਈਸ ਭਿਆਲਮੇਂ ਸ਼ਾਧ ਨੇਕ ਆ'ਮਾਲਕਾ ਪੁਯੂਛ ਈਸ
 ਕੁਸ਼ਾਨੀ ਦੁਨਿਆਕੇ ਲਿਯੇ ਮੌਯੂ (ਮੁਨਾਸਿਯ) ਨਹੀ ਥਾ. ਧੁਨਾਯੇ ਦੇਯਤੇ
 ਦੇਯਤੇ ਛਵਾਕਾ ਰੰਗ ਫ਼ਿਰਗਯਾ. ਡੰਕੀ ਛਵਾਯੋ ਕੇ ਨਰਮ ਆਂਧੀਯਾਂ
 ਆਨਕਰ ਸਨਸਨਾਨੇ ਲਗੇ, ਛਾਲਾਤ ਆ-ਛਾਯੂ ਹੋ ਗਯੇ, ਐਸੇ
 ਯੁਯੁਮਾਤਕੀ ਤਰਛ ਪਰਯਮ ਲੇਲਰਾਨੇ ਲਗਾ, ਛਰ ਤਰਛ ਅੰਧੇਰਾ

ਹੀ ਅੰਧੇਰਾ ਭਾ ਗਯਾ। ਦੂਸਰੇ ਲੜਕਿਆਂ ਤੋਂ ਧੰਨ ਕੁਛੋ ਤੇ ਸਿਧਾਛਕਾਰੋਂ ਦੀ (ਘੜਕਾਰੋਂ ਦੀ) ਅਸੀਰਤ (ਅਕਲਮੰਦੀ) ਮੁੰਡ ਮੋਭਾ ਯੈਂਦੀ। ਔਰ ਉਨ੍ਹੇ ਫਰ ਤਰਫ਼ ਤਾਰੀਕੀ (ਅੰਧੇਰਾ) ਹੀ ਤਾਰੀਕੀਕਾ ਐਹਸਾਸ ਛੋਨੇ ਲਗਾ।

ਅੰਧੇਰੇ ਅੰਧੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਸੁਝਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਸਿਧਾਛਕਾਰੀਕੀ ਮੁਰੀਦ ਅਨ ਗਧ ਔਰ ਵੋ ਗੁਨਾਛਗਾਰਿਆਂ ਤਰਾਸ਼ੀ ਗਧ ਤੇ ਅਮੀਨ ਔਰ ਆਸਮਾਨ ਲਰਜ਼ ਗਏ।

ਆਭਿਰਕੁਰ ਕੁਦਰਤਨੇ ਨਾਰਕੋ ਨਾਰਕੋ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਨੇਕਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਆ, ਔਰ ਸ਼ਰੀਅਤਕੀ ਨਾਕਰਮਾਨੀ ਕਰਨੇਵਾਲੋਂਕੋ ਐਹਤਿਆਏ ਫੁਜ਼ੂਲਤਕੇ ਆ'ਦ (ਫੁਜ਼ੂਲਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੇਕੇ ਆ'ਦ) ਕੁਨਾਕੀ ਗੋਦ (ਮੌਤਕੇ ਦਾਮਨ) ਤੋਂ ਪਛੋਂ ਫਿਰਾ ਦਿਆ।

ਦੁਨਿਆ ਫਿਰ ਆਈ ਥੀ। ਸਾਲਾਰੇ ਕਾਰਵਾਂ (ਕਾਫ਼ਲਾਕੇ ਅਮੀਰ) ਦੀ ਅੜਤਨੇ ਕੁਦਰਤਕੋ ਫਿਰ ਮੁਤਵਯਜ਼ੇਹ ਕਿਆ ਔਰ ਆਕੀ ਅਥੇ ਅਕ਼ਰਾਫ਼ਤੋਂ (ਮਘਲੂਕਤੋਂ) ਛਾਮੂਸ ਭੁਨੀ ਤੇ ਨਾਮ ਧੈਗਅਮਰੀਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਭਰੀ ਹੁਵਾ। ਥੇ ਯੁਜੁਗ ਅਪਨੀ ਕੌਮਤੋਂ ਸਭਕੇ ਮੁਕਾਅਲਾਤੋਂ ਨੇਕ ਆਦਤ ਔਰ ਮੁਮਤਾਜ਼ (ਸ਼ਾਨਵਾਲੇ) ਥੇ। ਫੁਕੂਮਤ ਔਰ ਧੈਗਅਮਰੀ ਤੇ ਆ'ਦ ਉਨ੍ਹੇ ਮਰਤਬੋਂ 'ਔਰ ਅਲੀ ਧੰਯਾਛਾ ਛੋ ਗਯਾ। ਸਾਥ ਹੀ ਕੁਦਰਤਕੀ ਤਰਫ਼ਕੇ ਮੁਸ਼ਤਲਿਫ਼ ਫਿਦਾਯਤੋਂ ਤੇ ਅਲਾਵਹ ਥੇ ਨੋਈਸ ਅਲੀ ਥੀ ਤੇ ਅਗਰ ਤੁਮਨੇ ਧਿਛਲੇ ਨਥੀਯੋਂਕੀ ਤਰਫ਼ ਅਗਾਵਤ ਦੀ ਔਰ ਆਸਮਾਨੀ ਸ਼ਰੀਅਤਕੀ ਤੌਹੀਨ ਦੀ ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਨ ਸਭਕੇ ਜਿਯਾਦਹ ਸਮੁਤ ਸਯਾ ਹੀ ਭਾਏਗੀ। ਔਰ ਵੋ ਐਸੀ ਸਯਾ ਛੋਗੀ ਤੇ ਅਗਰ ਤੁਮ ਆਯ ਉਸੇ ਮਾ'ਲੂਮ ਕਰੋ ਤੋ ਭੌਫ਼ ਔਰ ਡਰਕੇ ਮਾਰੇ ਤੁਮਛਾਰੇ ਕਲੇਯੇ ਤੇ ਟੁਕਯੋ ਉਭਾ ਭਾਏ।

ਛਾਮੂਸ ਨੇ ਆਲਿਸ਼ ਦਿਲਸੇ ਵਾ'ਦਾ ਕਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਸ਼ਰੀਅਤਕੀ

પૂરી તરહ હિકાજત કરંગા; ઔર કોશિશ કરંગા કે મૈ ઔર મેરી કૌમ પૂરી તરહ આસમાની કાયદોંકી પાબંદ હોકર રહે.

વા'દા કરનેવાલા નારી (આગકા બના હુવા) થા ઔર વા'દા ભી નારી થા. કબ તક ! આહિસ્તા આહિસ્તા નારી ફિતરત રંગ લાને લગી. ઔર અપને પેહલે લોગોંકી તહ પૂરે છત્તીસ હજાર (૩૬,૦૦૦) સાલ ગુઝરનેકે બા'દ આબિરકાર ઉસી હાલત પર આ ગઈ, જહાં સે આલમે ફનાકા રાસ્તા બિલકુલ સીધા ઔર તબાહીકા ઝીના (પગથીયા) કરીબતર (નજદીક) હૈ. ઔર જહાં પહોંચકર પિછલી કૌમે શરીઅતકી કેદોબંદસે અપની ઝાતકો આઝદ સમઝને લગી થી. શુરૂ શુરૂ મેં તો હામૂસ જીન્નીને અપની કૌમકો બહોત સમઝાયા, લેકિન ઉસે કામિયાબી ન હુઈ, યહાં તક કે આહિસ્તા આહિસ્તા સિયાહકારોં (બદકારોં) કે દેવતાકે સામને એક દિન હામૂસભી સિજદેમેં નજર આયા. ફિર કયા થા, સૈયાં ભૈયે કોતવાલ અબ ડર કાહેકા (કોતવાલકી દોસ્તીમેં ડર કિસ ખાતકા). જબ પૈગમ્બર ઔર રેહબર હી ગુનાહોંકા પુજારી બન જાએ તો ઉસ્કી કૌમ કેસે બચ સકતી હૈ ? વો જો એક રોક થી, હામૂસકી ગદારીસે જાતી રહી. કુછ લોગ એસે ભી થે જો એક ઝમાને તક ગુનાહોંકી દુનિયાસે દામન બચાતે રહે, લેકિન રેહબરકો ગુનાહમેં મસરૂફ (મશગૂલ) દેખકર ઉન્કા જી ભી લલચાયા, ઔર ઉન્હોંને અપના તકદુસકા લુબાદહ (પાકદામનીકા ઝખીરા) સિયાહકારીકી (બદકારીકી) ભટ્ટીમેં ફૂંક દિયા.

ઉન્સે પેહલે જો ત્રીન દૌર ગુઝરે ઉન્મે ભી યે ખતરનાક

सियाहकारियां (बदकारियां) न थी. कहीं कहीं जहद और तक्वाके मरीज हम तोलते नजर आ ही जाते थे, लेकिन इस योथे दौरमें तो जर्ह जर्ह अंजामसे जेज्जअर होकर शरीअतकी धज्जयां उणा रहा था.

कुदरतने पेहले ही कैसला सुना दिया था કે अगर तुमने पेहले लोगोंकी तरह गदारी की तो तुमहें उन्से जियादह लरज्ज जेज (थरानेवाली) सज्ज दी जायेगी. युनांचे ज़ारी तआलाने क्रिश्तोकी अेक झैज्जको हुकम दिया કે वो जमीन पर जायें, और हामूसकी कौमको जहोत सप्तिके साथ तआह कर दें, और जैसा कतले आम हो के शरीअतसे गदारी करनेवालों के लिये हमेशा के वास्ते अेक भिसाल बन जाये.

क्रिश्तोकी झैज्ज मुकाबलाके लिये जमीन पर आध, और कर्ज पूरा करनेमें मसइह (मशगूल) हो गई. ज़न्नातकी कौमने ली ज़ाजी जहादुरीसे उन्का मुकाबला किया, लेकिन क्रिश्ते जहूरहाल क्रिश्ते हैं. आभिरकार गालिज आ गये, और कतले आमसे जे अक्राह (ज़न्नात) जय सके वो धंधर उधर जज़ीरोमें (टापुओंमें) लाग गये. और जेशुमार छोटी उमरके जय्ये क्रिश्तोकी हिरासतमें (पकजमें) आ गये. उन्ही कम उमर केदीयोंमें अपनी कम उमरी के सज्ज मैं ली था. हर बंदके (जहोत ही) मैंने लागनेकी कोशिश की. गिरिफ्तार करनेवाले जियादह ताकतवर थे, और मैं उन्की पकजसे जय न सका.

मैं जयपनमें जहोत जूजसूरत था. मेरे हिमाग और मेरी कबिलियतसे (होशियारीसे) मेरे मां-ज्वापको जहोत

કુછ ઉમ્મીદ થી. મેરે ખાનદાનકે બહોતસે લોગ મેરે બાપસે સિફ ઈસી વજહસે દુશ્મની રખતે થે કે ઇતના હસીન ઔર જમીલ ઔર ઐસા જહીન ખેટા ઉન્કો કયૂં ન મિલા ? બહરહાલ ઈસ કેદકે બા'દ ભી મેરી જહાનત (હોશિયારી) ઔર મેરા હુસ્ન ખેકાર નહી ગયા. મુજે દેખકર ફરિશ્તોકો રહમ આ ગયા. ઔર ઉન્હોને આપસમેં મશ્વરા કરકે પરવરદિગારે આલમસે ઈલતિજા (દરખાસ્ત) કી કે અગર ઈજાજત હો તો ઈસ કમ ઉમર બચ્ચેકો હમ આસમાન પર લે આએ. ચે બહોત જહીન (હોશિયાર) હૈ. ઔર હમારા ખિયાલ હૈ કે ઈસકી ઈસ્લાહ હો સકતી હૈ. ફરિશ્તો ને કહા પરવરાદેગારે આલમ ! તૂ ગૈબકા જનનેવાલા હૈ. આનેવાલે ભેદ તૂ હી જન સકતા હૈ, લેકિન જાહિરમેં અગર અચ્છી તા'લીમ મિલે તો ચે લજકા હમારે ખિયાલમેં ફીક હો જાએગા.

કુદરતકો (ખુદાકો) તો કુછ ઔર હી મંજૂર થા. હુકમ હુવા, અચ્છ ! ઈસ બચ્ચેકો આસમાન પર લે આઓ, ઔર બાકી બચ્ચોકો વહી દુનિયામેં છોળ દો. ચુનાંચે બારી તઆલાકે હુકમસે ફરિશ્તે મુજે આસમાન પર લે આએ.

ઈન્સાની દુનિયાકા ધોકા

સુનતા હૂં કે ઈન્સાની દુનિયાકે બા'જ તારીખ લિખનેવાલે અસહાબ મેરે મુતઅલિલક એક દિલચસ્પ રાય રખતે હૈ. ઉન્કા ખિયાલ હૈ કે મુજે ફરિશ્તોને કેદ નહી કિયા, બલકે ઉન્કી રાયમેં વાકિઆ ચૂં થા કે જુન્નાતોકી કૌમ ખુરે કામ ઔર

गुनेहगारीयोको देणकर अजजील या'नी मैने तन्हा रेहना अपने लिये पसंद किया. और इसाहकी दुनियासे दूर किसी सनसान जगह पर जुदाकी ध्यादतमें भशगूल हो गया. जब इरिश्ते गुनेहगारोंका सर कुचलकर झरिग हुये और अजजीलको ध्यादतमें भशगूल देभा तो उन्हें पछोत तअजजुअ हुवा, और परवरदिगारसे अर्ज की के अगर हुकम हो तो इस अहिद और परहेजगारको हम अपने साथ रख दें. क्यूं के ये इस गुनाहवाली दुनियाके लाईक नही है, और हमारे साथ इसका निबाह भूष हो जायेगा. परवरदिगारको मंजूर ही ये था, इस लिये उसने इरिश्तोंकी धलतिज (दरप्पास्त) मंजूर की, और अजजीलको आसमान पर इरिश्तों के साथ रहना मंजूर कर दिया.

पैर ! इस तरह भी मेरी तौहीन नही है. अगर ऐसा भशहूर हुवा तो कोई हरज नही, पहरेखाल मुझे सहीह वाकिआ लिखना जरूरी है, और वो बोही है जे मैने चेहले लिखा है. या'नी मै लजाई के वक्त मुणालिक्की सूरतमें कैद किया गया था. और इरिश्तोंने मेरी ध्यादत पर नही, पळे के उभरी और सा'सूमी और भूषसूरती पर तरस जाकर और मेरे अच्छे दिमाग और होशसे मुप्तलिक् उम्मीदें बांध करके परवरदिगारे आलमसे सिझारिश की थी.

पहरेखाल ! मैं भूद अपनी भरजीसे या अपनी प्वाहिशसे आसमान पर नही गया था. बंद इरिश्तोंने सिझारिश की, और परवरदिगारने मंजूर कर दिया. मेरा क्या भिगणता था ? भिगणता क्या ? मेरा तो झईदा उसीमें था के किसी

સૂરતસે જાન બચે. મੈં તો અપની આંખોસે ગદારોંકા કતલે આમ દેખ ચુકા થા. ચે ભી અચ્છા હુવા કે મુઝપર કિસીકા એહસાન નહી રહા, ઔર મુફતમેં જાન બચ ગઈ. મੈંને ભી સોચા, ભલાઈ ઇસીમેં હે કે ઇસ વકત જાન બચનેકી ખૂશીકા ઇજહાર ન હોને પાએ, વરના ફરિશ્તે ઔર ખુદા ચે સમજ લેંગે કે જાન બચનેસે લખકેકો ખૂશી હુઈ હે, ઔર ચે ખૂદ ચાહતા હે કે ઉસે ફના (ખતમ) ન કિયા જાએ. ઔર હકીકતભી ચેહી હે કે અગર ઉસ વકત પરવરદિગારકો ચે ખબર હો જાતી ચા ફરિશ્તે ઇસી તરહ ચે જાન લેતે કે મੈં ઇસ ઇનકિલાબસે ખૂશ હૂં, તો ચકીનન કોઈ ન કોઈ શર્ત ઉસી વકત લગા દી જાતી, મગર વો તો ખૈરીયત હી રહી કે ફરિશ્તોં ને ઇલાતિજ (દરખાસ્ત) કી ઔર પરવરદિગારને મંજૂર કર લી.

મુજે ક્યા ખબર થી ઉસ વકત કે મેરા ચે ખિયાલ લચર (બેહુદા) હે, ઔર એક ન એક દિન મુજે તકલીફ દેગા. મੈં તો ચે જાનતા થા કે ઇસ્મે ગૈબ કોઈ હકીકત હી નહી રખતા, અગર ઉસ વકત મુઝસે કોઈ ચે કેહ દેતા કે પરવરદિગાર દૂરકી ખાત ભી જાન લેતા હે, ઔર દિલકા ભેદ ભી ઉસે કિસી તાકતસે મા'લૂમ હો જાતા હે, તો સચ માનિયે કે એક દફા' તો મੈં ઇસ મહેરબાનીકા શુક્રિયા અદા કર હી લેતા. ઔર અજબ નહી કે ઉસ વકતકી મમ્નૂનિયત (એહસાનમંદી) આજ મેરે કામ આ જાતી, લેકિન અબ વકત ગુઝર ચુકા. ઇસ્કી તલાફી (ખોટ) મુશ્કિન હી નહી હે. હાય મુજે ક્યા ખબર થી કે ઉસ વકતકી રોશનીએ તબઅ (તબીઅતકી રોશની) મુઝપર

ਅਧਾਨਕ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਟਰਫ਼ ਟੁਟ ਪਯੋਗੀ. ਜਥਾ ਮੈਂ ਆਸਮਾਨ ਪਰ ਰੇਹਤਾ ਥਾ ਤੋ ਘੁੱਲਤ ਮਰਤਘਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਤੀ ਨੇ ਮੁੱਝੇ ਧੇ ਤਾ'ਨਾ ਦਿਘਾ ਥਾ ਤੇ ਛਮਨੇ ਤੁਮਛਾਰੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਔਰ ਯਾਨ ਯਥਾਓ, ਲੇਕਿਨ ਤੁਮਨੇ ਓਸ ਯਯੋ ਐਛਸਾਨਕੇ ਯਛਲੇ ਉਸ ਵਕਤ ਕਿਸੀ ਮਮ੍ਨੂਨਿਯਤ (ਐਛਸਾਨਮੰਦੀ) ਕਾ ਓਯਛਾਰ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਘਾ.

ਉਸ ਵਕਤ ਤੋ ਨਹੀਂ, ਛਾਂ ਆਯ ਮੁੱਝੇ ਪਛਤਾਨਾ ਪਯ ਰਛਾ ਹੈ, ਅਗਰ ਉਸ ਵਕਤ ਐਕ ਆਧ ਯਾਛਿਰੀ ਸਿਯਛਛ ਕਰ ਲੇਤਾ ਤੋ ਮੇਰਾ ਕਥਾ ਯਿਗਯ ਯਾਤਾ, ਮਗਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਅਕਲਕੇ ਅਯਮ (ਧੋਕੇ) ਮੈਂ ਰਛਾ, ਔਰ ਵਾਕਿਯਾਤ ਅਪਨਾ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਗਯੇ.

ਛਾਂ ! ਤੋ ਮੈਂ ਅੱਯ ਕਰ ਰਛਾ ਥਾ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁੱਝੇ ਗਿਰਿਕ੍ਰਿਤਾਰ ਕਰਕੇ ਆਸਮਾਨ ਪਰ ਲੇ ਗਯੇ, ਉਸ ਵਕਤ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਦੋ ਸੋ ਯਥਾਸੀ (੨੮੨) ਸਾਲ ਦੀ ਥੀ. ਮੁਯਿਕਿਨ ਹੈ ਤੇ ਧੇ ਉਮਰ ਆਯਕਲਕੇ ਅਮਾਨਾਮੇ ਤਅਯਯਯਯਮੇ ਡਾਲਨੇਵਾਲੀ ਛੋ. ਕਥੂੰ ਤੇ ਮੈਨੇ ਓਸ ਉਮਰਕੇ ਯਾਵਯੂਛ ਅਪਨੀ ਯਾਤਕੋ ਗਿਰਿਕ੍ਰਿਤਾਰੀ ਤੇ ਵਕਤ ਕਮ ਉਮਰ ਯਾਤਾਥਾ ਹੈ. ਉਸਕੀ ਵਯਛਯੇ ਹੈ ਤੇ ਛਮਾਰੇ ਅਮਾਨਾਮੇ ਉਮਰੇਂ ਮੇਛਛਛਛ (ਨਕੀ) ਨਹੀਂ ਛੋਤੀ ਥੀ. ਧੇ ਛਛ ਯੰਦੀ ਤੋ ਉਸੀ ਵਕਤ ਛੋ ਸਕਤੀ ਹੈ, ਜਥਾ ਓਯਤਿਛਾਕੇ ਯਾ'ਛ ਓਨਤਿਛਾ ਛੋ, ਔਰ ਆਗਾਯ (ਸੁਕ੍ਰਿਯਾਤ) ਤੇ ਯਾ'ਛ ਅਯਮ (ਯਾਤਮ) ਛੋ, ਔਰ ਧੈਦਾਓਸ਼ਕੇ ਯਾ'ਛ ਕ੍ਰਿਨਾਕੀ ਕੋਓ ਸੂਰਤ ਮੁਕਰ੍ਰਰ ਛੋ. ਛਮਾਰੇ ਲਿਧੇ ਕ੍ਰਿਨਾਕਾ ਕੋਓ ਵਕਤ ਮੁਕਰ੍ਰਰ ਨਹੀਂ ਥਾ, ਓਸ ਵਾਸਤੇ ਛਯਾਰੋਂ ਸਾਲਕੀ ਉਮਰ ਤਕ ਕਮ ਉਮਰੀਕਾ ਅਮਾਨਾ ਸੁਮਾਰ ਛੋਤਾ ਥਾ.

હસબો નસબ (પેઢી નામા)

આઈન્દહેકે વાકિઆત લિખનેસે પેહલે ચે ઝરૂર મા'લૂમ હોતા હૈ કે મૈં અપની પેહલી ઉમર ઓર હસબો નસબ (પેઢીનામા) કે બારેમૈં ભી મુખ્તસરન (થોળાસા) અર્ઝ કરું.

મેરી પૈદાઈશ દુનિયાકી ઈબતિદાસે એક લાખ ચવાલીસ હજાર (૧,૪૪,૦૦૦) સાલ બા'દ ઝુહૂરમેં આઈ હૈ. સબસે પેહલે મેરે દાદા અબૂલ જીન તારહનૂસ બાન પૈદા કિયે ગયે થે, જો છત્તીસ હજાર (૩૬,૦૦૦) સાલ તક સારી દુનિયા પર હુકૂમત ઓર પૈગમ્બરી કરતે રહે. ઓર આબિરકાર આસમાની શરીઅતકી સરકશીકી વજહસે ફના હુએ.

ઉસ્કે બા'દ દુનિયાકા એક દૂસરા દોર શુરૂ હુવા, ઓર ચલ્પાનીસ બાદશાહત પર આયે. ઉન્હોને ભી બહોત શાનદાર તરીકેસે છત્તીસ હજાર સાલ ગુઝાર દિયે. હક કી શરીઅતકો ભૂલ ગયે, ઓર ઈસી વજહસે ઉન્હેં અપની હસ્તીકો ભી ભૂલના પળા. ત્રીસરા દોર બલ્કિયાકા થા. ચે હઝરત ભી ઉસી મુદતમેં ઉતાર ચળાવકી મંઝિલેં તય કર ગયે. ચોથી બારી મેરે બળે દાદા હામૂસ જીની કી થી. ઉન્હોને ભી છત્તીસ હજાર બરસ આસમાની શરીઅતકા ઝંઝા બુલંદ રખ્યા, ઓર અંબમકાર અપને પેહલોંકી તરહ ગુનાહકે દેવતાકી રગ રગમેં સમા ગયે. મેરે વાલિદ સાહબ કિબલહ ભી ઉન્હી હઝરતકી ઓલાદમેં થે, ઓર મેરી મુહતરમહ વાલિદહકો ભી ચેહી શર્ફ હાસિલ થા. ઓર ખુદા ગારત કરે ઉસ શર્ફ કો મુઝે ભી ચેહી

લિપટ ગયા, ઔર આખિરકાર અપને દાદા જાનકે અજાબમેં મુઝ જૈસે બેગુનાહ ઔર કમ ઉમર પોતેકો ભી કેદ હોના પળા. ખૈર ! યે તો દિલકે ફફોલે હૈ. હમેશા ફૂટતે હી રહેંગે. ફૂટને દીબિયે. હાં ! તો યે સુનિયે કે મૈં કોન હૂં ઔર મેરે બાપ-દાદા કોન થે ?

જિસ તરહ આજકલ મુખ્તલિક્ ઇન્સાનોંકી શકલેં મુખ્તલિક્ હોતી હૈ, કીક ઇસી તરહ ઉસ વકત ભી હોતા થા. ફર્ક સિર્ફ યે હૈ કે આજકલ શકલોંકા ઇખ્તિલાફ બહોત મા'બૂલી હોતા હૈ, ઔર બહર સૂરત ચેહરા ઇન્સાનકા હી રેહતા હૈ, મગર હમારે ઝમાનેમેં ખાત હી કુછ ઔર થી, જૈસે એક મર્દકા ચેહરા અગર ઘોળે જૈસા હૈ તો દૂસરેકા બિલ્લી જૈસા હો સકતા હૈ, ઔર યે તઅજબુબકી ખાત નહી સમઝી જતી થી. હર એક કા જિસમ તકરીબન એક જૈસા હી હોતા હૈ, જિસ તરહ આજકલ ઇન્સાની જિસમ મોટા, પતલા, ભદા, નાઝુક વગૈરહ શકલોંકા હોતા હૈ, એસા હી ઉસ વકતકા ભી દસતૂર થા. સિર્ફ ચેહારકી બનાવટ મુખ્તલિક્ હોતી થી, ઔર ચેહી પેહચાનકા ઝરીઆ થા.

માં-બાપકા હાલ

મેરે બાપકા કૌમી નામ ચલીપા થા, લેકિન ઉન્કે કૌમવાલે તો ઉન્હે રૂકનિયત (ઉપનામ) કી મુનાસિબતસે અબૂલ ગવી કેહકર પુકારતે હૈ. ઉન્કા ચેહરા તકરીબન એસા થા, જૈસે આજ કલેક ઝમાનેમેં બબ્બર શેર (વાઘ) કા હોતા હૈ. નિહાયત

ઉચે કદકે બહાદુર થે. આજ કલકે હિસાબસે બતાયા જાએ તો ઉન્કે જિસમકા વજન ચૌદહ મન પેંતીસ સેર થા. કૌમકી તરફસે ઉન્કો શાશીન કા ખિતાબ થા. શાશીનકે લુગવી મા'ના હમારી જખાનમે દિલ હિલાદેનેવાલે કે હે. મેરે વાલિદકી તમામ કૌમ પર ધાક બેઠી હુઈ થી. વો જિસ્સે ખફા હોતે થે ઉન્કી જિન્દગી અજીરન (વેરાન) હો જાતી થી, વો જિસ્સે ખૂશ હોતે થે નિહાલ (ખૂશહાલ) કર દેતે થે. કૌમકા બચ્ચા બચ્ચા એહતિરામ કરતા થા.

ઈસી તરહ મેરી વાલિદહ (માં) ભી બહોત દિલેર ઔર તાકતવર થી. ઉન્કા નામ તબલીસ થા. ઉન્કા ચેહરા કુછ ઐસી બનાવટકા થા કે આજ મેં મિસાલ દેકર ભી મુશ્કિલસે સમજા સકતા હૂં, બહરહાલ એક હદ તક ઉન્કે ચેહરેકી બનાવટ આજ કલકે ભેળિયેકી માદાસે બહોત કુછ મિલતી જુલતી થી. ઉન્કે બારેમેં આમ બાત મશહૂર થી કે વો અપને જમાનેકી સબસે જિયાદહ હસીન ઔર જમીલ માદા હૈં, લેકિન નિહાયત જંગજૂ (લખનેવાલી) ઔર દિલેર, બહાદુર ઐસી કે જંગમેં હઝારોકા મુંહ ફેર દે. ફરિશ્તોસે આખિરી જંગકે વકત ઉન્કી બહાદુરીને વો વો નજ્જારે પેશ કિયે કે દેખનેવાલે અશ અશ (તઅજજુબ) કર ગએ, લેકિન મુશ્કિલ ચે થી કે જીન્નાત ઔર ફરિશ્તોકી જોળ બરાબરકી નહી થી. જંગ કે દૌરાન કૌમકે બચ્ચે બચ્ચેકી જખાન પર થા કે જીન્નાતોકી કૌમકી માયએ નાજ માંદેરે વતન તબલીસકે જિન્દા હોતે હુએ દુનિયાકી કોઈ તાકત હમેં ઝેર નહી કર સકતી (યા'ની હરા નહી સકતી).

ਘੂੜ ਮੇਰਾ ਲੀ ਥੇਹੀ ਖਿਆਲ ਥਾ ਤੇ ਅਮਾ ਜਨ ਦੀ ਘਲੋਤ ਘਜੀ ਘਲਾਫੂਰੀ ਤੇ ਮੁਕਾਘਲੇਮੇਂ ਆਕਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਨੇ ਸਪਤ ਗਲਤੀ ਕੀ ਹੈ, ਐਰ ਉਨ੍ਹੇਂ ਮੁੰਡਕੀ ਖਾਨੀ ਪਯੋਗੀ, ਐਰ ਛਕੀਕਤਮੇਂ ਮੁੰਡਕੀ ਖਾਨੀ ਪਯਤੀ, ਅਗਰ ਕੋਥ ਅੰਦੜਨੀ ਤਾਕਤ ਕਾਮ ਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਤੀ. ਖਿਆਰੇ ਕਮ ਤਾਕਤ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਛਮਾਰੇ ਮੁਕਾਘਲੇਮੇਂ ਕਥਾ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਤੇ ਥੇ ? ਥੇ ਲੀ ਘੁਫਾ ਜਾਨੇ ਕਥਾ ਖਾਤ ਥੀ ਤੇ ਛਮ ਦਘ ਗਐ ? ਵਰਨਾ ਵੋ ਭੈਫਰ ਦਿਖਾਤੇ ਤੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂਕੋ ਛਕੀਕਾ ਫੂਧ ਥਾਫ ਆ ਜਾਤਾ.

ਓਸ ਅਯਯੋ ਗਰੀਘ ਭੰਗਕਾ ਸਮਾਂ (ਮੰਝਰ) ਕੁਛ ਐਸਾ ਨਾਕਾਘਿਲੇ ਫ਼ਛਮ (ਸਮਝਮੇਂ ਨ ਆਨੇਵਾਲਾ) ਥਾ ਤੇ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਫ਼ੈਰਤਮੇਂ ਥੀ. ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂਕਾ ਵਾਰ (ਛਮਲਾ) ਛਮਪਰ ਭਰਪੂਰ ਪਯ ਰਹਾ ਥਾ, ਲੇਕਿਨ ਛਮਾਰਾ ਵਾਰ ਕੁਛ ਐਸਾ ਆਛਾ (ਛਲਕਾ) ਐਰ ਘੁਝਫਿਲਾਨਾ ਨਝਰ ਆਤਾ ਥਾ ਤੇ ਘੂੜ ਛਮੇਂ ਫ਼ੈਰਤ ਹੋਤੀ ਥੀ. ਵੋ ਵਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤੋ ਛਮਪਰ ਪਯਤਾ ਥਾ, ਐਰ ਭਘ ਛਮ ਵਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤੋ ਐਸਾ ਮਾ'ਫ਼ੂਮ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤੇ ਭੈਸੇ ਛਮਨੇ ਰੇਤਕੇ ਫੇਰ ਪਰ ਛਮਲਾ ਕਿਆ.

ਓਸੀ ਸਮਝਮੇਂ ਨ ਆਨੇਵਾਲੀ ਐਰ ਫ਼ੈਰਤਨਾਕ ਭੰਗਮੇਂ ਵਾਲਿਫ ਐਰ ਵਾਲਿਫਛ ਸ਼ਾਫੀਫ ਹੋ ਗਐ. ਮੈਂ ਲੀ ਉਸ ਵਕਤ ਸ਼ਾਫੀ ਸੁਫਛ ਥਾ. ਮੇਰੀ ਭਾਂ ਨਿਸਾਰ ਮਲਿਕਛ (ਭੀਵੀ) ਲੀ ਉਸੀ ਲਯਾਓ ਮੇਂ ਘੁਫਾਕੋ ਘਾਰੀ ਹੋ ਗਓ. ਮੇਰਾ ਘਯਾ ਲਯਕਾ ਲੀ ਖੀਥਾਰਾ ਉਸੀ ਲਯਾਓ ਮੇਂ ਘਤਮ ਹੁਵਾ. ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਮੁਰ੍ਹੁ ਥਾ. ਖੀਥਾਰੇਕੀ ਸ਼ਾਫੀ ਤੇ ਫਿਨ ਕਰੀਘ ਥੇ, ਅਗਰ ਥੇ ਭੰਗ ਕੁਛ ਐਰ ਝਮਾਨੇਕੇ ਘਾ'ਫ ਹੋਤੀ ਤੋ ਵੋ ਗਰੀਘ ਲੀ ਸ਼ਾਫੀਕੀ ਘੂਸੀਥਾਂ ਦੇਘ ਲੇਤਾ, ਮਗਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਤੇ ਛਮੇਂ ਅਪਨੇ ਛਾਛਾ ਛਮੂਸਕੀ ਤਰਫ਼ਸੇ ਐਕ ਐਸਾ

તાવાન (જુમના) અદા કરના થા, જો કિસી હાલમે ભી મોહલત દેનેકે લિયે તૈયાર ન થા. મરહ ગરીબ મારા ગયા. ઉસને અભી દુનિયામે પૂરી તરહ કદમ ભી ન રખ્યા થા કે અપને બુઝુર્ગવાર હામૂસ જીન્ની કે ગુનાહો કે અદલેમે ફનાકી કુર્બાનિગાહ પર ચળા દિયા ગયા, ઔર અપને દાદા અબૂલ ગવી ચલીપા ઔર દાદી તબલીસ કે સાથ ગુમનામી કે ગેહરે સમંદરમે ઇન્સાની તારીખવાલોંકી નજરોંસે બહોત દૂર હમેશા હમેશા કે લિયે ખો ગયા, ઔર આનેવાલી ઇન્સાની દુનિયાકે લિયે યે ગલત ફહમી છોળ ગયા કે ઉસ્કા બાપ (યા'ની શૈતાન) ફરિશ્તા હૈ, ઔર શાયદ બગૈર માં-બાપકે પૈદા હુવા હૈ. ઔર ગાલિબન યે ગલત ખિયાલ ભી કે ખિયારા શૈતાન બગૈર ઔલાદવાલા હૈ, ગૈર શાદી શુદહ હૈ. (ખુદા ન કરે જો મૈ બગૈર ઔલાદવાલા હૂં.)

ખૈર ! મુજે ઇસ્સે બહસ નહી કે મેરે લખતે જીગર (ખેટ) મરહને દુનિયાકે લિયે કયા છોળા ? ઔર અપને સાથ કયા લે ગયા ? મુજે તો ઇસ નાદાન તારીખ લિખનેવાલોં પર હંસી આતી હૈ, જો મિટ્ટીકી અકલ લિયે ફિરતે હૈ, ઔર દા'વા કરતે હૈ કે હમ તારીખકે અંધે કુવે સે બહોત દૂરકી કોળી લા સકતે હૈ, જિન્કી મા'લૂમાતકા યે આલમ હૈ કે ફરિશ્તે ઔર જીન્નાતમે તમીઝ (ફર્ક) નહી કર સકતે.

મેરી ઉમરકા શુરૂ' કા હિસ્સા

ખતા ચુકા હૂં કે મૈ દુનિયાકી ઇબતિદાસે એક લાખ

यवालीस हजार (१,४४,०००) साल पेड़ले पैदा हुवा था, और दुनियाकी तपाही के वक़्त मेरी उमर दो सो बयासी (२८२) सालकी थी. धंस मुफ़्तसर उमरकी कैदियत ये है के मुजे वालिद साहबने अपने ओक दोस्तसे जिनका नाम सरजू था. धमतिदाध ता'लीम दिलाध. हिमाग अस्था था, थोणे जमानेमें यल निकला, और ता'लीमके मैदनामें दौणने लगा. मेरी कामिलियतको देखकर बहोतसे लोग जलने लगे, और उन्होने ये शोहरत देनी शुरू कर दी के अज्जाल (ये मेरा क्रोमी नाम है) बहोत मग़्दर और पूछणीन (स्वार्थी, धमंडी) लणका है. और यूँके उसके पापकी शकल शेर (वाघ) जैसी है. धंस वास्ते निहायत पुद्दर और सरकश है, और उसके मार पाया हुवा बच ही नहीं सकता, और मां की शकल बेणिये जैसी है, धंस वास्ते निहायत भड्कार और पूछगर्ज है, और धोकेभाज और कुरेणी है.

ਮੁਝਿਨ ਛੇ ਫੇ ਮੁਝਮੇਂ ਧੇ ਸਿਕਾਤ ਛੋਂ ਧਾ ਮੇਰੀ ਕੋਮਫੇ ਛਸਦ
ਕਰਨੇਵਾਲੋਂ ਨੇ ਧੇ ਆਏਂ ਜਲਨਕੀ ਵਯਛਸੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰ ਦੀ ਛੋਂ।
ਘਰਛਾਲ ਵਾਛਿਆ ਧੇ ਛੇ ਫੇ ਮੈਂ ਅਧਪਨਮੇਂ ਜਿਹੀ ਘਛੋਤ ਥਾ,
ਔਰ ਗੋ ਉਸ ਵਕਤ ਤੋ ਨਹੀ ਮਗਰ ਆਯ ਮੁਝੇ ਤਯੁਯਾਤੀ
ਘਿਨਾ ਪਰ ਧੇ ਲੀ ਮਾਨਨਾ ਪਯਾ ਛੇ ਫੇ ਮੈਂ ਮਾਂ—ਆਪਕੀ ਧਤਾਅਤਸੇ
ਲੀ ਫੂਰ ਲਾਂਗਤਾ ਥਾ, ਨਾਫ਼ਰਮਾਨ ਥਾ, ਔਰ ਛਕੀਕਤ ਲੀ ਧੇ ਛੇ ਫੇ
ਮੈਂਨੇ ਛਮੇਸ਼ਾ ਛਮੇਸ਼ਾ, ਫਰਗੁਯਰ ਔਰ ਮਯਾਫ਼ੀਸੇ ਕਾਮ ਲਿਆ।
ਮੈਂਨੇ ਘਛੋਤ ਮਰਤਯਾ ਅਪਨੇ ਵਾਲਿਫ਼ ਸਾਛਯ ਫਿਯਲਾਛੋ ਅੇਕ
ਛਕੀਰ ਮੁਲਾਜਿਮ (ਨੋਕਰ) ਕੀ ਤਰਛ ਡਾਂਟ ਦਿਆ, ਲੇਛਿਨ ਵੋ
ਛਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਨਰਮੀ ਛੀ ਕਾ ਘਰਤਾਵ ਕਰਤੇ ਰਛੇ।

યહાં દુનિયાકે ઈન્સાની તારીખવાલે નોટ કર લેં કે મૈં કિસ આઝાદી કે સાથ અપની બુરાઈયાં ભી લિખતા જા રહા હું, અગર મેરી જગહ હજરતે ઈન્સાન હોતે, ઔર ઉન્સે ભી બચપનમેં ઈસી તરહકી ગુસતાખીકી હરકતેં સરજદ હોતી (પેશ આતી) તો વો ઈન વાકિઆતકો ઈસ તરહ લિખતે કે બચપનમેં મેરે મુઅજ્જઝ માં-આપ મુઝસે બહોત મુહબ્બત કરતે થે, ઔર મેરે નખરે પૂરે કરનેમેં કોઈ દક્કીકા (કમી) ઉકા ન રખતે થે. મેરી તા'લીમો તરબિયતકા ઉન્હે ખાસ ખિયાલ થા. ચુનાંચે ઉન્હોને મુઝે તમામ દુનિયાકી હર જખાનકા ઔર હર ઈલ્મકા દસ્તારખંદીકા આલિમ ઔર ફાઝિલ બનાયા. કરોજોં રૂપિયા મેરી તા'લીમ પર પાનીકી તરહ બહાયા, તબ કહીં ચે ખાકસાર દુનિયાકે રેહનેકે કાબિલ હુવા.

દેખી આપને ઈન્સાની ખાકસારી ! સબ કુછ કેહ જતા હૈ, હર કિસમકા રંગ જમા દેનેકે બા'દ કેસે સૂખે મુંહસે કેહતા હૈ, તબ કહીં ચે ખાકસાર દુનિયામેં રેહને કાબિલ હુવા હૈ. ઈસ્કે અલાવહ ગુસતાખીવાલે રવૈયેકો બતાયા હૈ કે માં-આપ મેરે નખરે ઉકાનેવાલે થે, મુઝસે મુહબ્બત કરતે થે, ગોયા ઈન્સાનકે ખિયાલમેં ગુસતાખી કરનેકે બા'દ અગર કોઈ બુઝુર્ગ મઆફ કર દે યા દરગુઝર કર દે, ઉસ્સે ગલતી હો તો ઈન્સાન ચે સમજતા હૈ કે ઉસ્સે મુહબ્બત કી ગઈ, ઔર ઈસ્કી નાઝ બરદારી (નખરે ઉકાનેવાલી) હુઈ.

ખૈર છોળિયે ઈન બાતોંકો ! મૈં અર્જ કર રહા થા કે મૈં બચપનમેં ખુદા જાને કયું ગુસતાખ થા ? માં-આપકા જિતના એહતિરામ કરના ચાહિયે, મૈં ઉસ્કા દસવેંકા દસવાં હિસ્સા

ਲੀ ਨ ਕਰਤਾ ਥਾ, ਐਰ ਜਹਾਂ ਤਕ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮੈਥੂਨਵਲ ਖਦਨਾਮੀਕਾ ਜਰੀਆ ਘਣੀ ਹਫ਼ ਤਕ ਮਾਂ-ਘਾਪਕੀ ਨਾਕਰਮਾਨੀ ਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਘਣੇ ਅਸਥਾਘਣੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਰਸਵਾਧ (ਜਿਲਵਤ) ਕੀ ਜਿਯਾਦਤੀਕਾ ਸਥਾਘ ਘਣੀ.

ਮੈਥੂਨਵਲ ਦੁਨਿਆਵਾਲੋਕਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਸਿਫ਼ ਐਕ ਸਿਯਦਵਲੇ ਧੰਨਕਾਰ ਪਰ ਧੰਨ ਛਾਲੋਕੀ ਪਹੋਥਾ ਹੂੰ, ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਜਨਤਾ ਹੂੰ ਤੇ ਸਿਯਦਵਲੇ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਮੇਰੀ ਸਿਯਾਵ (ਕਾਲੀ) ਤਪਤੀਯੋ ਪਰ ਐਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਰਛਾ ਪਯਾ ਰੇਹਤਾ, ਮਗਰ ਵੋ ਤੋ ਕੁਦਰਤ ਛੀ ਕੋ ਥੇ ਮੰਜੂਰ ਥਾ ਤੇ ਮੈਂ ਆਦਮਕੀ ਨਸਲਕਾ ਦੁਸ਼ਮਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਜਾਓ, ਐਰ ਕਿਆਮਤ ਤਕ ਮੁਝਪਰ ਲਾ'ਨਤ ਐਰ ਫ਼ਿਟਕਾਰਕੀ ਖਾਰਿਸ਼ ਹੋਤੀ ਰੇਹ.

ਆਸਮਾਨਕੀ ਸੁਕੂਨਤ (ਰਹਾਧਸ਼)

ਐਨ ਉਸ ਵਕਤ ਜਘਣੇ ਮੈਂ ਜਵਾਨੀਕੀ ਧੰਘਤਿਦਾਧ ਮੰਜਿਲੋਸੇ ਗੁਜਰ ਰਹਾ ਥਾ, ਵੋ ਜੰਗ ਸੁਰ' ਹੁਧ ਕਿਰਕਾ ਜਿਕਰ ਉਪਰ ਆ ਯੁਕਾ ਹੈ. ਐਰ ਜਿਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਾਂ-ਘਾਪ ਐਰ ਕੌਮਕੇ ਘਣੋਤ ਅਕਰਾਦ ਮੈਤਕਾ ਲੁਕਮਾ ਘਨ ਗਏ, ਐਰ ਜਿਸਨੇ ਦੁਨਿਆਕਾ ਯੋਥਾ ਦੌਰਲੀ ਘਤਮ ਕਰ ਦਿਯਾ. ਧੰਸ ਜੰਗਮੇਂ ਕੁਰਿਸ਼ਤੋਨੇ ਮੁਝੇ ਤੇਫ਼ ਕਰ ਦਿਯਾ, ਐਰ ਘੁਦਾਏ ਕੁਦਦੂਸਕੀ ਧੰਘਜਤਸੇ ਮੁਝੇ ਆਸਮਾਨ ਪਰ ਲੇ ਗਏ. ਧੰਸ ਜਨਕੀ ਲਿਫ਼ਾਜਤਸੇ ਮੁਝੇ ਹਕੀਕਤਮੇਂ ਘਣੋਤ ਘੁਸ਼ੀ ਥੀ, ਲੇਕਿਨ ਤਜ਼ੁਘਾ ਤੇ ਘਾ'ਦ ਆਯ ਅਕਸੋਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ, ਅਗਰ ਮੁਝੇ ਲੀ ਮੇਰੀ ਕੌਮਕੇ ਸਾਥ ਕੁਨਾ ਕਰ ਦਿਯਾ ਜਾਤਾ ਤੋ ਜਿਯਾਦਵ ਅਕਥਾ ਹੋਤਾ, ਧੰਸ ਜਿਲਵਤਕੀ ਜਿਨ੍ਹਗੀਸੇ ਮੈਤ ਹੁਜਰ

દરજા બેહતર થી, લેકિન મુજે ઉસ વકત કયા ખબર થી કે આઈન્દા મેરી જિન્દગી મેરે સાથ કેસે કેસે જલીલ કરનેવાલે ખેલ ખેલેગી. મੈં સિફ્તે વેહી સમજ રહા થા કે જાન ખચ ગઈ, ઔર અખ હમેશા ફરિશ્તોંકી સોહબતમેં આરામસે ખસર હોગી.

શુરૂ 'શુરૂ' મેં મુજે ફરિશ્તોંને પળાયા, મુખ્તલિક ઉલૂમકી તા'લીમ દી. અકસર આસમાની રાજ ઔર ઉન્કે તફ્સીલી વાકિઆતસે આગાહ કિયા. પરવરદિગારે આલમકે રૂતબા ઔર જહોજલાલસે આશના (ખાખબર) કિયા, ઈબાદત ઔર રિયાઝતકે તરીકે સમજાવે, આદાબે આસમાની બતાવે, ઔર જખ મેં અપને તેજ દિમાગ ઔર અખરદસ્ત દિમાગકી મદદસે સખ કુછ સીખ ગયા તો વોહી ફરિશ્તે ગાલિખન ખુદાકે હુકમકે તહત (નીચે) મુઝસે ઉલૂમે આલિયહમેં ઈમ્દાદ લેને લગે. આહિસ્તા આહિસ્તા મેં અપની કાબિલિયતકી વજહસે ફરિશ્તોંકા મુકમ્મલ ઉસતાદ બન ગયા, અખ મેરી વો પોજીશન હો ગઈ જો કભી મેરે સામને ફરિશ્તોંકી થી. એક વકત વો થા કે મેં ઉન્કે સામને એક શાગિર્દકી હેસિયત રખતા થા. ફિર એક દિન વો આયા કે વો સખકે સખ મેરી શાગિર્દીકો ફખ્રકા ઝરીઆ સમજને લગે.

અલ્લાહ અલ્લાહ ! કુદરતભી કેસે કેસે અજૂબે પેશ કરતી હૈ, કભી કિસીકો એ'જાઝ (ઈઝ્ઝત) બખ્શતી હૈ ઔર કભી કિસીકો જિલ્લત. અલ્લાહ મિયાંકા હમેશાસે યે દસતૂર હૈ કે વો અપની રાય ઔર અપને ઈરાદેકો સખસે અલગ થલક રખતે હૈ. કિસીકો કાનોં કાન ખબર ભી નહી હોતી, ઔર ઉન્હે જો કુછ કરના હોતા હૈ કર બેઠતે હૈ. બિસ્કો ચાહતે

હું ઇજ્જત દેતે હું, ઔર જિસ્કો ચાહતે હું જિલ્લત દેતે હું. જો ઉન્કે રાસ્તેસે ગુમરાહ હો જાએ, ફિર ઉસે કોઈ તાકત સીધે રાસ્તે પર નહી લા સકતી, ઔર જિસે સીધે રાસ્તેકી ચાખી દે દે ફિર ઉસે કોઈ તાકત ગુમરાહ નહી કર સકતી.

મૌજૂદહ અમાનામેં ભી ઉન્કા દસતૂર અટલ છે. કુઆન મજીદમેં ભી ઉન્હોને બાર બાર ચેહી જતાયા (ખતાયા) હે કે હમ જિસે ચાહતે હું ઇજ્જત દેતે હું, જિસે ચાહતે હું જિલ્લત દેતે હું, કિસીકો હમેં મશ્વરા દેનેકી ઇજ્જત નહી.

આસમાનોકી સુકૂનત (રહાઈશ)

પેહલે આસમાન પર

મેરી ઇબાદત ઔર રિયાઝત પૂરે જોશ પર થી, વચ્ચઝકી મજલિસેં રોઝના હુવા કરતી થી. પેહલે આસમાનકે ફરિશ્તે મેરે દર્સો તદરીસસે બહોત કુછ સીખ ચુકે થે. મેં ભી ઉન સબસે માનૂસ હો ગયા થા, ઐસા મા'લૂમ હોતા થા કે જૈસે મેં ભી ઉન્હીમેં સે એક હૂં. મેરે સબ સાથી આપસમેં એક દૂસરેસે સરગોશિયાં કરતે રેહતે થે કે પરવરદિગારને અઝઝીલ જૈસી હસતી ઉન્કી તા'લીમો તરબિયતકે લિયે બખ્શી હૈ. મુજે ભી સબ કુછ મા'લૂમ થા કે યે ફરિશ્તે મેરે બારેમેં કયા રાવ રખતે હું ? એક રોઝ ચકાયક મુજે ખતાયા ગયા કે દૂસરે આસમાનકે ફરિશ્તે મેરે જલીસ (મજલિસમેં શરીક) હોના ચાહતે હું, ઔર વો ભી મેરી નસીહતોસે કુછ ફાઈદા ઉઠાનેકી

તમન્ના રખતે હૈં. મૈને ચે સુનકર જવાબ દિયા, મૈ હાજિર હૂં
 ઔર જો કુછ જાનતા હૂં ઉન્કો ઝર ખતાઉગા. વો શૌકસે
 વચ્ચઝકી મજલિસોંમેં શરીક હુવા કરે, લેકિન ઇસ્કે જવાબમેં
 મુજે ખતાયા ગયા કે દૂસરે આસમાનકે ફરિશ્તે પેહલે આસમાન
 પર નહી આ સકતે. ચુનાંચે ખુદાકે હુકમસે દૂસરે આસમાન
 પર પહોંચા દિયા ગયા. પેહલે આસમાનકે ફરિશ્તોંકો મેરી
 ઇસ તબદીલીસે ઔર જુદાઈ સે અફસોસ હુવા, મગર મૈને
 ઉન્હે સમજા દિયા કે ખુદાકે હુકમકે આગે હમ સબકી ગરદને
 ખમ (નીચી) હૈં, ઔર ચેહી હમારા ઈમતિયાજ હૈ. ચુનાંચે
 પેહલે આસમાનકે ફરિશ્તે મેરે સમજાનેસે કુછ મુત્મઇન હો
 ગએ, ઔર ફિર અપને મેહબૂબ સાથિયોંકો હસરતો યાસકે
 સાથ છોળકર દૂસરે આસમાન પર ચલા ગયા.

દૂસરે આસમાન પર

યહાં પહોંચા તો ફરિશ્તોંને મેરી આઓ ભગત કી, ઔર
 મુઝસે કહા કે હમ સબને બારગાહે ઇલાહીમેં અર્જ મઅરૂઝ
 (દરખાસ્ત) કરકે આપકો હાસિલ કિયા હૈ. કયા હી અચ્છા
 હો, અગર આપકી જિન્દગી ઔર અમલસે કુછ ભી સીખ
 સકે. વોહી વચ્ચઝકી મજલિસેં જો આપ પેહલે આસમાન પર
 મુન્અકિદ ફરમાયા કરતે થે, હમારે લિયે ભી મુફીદ હોંગી.
 મૈને કહા પ્યારે દોસ્ત ! મૈ હર ખિદમતકે લિયે હાજિર હૂં.
 ચુનાંચે વોહી મશાગિલ જો પેહલે આસમાન પર થે યહાં ભી
 શુરૂં હો ગએ. એક લંબી મુદત તક ચે સિલસિલા જારી રહા,

યહાં તક કે મેરી ઝરત તીસરે આસમાનકે ફરિશ્તોકો મેહસૂસ હુઈ. ઔર ઈસી તરહ દિલ ન ચાહને કે ખાવજૂદ મુજે દૂસરે આસમાનકે પ્યારે સાથિયોકો અલવિદા' કેહના પળા. ચલતે વકત મેરે મેહબૂબ દોસ્તોને જિન માયૂસ નિગાહોસે મુજે દેખા થા વો તીરકી તરહ મેરે સીનેકો છલની કર ગઈ, ઔર આજ તક ઈસ્કા અસર મેહસૂસ કરતા હું.

તીસરે આસમાન પર

પેહલે આસમાન પર જો બહાર થી કાશ મેં બયાન કર સકનેકી તાકત રખતા, લેકિન જબ દૂસરે આસમાન પર પહોંચા થા તો વહાં કે મંઝર દેખકર પેહલે આસમાનકો ભૂલ ગયા થા, મગર અબ તીસરે આસમાનને તો મુજે બહોત હેરતમેં ડાલ દિયા. કેસા સમાં (મંઝર) થા, બસ યે મેં હી જાનતા હું.

વહાં ભી 'ચેહી દૌર શુરૂ' હો ગયા. રોઝના વચઝકી મજલિસેં હોતી થી, ઔર બહોત સારે ફરિશ્તે શિરકત કરતે થે. મુજે વહાં બહોત હી હરદિલ અઝીઝી (સબકે દિલકી ચાહત) હાસિલ હુઈ. મૈને ભી જી ખોલકર અપને અહબાબકો તા'લીમ ઔર ઈખાદતકે ફનમેં ચાર ચાંદ લગા દિયે.

ચોથે આસમાન પર

અભી ખૂદ મેરા ભી જી નહી ભરા થા કે ચોથે આસમાનકે ફરિશ્તોકી રંગે કશિશ (મુહબ્બતકી રંગ) ફળક ઉઠી. ઔર

ઉંહોને ખુદા તઆલાસે દરખાસ્ત કી કે અઝાઝીલકો કુછ રોજકે લિયે હમારે આસમાન પર રેહનેકા મોકા' દીજિયે, તાકે હમભી ઉસ્કી નેક તા'લીમસે ફાઈદા ઉઠા સકે. ચુનાંચે બારી તઆલાકે હુકમસે મુજે ચોથે આસમાન પર જના પળા.

વહાં મૈને કયા દેખા ! યે એક બહોત બળા રાજ હૈ, ઔર મુજે ઈજ્જત નહી હૈ કે જાહિર કરે. કયૂં કે વહાં મેરી મુલાકાત ફરિશ્તોં કે અલાવહ ઔર ભી ચંદ મશહૂર રૂહોસે હુઈ, બહરહાલ મૈ જિસ્કે લિયે આયા થા અપને કામમેં મસરૂફ (મશગૂલ) હો ગયા, યહાં કે ફરિશ્તોં ને મેરી બળી ખાતિર મદદરાત (ઈજ્જત) કી, ઔર મૈને ભી ખૂબ જ ભરકે ઉંકે સાથ મેહનત કી. તા'લીમે ખાસસે ફાઈદા પહોંચાયા, વહાં તકે મુજે પાંચવે આસમાન પર જનેકા હુકમ સુના દિયા ગયા, ઔર મૈ દિલ ન ચાહને કે બાવજૂદ ચોથે આસમાનસે ભી રવાના હો ગયા.

પાંચવે આસમાન પર

યહાં પહોંચા તો મા'લૂમ હુવા કે યહાં કે ફરિશ્તે લંબી મુદતસે મુજે બુલાનેકી કોશિશ કર રહે થે. આખિરકાર પરવરદિગારે મુતલક (ખે-કૈદ) ને ઉંકી દરખાસ્ત કબૂલ કી. ઔર મુજે યહાં ભી ભેજ દિયા.

ઈસ આસમાન પર અજીબ બહાર થી. હર તરફ ઈબાદત હી ઈબાદત નજર આ રહી થી. મૈ ભી ઈસ મશગલામેં મશગૂલ હો ગયા. અકસર વઅઝકી મજલિસે મુન્ઝાકિદ (કાઈમ) હોને

લગી. મેરે આનેસે યહાં કે ફરિશ્તોમે ખુદાની ઈબાદતકા બેપનાહ જજખા પૈદા હો ગયા. મુજે દેખ દેખકર ઉન સખને ભી અપની રિયાઝતમે ગૈર મા'મૂલી ઈજાફા (ઝિયાદહ) કર દિયા. અભી થોળા હી ઝમાના ઈસ આસમાનની સુકૂનતકો (રહાઈશકો) હુવા થા કે મુજે છઠે આસમાન પર પહોંચનેકા હુકમ મિલ ગયા. યુનાંચે મૈં અપને દોસ્તોકો અલવિદા' કેહતાં હુવા રવાના હુવા.

છઠે આસમાન પર

કિતની બહાર થી ઈસ આસમાન પર. કાશ ! એક દક્કા' ઔર દેખનેકા મોકા' મિલ સકતા. એક વો વકત થા કે મૈં છઠે આસમાન પર હુકૂમત કર રહા થા, ઔર તમામ ફરિશ્તે મેરે તાબે'દાર ઔર મોઅતિકદ થે. ઔર આજ વો વકત હે કે મૈં સિફ એક નઝઝરાકો તરસતા હૂં, યહાં કે ફરિશ્તે કિતને શરીફ ઔર મેહમાન નવાજ થે. ઉફ ! ચે ખિયાલ કરકે કલેજ મુંહકો આતા હે કે ઐસી જન્નત જૈસી જગહસે મેહરૂમ હોના પળા, યહાં બહોત હી કમ ઝમાના ઠહેરના (રેહના) હુવા કે મુજે સાતવે આસમાન પર જનેકા હુકમ સુના દિયા ગયા. યુનાંચે મૈં અપને સાથીયો કે ઈખ્લાસવાલે બરતાવ પર એહસાનકે આંસૂ નિછાવર કરકે સાતવે આસમાનકે લિચે રવાના હો ગયા.

सातवें आसमान पर

उरता उरता निहायत अदभो अछतिरामके साथ सातवें आसमान पर पहुँचा. हर तरफ़ नूरकी पारिश हो रही थी. बिधर देबिचे नूर ही नूर था, यहाँ के इरिश्ते क्या थे, हकीकतमें नूरके चलते इरिश्ते मुजससमे थे. मेरी आंभें भीरह (यका योन्ह) हुँध जाती थी. बंद दरबान आगे बण्डे और उन्होंने दस्तूरके मुताबिक सातवें आसमानके इरिश्तों के आदाबो अछतिरामसे आगाह किया.

और आगे बण्डा तो इरिश्तोंकी अेक छोटीसी जमाअतने मेरा धसतिकपाल किया. और जुदाका पैगाम सुनाया के मैं सात आसमानों के इरिश्तों के उस्तादकी हेसियतसे सातवें आसमान पर भी इरिश्तोंको अपनी ता'लीमसे इाधदा पहुँचाऊँ. क्यूँके सातवें आसमानके इरिश्तोंने जुदासे दरज्वास्त करके मुझे मेहमानके तौरपर अपने पास बुलाया है.

युनांवे मैं पूरी तरह इरिश्तोंकी ता'लीम और तदरीसमें मसइक़ (मशगूल) हो गया. और लंभी मुद्त तक ये सिलसिला जारी रहा. यहाँ ये बात और लिख दूँ के अब मुझे धस किसमके अे'अजकी आदत हो गई थी, धस वास्ते अपनी हेरत अंगेज अजमत और तरककी पर मुझे कभी गौर करनेकी जरूरत मेहसूस ही न हुँध थी, न मुझे गौरसे वास्ता पजा, बल्के मैं अपने बियालमें सिई ये समजता था के मेरी पैदाईशका मकसमद सिई जुदाकी धिआदत है, और उसके

અહકામની તા'મીલે ઇશાદમે ફરિશ્તોંકો દર્સ દેનેની ખિદમત અંબામ દે રહા થા.

જન્નતમેં

ખુદા ભલા કરે જન્નતકે ઠેકેદાર ભાઈ રિઝવાનકા કે મુજે યહાં ભી ચૈનસે ન બેઠને દિયા. ખારગાહે ખુદાવંદીમેં અર્જ મઅરૂજ (દરખાસ્ત) કરતા. મેરે પૈર યહાં ભી ઉખાળ દિયે ઔર યે હુકમનામા ભેજવાયા કે અબ જન્નતમેં પહોંચકર કુછ દિન ફિરદોસકે રેહનેવાલોંકો ભી અપની તા'લીમસે કાઈદા પહોંચાઉ.

મુજે ઇલ્મની ખિદમત ઔર ખાલિકે કાઈનાતકે ઇશાદની તા'મીલસે હી ઇતની કુરસત ન થી કે જન્નત ઔર સાતવે આસમાનકે ફર્ક પર ગૌર કરતા, યા ઉનમેંસે એક દૂસરેકો ફર્જલત દેતા. હુકમ હુવા કે જન્નતમેં જાકર કુછ દિન વહાં વાલોં કે અરમાન ભી પૂરે કર દો. ન ઇન્કારકી મબાલ, ન ઇક્રારકી હિમ્મત. ચુનાંચે રંજ ઔર નાઉમ્મીદી કે સાથ અપને ઉન સાથીયોંકો છોળકર જન્નતમેં ચલા ગયા.

જન્નતમેં દાખિલ હોતે હી હવાલદાર સાહબને બળે હંસતે ચેહરેકે સાથ મેરા ઇસતિકબાલ કિયા. કેહને કે લિયે તો યે હજરત ફિરદોસકે દરખાન હૈ, લેકિન સચ પૂછો તો બળે મજે કરતે હૈ. ઉન્કી જિન્દગી એસી ચૈનસે ગુજરતી હે કે ઉસ્કી મિસાલ મૌજૂદહ દુનિયાકી કોઈ રાહત નહી દે સકતી.

હજરત દેખતે હી કેહને લગે આઈયે ભાઈ અજાઝીલ !

હમારે ઐસે નસીબ કહાં કે આપકી જિયારત કર સકે, ઔર આપકી બેહતરીન તા'લીમ ઔર કાબિલે તકલીફ (પૈરવી કરનેકે લાઈક) જિન્દગીસે કુછ હાસિલ કર સકે. મૈને ઇનકિસારી (આજિઝી) કે લેહજેમેં (વાજેહ રહે કે ઉસ ઝમાનેમેં ખાકસારીકા રિવાજ નહી થા. ઇસ લફઝકી જગહ ઇનકિસારીકા લફઝ ઇસ્તે'માલ હોતા થા.) ઉન્સે બહોત કુછ સુના, ઔર આબિરમેં કહા કે મૈ રખ્ખુલ ઇજ્જતકા અદના ઔર હકીર બંદહ હૂં, ઔર મુઝસે ઇસ સિલસિલેમેં જો કુછભી ખિદમત હો સકતી હૈ ઉસે અપને લિયે ફખ્રકા બાઈસ (ઝરીઆ) સમજતા હૂં.

ભાઈ રિઝવાન બોલે, અગર કુછ દિન હમેં ભી દરસો તદરીસ (સીખને સિખાને) સે ફાઈદા ઉઠાનેકા મોકા' દિયા જાએ તો હમ જન્નતવાલે અપની ખૂશ નસીબી સમજેંગે.

ફિરદોસમેં રેહનેવાલોંકી તરફ ઇશારા કરતે હુએ ઉન્હોને ફિર કહા કે ચે સબ ભી આપકે રહીને મન્નત (એહસાનમંદ) હોંગે. આપ અગર હમારી દરખ્વાસ્ત કબૂલ ફરમાકર કુછ રોઝ જન્નતમેં કિયામ કરે.

મૈને કહા, આપકો ભી મા'લૂમ હૈ કે પરવરદિગારને મુઝે ભેજા હૈ કે ચંદ દિન આપકે સાથ ભી ગુઝાર હૂં. ફિર ચે કેસે મુશ્કિન હૈ કે મૈં યહાં ન રહૂં. મેરી કયા મળલ હૈ કે હુકમકો પૂરા કરનેમેં સરકશીકા ઇરાદા ભી કર સકૂં.

ઇસ્કે બા'દ રિઝવાનને ખુદા તઆલાકી ઇજાઝતસે મુઝે તમામ જન્નતકી સૈર કરાઈ. દિલ બાગ બાગ હો ગયા, વો કુછ દેખા જો કભી ન દેખા થા, ઔર શાયદ અબ કભી ન દેખ સકૂંગા.

ਮਤਲਬਏ ਮੈਂ ਜਨਮਤਮੇਂ ਰੇਹਨੇ ਲਗਾ, ਐਰ ਵਛਾਂ ਲੀ ਵੋਛੀ
 ਵਯਯ ਐਰ ਨਸੀਲਤਕਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਥੁੜ' ਛੇ ਗਯਾ. ਐਰ ਥੇ
 ਦਸਤੂਰ ਮੁਕਰਰ ਛੁਵਾ ਏ ਐਕ ਮਘਸੂਸ ਐਰ ਅਜਮਤਵਾਲੀ
 ਜਗਛ ਪਰ ਸੁਖ ਯਾਕੂਤ (ਲਾਲ ਮੋਤੀਯੋ) ਕਾ ਬਿਘਰ ਤੈਯਾਰ
 ਛੋਤਾ ਥਾ, ਐਰ ਉਸਪਰ ਐਕ ਨੂਰੀ ਅਲਮ ਅਯਾ ਕਿਆ ਜਾਤਾ
 ਥਾ. ਉਸਪਰ ਮੈਂ ਵਯਯ ਡੇਹਤਾ ਥਾ. ਛਰ ਮਜਲਿਸਮੇਂ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਕੀ
 ਤਾ'ਦਾਦ ਈਤਨੀ ਜ਼ਿਆਦਦ ਛੋਤੀ ਥੀ ਏ ਉਂਕਾ ਗਿਨਨਾ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤਸੇ
 ਲੀ ਆਹਿਰ ਥਾ, ਯੁਦਾ ਤਆਲਾਏ ਸਿਵਾ ਈਸ ਤਾ'ਦਾਦਕੋ ਡੋਧ
 ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ.

ਦਸੋਂ ਤਦਰੀਸਕਾ ਥੇ ਮੁਘਾਰਕ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਥ ਸਾਲੋਂ ਤਕ
 ਜਾਰੀ ਰਛਾ. ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਨੇ ਉਸ ਅਮਾਨੇਮੇਂ ਮੁਯਸੇ ਅਛੋਤ ਕੁਛ ਛਾਸਿਲ
 ਕਿਆ. ਗੋ ਸਾਤੋਂ ਆਸਮਾਨੋਂਸੇ ਜ਼ਿਆਦਦ ਫ਼ਿਰਦੋਸਮੇਂ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਨੇ
 ਮੁਯਸੇ ਫ਼ਾਏਦਾ ਉਠਾਯਾ, ਲੇਕਿਨ ਮੇਰੇ ਅਥਾਵਲਮੇਂ ਵੋ ਈਤਨਾ ਛੇ
 ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਅਜੈਰ ਸਾਹਿਲਕੇ (ਅਜੈਰ ਕਿਨਾਰੇਕੇ) ਸਮੰਦਰਮੇਂਸੇ
 ਕਿਸੀਨੇ ਥੰਦ ਕਤਰੇ ਲੇ ਲਿਥੇ ਛੋਂ.

ਛੇ.੧ ਧੈਗਘਰ

ਈਸ ਤਰਕੀਵਾਲੇ ਅਮਾਨੇਮੇਂ ਅਮੀਨਕੀ ਦੁਨਿਆਨੇ ਫ਼ਿਰ ਐਕ
 ਕਰਵਟ ਅਛਲੀ. ਮੈਂ ਆਸਮਾਨੋਂਮੇਂ ਤਦਰੀਸਮੇਂ ਮਸ਼ਗੂਲ ਥਾ, ਐਰ
 ਆਸਮਾਨੀ ਦੁਨਿਆਕੋ ਈਲਮ ਐਰ ਈਯਾਦਤਕੀ ਦੌਲਤਸੇ ਮਾਲਾਮਾਲ
 ਕਰ ਰਛਾ ਥਾ. ਈਧਰ ਅਮੀਨਕੀ ਅਬੀ ਅਥਾਏ ਮਘਲੂਕ ਫ਼ਿਰ ਸਿਮਟ
 ਸਿਮਟਕਰ ਐਕ ਮਰਕਜ਼ ਪਰ ਜਮਾ' ਛੇ ਗਏ ਥੀ, ਐਰ ਅਪਨੀ
 ਯੋਧ ਛੁਧ ਵਕਅਤ ਐਰ ਨਿਗਾਛੇ ਈਲਤਿਫ਼ਾਤ (ਤਵਜ਼ਯੋਛਕੀ

નજર) ઢૂંઢ રહી થી.

મુજે ખબર મિલી કે મેરી કૌમકે બહોતસે અફરાદ બે કિસી ઝમાનેમે ફરિશ્તોંકી લગાઈ મેં ખતમ નહી કિયે ગએ, ઔર બિન્કો પરવરદિગારને કિસી મસલિહતસે ઈધર ઉધર છુપ જાનેકી ઈજાજત દે દી થી. અબ ફિર બે-સરો સામાન ફિર રહે હેં, ઔર ઉન્હે કોઈ સચ્ચા રાસ્તા દિખાનેવાલા નહી હે. યે હાલાત મા'લૂમ કરકે મેરા દિલ બેહાલ (બે-ચૈન) હો ગયા. દિલને કહા છોળ ઈન મશાગિલકો, તેરી કૌમ બે-ચારો મદદગાર ઔર ડાંવા ડોલ ફિર રહી હે. ઉન્હે રાસ્તા ખતા ! તાકે વો ભી તેરી તરહ ઈબાદતમેં મસરૂફ (મશગૂલ) હોકર અલ્લાહકા કુર્બ હાસિલ કર સકે, મગર મુશ્કિલ યે થી કે અગર મેં કૌમી લીડરી કે હાસિલ કરનેકી દરખ્વાસ્ત કરતા હૂં તો જન્નત ઔર ઉસ્કી સુકૂનત (રહાઈશ) હાથસે જાતી હે, ઔર યે અઝમત ઔર વકાર બે આજ હાસિલ હે ફિર નહી રહેગા. મુજે અબસે બહોત પેહલે કે વાકિઆત યાદ યે બે બદ આ 'માલિયોંકી વજહસે ઝમીનવાલોં પર ગુઝરે યે, ઔર બિન્કે તસવ્વુરસે અબ ભી રૂહ પર બેહોશીકા આલમ તારી હો જાતા હે.

એક તરફ જન્નત થી ઔર એક તરફ કૌમી રેહબરી. મેરે દિલકી દુનિયામેં દોનૂં જંગ કર રહી થી. કભી એ 'ઝાઝે જાતીકા ગલબા હો જાતા થા, ઔર કભી કૌમી મુહબ્બતકા ગલબા હો જાતા થા. કભી સોચતા થા કે કૌમકી રેહબરી કે લિયે ઝમીન પર જાના પળેગા તો યે આસમાની રહાઈશ છીન લી જાએગી, ઔર કભી યે એહસાસ પરેશાન કરતા થા

કે કૌમી ખિદમત પર હજાર રાહતે કુરબાન કર દેની ચાહિયે. મતલબકે જેહની પરેશાનીમેં મુબતલા થા કે ખુદા તઆલાકી બારગાહસે હુકમ મિલા.

તુમ અગર ચાહો તો હમ તુમ્હે તુમહારી કૌમકા રેહબર બનાકર લેજ સકતે હૈ, તાકે તુમ ઉન ભટકે હુએ લોગોકો સીધે રાસ્તે પર લગાકર કૌમી ફર્જ પૂરા કરો. ઉસ્કે બા'દ ભી તુમહારે સાથ ચે રિઆયત રહેગી કે તમુ જબ ચાહો આસમાન પર બગૈર રોક ટોક આ સકતે હો, ઔર જબ ચાહો અપની કૌમમેં જા સકતે હો, તુમહારે લિયે સાતો આસમાન ઔર જન્નતુલ ફિરદોસમેં દાખિલ હોનેમેં કોઈ રૂકાવટ ન હોગી.

અંધેકો કયા ચાહિયે દો આંખે. મૈં તો ખુદ ચે ચાહતા થા કે કિસી તરહ મુજે ઈન દરજાતકે હોતે હુએ ભી કૌમી રેહબરીકા મોકા' મિલ જાએ. ચુનાંચે મૈંને ખાલિકે કાઈનાતસે અર્જ કી.

અય પરવરદિગારે આલમ ! તૂ ગૈબકા જાનનેવાલા હે, તૂને દિલકી બાત જાનકર મુજે બામુરાદ ફરમાયા હે. અબ મૈં તુઝહીસે મદદ તલબ કરતા હૂં કે મુજે ઝમીન પર લેજનેસે પેહલે ઈતની તાકત દે કે ઝરતકે વકતમેં કિસી કામમેં મા'ઝૂર ન રહૂં, ઔર ઝમીનકે ઝરેં ઝરેંકો મુતીઅ ઔર ફરમાં બરદાર બના સકૂં.

ખુદાકી રહમતને મેરી ચે તમન્ના ભી પૂરી કી, ઔર બહોત ઈઝ્જતકે સાથ મુજે અપની કૌમકી રેહબરી કે લિયે લેજ દિયા. બહોત સારે ફરિશ્તોંકી ફૌજભી મેરે સાથ કર દી.

આસિસ્ટન્ટ ચૈગમ્બરોંકી રવાનગી

મੈં ફરિશ્તોંકી બહોત બળી ફૈજકે સાથ ઝમીન પર આયા, ઔર અપની રહાઈશ (રહેને) કે લિયે એક નિહાયત બેહતરીન ફિઆવાલી જગહ તય કરકે રહેને લગા. ફરિશ્તોંકી ફૈજે ભી મેરે ચારોં તરફ બસ ગઈ.

અબ મૈને અપની કૌમકી રેહબરી કે લિયે એક પ્રોગ્રામ બનાયા, ઔર પૂરી સોચ બિચારકે બા'દ ચે મુનાસિબ સમજા કે મૈં અપની કૌમકે પાસ આસિસ્ટન્ટ ચૈગમ્બર ભેજૂં, તાકે વો તા'લીમે ખુદાવંદીસે જીન્નાતકી કૌમકો બેહરહવર (ફાઈદા ઉઠાનેવાલા) કર દે. ચુનાંચે મૈને ચંદ દિનોંકી કોશિશકે બા'દ અપની કૌમકે ચંદ અફરાદસે દોસ્તી કરકે ઉહેં અપને સાથ મિલા લિયા, લેકિન મેરી હૈરતકી કોઈ ઈનતિહા ન રહી. જબ મૈને દેખા કે સિર્ફ ચંદ દોસ્તોં કે હાસિલ કરનેમેં મુજે કાફી પરેશાની ઔર મુસીબતોંકા સામના કરના પળા. ચે ભી અજબ બાત થી કે ઈસ તબાહી ઔર બે-ચારગી કે બાવજૂદ ચે કૌમ અબ ભી ગુરાંતી (ધમંડ કરતી) થી, બહરહાલ હિકમતે અમલીસે ઉનમેંસે કુછ એસે અફરાદ હાસિલ કર હી લિયે જે મુજે મેરે પ્રોગ્રામમેં મદદ દે સકતે થે.

સબસે પેહલે મૈને સહલૂ તલીસ ઈબ્ને બલાહતકો અપને નાઈબ (ચા'ની આસિસ્ટન્ટ ચૈગમ્બર) કે તૌરપર કૌમકી તરફ ભેજા. સહલૂ તલીસ નિહાયત હોશિયાર ઔર મુત્તકી જીન (જીન્નાત) થા, ઔર મેરા બિયાલ થા કે વો ઈસ બિદમતકો નિહાયત અકલમંદીસે પૂરા કરેગા.

લેકિન અફસોસ હૈ કે જાને કે બા'દ ઉસને કાફી ઝમાના તક કોઈ ખબર નહી લેજી. તખ મૈને એક દૂસરે જીનકો તૈયાર કરકે રેહબરકે તૌરપર કૌમકી તરફ રવાના કિયા. વો ભી એસા ખો ગયા કે અર્સા (લંબે ઝમાને) તક ખબર નહી મિલી. ઈસ્કે બા'દ મજબૂરન તીસરે પૈગમ્બરકો તથ કિયા. ચે હઝરત ભી અપને પેહલે સાથીયોંકી તરહ હવામેં ગાઈખ હો ગયે. મજબૂરન એક ઔર પૈગમ્બર રવાના કિયા. ચે હઝરત ભી એસે ગએ કે ખત ભી ન લેજી રસીદકા (પહોંચનેકા). પાંચવાં પૈગમ્બર લેજી તો ચે હઝરત પાંચવાં સવાર સાબિત હુએ. મજબૂરન છઠ્ઠા પૈગમ્બર તૈયાર કિયા, ઔર ખૂબ સમજા બુઝાકર લેજી ઔર તાકીદ કર દી કે તમુ પેહલોંકી તરહ ન બૈઠે રેહના, કમસે કમ હાલાત સે ઝરૂર ખબર કરના, મગર ચે ભી અપને સાથીયોં કે ભાઈ સાબિત હુએ.

અખ મુઝે બળા તઅજબુખ હુવા, ઔર મૈને સોચા કે અગર ચેહી રાત દિન હૈ (ચેહી હાલ હૈ) તો કૌમકી રેહબરી અપને બસકી બાત નહી. સોચતે સોચતે દિલને કહા, કમસે કમ એક બાર ઔર કોશિશ કર લૂં, આખિર ચે લોગ ગાઈખ કયૂં હો જાતે હૈ ? જિસે લેજતા હૂં બસ ચેહી સમજના પળતા હૈ કે લેજ દિયા. કોઈ ખૈર ખબર નહી મિલતી. ખૂદ મુખ્તાલિફ તરીકોંસે જાનેવાલોં કે હાલાત મા'લૂમ કરતા હૂં તો પતા ચલતા હૈ કે વહાં કોઈ પહોંચા હી નહી, સહીહ હાલાત હી કોઈ નહી બતાતા.

મૈને અપની કોશિશસે ચંદ અફરાદ હાસિલ કિયે ચે. ઉનમેંસે કઈ મો'તખર ઔર ભરોસેકે નુમાઈન્દે લેજ ચુકા હૂં,

લેકિન અલી પેહલા દિન હે. અબ મૈને બાકી બચે સાથીયો પર નજર ડાલી ઔર આબિરી કોશિશકે લિયે આસિક્ક ઈબ્ને યાસિક્કકો પસંદ કિયા. યે બહોત હી તેજ તરાર (હોશિયાર) ઔર બહોત હી ચાલાક જીન થા, બહોત ઈબાદત કરનેવાલા ઔર પરહેઝગાર થા.

આસિક્કકો પેહલે તો ઈસ બિદમતસે કુછ તઅમ્મુલ (ખૌફ) હુવા, લેકિન મેરે સમજાનેસે પૈગમ્બરીકા ઝંડા લેકર રવાના હો ગયા. મૈને ઝરૂરી હિદાયતેં કી, ઔર ખૂબ અચ્છી તરહ પળ્હા દિયા કે જિસ તરહભી મુશ્કિન હો કૌમકો આસમાની શરીઅત પર અમલ પેરા હોનેકી તલ્કીન કરો, ઔર હાલાતસે મુજે ખબર કરતે રહો, ઐસા ન હો કે પેહલે પૈગમ્બરોંકી તરહ તુમભી મુંહ છુપા બૈઠો.

આસિક્ક અલ્લાહકા નામ લેકર રવાના હો ગયા, ઔર વો વા'દા કર ગયા કે અપની પૂરી તાકતસે હિદાયત પર અમલ કરેગા.

એક ઝમાના તક મુજે ઉસ્કી ભી ખબર ન મિલી. મૈ સમજ ગયા કે યે ભી પિછલે નબીયોંકી તરહ ભાગ ગયા, લેકિન હૈરત યે થી કે સખ્ત તેહકીકાતકે ખાવજૂદ યે પતા કિસી તરહ ન ચલતા થા કે મેરે ભેજે હુએ પૈગમ્બર કહાં ગાયબ હો જાતે હૈં, ન ઉન્કા વહાં પહોંચના પાયા જાતા હે, ન કોઈ યે ઈકરાર કરતા હે કે હમને ઉન્હે કિસી જગહ દેખા હે. મૈ નયે તરીકો ઔર આઈન્દાકી તજવીજોં પર સોચ હી રહા થા કે એક દિન આસિક્ક નિહાયત હૈરાન ઔર પરેશાન આયા ઔર કેહને લગા.

अय अज्जील ! तुमने आजतक जितने नपी अपनी कौममें लेजे हैं, वो सभ इनाके घाट उतार दिये गये. कौमके लीडर जिन्नातों ने हर पैगम्बरके साथ अहोत जुल्मका भरताव किया है, वो अपने दरमियान किसी सीधा रास्ता अतानेवालेको देअना पसंद नहीं करते.

तुमने जितने पैगम्बर लेजे हैं, उन सभके साथ जनवरों जैसा सुलूक किया गया है. और ये केहकर इना किया गया है के तुमने अपनी कौमसे गद्दारी करके दूसरी पार्टी से मेल-जोल पसंद किया था, धंस वास्ते तुम धंस काबिल नहीं हो के हममें मिल बैठ सको.

ये हादसा (वाकिया) सुनकर मेरे तन-अदनसे आगकी खिंगारीयां निकलने लगी, और मैंने उसी वकत अल्लाहकी पारगाहमें दूआ की के अय आलिके काईनात ! मुझे धतनी ताकत दे के मैं अपनी कौमसे अदला ले सकूं, और मुझे कोई नुकसान न पहुँचे.

धर्शाह हुवा के अदला ले सकते हो और तुम्हें कोई नुकसान न पहुँचेगा.

युनांचे मैंने उसी वकत इरिशतोंकी कौजको हुकम दिया के जिन्नातोंकी कौममें से जितने नाइरमान और जागी हैं सभको नापूछ और अतम कर दो. किसी के साथ रियायत न करो. हां कोई मुत्तकी और परहेजगार नजर आये तो उसको अहेतिरामके साथ हमारे पस लेज दो, और जागीयोंमें अगर कोई सीधे रास्ते पर चलने और आसमानी शरीअत पर अमल करनेका वा'दा करे तो उसको भी हिक्मतके साथ

હમ તક પહોંચા દો.

ફરિશ્તોંની ફોજને ઐસા હી ક્રિયા. બાગી ઔર નાફરમાનોંકો ચુન ચુનકર નેસ્તો નાબૂદ (ખતમ) કર દિયા. અબ ઈસ દુનિયામેં સિર્ફ મુત્તકી ઔર નેક લોગ રેહ ગએ થે, ફસાદ ઔર બગાવતકા ખાતમા હો ચુકા થા.

ખુદાકા વાયસરાય (નાઈબ)

ઈસ જગે આજીમકે બા'દ દુનિયાસે ગુનાહોંકા નામો નિશાન હી જાતા રહ્યા. જિસ તરફ નિગાહ જાતી થી રૂકૂઅ ઔર સિજદહકા મંજર સામને આ જાતા થા. મુજે અપની ઈસ અજીમુશાન (બળી) કામિયાબી સે બહોત ખૂશી હુઈ. ઔર દસ્તૂરકે મુવાફિક બચે ખુચે અફરાદકે દસોં તદરીસમેં મશગૂલ હો ગયા. અબ મુજે ઉન લોગોંકો તા'લીમ દેનેમેં કોઈ પરેશાની નહી થી. ઔર મેં જાતી તૌરપર બહોત આસાની કે સાથ પેગમ્બરી કરને લગ્યા. બાદશાહે હકીકીકો મેરી ખિદમત પસંદ આઈ. ઔર ઉસને મુજે અપના વાયસરાય બના લિયા. ઔર વાયસરાય બનાને કે બા'દ તમામ દુનિયા મેરે કબ્જેમેં કર દી. જમીનકા ચપ્પા ચપ્પા મેરી હુકૂમતમેં આ ગયા, ઔર સાત આસમાનોંકી બાગદોળ (લગામ) ભી મેરે હાથમેં દે દી ગઈ, જન્નત ઔર દોઝખ ભી મેરે જેરે અસર આ ગએ.

અબ મેરે ફરાઈજ બહોત કુછ બળહ ગયે થે, લેકિન ચૂંકે દુનિયાસે ગુનાહોંકા રિવાજ ખતમ હો ચુકા થા, ઈસ વાસ્તે મુજે બહોત સારાં વકત અલ્લાહકી તા'રીફકે લિયે ભી મિલ

जता था. मेरी ध्यादतकी जगहली उस जमानेमें मज्जूस नही रही थी. जिस तरह हिन्दुस्तानका वायसराय गरमी के मोसममें सिमला, और ठंडीके मोसममें देहली, और पिआं (पत्ते जणनेके मोसम) में रियासतों वगैरहका दौरा करता था. जहां जरूरत समजता था यला जता था, बिलकुल येही हालत मेरी थी. जब ज़ याहता अभीन पर मुसल्ला पिछाकर अल्लाहकी ध्यादत करता, और जब ज़ याहता आसमान पर पहुँच जाता. न यहाँ कोई परेशानी और न वहाँ कोई तकलीफ़. अलपत्ता मोसमे पिआं (पत्ते जणनेके मोसम) का उस जमानेमें रिवाज नही था, इस वास्ते कोई नई सरजमीन इस मोसमके लिये नही बनी थी.

मेरी आदशाहत पूरी तरक्की पर थी. वायसरायकी तरह मुजपर मज्जूसीयां और पाबंदीयां हुकमरां नही थी. मैं हकीमी आदशाहकी नियायत (नाधब होने) के आवजूद बिलकुल आजाद था. आप यकीन कीजिये के धतनी अजमत और बुलंदी के आवजूद मैंने किसीको नही सताया. अमनो अमानके देवताको कभी नाराज नही किया. मैं मुल्क और क़ैमके लिये वायसराय बनाया गया था. मेरा मकसद और मेरी जिन्दगीका मिशन (मकसद) सिर्फ़ येही था के मेरी पिदमतसे अवामका भला हो. आज कलके आदशाहोंकी तरह मुजमें मुल्कगीरी (मुल्क लेने), जोर परस्ती (ताकत पर काबू पाने) और जह तलबी (धज्जत हासिल करने) का मादा नही था. आज कलके आदशाहोंकी तरह गरीब और कमजोर पर लालची निगाहें डालनेका मैं आदी न था, और न मुजमें अती

વળહત (ઈજ્જત) પર મગર હોને ઔર દૂસરેકો હકીર સમજનેકી સલાહિયત થી. મેરે નજદીક સબ બરાબર થે, કયું કે મેરે નજદીક હુકૂમત ઔર બાદશાહી ઈસ લિયે હોતી થી કે કૌમ ઔર વતનની ખિદમત કી જાએ, ન ઈસ લિયે કે તાકતકે ઘમંડમેં તાકતવાલા અપની કૌમકી પરવરિશકા ખ્યાલ ભી દિલસે હમેશા કે લિયે મિટા દે.

આજ કલ જિસ ચીજકા નામ ઈન્સાની દુનિયાને બાદશાહ રખ્યા હે, વો ઈતની જલીલ ચીજ હે કે મેને અપની તમામ ઉમરમેં ઈતના નાપાક ઓહદા ન અપની કૌમમેં પાયા ઔર ન અબ ઈસે પેહલે ઈન્સાની નસલોમેં દેખા. ખુદાકી પનાહ ! આજ કલકા ઈન્સાન જાતી વળહત (જાતી દબદબા) ઔર ઐશો આરામકે લિયે હુકૂમત કરતા હે. ઉસે રઈયતકી તકલીફ ઔર આરામ પર સોચનેકા મોકા' હી નહી મિલતા, બલ્કે વો ચે સોચ લેતા હે કે રઈયતકી જરૂરતો પર સોચના મેરા કામ નહી, દૂસરે મુલાજિમ રઈયતકી દેખલાલ કર લેંગે.

કિતના અફસોસનાક ઔર ખુદગર્જના (મતલબી) ખિવાલ હે. હુકૂમતકા તપ્ત ઔર હુકૂમતકે મખસૂસ ઈખતિયારાત તૂ અપને હાથમેં મજબૂત પકળ લે, ઔર ચે સમજકર બેઠા રહે કે રઈયતકે હાલાત પર નીચેવાલે અફસર લોગ ગૌર કર લેંગે. ખજાનાકી ચાખીયાં તૂ અપને જેબમેં રખજે, ઔર ચે સોચ લે કે ચે ખજાના અપના કામ જરી રખજેગા, અપને કાન ફોળકર (બેહરા બનકર) બેઠ જાએ ઈસ ઈનતિજરમેં કે રઈયતકી ફરિયાદ કોઈ ઔર સુન લેગા. ચે હે ઈન્સાની દુનિયાકા બાદશાહ, ઔર ફિર લુત્ફ ચે કે ઈન જૈસે હાલાતકે

બાવજૂદ ભી હજરતે ઈન્સાન અપનેકો અશરકુલ મખ્લૂકાત સમજનેકી ગલતીમેં મુખતલા હે, અગર ખુદગર્જી ઔર જૈશ પરસ્તી ઔર કૌમસે લાપરવાહીકા નામ શર્ફ (ઈઝ્જત) હે તો જૈસે શર્ફકો દૂરસે સલામ, યે તો હજરતે ઈન્સાન હી કો મુબારક રહે.

સખસે પેહલા શૈતાની ખ્યાલ

મેરે અચ્છે ઇનતિજામ ઔર હોશમંદીયોસે મા'ખૂદે હકીકી પૂરી તરહ મુત્મઈન થા. ઔર ઝમીનો આસમાનકા ચપ્પા ચપ્પા મેરા મુતીઅ ઔર ફરમાં બરદાર બના હુવા થા. કિસીકો સરકશીકી મબલ ન થી. મૈં જો કુછ ચાહતા થા કર સકતા' થા. દુનિયાકી હર તાકત મેરે ઇબતિયારમેં થી. અપની કૌમકો અલાવહ ફરિશ્તોકી દુનિયા પર ભી મૈં ઇસી તરહ મુસલ્લત થા. ઔર વો સખ મેરી તાબે'દારીકો સઆદત (નેક બખ્તી) સમજતે થે.

એક દિન જૈઠે જૈઠે મુજે ખ્યાલ અયા કે નબિઝુબિલ્લાહ (ખુદાકી પનાહ) 'નકલે કુફ્ર કુફ્ર ન બાશદ' (કુફ્રી નકલ કરના કુફ્ર નહી હોતા). અબ અગર કિસી વજહસે હકીકી બાદશાહ અપની તમામ સરપરસ્તીયો કે સાથ બાદશાહતસે અલગ હો જાએ, યા ઉસ્કી તાકત કિસી મા'મલામેં કમઝોર હો જાએ તો મૈં ઉસ્કે બા'દ ભી ઇસી ઇત્મીનાનકે સાથ હુકૂમત કર સકતા હૂં, ક્યૂં કે અબ મૈં કિસી મા'મલામેં નબિઝુબિલ્લાહ ખુદાકા મોહતાજ નહી હૂં. વો ઝમાના ગુઝર ગયા, જબ મૈં

ખાત ખાતમેં ઉન્કા મોહતાજ થા, ઓર વો બાર બાર મેરી મદદ કરતે થે, ઓર હર હર મરતબા મુખ્તલિફ કિસમકી તાકતે મુજે બખ્શતે રેહતે થે.

આજ ઝરૂરતસે જિયાદહ હર તાકત મેરે પારા હૈ, અબ ન મુજે કિસીકી મદદકી ઝરૂરત હૈ, ન કિસીકી સરપરસ્તીકી. અગર ચાહું તો આજ હી પૂરી આઝદીકા એ'લાન કર હું.

દૂસરા શૈતાની ખ્યાલ

અફસોસ ! અચ્છા ખાસા સમજદાર હોને કે બાબુદ મેરી અકલ પર ઉસ વકત પથર પળ ગયે ઓર મૈં ચે ન પરખ સકા કે જિસમેં એ'ઝાઝ બખ્શનેકી તાકત હૈ વો જિલ્લત ભી તો દે સકતા હૈ, મૈં સોચતા ભી કેસે ? મેરી પૈદાઈશ આગસે હુઈ થી, ઓર એહસાન ફરામોશી (એહસાન ભૂલના) આગકી ખાસિયત હૈ, ઈસ વાસ્તે કહા જા સકતા હૈ મૈં બેકુસૂર થા, એહસાન ફરામોશી (એહસાન ભૂલને) કે ઈન નાપાક ખિયાલાતકો રોકના મેર બસકી ખાત નહી થી.

પેહલે શૈતાની વસવસા પર જિતને આંસૂ બહાઉ કમ હૈ, કયું કે પેહલી ખાત થી. મગર ઈસ્કે સાથ હી ચે એહસાસ ભી શુરૂ' હો ગયા થા કે અગર ખુદા ચાહે કે અઝાઝીલસે ચે તમામ ચાહતે ઓર અઝમતે છીન લે, ચા છીનકર કિસી દૂસરેકો દે દે, તો શાયદ ઉસે બહોત કુછ તકલીફે ઉઠાની પળેગી, ઓર (નબિઝુબિલ્લાહિ મિનૂ અલિક) ફિર ભી કામિયાબ ન હો સકેગા, કયું કે દુનિયા જહાં કી હર તાકત

મેરે કબજેમેં આ ચુકી હે, ઔર જિસકે બલબોતે પર (તૌબા તૌબા) ઉસે નાઝ હૈ વો મેરે ઈખતિયારમેં હે.

લા'નત હૈ મેરે ઈન ખિયાલાત પર, જિન્હોને મુજે કહીઝા ન રખ્યા ઔર સબ છિનવા દિયા, બહરહાલ ઉસ વકત ઈન શૈતાની વસવસો કે બાવજૂદ મુઝસે કોઈ પૂછપરછ નહી કી ગઈ, ઔર મૈં ઉસી તરહ હુકૂમત ઔર પૈગમ્બરી કરતા રહ્યા.

જિખ્રઈલ (અલૈ.) કી પૈદાઈશ

ઉસી ઝમાનેમેં આસમાનસે ખબર આઈ કે પરવરદિગારે આલમને જિખ્રઈલ (અલૈ.) કો પૈદા ફરમાયા હૈ, ઔર ઉન્હે અમીનુલ્લ વહી કે ખિતાબસે ભી નવાઝા હૈ, મુજે ઈસ ખબરસે બહોતહી તકલીફ હુઈ, કયું કે મૈં અપની મૌજૂદગીમેં કિસી દૂસરેકો ઈકતિદાર (હુકૂમત) પર દેખના પસંદ ન કરતા થા, ન મુજે ચે પસંદ થા કે મેરે હોતે હુઝે કિસી દૂસરેકો કોઈ ખિતાબ ઔર અઝમત અતા હો.

સુના ગયા કે જિખ્રઈલ (અલૈ.) પૈદા હોતે હી સિજદમેં ગિર ગયે, ઔર ચે સિજદહ આજ કલકે હિસાબસે તકરીબન તીસ હઝાર (૩૦,૦૦૦) સાલકી મુદતમેં ખતમ કિયા. જબ જિખ્રઈલ (અલૈ.) ને સિજદહસે સર ઉઠાયા તો અપને મા'ખૂદસે દરયાફત (મા'લૂમ) કિયા કે અચ પરવરદિગાર ! જિસ તરહ મૈંને તેરી ઈબાદતમેં કિયામ કિયા હૈ ઉસ્કી મિસાલ તેરી મખ્લૂકમેં મિલ સકતી હૈ ? ઈર્શાદ હુવા જિખ્રઈલ (અલૈ.) ! તુમહારી ઈબાદત મુશ્કિન હૈ કે તુમહારી નઝરમેં જિયાદહ

અહમિયત રખતી હો, લેકિન તુમ્હે મા'લૂમ નહી હૈ કે મેં આખિરી ઝમાનેમેં એક એસા ગિરોહ (ક્રીમ) ભી પૈદા કરૂંગા કે જિસ્કી દો રકા'ત નમાઝ તુમહારે તીસ હજાર સાલકે એક સિજદહસે જિયાદહ અફઝલ ઔર ખુલંદ હોગી, ઔર ઈસ દો રકા'ત નમાઝકા સવાબ તુમહારે લંબે સિજદહસે લાખો ગુનાહ જિયાદહ હોગા.

બિખ્રધલ (અલૈ.) કો ચે જવાબ સુનકર બળી હૈરત હુઈ કે તીસ હજાર સાલકે સિજદહસે દો રકા'ત નમાઝકી અહમિયત કેસે જિયાદહ હૈ ? ઔર ઈસ્કા જિયાદહ સવાબ હૈ. આખિરકાર ઉન્હોને પરવરદિગારસે ફિર સવાલ કિયા, 'કૈફ અલિક ચા રખ્ખઆલમીન. ચા'ની અય પરવરદિગારે આલમ ! ચે કેસે ?'. ઈર્શાદ હુવા, તુમ નહી જાનતે બિખ્રધલ (અલૈ.) ! કે વો કિન કિન મુસીબતોમેં ચે દો રકા'ત નમાઝ અદા કરેંગે. મૈને તુમ્હે નૂરે ખાલિસસે પૈદા કિયા હૈ, ઔર તમામ નફ્સાની ખ્વાહિશાત ઔર જિસમાની અલાઈક (જિસમાની અઝરતે) ઔર રોઝીકી તલાશ વગૈરહકી હર આફતસે દૂર રખ્યા હૈ. તુમ્હે કોઈ બેહકાને ઔર સીધે રાસ્તેસે ભટકાનેવાલા ભી નહી બનાયા, લેકિન ઉસ ગિરોહકા ઈમતિહાન લેને (આઝમાને) કે લિયે મૈને તરહ તરહકી પાખંદીયાં તજવીઝ (તય) કી હૈ. ખ્વાહિશાતે નફ્સાનીકો ભી ઉન્કા દુશ્મન બનાયા હૈ. રોઝીકી તલાશકા બોઝ ભી ઉન્હી પર રખ્યૂંગા, તરહ તરહકી જિસમાની આઝર (તકલીફ) ભી ઉન્હે હોંગે. ઉસ્કે ખા'દ દેખૂંગા કે કિતને એસે હૈ જો મેરે બતાએ હુએ રાસ્તા પર કાઈમ રેહકર ઉન પાખંદીયોસે ગુઝરતે હૈ, ઔર તુમ હી

ખતાઓ બિખર્ધલ (અલૈ.) ! જખ ઇન હાલાતમે વો દો રકા'ત નમાઝ અદા કરેંગે તો વો તુમહારે હઝાર સાલકે સિજદેસે કિતની જિયાદહ બા-વકઅત ઔર તા'રીફકે કાબિલ હોગી, તુમ તો સિર્ફ નૂરસે પૈદા કિયે ગએ હો, તુમહારા કામ ઇબાદત હૈ, તુમહારી સરિશત (ખસલત) મેં ઇબાદત હૈ, ઔર વો ગિરોહ આબો ગુલકી કશ મકશ (રોઝીકી પરેશાની) મેં ભી સિજદએ ઇબાદત બજા લાએગા તો અખ તુમહી ગોર કરો કે તુમહારી ઇબાદત તા'રીફકે કાબિલ હૈ યા ઉસ ગિરોહકી ?

બિખર્ધલ (અલૈ.) ને ચે હાલાત સુનકર કહા, પરવરદિગાર ! તૂ અલીમ (જનનેવાલા) ઔર ખખીર (ખખર રખનેવાલા) હૈ. ઝહિર ઔર ખાતિનકે હાલાત તૂ હી જનતા હૈ, મેરી કયા મજલ કે તેરી હિકમતે અમલીયોં પર ગૌર કરનેકા ઇરાદા ભી કર સકૂં. ઇસ્કે બા'દ બિખર્ધલ (અલૈ.) બ-દસ્તૂર અલ્લાહકી ઇબાદતમે મશગૂલ હો ગએ, ઔર ચે મઆમલા ચહીકા ચહી રેહ ગયા.

અલ્લાહ મિયાંકી પેશીનગોઈ

એક રોઝકા ઝિકર હૈ કે મેં સાત આસમાનોકી સૈરો તફરીહ (ધુમને) કે લિયે ગયા, કયા દેખતા હૂં કે લૌહે મહકૂઝ પર આસમાની ઝખાનમે નીચેવાલી ઇબારત લિખ્ખી હુઈ હૈ.

હમારા એક ખંદા એસા હૈ જિસે હમ તમામ કિસમકી નેઅમતોસે માલામાલ કરેંગે, ઔર ઝખીનસે ઉસ્કો આસમાન

પર પહોંચા દેંગે, ઔર આસમાનસે ફિર ઉસ્કો જન્નતમે લે જાએંગે. ઉસ્કે બા'દ હમ એક ખાસ કામ પર મામૂર કરેંગે, લેકિન વો ઇન્કાર કરેંગા ઔર બંગાવત પર તૈયાર હો જાએંગા.

મુજે ચે ઇબારત (અલ્ફાઝ) પળહકર બળી હી હૈરત હુઈ. એસા કૌન હોગા જો અપને એહસાન કરનેવાલે કે સાથ એસી એહસાન ફરામોશી કરેંગા (એહસાન ભૂલનેવાલા હોગા) ? મૈને સોચા કે અગર મેરે સાથ કોઈ ઇતના એહસાન કર દે તો અપની જાન તક ઉસપર કુરબાન કર દૂંગા. બળા બદ નસીબ હૈ વો બંદા જિસપર ખુદા એસી એસી નેઅમતો નાઝિલ કરમાએ ઔર વો સરકશી પર તૈયાર હો.

દૂસરી મરતબા ઇબારત પળહનેકા ઇરાદા કિયા તો ઇસ પૂરી ઇબારતકે કરીબ હી એક જગહ નિહાયત સાફ ઔર ખુલે હુરફમે લિખ્યા હુવા થા.

અબ્દુલબિલ્લાહિ મિનશયતા નિર્જીમ

મૈં ઘભરાયા હુવા અલ્લાહકી ખારગાહમે હાઝિર હુવા ઔર અર્જ કિયા, અય રબ્બુલ્આલમીન ! ચે શૈતાને રજીમ કૌન હૈ ? જિસસે પનાહ માંગની ચાહિયે.

ઈર્શાદ હુવા કે હમારે બંદોમે સે જો તમામ કિસમકી નેઅમતોસે સરકરાઝ (માલામાલ) કિયા જાએંગા, લેકિન હમારી એક નાફરમાનીકી વજહસે મરદૂદે ખારગાહ (ખુદાકી ખારગાહમે મરદૂદ) હો જાએંગા.

મૈને અર્જ કિયા પરવરદિગાર ! મુજે ઉસ મલકીનકો દિખા દે, તાકે મૈં ઉસે ભી જહન્નમે દાખિલ કર દૂં.

ખારગાહે આલીસે ઇર્શાદ હુવા, સૌફ તરાહુ (ચા'ની તૂ

જલ્દી ઉસે દેખેગા.)

મુજે યે કેફિયત મા'શૂમ કરકે ખહોત હી બેચૈની હો ગઈ
ઔર બાર બાર યેહી ખ્યાલ આતા થા કે કૈન ઐસા એહસાન
ભુલનેવાલા હોગા જો પરવરદિગારકી નેઅમતોંસે માલામાલ
ક્રિયા જાએ, ઔર ફિર ભી તાબે'દાર ન રહે યા ખાલિકે
કાઈનાતસે બગાવત કરનેકા ઈરાદા કર બૈકે. મૈં ઉસ મરદૂદ
પર હાજરોં લા'નતોં ભેજતઃ હુવા આસમાનસે વાપસ હુવા
ઔર રાસ્તાભર ઈસ તકલીફ દેહ (તકલીફ દેનેવાલે) ખ્યાલને
સતાયા.

આસમાનસે વાપસ આનેકે બા'દ મુજે એક અજબ ખાત
નઝર આને લગી યા'ની મૈં જબ સિજદહસે સર ઉઠાતા
સિજદહકી જગહ લખનલ્લાહુ અલા ઈબ્લીસ. (યા'ની લા'નત
કરે અલ્લાહ ઈબ્લીસ પર) લિખ્યા નઝર આતા થા. યુનાંચે
સિજદહસે ઉઠનેકે બા'દ મૈં ભી હર મરતબા યેહી કલિમહ
અખાન પર લાને લગા. મુજે ઉસ વકત કયા ખબર થી કે યે
લા'નત અપને ઉપર હી ભેજ રહા હૂં, ઔર વો ખુરી
ખસલતવાલા એહસાન ફરામોશ મૈં હી બનૂંગા જિસકી
પેશીનગોઈ લૌહે મહકૂજ પર લિખી દેખી થી.

મગર હાં, મુજે યાદ હૈ કે ઉસ વકત યે ખતરા મેરે દિલમેં
ગુઝરા થા કે જબ વો શૈતાન પરવરદિગારકી નેઅમતોંકો
હુકરાનેકી તાકત રખતા હૈ તો કિસી વકત મુઝસેભી ઝરૂર
ઉસ્કા સામના હોગા. ઈસ વાસ્તે મૈં અભી સે કયૂં ન ઈસ્કા
ઈનતિઅમ કર લૂં. યુનાંચે એક દિન મૈંને અપની ફૈજકે
તમામ ફરિશ્તોંકો જમા' કરકે મશ્વરા ક્રિયા કે અગર ખુદા ન

ખ્વાસ્તા મુજપર કિસી વકત કોઈ આફત આ જાએ તો તુમ સખ મેરે લિયે કયા કરોગે ? ચુનાંચે હર એકને અપની અપની કુરખાનીયોકા હાલ સુનાના શુરૂ કર દિયા.

ઉસ્કે બા'દ મૈને પૂછા કે અગર ખુદા તઆલા મેરે બદલે કિસી દૂસરેકો જમીનકી બાદશાહત દે દે, ઔર મેરી જગહ કોઈ દૂસરા બળા અફસર ઔર ખુદાકા વાયસરાય મુકર્રર હો જાએ તો તુમ કયા કરોગે ?

સખને એક જખાન હોકર કહા,

અય જમીન ઔર આસમાનકે બાદશાહ ! હમારી કયા તાકત હૈ કે ખુદાકે હુકમકે સામને દમ માર સકે. ઉસ્કા ઈર્શાદ હમારે સર આખો પર જો બારગાહે રખબુલ ઈજ્જતસે ઈર્શાદ હોગા, સર ઔર આખોસે હમ ઉસ્કો કબૂલ કરેંગે. ચે જવાબ સુનકર મુજે બહોત બેચેની હો ગઈ. મૈને સોચા કે અગર કભી (નઝિઝુબિલ્લાહ) મેરે ઔર ખુદાકે દરમિયાન કોઈ જંગ શુરૂ હુઈ તો ચે સખકે સખ મુજસે પલટકર ખુદાકી તરફ હો જાએંગે, ઔર ઐસી હાલતમે મેરે વકાર ઔર મેરી ઈજ્જત ઔર આબરૂકા ખાતમા હો જાએગા.

હઝરત આદમ (અલૈ.) કા પુતલા

મૈ ઈસી સોચ બિચારમે થા કે આસમાનસે હઝરત આદમ (અલૈ.) કા પુતલા તૈયાર હોનેકી ખબર મિલી. મુજે ખતાયા ગયા કે ઐસા અજીબો ગરીબ કાલખ (પુતલા) તૈયાર કરનેકા પરવરદિગારને હુકમ દિયા હૈ બિસકી બનાવટમે અજીબો

गरीब चीजें काममें लाई जायेंगी. जबर देनेवालेने कहा के
 जैसा पुतला तैयार होनेवाला है के न हमने सुना और न
 हमने देखा. उसका सर मक्काकी जाकसे तैयार होगा, और
 गरदन अथवा मुकद्दसकी मिट्टीसे बनेगी, सीना अदनकी
 जमीनसे, और पीठ और पेट हिन्दुस्तानकी सर जमीनसे,
 हाथ मशिक (पूर्व) की जाकसे (मिट्टीसे), और पैर मगरिब
 (पश्चिम) की जमीनसे तैयार होंगे, और जाकी गोश्त-आल
 और जून वजैरह तमाक दुनियाकी मजबूत मिट्टीसे बनेंगे.

ये ली मा'लूम हुवा के इस पुतलामें मिट्टी के अलावह
 आग, पानी और हवाके ली शामिल किया जायेगा, और
 इस तरह ये अजबो गरीब पुतला भूद भुद तआला
 अपने हाथसे तैयार करेगा. उसके बाद ये मा'लूम न हो सका
 के तैयारी के बाद इस पुतलासे क्या काम लिया जायेगा.

सी.आर्.डी. की ये जबर मेरे लिये जहोत परेशानीमें
 डालनेवाली थी. साथ ही मुझे प्यास आया के किस पंढरके
 लिये लौहे मछकूज पर परवरद्विगारने पेशीनगोर्ध की थी,
 हो न हो ये वोही हजरत हैं. परवरद्विगार इसी पुतलाके
 अपनी नेअमतोंसे मालामाल करेगा, लेकिन मुझे याद आया
 के परवरद्विगारकी पेशीनगोर्धमें तो ये बात है के पहले उसको
 जमीनसे आसमान पर पहुँचा देंगे.

ये पुतला तो आसमान पर ही तैयार हो रहा था. फिर
 ये कैसे मुश्किन है के वो पेशीनगोर्ध उसके लिये हो ? इस
 प्यासने मुझे परेशान कर दिया. अलबत्ता अगर ये पुतला
 जमीन पर तैयार होता तो यकीनन शुबहकी मोर्छ गुंआर्धश

હી નહી થી.

મૈને ખબર દેનેવાલેસે પૂછા કે ઈસ પુતલામેં ચે જગહ જગહકી મિટ્ટી કયૂં શામિલ કી ગઈ હૈ ? કયા એક હી જગહ મિટ્ટીકા ઈતનાં ઝખીરા નહી મિલ સકા જો ઈસ્કે લિયે કાફી હો જતા ? ખબર દેનેવાલેને કહા, અલગ અલગ મુલ્કોંકી મિટ્ટીસે તૈયાર કરનેકા મતલબ ચે હૈ કે ઈસ પુતલાકી નસલ મુપ્તલિફ તબીઅત ઔર મુપ્તલિફ ખંસલતોંકી બનેગી, ઔર ઈસ તરકીબે અમલકા નતીબ એક ચે ભી હોગા કે આદમકી નસલ મુપ્તલિફ શકલોં ઔર મુપ્તલિફ હસ્તીયોંમેં નમૂદાર હો સકેગી.

મૈને પૂછા કે કયા આદમકા પુતલા ઈસ લિયે તૈયાર કિયા જ રહા હૈ કે ઈસ્કે નસલ ચલાઈ જાએ ? જવાબ મિલા કે ખાતિનકા હાલ તો અલ્લાહ હી બેહતર જાનતા હૈ, લેકિન હાલાત ઔર મુપ્તલિફ અફવાહેં ચેહી ખતલાતી હૈં કે ઈસ પુતલેસે કિસી ન કિસી વકત નસલ ચલેગી.

ઈન અજબો ગરીબ અફવાહોં ઔર ખબરોંને મુજે ઔર ભી પરેશાન કર દિયા, તરહ તરહકી બદગુમાનિયાં ઔર બુરે ખ્યાલ હર વકત સતાને લગે. ઈસી દરમિયાનમેં મેરે મોહકમા (દરબાર) કે સી.આઈ.ડી. ને મુજે ખબર દી કે પરવરદિગારને આદમકા પુતલા તૈયાર કરકે ઝમીન પર ભેજ દિયા હૈ, ઔર ફલાં જગહ રખ્યા હુવા હૈ.

ફરિશ્તે ચે સુનકર કાફલેકે કાફલે વહાં જાને લગે. પુતલાકા હૈરતમેં ડાલનેવલા હુસ્ન, સફાઈ, તીનત (આદત), હૈબત, ઔર આ'ઝકી ઝાહિરી ઔર ખાતિની તરકીબકી અજબો

ગરીબ બનાવટકો દેખ દેખકર દાંતોંમે ઉંગલિયાં દે રહે થે, ઔર ખુદાકી હમ્દો સના અદા કરતે થે.

મૈં ભી પુતલાકે પાસ ગયા. હકીકતમે ઈસ્કે મુતઅલિલક બે કુછ ખબર મિલી થી વો સખ ખાતે ઈસ પુતલામે મૌજૂદ થી. અજુબો ગરીબ બનાવટ ઔર ઉસ્કા હુસ્ન વાકઈ બે—નઝીર થા. મુજે દેખતેહી વહાં જિતને ફરિશ્તે તમાશા દેખનેકે લિયે જમા' હુએ થે કેહને લગે,

અય દુનિયાકે બાદશાહ ! ચેહી વો પુતલા હે જિસ્કી ખબર હમે મિલી થી. મૈંને કહા, ઝરા ઠેહરો ! મૈં ઈસે અંદરસે દેખના ચાહતા હૂં તાકે મા'લૂમ હો સકે કે ખુદા તઆલાને ઈસ્કે અંદર કિસ કિસમકી મશીનરી રખી હે ? ચે કેહતે હુએ પેહલે તો મૈંને ઈસ પુતલાકો અપની ઉંગલિયોંસે ઈસ તરહ બખચા, જૈસે આજ કલકે ઝમાનામે તરબૂઝકા ખરીદાર તરબૂઝ ખરીદતે વક્ત પકકા ઔર કચ્ચા દેખનેકે લિયે ઉંગલીયોંકી પીઠસે તરબૂઝ પર ચોટ મારતા હે.

મેરી ઈસ હરકતસે પુતલેમે એક આવાઝ પૈદા હુઈ. બહોત હી અજુબો ગરીબ આવાઝ પૈદા હુઈ. ગાલિબન ચે આવાઝ ખુદા કે હુઝૂરમે ફરિયાદકે તૌર પર થી, મગર મૈંને ઈસ્કી કુછ પરવા ન કી ઔર અપની મખ્સૂસ તાકતોં કે ઝરીએ પુતલેકે અંદર દાખિલ હો ગયા, તાકે ઈસ્કા અંદરકા હિસ્સા મા'લૂમ કર સકૂં. અંદરકી સૈર કરતે હુએ મુજે બહોતસી ખાતે મા'લૂમ હુઈ. ઉનમેંસે એક ચે કે ઈસ પુતલાકી સાફ ખાતિની, સતહી (ઉપરી) નૂર હર કિસમકી સલાહિયત ઔર કાબિલિયત મેરે લિયે તઅજ્જુબ કે કાબિલ થી. મૈંને અપની લંબી ઉમરમે

જો કુછ દેખા થા વો સખ ઈસ મિટ્ટી કે પુતલેમેં મૌજૂદ થા. ચુનાંચે મૈં રગ રગકી સૈર કરતા હુવા દિલકે કરીબ પહોંચા, મગર વો કુછ ઈસ તરહ બંદ કિયા ગયા થા કે મૈં ન ઉસે ખોલ સકા ઔર ન ઉસ્કે અંદરકે હાલાત મા'લૂમ કર સકા. ખાલિકને ઉસે મુહર લગા દી થી.

મૈંને સમજ લિયા કે ચકીનન ઈસ ભેદસે ભરી હુઈ ડિબીયામેં કોઈ ખાસ ચીઝ બંદ કી ગઈ હે, જિસે મુઝસે પોશીદહ રખનેકા ઈનતિઝમ કિયા ગયા હે. ચુનાંચે મૈં પુતલાસે બાહિર આયા ઔર સાથીયોસે તમામ માંજરા બયાન કર દિયા કે ઈસ પુતલા કે સદર (સીનાકી) જગહ પર એક ખઝના પોશીદહ રખ્યા ગયા હે, જિસ્મેં કોઈ એસા રાઝ હે જો હમારે લિયે નુકસાનકા ઝરીઆ હોગા. મૈંને હરચંદ (બહોત હી) ઉસે દેખનેકી કોશિશ કી લેકિન કામિયાબી ન હો સકી, ઈસ લિયે હમ સખકો અપને બચાવકી ફિકર કરની ચાહિયે. ફરિશ્તોને મેરી બાત સુની ઔર મુસ્કુરાકર ખામોશ હો ગએ.

મિટ્ટી કે પુતલામેં રૂહકા પેહલા કદમ

આદમકા પુતલા તકરીબન ચાલીસ સાલ તક ઝમીન પર રહા, ઔર ઈસ અર્સા મૈં (ઝમાનેમેં) રંજે ગમકે બાદલ ઈસપર આંસૂ બહાતે રહે. (યે ઈન્સાન કમઝોર બયાનકે દાદાકા પુતલા થા જો દુનિયામેં આએ હુએ અપને બે-બન વુજૂદ પર ભી આંસૂ બહાનેકા નઝઝારા પેશ કર રહા થા.

એક ચે ઉન્કા પોતા હે જો દુનિયાકી રાહતોકો ઢૂંઢતા હે, ઔર ઈનસે ખૂશ હોતા હે.)

ચાલીસ સાલ ગુઝરનેકે બા'દ ચે પુતલા આસમાન પર વાપસ મંગા લિયા ગયા. ઔર એક દિન મુકરર કરકે સાતો આસમાનો કે તમામ ફરિશ્તે ઔર જન્નતમે રેહનેવાલે ઔર જમીનકે તમામ ફરિશ્તે બુલા લિયે ગએ. મુઝે ભી હાઝિરીકા હુકમ મિલા, ચુનાંચે મુકરર વકત પર હમ સબ અર્શ કે નીચે જમા' હો ગએ.

મિટ્ટીકા પુતલા સામને લાયા ગયા, ઔર આદમકી રૂહકો બારગાહે ખુદાવંદીસે હુકમ હુવા કે આદમકે પુતલેમે દુ ખિલ હો. પેહલે તો વો ઈસ અંધેરી કોઠરીકી કેદસે ઘભરાઈ, દેકિન ગૌર કરને પર ઉસે આદમકે દિલમે કુછ નજર આયા, ઔર લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુરસૂલુલ્લાહ પળટી હુઈ આદમ કે દિલમે સમા ગઈ.

પુતલાને આંખે ખોલ દી. સબસે પેહલે આદમ (અલૈ.) કી નજર જિસ હર્ફ પર પળી વો કલિમએ તચ્ચિબહ થા જો ખુદાકી તજલ્લી કે નૂરકા હિસ્સા અર્શ પર લિખ્ખા હુવા થા.

લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુરસૂલુલ્લાહ

આદમ (અલૈ.) ને તઅજ્જબુબકે અંદાઝમે પૂછા, અય પરવરદિગારે આલમ ! ચે કિસ ખૂશનસીબકા નામ હે જો તેરે નામે મુબારકકે સાથ લિખ્ખા હુવા હે ?

ઈર્શાદ હુવા અય આદમ (અલૈ.) ! ચે આબિરી જમાને કે પૈગમ્બર (સ.અ.વ.) કા નામ હે જો તુમહારી ઔલાદમે હોગે, જિસ વકત તુમ અપને ગુનાહો કે બદલામે હમારે

ਦਰਘਾਰਸੇ ਫੈਸਲਾਕਾ ਚੰਨਤਿਅਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਗੇ ਤੋ ਥੇਢੀ ਤੁਮਘਾਰੇ
ਕੁਰਯੰਦ ਤੁਮਘਾਰੀ ਸ਼ਕਾਅਤ ਕਰੇਗੇ, ਐਰ ਮੈਂ ਉਂਕੀ ਸਿਖਾਰਿਸ਼
ਪਰ ਤੁਮਘਾਰੇ ਗੁਨਾਹ ਬਘਸ਼ ਫ਼ੁੱਗਾ.

ਘੁੱਕੇ ਆਦਮ (ਅਥੈ.) ਦੀ ਝੁੱਕੇ ਆਨੇਸੇ ਪੇਹਲੇ ਮੈਂ ਦਾਖਿਲ
ਹੋ ਘੁੱਕਾ ਥਾ, ਈਸ ਵਾਸਤੇ ਥੇ ਫੈਸੇ ਮੁਝਿਕਨ ਥਾ ਫੇ ਮੇਰਾ ਅਸਰ ਫ਼ੂਰ
ਹੋ ਜਾਤਾ ? ਪਰਵਰਦਿਗਾਰਕੀ ਯਾਤ ਸੁਨਕਰ ਆਦਮਨੇ ਸੋਘਾ, ਥੇ
ਅਯੁਯ ਯਾਤ ਹੈ ਫੇ ਯਾਪਕੀ ਸਿਖਾਰਿਸ਼ ਯੇਟਾ ਕਰੇਗਾ, ਤੋ ਗੋਘਾ
ਈਸ ਹਿਸਾਬਸੇ ਯਾਪਕਾ ਮਰਤਯਾ ਯੇਟੇਸੇ ਕਮ ਹੋ ਗਘਾ, ਐਰ
ਯਾਪ ਯੇਟੇਕਾ ਮੋਹਤਾਯ ਹੁਵਾ. ਥੇ ਯਾਤਿਲ ਘ੍ਯਾਲਾਤ ਬਯੁਹ ਰਹੇ ਥੇ
ਫੇ ਘੁੱਦਾਕੀ ਤਰਫ਼ਸੇ ਯਿਯਈਲ (ਅਥੈ.) ਫੇ ਹਿਦਾਘਤ ਹੁਈ.

ਆਦਮਫੇ ਸੀਨਾਸੇ ਫ਼ੈਰਨ ਥੇ ਯਾਤਿਲ ਘ੍ਯਾਲ ਫ਼ੂਰ ਕਰ ਦੋ,
ਵਰਨਾ ਥੇਢੀ ਵਸਵਸਾ ਈਸਕੀ ਤਯਾਈਕਾ ਸਯਯ ਯਨ ਯਯੇਗਾ.

ਯਿਯਈਲ (ਅਥੈ.) ਘੁੱਦਾਫੇ ਫ਼ੁੱਕਮਸੇ ਆਗੇ ਬਯੁਹੇ, ਐਰ
ਆਦਮਫੇ ਸੀਨਾਫੇ ਘ੍ਯੀਰਕਰ ਯਾਤਿਲ ਘ੍ਯਾਲਕਾ ਗਾਵਿਯ ਹਿਸ਼ਸਾ
ਨਿਕਾਲ ਦਿਘਾ, ਐਰ ਯਾਸ ਐਹਤਿਘਾਤਫੇ ਸਾਥ ਯਨਨਤਮੇਂ ਐਕ
ਅਲਗ ਯਗਹ ਪਰ ਫ਼ੌਨ ਕਰ ਦਿਘਾ ਗਘਾ, ਐਰ ਈਸ ਯਾਤਿਲ
ਘ੍ਯਾਲਕਾ ਯਾਕੀ ਹਿਸ਼ਸਾ ਯੇ ਆਦਮਫੇ ਦਿਲਮੇਂ ਰੇਹ ਗਘਾ ਥਾ ਉਸਨੇ
ਨਕਸੇ ਅਮ੍ਘਾਰਹ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਈਯਤਿਘਾਰ ਕਰ ਵੀ. ਐਰ ਵੋਢੀ
ਨਕਸੇ ਅਮ੍ਘਾਰਹ ਆਯਤਕ ਆਦਮਕੀ ਐਲਾਦਫੇ ਸਾਥ ਹੈ. ਐਰ
ਯਯ ਥੇ ਨਕਸੇ ਅਮ੍ਘਾਰਹ ਆਦਮਕੀ ਐਲਾਦਫੇ ਫਿਸੀ ਗੁਨਾਹਫੇ
ਕਰਨੇਕੀ ਤਰਫ਼ ਮਾਈਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਉਸਕੀ ਤਾਈਦ ਐਰ
ਹਿਮਾਘਤ ਕਰਤਾ ਹੂੰ, ਯਸ ਥੇ ਆਦਮੀ ਫੇ ਗੁਨੇਹਗਾਰ ਯਨਨੇਕੀ
ਸੂਰਤ ਹੈ, ਅਗਰ ਵੋ ਯਾਤਿਲ ਘ੍ਯਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਆਦਮਮੇਂ ਰੇਹ
ਜਾਤਾ ਤੋ ਆਪ ਅੰਦਾਯ਼ ਦੀਯਿਥੇ ਫੇ ਆਦਮ (ਅਥੈ.) ਦੀ ਤਰਫ਼ਸੇ

क्या कुछ न हुवा करता, मगर वो इसादका धनतिहा परवरदिगारे आलमको मंजूर न था, धंस लिये भुरे प्यालका भणा हिस्सा आदमके दिलसे निकालकर जन्नतमें दहन करा दिया गया.

गेहूँका दरप्ट

जिस जगह धंस इसिद प्यालका वो हिस्सा जन्नतमें दहन किया गया था, वहां एक पौदा नमूदार (जहिर) हो गया जिसकी शकल आज कलके गेहूँ के पौदेसे ज़होत कुछ मिलती जुलती थी. वो येही दरप्ट था जिस्से मुतअदिलक आ'दमें आदम (अलै.) को हिदायत की गई थी के ये पेड़ (दरप्ट) तुमहारा दुश्मन है. और धंस्का धंस्ते 'माल तुमहारी तभाहीका सभभ बन जअेगा, धंस वास्ते धंस पेणके करीब ली न जना.

परवरदिगार गैभका जननेवाला है वो जनता था के अगर आदम (अलै.) ने ये पौदा या धंस्का इल आ लिया तो वोही जातिल प्याल जे धंस्से अलग किया गया है, दो-आरह धंस्से जहन और इह पर सवार हो जअेगा, और फिर वोही इसी नदामत और मुसीबतोंका जरीआ होगा. धंस वास्ते महज हुज्जत पूरी करने के लिये आदम (अलै.) को हिदायत हुई के ये इल तुमहारे लिये जाना मना' है, अगर आओगे तो नुकसानमें रहोगे.

धंस जगह मुज जैसी तभीअतें ये सवाल कर सकती हैं के जभ पुदा गैभका जननेवाला है, और आनेवाले हालात

પર ભી નજર કર સકતા હૈ તો ચકીનન ઉસે ચે ભી મા'લૂમ હોગા કે આદમ નાફરમાની કરેગા, ઔર મુખ્તલિફ તરગીબોસે હુકમ તોજેગા, મગર મૈં સમજતા હૂં કે ચે સવાલ કુછ કમજોરસા હૈ. પરવરદિગારને તો પેહલે હી કેહ દિયા થા કે મૈં અપની મખ્લૂકકો આઝાદ રખતા હૂં. અચ્છા-બુરા પેહલે હી સમજા દેતા હૂં, અગર કૌમ ઈસ પર અમલ કરતી હૈ તો સવાળ પાતી હૈ, ઔર અગર નાફરમાની કરતી હૈ તો નુકસાનકો પહોંચતી હૈ. બહરહાલ કુદરત પર ચે ઈલ્લામ કે હોનેવાલે ગુનાહ ઉસ્કે ઈલ્મમે હોતે હૈ, કિસી તરહભી મુનાસિબ નહી, જૈબકે જનનેવાલેકે લિચે ચે કયા ઝરૂરી હૈ કે મખ્લૂકકે આ'માલકા સિર્ફ એક હી રાસ્તા ખોલે, અગર ઐસા હોતા તો કુદરતકા ચે કાઈનાતી ખેલ હી અધૂરા રેહ જતા.

ચેહી અસબાબ હૈ જિન્કી બિના પર મખ્લૂકકો આઝાદી મિલી હૈ, અલખત્તા અગર પેહલેસે ગુનાહોંકી સજકા ઈલ્મ ન હો ઔર કોઈ મખ્લૂક ગુનાહ કરે તો મુશ્કિન હૈ કે એ'તરાજ કરનેવાલા કુદરત પર ઈલ્લામ લગાનેમે હક બજાનિબ (સચ્ચા) સમજા જાએ, લેકિન જબ કુદરતને ભલે ખુરેકી પેહચાન ખતા દી, ઔર દોનૂં રાસ્તોંકા અંજામ ખતા દિયા. ઉસ્કે બા'દ ચે કેસે મુશ્કિન હૈ કે ગુનેહગારોંકો અપને ગુનાહોંકા બદલા ભુગતના પળે, અગર ખુલેઆમ કુદરતકી તરફસે દરગુઝર (મઆફી) હો સકતી તો ગુહદકી કયા કીમત રેહ જતી, બહરહાલ ખુદાસે મુખાલિફત ઔર અપને મા'તૂબ (નારાજ કિચે હુએ) હોનેકે બાવજૂદ મુજે તસલીમ હૈ કે ઈસ મા'મલામે કુદરત કિસી એ'તરાજકી હકદાર નહી હૈ. કરનેવાલા

अपने कामकी अच्छाई-पूराईका भूद ही जिम्मेदार है, और भूद ही को जवाब देना होगा.

अटलाह भियांका प्रोग्राम

असलमें अटलाह भियांका प्रोग्राम आदमको वुजूहमें लानेका उसी वकत ही अहिर हो गया था, जब हामूस ज़न्नी के जमानेमें परवरदिगारने इरिश्तोकी झैज हामूस ज़न्नी और उसकी कौमको मतम करनेके लिये लेज थी. जात ये थी के जब इरिश्तोकी झैज भागीयोंका जातमा कर चुकी और धत्मीनान नसीज हुवा. परवरदिगारने इरिश्तोसे भिताज इरमाया, धन्नी जधलनु इल्महि पलीकह (मैं जमीनमें ओक पलीक़ा पैदा करनेवाला हूं.)

इरिश्ते यूंके जमीनके रेहनेवालोंकी कतलो गारतगीरी देज यूंके थे, और उन्हें मा'लूम था के जमीनके रेहनेवाले इसाद इलाते हैं, और कतलो भून रेजीका भाईस (जरीआ) बनते हैं. ईस लिये उन्होंने परवरदिगारसे अर्ज की, अ-तज्जलु हीहा मय्युइसिदु हीहा वयिरिइकुदिमाअ व नहुनु नुसणिहु पिहमिहक व नुकदिसु लक.

क्या पैदा करेगा तू जमीन पर उस कौमको जे तरह तरहके इसाद भूजा करेगी, और उससे भूनरेजीयां होंगी और हम तेरी तस्बीह करते हैं, ता'रीइ करते हैं, तकदीस करते हैं.

गोया इरिश्तोका मतलब ये था के अगर तेरा मन्शा

उस्के पैदा करनेसे ये है के तेरी तस्वीह और तकदीस की जखे तो वो हम कर ही रहे हैं, फिर क्या जरूरत है के जमीन पर इसाह और पूनरेजी करनेवालेको पैदा किया जखे.

इरिश्तोका जवाब सुनकर अल्लाह तआलाने इरमाया, धन्नी अमूलमू मा-सा तमूलमून (धंस मा'मलामें मैं जे कुछ जानता हूं तुम नहीं जानते.)

जालिके काधनातका ये जवाब सुनकर इरिश्तोने आबिजाना लेहजेमें कहा, सुण्डानक-सा धल्म लना धल्सा मा अल्लस्तना, धन्नक अन्तल्ल अलीमुल्हकीम. (परवरदिगार ! तेरी अत पाक है जे कुछ तूने हमें धल्म दिया है धस्से आधह हम कुछ नहीं जानते, तू सभ कुछ जाननेवाला और हिकमतवाला है.) धतना केहकर सभ इरिश्ते मयाही के लिये सिज्देमें गिर गये. पारगाहे भुदावंदीसे धर्शाह हुवा.

अब इरिश्तो ! तुमने धंस इसाह और पूनरेजी पर गौर कर लिया, लेकिन उसकी नेकियों पर ज्वाल नहीं किया. उसके गुनाहका तसप्पुर तो कर लिया, लेकिन मेरी मगहिरतको भूल गये. उसकी पूनरेजी देपनेके आ'ह तुम्हें उसका आंसू जहाना ली तो देपना चाहिये था. तुमने अपनी मा'सूमियत पर तो गौर किया, लेकिन उसकी वो मुहज्जत न देप सके जे उसे अपने जालिकेके साथ होगी. असलमें तुम अपनी दोस्ती मेरे साथ देप सकते हो, लेकिन मेरी दोस्ती जे उसके साथ होगी वो तुमहारे ज्वाबो ज्वालमें ली नहीं आ सकती.

जज आदम (अलै.) के पुतलामें इह डाली गध तो तमाम इरिश्तोको हुकम दिया के उसे सिज्दह करें, क्यूं के ये हमारा

ખલીફા હે તો સબસે પેહલે જિખઈલ (અલૈ.) ને સિજદહ ક્રિયા, ઉસ્કે બા'દ મીકાઈલ (અલૈ.) સિજદેમેં ગિર ગએ, ઔર ઉનકે બા'દ ઈસરાફીલ (અલૈ.) સિજદેમેં ગિરે. ઈસરાફીલકે બા'દ ઈઝરાઈલ (અલૈ.) ને અપને ખાલિકકે હુકમકી તા'બીલ કી, ઈન ચારોં કે બા'દ તમામ આસમાની ફરિશ્તોં ને આદમકો સિજદહ ક્રિયા. ચે સિજદહ એકસો સાલ તક કાઈમ રહા. પૂરે સો સાલ બા'દ ફરિશ્તોંને સિજદહસે સર ઉઠાયા.

મૈને ચૂંકે સિજદહ નહી ક્રિયા થા, ઈસ લિયે ખામોશ ખળા રહા. ભલા ગૌર તો કીજિયે કે આદમકે પુતલેકો મિટ્ટીસે બનાકર મુજે હુકમ દેતે હૈં કે ઉસે સિજદહ કરો. કહાં મૈં ઔર કહાં મિટ્ટી ? બાત તો જબ થી કે આદમસે કેહતે કે ઈસ બળે પેશવાકો સિજદહ કરો, ઉલ્ટા મુજે હી ઝલીલ કર દિયા. ભલા ઐસા કૌન હે જો ચે કેહ દેગા કે મિટ્ટીકો આગ પર બુલંદી હે, લેકિન ખુદા જાને ઉસ વકત ઉન્કે જી મેં કયા આવા કે મુજે ઝલીલ બના દિયા, ઔર સારી દુનિયામેં બદનામ કર દિયા.

મુઝસે પૂછા કયૂં ઈબલીસ ! (ચે મેરા નવા નામ રખ્યા ગયા થા.) તૂ સિજદહ કયૂં નહી કરતા ? મૈને અર્જ ક્રિયા, અચ ઈઝ્જત ઔર અઝમત દેનેવાલે ! મૈં આદમકો કયૂં કર સિજદહકે કાબિલ સમજૂં ? તૂને મુજે આગસે બનાવા હે, ઔર ઉસે મિટ્ટીસે પૈદા ક્રિયા હે. ચે કેહતે કેહતે મૈને દેખા કે મેરા ચેહરા ઔર તમામ બદન બદલને લગા. પરવરદિગારને મેરાં ચે જવાબ સુનતે હી ખાસ લિખાસ ઔર ખલ્અતે પેશવાઈ (રેહબરીકા લિખાસ) મુઝસે છીન લિયા, ઔર ઉસ્કી જગહ

રૂસવાઈકા પૈરહન મેરે બદન પર ચળ્યા દિયા ગયા. તમામ નેઅમતોં ઔર ખુદાકી મહેરબાનીયોંસે મુજે મેહરૂમ કર દિયા ગયા. કુરબત (કરીબી) ઔર ખાસ હુજૂરી ભી મેરે હાથસે જાતી રહી. વો હુસ્ન સૂરત જો તમામ ફરિશ્તોંસે ઝિયાદહ મુજે અતા હુવા થા ખતમ હો ગયા, ઔર ઐસી ડરાવની શકલ બન ગઈકે ખુદાકી પનાહ. બસ મેરા હી જી જાનતા હૈ.

ફરિશ્તોંને મેરી ગત બનતી દેખી તો દો—ખારહ ઈતાઅતકે શુકકો સિજદહ અદા કિયા. વે જો આજકલ મુસલાનોંમેં દો સિજદોંકા રિવાજ હૈ. વે ઉસી દૂસરે સિજદહકી યાદગારમેં સે હૈ જો ફરિશ્તોંને દો—ખારહ અદા કિયા થા.

દેખા આપને હજરતે ઈન્સાનકો ! એક તરફ તો મુજે ખુરા ભલા કેહતા હૈ, તરહ તરહકી ગાલિયાં દેતા હૈ, કોસતા હૈ, ઔર દૂસરી તરફ મેરે શાગિર્દ ફરિશ્તોં કે અમલસે સબક લેતા હૈ. અબ આપ ખૂદહી ફૈસલા કીબિયે કે જો શખ્સ મેરે શાગિર્દકો અપના ઉસતાદ સમજતા હો ઉસે મેરી જાતસે કયા રિશ્તા હોગા ? ઔર જરા વે ભી ઉસ્કે બા'દ ખૂદ હી દેખ લીબિયે કે મુજે કયા સમજના ચાહિયે જી ઔર કયા સમજા જાતા હું. ખૈર ! મુજે ઉસ્કી કોઈ શિકાયત નહી, જબ પરવરદિગારહી ને મુજે હુકરા દિયા તો ઉસ્કે બંદોંસે કયું શિકાયત કરે ? વો તો મુંહ દેખે કે હોતે હૈ, અગર આજ અલ્લાહ મિયાં મુજસે ખૂશ હોતે તો વેહી ઈન્સાન મેરા બંદએ બે—દામ (બે—કીમત) હોતા.

પેહલી સજા

ઇસ નાફરમાની કે બદલે મુજે પરવરદિગારકી તરફસે પેહલા તોહફા બે અતા હુવા વો એકસો સાલકી તન્હાઈકી કેદ બગૈર તકલીફકે થી, ઔર જિસ જગહ મુજે કેદ કિયા ગયા થા વો ઇતની તંગ ઔર તારીક (અંધેરી) થી કે મેરા જી ઘભરાયા, બહરહાલ જૈસે તૈસે મૈને ચે સો (૧૦૦) બરસ ગુઝાર હી દિયે.

મુદત પૂરી હોને કે બા'દ જબ મુજે ઉસ કાલી કોઠરીસે નિકાલા ગયા તો મૈરી સૂરત ખુરી તરહ બદલ ચુકી થી. સબસે પેહલે મેરે દોસ્ત જિખાઈલ (અલૈ.) ને ઔર ઉન્કે તીનો સાથીયોં મીકાઈલ, ઇસરાફીલ ઔર ઇઝરાઈલ (અલૈ.) ને મુઝપર લા'નતકા રિઝવેશન પાસ કિયા, ઔર ઉસ્કે બા'દ સાતોં આસમાનોં કે તમામ ફરિશ્તોંને મેરી ઇઝ્જત બખ્ષાનેકે લિયે (યા'ની જિયાદહ ઝલીલ કરનેકે લિયે) લા'નત ભેજી, ઔર ખુદાકે હુકમસે અહદ કર લિયા કે આઈન્દા મેરે સાથ કિસી કિસમકે તઅલ્લુકાત ન રખેંગે.

ઝમાનેકો ફિરતે દેર નહી લગતી. મુઝસે એક નિગાહ બદલી થી કે ઝમાના બદલ ગયા. કલ તક બે મેરે મુતીઅ ઔર ફરંમાં બરદાર થે, આજ ઐસે ફિર ગએ કે મોચા વો મુજે બનતે હી નહી, મુઝસે ઉન્કા કલી વાસ્તા હી નહી હુવા. અલ્લાહ રે તૂતન ચશમી ચે મુંહ દેખેકી મુહબ્બતલી અજીબ ચીઝ હૈ, જિન ભાઈ જિખાઈલ (અલૈ.) કો મેરી દોસ્તી ઔર મુહબ્બતકા દા'વા થા આજ વો સીધે મુંહ ખાત કરના લી

પસંદ નહી કરતે. અરે ભાઈ ! અગર ખુદાકો દિખાને ઔર ઉસે ખૂશ કરનેકે લિયે તુમને મુઝસે તઅલ્લુક તોળા થા તો કમસે કમ ચોરી છુપે હી મિલ લિયા કરતે; મગર તોળા કીજિયે જનાબ, વો અપને નામકે બિખર્ધલ (અલૈ.) હી નિકલે, ઔર રિશ્તા તોળનેકે બા'દ આજ તક ઉન્સે દુઆ સલામકા મૌકા' નહી મિલા. ભાઈ ઇઝરાઈલકા ભી ચેહી હાલ હૈ. શુર' શુર' જબ મૈં દુનિયામેં બાદશાહત કરતા થા તો ઉન્સે બારહા મુલાકત હુઈ. બિચારે ઐસે મિલતે થે જૈસે ઉન્સે જિયાદહ દુનિયામેં મેરા કોઈ હમદદ હી નહી હૈ. બાત બાતમેં જી હુઝૂર ઔર આલી જનાબ ! કી તકરાર કરતે થે. મેરા ઇતના અદબ ઔર એહતિરામ કરતે થે કે કોઈ અપને બાપકા ભી ન કરતા હોગા, લેકિન જબ ઉન્હોને ચે મંઝર દેખા તો ઉન્કી રગે ઇખ્લાસમેં ભી ના આશનાઈ (નાવાકિફિયત) કા ખૂન દોળને લગા, ઔર ઐસે બન ગએ કે ગોયા વો મુઝસે વાકિફ હી નહી હૈ. ભાઈ ઇસરાફીલ (અલૈ.) ઔર મીકાઈલ (અલૈ.) ભી ખેવફા સાબિત હુએ, હાલાં કે એક વકત વો થા કે ચેહી મીકાઈલ (અલૈ.) મુઝપર કાફી મહેરબાન થે.

મરદૂદ હોને કે બા'દ મેરી ચાર ખ્વાહિશેં

જબ મૈંને દેખા કે કિસી સૂરતમેં મઆફી મુશ્કિન નહી હૈ, ઔર અબ પેહલે જૈસી અઝમત વાપસ નહી મિલ સકતી તો મૈંને બારગાહે ખુદાવંદીમેં પૈગામ લેબ.

ਪਰਵਰਦਿਗਾਰੇ ਆਲਮ ! ਜੈਨੇ ਤੇਰੀ ਖ਼ਿਆਦਤ ਐਰ ਰਿਆਜ਼ਤ ਮੈਂ
ਹਯਾਰੋਂ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਹੈਂ. ਤੂਨੇ ਮੁਝੇ ਦੁਨਿਆ ਮੈਂ ਸਭਸੇ ਜ਼ਿਆਦਤ
ਅਜਮਤ ਦੀ ਥੀ, ਐਰ ਜੈਨੇ ਤੇਰੀ ਛੀ ਤਾ'ਲੀਮ ਤੇ ਮੁਵਾਫ਼ਿਕ ਉਸਕੀ
ਕਦਰ ਕੀ, ਐਰ ਤੇਰੀ ਖ਼ਿਆਦਤ ਮੈਂ ਜਰਾ ਘਰਾਘਰ ਝੁੰਡ ਨ ਆਨੇ
ਦਿਯਾ.

ਤੂਨੇ ਮੁਝਸੇ ਵਾ'ਦਾ ਕਿਆ ਥਾ ਤੇ ਹਮ ਖ਼ਿਆਦਤ ਐਰ ਨੇਕੀਯੋਂ ਤੇ
ਘਟਲਾ ਜੜ੍ਹ ਦੇਂਗੇ, ਈਸ ਲਿਯੇ ਮੈਂ ਘਾਹਤਾ ਛੁੱਟੇ ਮੇਰੀ ਆਖਿਰਤ ਤੇ
ਫ਼ੈਸਲਾ ਆਯ ਛੀ ਸੁਨਾ ਦੇ, ਐਰ ਅਗਰ ਜੈਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਅਥੀ
ਤਰਹ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੈ, ਯਾ ਤੇਰੀ ਘਨਾਥ ਛੁਥ਼ ਸ਼ਰੀਅਤ ਪਰ ਤੇਰੀ
ਪਸੰਦ ਤੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਾਮ ਕਿਆ ਹੈ ਤੋ ਉਸਕਾ ਘਟਲਾ ਮੁਝੇ ਦੁਨਿਆ ਛੀ ਮੈਂ
ਦੇ ਦੇ.

ਘਾਰਗਾਹੇ ਰਹਮਤਸੇ ਈਸ਼ਾਦ ਛੁਵਾ, ਘੋਲ ਕਯਾ ਘਾਹਤਾ ਹੈ ?
ਜੈਨੇ ਅਯੋਂ ਕਿਆ,

ਚੇਲੀ ਪ੍ਰਵਾਹਿਸ਼

ਮੇਰੀ ਚੇਲੀ ਪ੍ਰਵਾਹਿਸ਼ ਤੋ ਯੇ ਹੈ ਤੇ ਮੁਝੇ ਉਸ ਵਕਤ ਤੇ ਲਿਯੇ
ਮੌਤਸੇ ਮੋਹਲਤ ਦੇ, ਯਯ ਤਕ ਤੇ ਤੇਰੀ ਆਖਿਰੀ ਦੁਨਿਆ ਤੇ
ਅਫ਼ਰਾਦ ਕਯਾਰੋਂਸੇ ਉਠਾਯੇ ਯਯੋਂ.

ਛੁੱਕਮ ਛੁਵਾ, ਛੁੱਕਮ ਬਿਨੁ ਮੁਨਤਜ਼ਿਰੀਨ ਈਲਾ ਬੌਮਿਲਵਕਤਿਲੁ
ਮਅਲੂਮ. (ਯਾ'ਨੀ ਮੁਝੇ ਘਤਾਯਾ ਗਯਾ ਤੇ ਮੌਤਸੇ ਮੁਝੇ ਉਸ ਦਿਨ
ਤਕ ਤੇ ਲਿਯੇ ਮੋਹਲਤ ਦੀ ਗਥ ਘਿਰਕੀ ਜੈਨੇ ਪ੍ਰਵਾਹਿਸ਼ ਕੀ ਥੀ.)

દ્વસરી ખ્વાહિશ

દ્વસરી ખ્વાહિશ મૈને ચે અંતાઈ કે દુનિયાકે હર ફર્કો ગુમરાહ કરનેકી કુદરત પાઉ.

ઈશાદ હુવા કે ચે ભી મંજૂર હૈ. તૂ ઉન સબકો ગુમરાહ કર સકેગા જો તેરે ફરેખમેં આનેકી ખામી રખતે હોગે, ઔર બિન્હે લિયે મૈને જહન્નમકો મુન્તાજિર રેહનેકા હુકમ દિયા હૈ.

ત્રીસરી ખ્વાહિશ

મેરી ઔલાદ બહોત હી જિયાદહ હો, તાકે મેરા મિશન કામિયાબ હો સકે, ઔર મૈં અપના કામ ઇત્મીનાનસે કરતા રહું. ચે ખ્વાહિશ ભી મંજૂર હો ગઈ.

ચોથી ખ્વાહિશ

ચોથી ખ્વાહિશ ચે થી કે બિસ શકલમેં ઔર હુલિયા (સૂરત) મેં ચાહું અપના વુજૂદ બદલ સકું.

હુકમ હુવા બિસ શકલમેં ચાહે અપની જાતકો બદલ સકેગા, લેકિન મેરે એક મેહબૂબ બંદહકા રૂપ (શકલ) ઇખતિયાર નહી કર સકતા, બિસે મૈં આબિર ઝમાનામેં પૈદા કરનેવાલા હું.

દુનિયા જહાં કી બાદશાહત દેનેકે બા'દ સિર્ફ ચે ચાર ખ્વાહિશે પૂરી કરા લી, લેકિન મૈં જાનતા હું કે અગર ઉન્કો

ਸੀਧੀ ਤਰਫ਼ ਈਸਤੇ 'ਮਾਲ ਕੜੇ' ਤੋਂ ਪੇਲਵੀ ਜਿੰਦਗੀਸੇ ਯੇਹਤਰ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਤਾ ਛੂੰ ਐਰ ਯੇ ਯਾਛੂੰ ਕਰ ਸਕਤਾ ਛੂੰ, ਲੇਕਿਨ ਯੁੱਕੇ ਆਦਮ ਮੇਰੀ ਤਯਾਹੀ, ਐਰ ਘਰਯਾਹੀ, ਐਰ ਜਿਲਲਤ, ਐਰ ਝੁਸਵਾਧਕਾ ਯਾਧਸ ਛੁਵਾ ਥਾ, ਧਸ ਵਾਸਤੇ ਘਫ਼ਲਾ ਲੇਨੇਕੀ ਆਗ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇਮੇਂ ਲਯਾਕ ਰਹੀ ਥੀ, ਜਿਸਕੀ ਵਯਫ਼ਤਸੇ ਮੇਰੇ ਫ਼ਿਲੋ-ਫ਼ਿਮਾਗ ਮੇਰੇ ਕਾਯੂਮੇਂ ਨਹੀ ਥੇ. ਫ਼ਰ ਵਕਤ ਥੇ ਸੋਯਤਾ ਰੇਹਤਾ ਥਾ ਤੇ ਆਦਮਸੇ ਕਿਸ ਤਰਫ਼ ਘਫ਼ਲਾ ਲੂੰ. ਵੋ ਜੰਨਤਮੇਂ ਹੈਂ, ਐਰ ਮੈਂ ਜੰਨਤਮੇਂ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਤਾ. ਛਾਂ ਅਗਰ ਸਾਮਨੇ ਆ ਜਾਏਂ ਤੋਂ ਯਰਾਸੀ ਫ਼ੇਰਮੇਂ ਯਤਾ ਛੂੰ ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਅਯ ਅਜਾਜ਼ੀਲ ਨਹੀ ਘਫ਼ੇ ਧਯਵੀਸ ਹੈ.

ਮੌਕਾ' ਦੀ ਤਲਾਸ਼

ਮੈਂ ਜਨਤਾ ਥਾ ਤੇ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਪਰ ਕਾਯੂ ਪਾਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀ, ਧਸ ਵਾਸਤੇ ਮੌਕਾ' ਦੀ ਤਲਾਸ਼ਮੇਂ ਰਹਾ. ਗੋ ਉਸ ਅਰਸਾ (ਅਮਾਨੇ) ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜਿਲਲਤ ਅੰਗੇਜ਼ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇ ਲਿਥੇ ਮੁਯੇ ਯਾਰਯਾਰ ਘੂਨਕੇ ਆਂਸੂ ਰੋਨਾ ਪਯਾ, ਲੇਕਿਨ ਮੈਂਨੇ ਲਿਮਤ ਨ ਛਾਰੀ ਐਰ ਘਫ਼ਲਾ ਲੇਨੇਕੇ ਲਿਥੇ ਕਥ ਮੁਯਤਲਿਕ ਪੇਲਵੂਐਂ ਪਰ ਗੌਰ ਕਰਤਾ ਰਹਾ.

ਐਕ ਫ਼ਿਨ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਫ਼ਿਲਮੇਂ ਐਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੈਯਾਰ ਕਰਕੇ ਐਰ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਲ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਜੈਸੀ ਯਨਾਕਰ ਜੰਨਤਕੇ ਫ਼ਰਵਾਜੇ ਪਰ ਗਯਾ, ਮਗਰ ਮੁਯੇ ਕਿਸੀਨੇ ਅੰਦਰ ਨ ਯਨੇ ਫ਼ਿਯਾ. ਨ ਕਿਸੀਨੇ ਪੇਲਵਾਨਾ ਤੇ ਮੈਂ ਕੌਨ ਛੂੰ? ਲੇਕਿਨ ਈਸਤੇ ਯਾਵਯੂਫ਼ ਮੇਰੀ ਫ਼ਾਲ ਨ ਗਵੀ, ਛਾਲਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇਕੀ ਸ਼ਕਲਮੇਂ ਗਯਾ ਥਾ ਐਰ ਮੈਂਨੇ

રોકનેવાલોંસે ચેહી કહા કે મૈં એક મુકર્બ જરિશ્તા હૂં, ઓર આજ જન્નતકી સૈર કરનેકો જી ચાહા તો ઈસ તરફ આ નિકલા, લેકિન દાખલાકે પાસપોર્ટ પર જન્નતકે પેહરેદાર મિસ્તર રિજવાનકી દસ્તખત (સહી) ન હો સકી. મજબૂરન બાહિર ખળા રહા, ઈસ ઈનતિજારમેં કે મુશ્કિન હૈ કે જન્નતમેંસે કોઈ ઐસા શખ્સ બાહિર આ નિકલે કે જિસપર મેરે બદ્દ ભરે અલ્ફાજ અસર કર સકે.

બા'જ દુનિયાવી તારીખ લિખનેવાલોં ને ખતાયા હૈ કે મુજે ઈનતિજારમેં ખળે ખળે ત્રીન હજાર સાલ ગુઝર ગયે, લેકિન મૈં ઉસ્કો સચ્ચા નહી જાનતા, કયૂં કે અંદરકી બેચેનીકી વજહસે ઈતના હોશ હી નહી રખતા થા કે ઈનતિજારકી મુદત ગિન સકતા. હાં, યે ઝરૂર ચાદ હૈ કે ઈનતિજારકા ઝમાના બહોત હી લંબા ઓર તકલીફવાલા થા.

એક દિન મેરી ખૂશ કિસમતી કામિયાબીકી ચાદર ઓળે હુએ મોરકી શકલમેં જન્નતસે બાહિર આઈ.

મૈંને મોરકો જન્નતકે દરવાઝે પર ખળા દેખા તો ઉસ્કે પાસ ગયા ઓર કહા, અય દોસ્ત ! બહોત દિનકે બા'દ તુમ નઝર આએ. મૈં ઈરાદા કર હી રહા થા કે અંદર જાકર તુમસે પૂછૂં કે અબ મિલના જુલના કયૂં છોળ દિયા ? મગર શુક હૈ કે તુમ આ ગએ. મુજે તુમસે એક કામ હૈ, કયા મૈં યે ઉમ્મીદ કરૂં કે ઉસે પૂરા કર દોગે ?

મોરને હૈરતસે મુજે દેખા ઓર પૂછા, આપ કોન હૈ ? મૈંને આપકો પેહચાના નહી. મૈંને ફૈરન જવાબ દિયા ઓહો ! તુમ ઈતની જલ્દી ભૂલ ગએ. તુમને મુજે ખારહા

દેખા હોગા. મੈં અલ્લાહ તઆલાકા બહોત હી મેહબૂબ ફરિશ્તા હૂં. દિન-રાત ઉસ્કી ઈબાદતમેં મસરૂફ રેહતા હૂં, ઈસ વજહસે બહોત કમ ઈધર આના જાના હોતા હે. આજ જોઠે જોઠે જન્નતકી સૈરકો દિલ ચાહા, ઈસ લિયે ઈધર આ નિકલા. યહાં આકર મુજે બહોત હૈરત હુઈ. યે જન્નતકે દરબાન બહોતહી ખુરે અખ્લાકવાલે મા'લૂમ હોતે હૈં. મુજ જૈસે મુકર્રબ ફરિશ્તેકો ભી જન્નતમેં જાનેસે રોકતે હૈં, મગર દોસ્ત ! મુજે તુમહારે અચ્છે અખ્લાક ઔર મેહમાન નવાજીસે યે ઉમ્મીદ નહી થી કે તુમભી ઉન લોગોકી તરહ મુજસે ગૈરોં જૈસા સુલૂક કરોગે.

મોરને યે સુનકર કહા, હાં મૈં તો ઐસા નહી હૂં, કયા હરજ હે અગર તુમ જન્નતકી સૈર કર લો ? લેકિન યે લોગ શાયદ તુમહેં ઈસ લિયે રોકતે હૈં કે વો તુમસે વાકિફ નહી હૈં, મગર યે તો બતાઓ તુમ જન્નતમેં જાકર કયા કરોગે ? જો કુછ તુમ ખુદાકી ખારગાહમેં કરતે હો, વોહી યે લોગ જન્નતમેં કરતે હૈં. તુમ વહાં ઈબાદત કરતે હો, યે યહાં ઈબાદતમેં મસરૂફ (મશગૂલ) હૈં.

મૈંને કહા યે હીક હે, લેકિન ઈસ સૈરસે મેરા મન્શા યે ભી હે કે જન્નતકે તમામ રાજદાર યહાં કે રેહનેવાલોંકી ઈબાદતકા હાલ દેખકર અપના ઈબાદતકા શૌક બેખલાઉ, ઔર પેહલેસે જિયાદહ જોશકે સાથ અલ્લાહકી ઈબાદત કર સકું.

મોર બોલા, તો ફિર મેરે લાઈક જો કામ હો બતાઓ, મૈં કરનેકો તૈયાર હૂં.

મૈંને કહા તુમ મુજે અપને સાથ અંદર લે ચલો, યે લોગ

जब मुझे तुमहारे साथ देखेंगे तो कोई अंतराज नहीं करेंगे.

ये सुनकर मोरने जवाब दिया, अथ अजनबी (अंजने) दोस्त ! मुझमें तो ये ताकत नहीं है કે किसीको जन्तमें पहुँचा सकूँ, हाँ मेरा एक दोस्त है वो तुम्हें यहाँ की सैर करा देगा.

मैंने कहा तो फिर उसे ही बुला दो, मुझिन् है કે वो मुझे जानता हो, और अगर वो न ली जानता हो तो तुम उसे समझ देना કે ये एक मुक़र्रब इरिश्ता है, और अपनी ध्वाहत पण्डनेके दिवे जन्तकी सैर करना चाहता है वो तुमहारा केहना जरूर मान लेगा.

मोर ये सुनकर जन्तमें गया, और अपने दोस्तको साथ ले आया. उसके दोस्तका नाम हय्यह था, जिसे आजकल उर्दू ज़मानमें साँप और हिन्दीमें नाग देवता और अंग्रेज़ीमें Snake केहते हैं. उसने आतेही मुझसे तरह तरहके सवाल शुर् कर दिये, जिनके जवाब कुछ तो मैंने दिये, और कुछ मेरे नये हम्दह मोरने दिये.

आभिरकार साँपने कहा आओ ! और मेरे मुँहमें बैठ जाओ ताकि जन्तकी सैर करा दूँ.

मैं पड़ोत धत्मीनानके साथ उसके हसीन मुँहमें जैसे बैठ गया, जैसे अणसे पयास परस पेहले हमारे मुँहके रईस रथमें सवार हुवा करते थे.

साँप निहायत भूषसूरत था, और उसके उस ज़मानेमें चार पैर थे, और जिस्के जिसम (बदन) से नूर भरसता था, और दूर दूर तक उसकी शुआओं (किरनें) जाती थी.

અપને મુંહમેં રખકર મુઝે લે ચલા, રાસ્તામેં હમારે પુરાને દોસ્ત મિસ્ટર રિઝવાનકો કુછ શુબહ હો ગયા, ઔર ઉન્હોને ઉન્હે રોકના ચાહા, ફોરન હી બારગાહે આલિમુલ ગેબસે હુકમ સાદિર હુવા.

અય રિઝવાન ! સાંપકો અંદર જાને દો, ઉસ્કો રોકના મુનાસિબ નહી, કયું કે ચે એક રાઝ હૈ ઔર હમ ઉસે ખૂબ સમજતે હૈ.

રિઝવાનખાન ઈતનાસા મુંહ લેકર રેહ ગયે, ઔર ચાર લોગ દનદનાતે (ખૂશી મનાતે) હુએ જન્નતમેં જા, હોચે. જી તો ચાહા ઈસ હરકત પર સાંપકે મુંહસે ત્રિંકલકર રિઝવાનકા મુંહ ચિળા દૂ. કહૂં રોક ન લિયા, બળે આયે જન્નતકે ઠેકેદાર ! દેખ જાનેવાલે યૂં જાતે હૈ.

મગર મૈને સોચા કે અગર ઈસ વકત મૈને રિઝવાનકા મુંહ ચિળાયા તો વાપસી પર બળી ખબર લેગા, ઔર મુઝે બદલા લેનેકી આગ બુઝાકર ઉસી કે સામનેસે વાપસ જાના હૈ. ચુનાંચે ઈસ ખ્યાલકો સામને રખતે હુએ મૈ ખામોશ ખળા રહા.

સાંપને મુઝે જન્નતમેં લે જાકર મુંહસે નિકાલા ઔર કહા, લો અબ તુમ સૈર કર સકતે હો, મગર ચાદ રખના જન્નતકે આદાબકે ખિલાફ કોઈ કામ ન કર બૈઠના.

મૈને કહા સાંપ દોસ્ત ! તુમ અગર મુઝસે વાકિફ હોતે તો શાયદ તુમ્હે ચે કેહનેકી ઝરૂરત હી મેહસૂસ ન હોતી. મૈં યહાં કે આદાબસે બહોત અચ્છી તરહ વાકિફ હૂં, ઔર ઈન્શા અલ્લાહ તુમ્હે કિસી કિસમકી શિકાયત ન હોને દૂંગા, બલકે

યહાં સે જાને કે બા'દ તુમ દેખોગે કે પરવરદિગાર તુમ્હે ભી વોહી ઇજ્જત ઔર શાન અતા કર દેગા જો આજ મુજે હાસિલ હૈ.

બીબી હવ્વાસે મુલાકાત

જન્નતકે ચપ્પા ચપ્પાસે મૈં વાકિફ થા, ઔ યે ભી સુન ચુકા થા કે આદમકા દિલ બેહલાનેકે લિયે ખાલિકે કાઈનાતને એક ઔરતકો ભી પૈદા કિયા હૈ, ઔર ઉસે આદમકે સાથ હી રખ્યા ગયા હૈ. ચુનાંચે મૈં સીધા હવ્વાકે પાસ પહોંચ્યા, ઔર ઉન્કે સામને ખળે હોકર ઝાર ઝાર રોને લગા, પેહલે તો વો હૈરતસે મુજે દેખતી રહી ઔર ઉસ્કે બા'દ પૂછા,

અય શખ્સ ! તૂ કૌન હૈ ? ઔર કયૂં રોતા હૈ ? યે સુનકર મૈં ચીખે માર મારકર રોને લગા. જન્નતકે રેહનેવાલે બહોત સારે મેરે ચારોં તરફ જમા' હો ગએ. હવ્વાકો ઔર ભી કુછ ઘભરાહટ હુઈ. મેરે કરીબ આકર બોલી અય અજનબી (અંજાને) ! કુછ તો બતા કે તેરે રોનેકી કયા વજહ હૈ ? મૈંને આંસૂ પૂછતે હુએ કહા,

અય મૌરિદે અલ્તાફે રખ્યાની (વો શખ્સ જિસપર લુત્ફો કરમ કિયા જાએ) ! કયા કહૂં. ઇસ વકત મુજે કયૂં રોના આ ગયા. મૈં પરવરદિગારકા એક મુકર્રબ ફરિશ્તા હૂં, ઔર મુજે તમામ ગુઝરે હુએ ઔર આઈન્દાકે હાલાતકી ખબર રેહતી હૈ, આજ ઇત્તિફાકસે જન્નતકી સૈર કરને ચલા આયા. યહાં સૈર કરતા ફિર રહા થા કે અચાનક તુમપર નઝર પળી,

ઔર મેરી આખો કે સામને વો હોલનાક મંજર બંધ ગયા
 બે તુમપર ઔર તુમહારે શૌહર પર ગુજરનેવાલા હે. અય
 હવ્વા ! વે ખ્યાલ આતે હી મેરા રૂવાં રૂવાં (બાલ બાલ) થર્
 ગયા, ઔર મૈં બરદાશત ન કર સકા. તુમ કયા જાનો હવ્વા !
 કે તુમપર કયા વક્ત આનેવાલા હે ? કાશ ! મુઝે ઇસ્કી
 ઇજાજત હોતી, ઔર મૈં તુમ્હે બતા સકતા કે અલ્લાહ તઆલાને
 તુમહારે મુકદરમેં કયા લિખ્ખા હે. હવ્વા ! અગર તુમ્હે કિસી
 તરહ વે ઇસ્મ હો જાએ કે તુમહારા આઈન્દા ઝમાના કિતના
 તારીક (અંધેરા) હે તો કોઈ કયા જાન સકતા હે કે તુમહારા
 કયા હાલ હો, મહઝ ખબર સુનકર તુમહારા કલેજ ફટ
 જાએ.

અય હવ્વા ! જિયાદહ બેહતર વે થા કે તુમ પૈદા હી ન
 હોતી, તુમહારે મુકદરમેં વો હોલનાક સજા લિખ્ખી ગઈ હે
 બે દુનિયકે પૈદા કરનેવાલેને આજતક કિસી મખ્લૂકકે લિયે
 તજવીઝ નહી કી.

હવ્વા વે સુનકર ઘભરા ગઈ ઔર ઉન્હોને કહા, અય
 અજનબી (અંજાને) ! તૂ હમારા સચ્ચા હમદદ હે, ઔર જબ
 તૂ હમારે આન્દહકી ખાત જાનતા હે તો કમસે કમ ઉન
 તદબીરસે ભી ઝરૂર વાકિફ હોગા કે હમ કયૂંકર ઉસ અજાબસે
 નજાત પા સકતે હૈ. કોઈ ઐસી તરકીબ બતા કે હમારા
 ખાસિક અપના વે ઇરાદા બદલ દે. કયા ઐસી કોઈ સૂરત હો
 સકતી હે કે હમ ઉસ અજાબસે મેહફૂઝ રેહ સકે ?

હાં, હો સકતી હે. મૈંને ફલસફી (હકીમાના) અંદાઝમેં
 જવાબ દિયા, મગર એક શર્ત પર. હવ્વાને નિહાયત ઇશતિયાકે

લેહજેમેં કહા, વો કયા ?

મૈને હાજિર રેહનેવાલો પર એક નિગાહ ગલત અંદાજસે કાલતે હુએ કહા, અય હવ્વા ! તુમ અબ ઈબાદતકો બળ્હાઓ ઔર દિન રાત નિહાયત ઈબ્લાસસે પરવરદિગારકે હુઝૂરમેં મગફિરતકી દુઆ માંગો. મૈ ભી વાપસી પર તુમહારી સિક્કારિશ કરૂંગા. અજબ નહી કે ગુફૂરર્હીમ તુમહારી દુઆ ઔર મેરી સિક્કારિશ પર નઝરે કરમ ફરમા દે, ઔર તુમ અઝાબસે દૂર (બરી) કર દી જાઓ.

હવ્વાને કહા, અય હમદદ ! અગર મેરી ઈબાદત ઔર રિયાઝત પરવરદિગારે આલમકે હુઝૂરમેં કોઈ સિક્કારિશ મગફિરત કર સકતી હૈ, તો મૈ આજહીસે અપને વક્તકા એક એક લમ્હા ઉસ્કી હમ્દો સનાનેં બસર કરૂંગી.

મૈને ઈધર ઉધર દેખકર કહા અય હવ્વા ! બીની મુશ્કલી ચે હૈ કે તુમ ઈબાદતકે તરીકોં સે પૂરી તરહ વાકિફ નહી હો. આઓ ! મૈ તુમ્હે એક દો બાતેં હમ્દો સના કે બારેમેં સમજા દૂંતાકે ઉનપર અમલ કરકે પરવરદિગારકો ખૂશ કર સકો. ચે કેહતા હુવા મૈ બીબી હવ્વાકો અલગ જગહ લે ગયા જહાં હમ દોનૂંકી બાતેં સુનનેવાલા કોઈ ન થા. યહાં પહોંચકર મૈને કહા,

અબ તક જો કુછ મૈ કેહ રહા થા વો ઈસ વાસ્તે થા કે હમારે તુમહારે ચારોં તરફ જન્નતકે રેહનેવાલે જમા'થે. ઈસ વાસ્તે મુજે સિફ ઈબાદત હી કા ઝિકર કરના પળા, વરના હકીકત ચે હૈ કે તુમહારે અઝાબસે બચનેકા સિફ એક હી રાસ્તા હૈ.

બીવી હવ્વા બોલી, વો કયા હૈ ? અય અજનબી

(અંજને) ! મુજે જલ્દી બતાઓ ?

મૈને કહા, અગર તુમ રાજકો છુપાનેકા વા'દા કરો, ઔર કિસીકો ચે ન બતાઓ કે વો તરકીબ મૈને તુમ્હે સમજાઈ થી તો મૈ તુમ્હે બતા સકતા હૂં વરના નહી.

હવાને કહા, તુમ ઇત્મીનાન રખો, ચે રાજ કિસી પર જાહિર ન હોગા.

ચે જવાબ સુનકર મૈને કહા, તુમ જનતી હો કે જન્નતમે કોઈ દરખ્ત ઐસા ભી હૈ જિસ્કે કરીબ જાનેકી તુમકો ઔર આદમ (અલૈ.) કો મમાનિઅત (રોકથામ) કી ગઈ હૈ ?

હાં હૈ. હવાને કહા, એક ઐસા દરખ્ત જિસ્કે લિચે પરવરદિગારકી તરફસે મમાનિઅતકા હુકમ સાદિર હો ચુકા હૈ, લા તકરબ હાજિહિશજરત. (ઈસ દરખ્તકે કરીબ ભી ન જાના)

મૈને મુસ્કુરાકર પૂછા, જનતી હો કયૂં મમાનિઅત હૈ ? નહી, ચે તો મૈ નહી જાનતી.

ચેહી તુમહારી ભૂલ હૈ હવા ! તુમહારે શૌહર આદમકો ચે સવાલ કરના ચાહિચે થા કે ઈસ પેળમેં આબિર ઐસા કયા રાજ હૈ ? કે જન્નતકા કોના કોના તો બઈજ કરાર દિયા જાએ, ઔર એક હકીર પેળકે લિચે ઐસી સપ્ત પાબંદિયાં લગા દી જાએ કે હાથ લગાના ઔર ખાના તો દૂર રહા, ઉસ્કે કરીબ હોકર ગુજરનેકો ભી મના' કિયા જાએ.

હાં, હૈ તો તઅજબુબકી ખાત અય હમદદ ! મગર હમને આજતક ઈસ ખાત પર ગૌર હી નહી કિયા થા.

મૈને વકતસે ફાઈદા ઉઠાતે હુએ પૂછા, જાનતી હો કે ઈસ

पेणके करीब न जाने देना क्या भा'ना रખता है ?

नही, मैं नही जानती.

हां, जन ली कैसे सकती हो हव्वा ! बेही तो तुमहारा आर्धन्दा जमाना पुकार रहा है के तुम इस पेणको नही जन सकती.

हव्वाने हेरान (परेशानीकि) वेहजेमें पूछा, क्या बेही पेण हमारी तणाहीका जरीया है ?

मैंने कहा हां, इस पेणमें दोनूं भातें हैं, जरणाह ली कर सकता है, और आणाह ली कर सकता है. वो कैसे ?

वो कैसे ? ये पूछती हो, मगर हां मैं जरूर बताऊंगा हव्वा ! तुम बहोत लोली भ्रष्ट हो, तुम्हें मताना ही पड़ेगा. तुम्हे तणाही और जरणाहीसे बचना हम सबका इर्ज होना चाहिये. ये जन्नतके रेहनेवाले कितने भूदमर्ज हैं. हव्वा तुमने देखा के ये लोग तुम्हें कितना बेजबर रचना चाहते हैं. आजतक तुम्हें इस पेणका हाल नही बताया.

हव्वाने कहा, क्या ये लोग ली इस पेण (दरप्ट) के भारेमें जानते हैं ?

हां, जानते क्यूं नही हव्वा ! ये सबकुछ जानते हैं, लेकिन तुम उनको नही जानते. ये तुमहारी जरणाही के मुन्तजिर हैं. जन्नतमें तुमहारा रेहना पसंद नही करते. उन्होंने बहोत मरतणा तुमहारी शिकायतें परवरद्विगारके पास भेजी हैं, मगर हव्वा ! तुम जानती हो के मुज जैसा इरिश्ता पारगाहे भुद्वंदीमें भौजूह हुवा हो तो उनकी शिकायतें कैसे पागसर और नतीज भेज (नतीज लानेवाली) हो सकती हैं. मैंने

ਉਪਰਲੀ ਉਪਰ ਧਨ ਮਾਮਲਾਤਕੀ ਰਕਾ' ਦਰ' ਕਰ ਦਿਯਾ ਹੈ, ਵਰਨਾ ਕੌਨ ਕੇਹ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕੇ ਤੁਮ ਐਸੇ ਧੰਮੀਨਾਨਕੇ ਸਾਥ ਜਨਨਤਮੇਂ ਰੇਹ ਸਕਤੀ.

ਤੋ ਕਯਾ ਧੇ ਸਭ ਲੋਗ ਹਮਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਹੈਂ ?

ਮੈਨੇ. ਤਯੁਯਾਕਾਰਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਗਰਦਨ ਡਿਲਾਤੇ ਫੁਯੇ ਕਛਾ. ਦੁਸ਼ਮਨ ! ਧੇ ਤੋ ਐਸੇ ਘੋੜਨਾਕ ਦੁਸ਼ਮਨ ਹੈਂ ਕੇ ਘੁਫਾ ਮੇਛਕੂਜ ਰਘੇ, ਉਂਕਾ ਕਾਟਾ ਫੁਧਾ ਪਾਨੀ ਲੀ ਨਈ ਮਾਂਗਤਾ, ਐਸਾ ਮਿਲਕਰ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਅਸ ਖਿਲ ਖਿਲਾਤੇ (ਤਯਪਤੇ) ਛੀ ਅਨ ਪਯਾਤੀ.

ਤੋ ਫ਼ਿਰ ਕੋਧਿ ਤਰਕੀਯ ਅਤਾਯੋ, ਮੈਂ ਤੁਮਛਾਰਾ ਐਹਸਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰਘੂੰਗੀ.

ਤਰਕੀਯ ! ਮੈਨੇ ਧੇ ਲਛ੍ਯ ਦੋਹਰਾਤੇ ਫੁਯੇ ਕਛਾ, ਤਰਕੀਯ ਤੋ ਐਸੀ ਅਤਾ ਸਕਤਾ ਛੂੰਕੇ ਤੁਮ ਹਮੇਸ਼ਾਕੇ ਲਿਧੇ ਅਯਾਅਸੇ ਮੇਛਕੂਜ ਛੋ ਅਯੋ, ਐਰ ਮੈਂ ਧੇ ਲੀ ਅਨਤਾ ਛੂੰਕੇ ਧੰਸ ਐਹਸਾਨਕੋ ਤੁਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰਘੂੰਗੀ, ਐਰ ਮੁਯੇ ਫੁਯਾਯੇ ਯੈਰਸੇ ਯਾਦ ਕਰੋਗੀ. ਮਗਰ ਛਵਾ ! ਸਧ ਆਤ ਧੇ ਹੈ ਕੇ ਮੁਯੇ ਰਾਜ ਘੁਲ ਅਨੇਕਾ ਡਰ ਹੈ, ਅਗਰ ਕਈ ਕਿਸੀਕੋ ਧੇ ਅਯਰ ਛੋ ਗਧਿ ਕੇ ਮੈਨੇ ਤੁਮ੍ਹੇਂ ਅਯਾਅਸੇ ਅਧਨੇਕਾ ਅਰੀਆ ਅਤਾ ਦਿਯਾ ਹੈ ਤੋ ਤੁਮਛਾਰਾ ਕੁਧ ਨ ਖਿਗਯੋਗਾ, ਐਰ ਤੁਮ ਅਯਾਅਸੇ ਹਮੇਸ਼ਾਕੇ ਲਿਧੇ ਮੇਛਕੂਜ ਛੋ ਅਯੋਗੀ, ਅਲਖਤਾ ਮੇਰਾ ਕਈ ਡਿਕਾਨਾ ਨ ਰਹੇਗਾ.

ਧੇ ਸੁਨਕਰ ਛਵਾਨੇ ਮੁਯੇ ਧੰਮੀਨਾਨ ਦਿਲਾਯਾ ਐਰ ਕਛਾ, ਹਮ ਵਾ'ਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਧੰਸ ਆਤਕੀ ਅਯਰ ਕਿਸੀਕੋ ਨ ਛੋਗੀ. ਤਯ ਮੈਨੇ ਉਂਕੇ ਕਾਨਮੇਂ ਆਹਿਸਤਾਸੇ ਕਛਾ, ਧੇ ਦਰਪਤ ਤੁਮਛਾਰੇ ਅਯਾਅ ਐਰ ਸਵਾਅਛੀ ਕੇ ਲਿਧੇ ਅਨਾਯਾ ਗਯਾ ਹੈ, ਅਗਰ ਕਿਸੀ ਵਕਤ ਘੁਫਾਕੋ ਧੇ ਅੜਰਨ ਮੇਛਸੂਸ ਛੁਧਿਕੇ ਧੋ ਤੁਮਪਰ ਸੇ ਅਯਾਅ

હટા દેવા મઆફ કર દે તો વો તુમ્હે હુકમ દેગા કે ઈસ પેડે દો-ચાર ફલ ખા લો, ખસ ઈન ફલોંકા ખાના તુમહારે લિયે અમરત ખન જાએગા, ઓર સારા અજાબ મુસ્તવી (મોકૂફ) કર દિયા જાએગા. ચેહી સખખ હે કે પરવરદિગારને તમામ જરૂરિયાત પર ગૌર કરતે હુએ ચે દરખ્ત ભી પૈદા કિયા હે, તાકે અગર જરૂરત પળે તો વકત પર કામ આ સકે.

ગૌર જરૂરી નોટ

નાજિરીન ચહાં ચે ભી નોટ કર લેં કે ઈસ મૌબૂદહ જમાનેમેં દસ્તાવેજાતકે ખતમ પર એક ફકરા લિખ્યા જાતા હે કે ચે દસ્તાવેજ લિખ દી, તાકે સનદ (સુખૂત) રહે, ઓર જરૂરતકે વકત કામ આએ. ચે ઉસી તકલીદ (પૈરવી) કા નતીજા હે, અસલમેં ઈસ જમાનેકે લોગ દસ્તાવેજમેં જખ ચે ફકરા લિખતે યા લિખવાતે હેં તો ઉન્હે ભી વોહી હાલ વાદ આ જાતા હોગા કે પરવરદિગારને ભી એક દરખ્ત લગાયા થા, તાકે મૌબૂદ રહે ઓર જરૂરતકે વકત કામ આએ.

તો હવ્વા ! મેરે કેહનેકા મતલબ ચે હે કે ઈસ દરખ્તકે ફલ ખાને ન ખાને પર તુમ દોનૂં કે મુસ્તકબિલકા દારોમદાર હે, ઓર પરવરદિગારને ચૂંકે. તુમહારે લિયે એક ફૈસલા કર રખ્યા હે, ઈસી વાસ્તે ઈસ દરખ્તકે કરીખ જાનેકી મમાનિઅત કર દી હે, અગર તુમને વો ફલ ખા લિયા તો ફિર વો ફૈસલા જો તુમહારે લિયે હો ચુકા હે કાબિલે અમલ ન સમજા જાએગા, ઓર તુમ અજાબસે દૂર (ખરી) કર દી જાઓગી.

हव्याने कहा, क्यूँ हमारे अजनबी हमदर्द ! अगर हम दोनूँ वो इस भा दें तो फिर अजानसे मेहकूज हो जायेंगे ?

मैंने जवाब दिया हाँ, फिर तुम दोनूँ पर अजान नहीं आयेगा, लेकिन देणो फिर समझ देता हूँ के आज और आजके भा'द इस सिलसिलामें कभी मेरा नाम न आने पाये.

यहां मैं भा'दके हालात सिफ़्फूँ धस्से पेहले मैं पण्डनेवालोंके ओक भास भात याद दिला हूँ के ये गेहूँका मआमला ओ जन्नतमें हुवा, और बिस्की वजहसे आज मौजूदह दुनिया नजर आ रही है जियादतर औरतके जिम्मे ही रहा. या'नी सुननेवाले जियादह बेसी केहते हैं के आदम (अलै.) औरतकी वजहसे जन्नतसे निकले गये. न औरत उन्हें दरगलाती (बेहकाती), न वो इस भाते, और न जन्नतसे निकलते. मैं मझून हूँ अम्मा हव्याका, जिन्होंने जिन्दगीभर अपना वा'द याद रखा, और अपने शौहरके सिवा कभी किसीसे नहीं कहा के निवाजमंदने उन्हें इस जानेका भश्वरा दिया था. हालां के इस जानेके भा'द वो बीचारी तरह तरहकी तकलीफ़ोंमें इस गध, और हमारों मुसीबतें भरदाश्त की. और उनकी औलाद आजतक वो जम्माजह (तकलीफ़) भुगत रही है, अगर वाह रे वा'द वझा. के इस बीचारीने मरते दम तक मेरा नाम नहीं लिवा. हमेशा गलती पर नादिम होती रही (पछताती रही).

अगर आज हव्या जिन्दह होती तो मैं उनके कदमों पर सर रण देता और केहता के, गो मैं तुमहारे पाविन्दकी

વજહસે મરદૂદ હુવા, લેકિન તુમને મેરે સાથ વો સુલૂક કિયા હે કે કિયામત તક મેરી ગરદન તુમહારે ઈસ એહસાનસે નહી ઉઠ સકતી.

આજ હવ્વા જિન્દહ નહી હૈ, લેકિન ઉન્કા એહસાન જિન્દહ હે. ઔર મૈ ઉસ્કે બદલે ચે વા'દા કર ચુકા હૂં કે ઉન્કી બેટીયો પર જિયાદહ અસર અંદાજ ન હૂં, ઔર ચેહી વજહ હે કે દુનિયાવાલે ઔરતકો મર્દ કે મુકાબલેમેં જિયાદહ મજહબ પરસ્ત બતાતે હૈ. અહિર હે કે જબ મૈ પૂરી તાકત ઔરત અત પર સર્ફ (ખર્ચ) કરના નહી ચાહતા તો વો મર્દ કે મુકાબલેમેં અપને આપહી મજહબ પરસ્ત નઝર આએગી.

હા, તો મૈ અર્જ કર રહા થા કે હવ્વાકો ફલ ખાનેકા નેક મશ્વરા દેકર ઔર રાજકો છુપાનેકા મસઅલા તય કરેકે મૈ જન્નતસે વાપસ ચલા આયા, ઔર ઉસ્કે ખા'દ કુછ એસે વાકિઆત પેશ આએ કે આજ તક વહાં જના ન હો સકા, લેકિન ખા'જ મોઅતબર ઝરાએઅસે મા'લૂમ હુવા કે મેરા જન્નતકા આખિરી સફર કામિયાબ રહા.

ઔરતકી પેહલી ગલતી

મુઝે જન્નતસે વાપસી કે ખા'દ જો તફ્સીલાત મિલી ઉન્કા ખુલાસા ચે હે.

હવ્વાને મેરે મશ્વરાકો અપની આઈન્દા કામિયાબી પર મહમૂલ કરતે હુએ ફૈસલા કર લિયા કે વો ખૂદભી ચે ફલ ખાએગી, ઔર અપને ખાવિન્દકોભી મજબૂર કરેગી, તાકે

અજાબસે નજાત મિલ સકે. ચુનાંચે વો ઉસ દરખ્તસે સાત ખોશે ગંદૂમ (ગેહૂં) કે તોળકર લાઈ, જિસમેંસે એક તો ખૂદને ખા લિયા ઔર ખુદા જાને કિસ નિચ્ચતસે એક ખોશા અપને પાસ મેહફૂઝ રખ લિયા. બાકી પાંચ ખોશે આદમ (અલૈ.) કો દિયે, ઔર ઉનસે ભી યે દરખ્વાસ્ત કી કે વો ભી ફલ ખાકર અલ્લાહકે અજાબસે પનાહમેં આ જાએ.

આદમ (અલૈ.) યે દેખકર સખ્ત તઅજબુખમેં પળ ગએ ઔર પૂછા, હવ્વા ! તુમને યે કયા ગજબ કિયા ? કયા તુમકો અપને પરવરદિગારકા વો હુકમ યાદ નહી કે યે ફલ હમ દોનૂંકી તબાહીકા ઝરીઆ હૈ ? ઈસ્કે કરીખ ભી ન જાના.

હવ્વાને નિહાયત મતાનત ઔર સંજુદગીસે જવાબ દિયા, આપ ઘભરાઈયે નહી, મૈં ઈસ હુકમકી ગેહરાઈ તક પહોંચ ગઈ હૂં. હકીકતમેં યેહી દરખ્ત હમારી તબાહી ઔર ખરબાદીકે લિયે થા, ઔર ઈસી વાસ્તે હમ ઈસ્કે ફલ ખા રહે હૈ.

આદમ (અલૈ.) ને હૈરતસે પૂછા, તો કયા તુમ ખૂદ અપને હાથોસે તબાહ હોના ઔર પરવરદિગારકી ખારગાહસે અજાબમેં આના પ્રસંદ કરતી હો ?

હવ્વાને જવાબ દિયા, આપ કયા જાને ઈસ રાજકો ? ઈસ દરખ્તસે મના' કયૂં કિયા ગયા હૈ ? વાકિઆ યે હૈ કે ઈસ દરખ્તકે મના' કરનેમેં ખુદા તઆલાકી બહોત બળી હિકમતે અમલી હૈ.

વો કયા ? આદમ (અલૈ.) ને પૂછા.

બસ ઈસ્કો રાજ હી રેહને દીજિયે. યે કયા ઝરૂરી હૈ કે જિસ રાજસે મૈં વાકિફ હો ચુકી હૂં વો આપ પર ભી રોશન

હો જાએ. હાં હમ દોનૂં કો ઈસ્કે નતીજે પર ગૌર કરના ચાહિયે, વો બહોત હોલનાક (ભયાનક) હૈ.

અરે અગર હોલનાક હૈ તો ફિર ખાતી કયૂં હો ?

હમે ખાના હી પજોગા અથ આદમ ! ઈસ્કે બગૈર કોઈ ચારા હી નહી હૈ.

તો કયા હમ ચે ફલ ખાકર તબાહ ન હો જાએંગે ?

નહી, આપ નહી જાનતે કે હમ કયા કર રહે હૈં, ઔર ઈસ્કા અંજામ કિતના અચ્છા હૈ ? આપ મેરે કેહને પર અમલ કીજિયે ઔર ફલ ખા લીજિયે.

આદમ (અલૈ.) ને બરહમ (ગુસ્સે) હોકર કહા, હરગિજ નહી હવ્વા ! અગર તુમ અપને પરવરદિગારસે સરકશી કરનેવાલી હો તો કરો. મૈં અપને વા'દાસે એક કદમ ભી પીછે નહી હટ સકતા. મૈંને અપને પરવરદિગારસે જો વા'દા કિયા હૈ વો અટલ હૈ, ઔર કોઈ તાકત ઉસે નહી બદલ સકતી. જન્નતકી હર નેઅમત મેરે લિયે આજાદ હૈ. કયા હરજ હૈ કે અગર મૈં એક ફલકો હમેશાકે લિયે અપને વાસ્તે હરામ કર લૂં.

ચેહી આપકી ભૂલ હૈ. ભવેં સુકેળતે હુએ સમજાનેકે અંદાજમેં હવ્વાને કહા, આપ ખૂદ તબાહ હોનેકા ખેળા ઉઠાએ હુએ હૈં.

કયા કહા, મૈં તબાહ હોનેકા ખેળા ઉઠા રહા હૂં ?

હાં, આપ ઉઠા રહે હૈં.

ચે કેસે ? ચે ઐસે કે આપ અપને ઐશો આરામકે ઝરીઆ પર તાલા લગા રહે હૈં. અપની ભલાઈકે રાસ્તેમેં નાઆકિબત અન્દેશી (અંજામ ન સોચને) કે કાન્ટે બિછા રહે હૈં. અપને

હસીન મુસ્તકબિલકે ચેહરા પર હટ ધરમીકી સિયાહી મલ રહે છે, તાકે અઝાબે ઇલાહી કે આપ હકદાર બને, ઔર અપની ભલાઈ કે ઝરાએઅ આમન્ના વ સદ્કનાકે તારીક (અંધેરે) કુવેમે ફેક દે કયા આપકો ?

આદમ (અલૈ.) ને ખાત કાટકર કહા હવ્વા ! તુમહારી ચે અજીબો ગરીબ ખાતે મેરી સમજમે નહી આતી કયા તુમહારા ચે મન્શા હે કે મેં અપને પરવરદિગારકે અહકામસે સરકશી કરું ? કયા તુમ ચે ચાહતી હો કે મેં મહઝ એક ફલકા અઈકા (મઝ) હાસિલ કરનેકે લિયે અપની તમામ નેઅમતોકો હુકરા દૂં ? ફિર કુછ ખબર નહી કે વો ફલ અઈકામે કળવા હે યા મીઠા હે. ખુદા જાને ઇસ્મે કયા રાઝ હે જિસ્કો મેં ઔર તુમ દોનૂં નહી જાનતે.

આપ ન જાનતે હો, લેકિન મેં જાનતી હૂં કે ઇસ્કા અઈકા (મઝ) શહદસે જિયાદહ મીઠા ઔર જન્નતકી હર નેઅમતસે જિયાદહ સુરૂર અંગેઝ (ખૂશ કરનેવાલા) હે. ચે દેખો આદમ (અલૈ.) ! ઇસ્કી રંગત કિતની દિલ ફરેખ (દિલ લુભાનેવાલી) હે. મસ્કાસે જિયાદહ નરમ, ઔર દૂધસે જિયાદહ સફેદ હે. લો ઇસે ખા લો, તાકે હમ અઝાબે ઇલાહીસે મેહફૂઝ હો જાએ.

કયા કહા હવ્વા તુમને ? અઝાબે ઇલાહીસે મેહફૂઝ હો જાએ ?

હાં ! અઝાબે ઇલાહીસે મેહફૂઝ હોનેકા સિફ્ વેહી એક ઝરીઆ હે યા'ની પરવરદિગારસે સરકશી અઝાબે ઇલાહીસે ખચનેકા ઝરીઆ.

સરકશી નહી, બલકે અપની હિક્મત કરને કે લિયે

ਸਮਝਦਾਰੀ.

ਐਸੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੁਹੱਡੇ ਹੀ ਮੁਘਾਰਕ ਰਹੇ ਹੁਵਾ ! ਮੈਂ ਕਿਸੀ
 ਛਾਲਤਮੇਂ ਲੀ ਅਪਨੇ ਆਲਿਕਸੇ ਗਦਾਰੀ ਕੇ ਲਿਥੇ ਤੈਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੇ
 ਮਹਜ ਈਸੀ ਗਦਾਰੀਕੀ ਵਯਹੁਸੇਂ ਅਯਯੀਲ ਕੈਸਾ ਅਯਮਤਵਾਲਾ
 ਸ਼ਪਸ਼ ਅਵਲਾਹੁਕੇ ਈਤਾਯਮੇਂ (ਅਯਯਮੇਂ) ਆਯਾ. ਉਸਨੇ ਲੀ ਤੋ
 ਸਿਫ਼ ਓਕ ਹੀ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਕੀ ਥੀ, ਕਿਸੇ ਆ'ਫ਼ ਵੋ ਆਯ ਤਕ
 ਈਤਾਯਮੇਂ ਹੈ, ਓਰ ਤਮਾਮ ਕਾਥਨਾਤਕੀ ਲਵਾਥਵਾਂ ਓਰ ਐਸ਼ੋ
 ਆਰਾਮ ਉਸਪਰ ਹਰਾਮ ਹੋ ਗਯਾ, ਤੋ ਕਯਾ ਤੁਮ ਥੇ ਆਹੁਤੀ ਹੋ
 ਕੇ ਮੈਂ ਲੀ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਕੇ ਅਯਯਮੇਂ ਮੁਯਤਵਾ ਹੋ ਯਓ ?

ਹੁਵਾਨੇ ਕੁਛਾ ਵੋ ਧਮੰਡੀ ਥਾ. ਉਸਨੇ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰਕੇ ਸਾਮਨੇ
 ਧਮੰਡਕਾ ਮੁਯਹਿਰਾ ਕਿਆ. ਉਸਨੇ ਕੇਹਨਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ, ਓਰ
 ਅਯਯੇ ਈਲਾਹੀਮੇਂ ਗਿਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੁਵਾ, ਓਰ ਆਪ ਥੇ ਕਾਮ ਅਪਨੀ
 ਲਵਾਥ ਕੇ ਲਿਥੇ ਕਰੇਂਗੇ, ਅਪਨਾ ਮੁਸ਼ਤਕਯਿਲ ਦੁਸ਼ਤ ਕਰਨੇਕੇ ਲਿਥੇ
 ਕਰੇਂਗੇ, ਈਸ ਵਾਸ਼ੇ ਹਮ ਪਰ ਕੋਥ ਮੁਸ਼ੀਯਤ ਨਾਜ਼ਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਗੀ,
 ਅਵੇ ਆਥਿਫ਼ਕਾ ਯਤਰਾ ਯਤਾ ਰਹੇਗਾ.

ਵੋ ਯਤਰਾ ਕਯਾ ? ਆਦਮ (ਅਵੈ.) ਨੇ ਹੈਰਤਸੇ ਪ੍ਰਭਾ,
 ਯਤਰਾ ਥੇ ਕੇ ਅਗਰ ਹਮਨੇ ਥੇ ਫ਼ਲ ਨ ਆਯਾ ਤੋ ਹਮ ਤਯਾਹੁ
 ਓਰ ਯਰਯਾਹੁ ਹੋ ਯਯੋਂਗੇ.

ਆਦਮ (ਅਵੈ.) ਮੁਸ਼ਕੁਰਾਯੋ, ਕਯਾ ਕੇਹ ਰਹੀ ਹੋ ਹੁਵਾ ਉਲਟੀ
 ਯਾਤ ? ਪਰਵਰਦਿਗਾਰਨੇ ਤੋ ਥੇ ਯਤਾਯਾ ਹੈ ਕੇ ਅਗਰ ਥੇ ਫ਼ਲ ਹਮ
 ਯਾਯੋਂਗੇ ਤੋ ਤਯਾਹੁ ਹੋ ਯਯੋਂਗੇ, ਤੁਮ ਥੇ ਕੇਹੁਤੀ ਹੋ ਕੇ ਅਗਰ ਨ
 ਯਾਯੋਂਗੇ ਤੋ ਤਯਾਹੁ ਹੋ ਯਯੋਂਗੇ.

ਹੁਵਾ ਆਯਿਰ ਮਯਯੂਰ ਹੋ ਮਥ, ਯਯ ਉਨ੍ਹੋਨੇ ਦੇਖਾ ਕੇ
 ਆਦਮ (ਅਵੈ.) ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਤੋ ਉਨ੍ਹੋਨੇ

ਅਯਨਯੀਕੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਔਰ ਉਸਕੀ ਤਕਸੀਲੀ ਯਾਤਰੀਤ ਯਯਾਨ ਕਰ ਫੀ, ਔਰ ਆਯਿਰਮੇਂ ਅਪਨੀ ਰਾਧਕਾ ਈਯਫ਼ਾਰ ਕਰਤੇ ਫੁਯੇ ਕਫ਼ਾ, ਯੋ ਫੀਕ ਕੇਫ਼ਤਾ ਹੈ ਵਰਨਾ ਉਸਕੀ ਕਯਾ ਅਤਰਤ ਥੀ ਕੇ ਅਨਨਤਕੇ ਤਮਾਮ ਮੇਵੇਂ ਔਰ ਤਮਾਮ ਨੇਅਮਤੇਂ ਤੋ ਫੁਮਾਰੇ ਲਿਯੇ ਅਧਯ ਕਰਾਰ ਫੀ ਅਯੇਂ, ਲੇਕਿਨ ਅੇਕ ਫੁਕੀਰ ਫਰਯਤਕੇ ਲਿਯੇ ਅੈਸੀ ਅਯਰਫ਼ਸਤ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾ ਫੀ ਅਯੇ. ਧਕੀਨਨ ਧੇਫ਼ੀ ਸ਼ਰਤ ਫੁਮਾਰੇ ਲਿਯੇ ਨੁਕਸਾਨ ਫ਼ੇਨੇਵਾਲੀ ਹੈ, ਔਰ ਫੁਮੇਂ ਯਾਫ਼ਿਯੇ ਕੇ ਧੇ ਫ਼ਲ ਅਤਰ ਯਾਯੇਂ.

ਗੈਰ ਅਤਰੀ ਨੋਟ

ਵਾਯੇਫ਼ ਰਫ਼ੇ ਕੇ ਆਯ ਕਲ ਆਮ ਯਯਾਲ ਧੇ ਹੈ ਕੇ ਅਗਰ ਕਿਸੀ ਮਆਮਲਾਮੇਂ ਕਿਸੀ ਸ਼ਯਸਕੋ ਕੋਧ ਯੁਯੁਗੋਂ ਸੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੇਨੇਕੀ ਅਤਰਤ ਧਯੇ, ਔਰ ਈਤਿਫ਼ਾਕਸੇ ਕੋਧ ਯੁਯੁਗੁਂ ਉਸ ਵਕਤ ਨ ਮਿਲੇ ਤੋ ਉਸੇ ਯਾਫ਼ਿਯੇ ਕੇ ਅਪਨੀ ਯੀਵੀਸੇ ਮਸ਼ਵਰਫ਼ ਕਰ ਲੇ, ਔਰ ਯੀਵੀ ਅੇ ਮਸ਼ਵਰਫ਼ ਫ਼ੇ ਉਸਕਾ ਉਲਟਾ ਕਰੇ, ਕਾਮਿਯਾਯੀ ਫ਼ੋਗੀ. ਧੇ ਉਲਟੇ ਮਸ਼ਵਰਫ਼ ਧਰ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਉਸੀ ਯਾਤਕੀ ਯਾਫ਼ਗਾਰ ਹੈ ਅੇ ਫੁਯਾਨੇ ਆਫ਼ਮਕੋ ਰਾਧ ਫੀ ਥੀ, ਅਗਰ ਆਫ਼ਮ (ਅਲੈ.) ਯੀਵੀ ਕੇ ਮਸ਼ਵਰਫ਼ਕੇ ਯਿਲਾਫ਼ ਅਮਲ ਕਰਤੇ, ਔਰ ਫ਼ਲ ਨ ਯਾਤੇ ਤੋ ਧਕੀਨਨ ਕਾਮਿਯਾਯੀ ਥੀ, ਮਗਰ ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਔਰਤਕੇ ਮਸ਼ਵਰੇਕੇ ਮੁਤਾਯਿਕ ਅਮਲ ਕਰ ਲਿਯਾ, ਔਰ ਆਯਿਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹੇਂ ਨੁਕਸਾਨ ਧਫ਼ੋਧ ਧਯਾ.

ਅਫ਼ਰਫ਼ਾਲ ਆਫ਼ਮ (ਅਲੈ.) ਨੇ ਮਯਯੂਰ ਫ਼ੋਕਰ ਫ਼ਰਤੇ ਫ਼ਰਤੇ ਯੋ ਯੋਸ਼ਾ (ਗਯਯ-ਅਨਾਯਕੀ ਯਾਲੀ) ਫੁਯਾਕੇ ਫ਼ਾਧਸੇ ਲਿਯਾ, ਔਰ

અલ્લાહકા નામ લેકર ખા ગયે. ચે ઔરતકી પેહલી ગલતી થી, જિસપર મર્દ ને અમલ કિયા. અભી વો ગેહૂં મે'દા તકભી ન પહોંચા હોગા કે તમામ જન્નતકે લિખાસ આદમ ઔર હવ્વાકે બદનસે ગિર પળે, ઔર તર્ફખકા તાજ ઉન્કે સરોસે ઐસે ઉળ ગયા જૈસે કોઈ પરિન્દા હવામેં ઉળ જાયે.

હલ્લહાએ બેહિશ્તી (બેહિશ્તી લિખાસ યા'ની જન્નતી લિખાસ) અબભી ઈન્સાની જિસમમેં નાખુનકી શકલમેં મૌજૂદ હે. જન્નતકા લિખાસ પૂરે પૂરા ઐસા થા જૈસે ઈન્સાનકે જિસમ (બદન) પર નાખુન હૈ, ઔર ચે મહજ યાદગારકે તૌર પર છોળ દિયે ગયે હૈ. ઔર ચે વાકિઆ ભી હે કે ઈન્સાન બહોત ખૂશીકી હાલતમેં જબ કે ઝોર ઝોરસે હંસ રહા હો, ઔર ઈત્તિફાકસે અપને નાખુન દેખ લે તો ઉસ્કે દિલ પર એક ઉદાસી છા જાતી હે, ઔર વો એક લમ્હા કે લિયે ભૂલ જાતા હે કે કિસ ખાત પર હંસી આ રહી થી, અગર કિસીકો મેરે ઈસ દા'વા પર શુબહ (શક) હો તો વો જબ ચાહે તસદીક કર સકતા હે. યા'ની જબ હંસી કે વકત નાખુન દેખ લે તો વો હંસતે હંસતે ભી કુછ ઉદાસી મેહસૂસ કરને લગતા હે.

જૈર ! ચે તો ખીચકી ખાત થી ઈસ્કો છોળિયે, ઔર ચે સુનિયે કે જબ આદમ (અલૈ.) ઔર હવ્વાકે બદનસે જન્નતકા લિખાસ ઉતર ગયા, ઔર વો બરહના (નંગે) હો ગયે તો ઉન્હે બળી શરમ મેહસૂસ હુઈ. કરીબમેં હી ઈન્જર ઔર ઝિદ્દ કે દરખ્ત થે. ઉન્હોને આગે બખ્લકર અપને પત્તે આદમ ઔર હવ્વાકો દે દિયે તાકે બદન છુપા સકે.

ਵਧਾਂ ਵੇ ਲੀ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਦੇਨਾ ਜ਼ਰੀ ਮਾ'ਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇ
 ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਔਰ ਹੁਵਾਕੇ ਘਦਨਸੇ ਜੰਨਤੀ ਲਿਖਾਸ ਉਤਰਨੇਕੇ
 ਆ'ਦ ਲੀ ਜੰਨਤਕੇ ਰੇਹਨੇਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹੇ ਘਰਹਨਾ (ਨੰਗੇ) ਨ ਦੇਖ
 ਸਕਤੇ ਥੇ, ਕਯੂੰ ਤੇ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰਨੇ ਖ਼ਤਾਭਕੇ ਆਵਯੂਦ ਅਪਨੇ
 ਘਲੀਫ਼ਕੇ ਸਾਥ ਸਤਰ ਫਾਂਕਨੇਕੀ ਰਿਆਯਤ ਰਖ਼ੀ ਥੀ, ਔਰ
 ਜੰਨਤਵਾਲੋਸੇ ਦੇਖਨੇਕੀ ਤਾਕਤਕਾ ਵੋ ਹਿਸ਼ਾ ਬੰਦ ਸੇਕੰਡ ਤੇ
 ਲਿਖੇ ਅਲਗ ਕਰ ਲਿਆ ਥਾ, ਜਿਸਕੀ ਮਦਦਸੇ ਵੋ ਖ਼ਨ ਘੋਨੂੰਕੇ ਪੂਰਾ
 ਘਰਹਨਾ (ਨੰਗੇ) ਦੇਖ ਸਕਤੇ ਥੇ. ਅਲਘਤਾ ਜਿਸਮ (ਘਦਨ) ਕਾ
 ਆਮ ਹਿਸ਼ਾ ਲੋਗੋਂਕੇ ਨੰਗਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹਾ ਥਾ, ਔਰ ਖ਼ੁਦ
 ਔਰ ਖ਼ੁਦ ਤੇ ਦਰਖ਼ਤਨੇ ਸਿਫ਼ ਖ਼ਸੀ ਵਯਹਸੇ ਅਪਨੇ ਪੱਤੇ ਪੇਸ਼
 ਕੀਏ ਥੇ. ਅਲਘਤਾ ਆਦਮ ਹੁਵਾਕੇ ਨੰਗਾ ਦੇਖ ਸਕਤੇ ਥੇ ਔਰ
 ਹੁਵਾ ਅਦਮਕੇ. ਖ਼ਸ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ਨ ਪੱਤੋਂਨੇ ਘਹੋਤ ਘਯਾ ਕਮ
 ਕੀਯਾ, ਔਰ ਕ਼ੈਰਨ ਛੀ ਐਕ ਫ਼ੂਸਰੇਨੇ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਸਤਰ
 ਚੁਪਾ ਲਿਆ.

ਖ਼ਸੀ ਯਾਦਗਾਰਐ ਆਯ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਕੀ ਔਲਾਦ ਨੰਗਾ
 ਰੇਹਨੇਕੇ ਨਾਯਖ਼ਜ਼ ਕਰਾਰ ਦੇਤੀ ਹੈ. ਔਰ ਐਕ ਫ਼ੂਸਰੇਕੇ ਨੰਗਾ ਦੇਖ
 ਲੇਨਾ ਸਪੱਤ ਗੁਨਾਹਕੀ ਖ਼ਾਤ ਜੰਨਤੀ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਆਪਕੇ ਯਾਦ
 ਰਖ਼ਨਾ ਯਾਹਿਏ ਤੇ ਮੈਨੇ ਵੇ ਕ਼ਰਸੂਦਹ (ਪੁਰਾਨਾ) ਖ਼ਾਲ ਲੋਗੋਂ ਤੇ
 ਦਿਲੋਂਸੇ ਨਿਕਾਲਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਯਾ ਹੈ. ਔਰ ਅਗਰ ਆਪ ਹਜ਼ਰਾਤ
 ਥੋਯੀ ਘਹੋਤ ਮਾ'ਲੂਮਾਤ ਰਖ਼ਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਆਪਕੇ ਮਾ'ਲੂਮ ਹੋ
 ਗਯਾ ਹੋਗਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਨੰਗੇਪਨਕੀ ਤਹਰੀਕ ਕ਼ਿਤਨੀ ਔਰੋਂ ਪਰ ਹੈ,
 ਜਿਸ ਚੀਜ਼ਕੇ ਮੇਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾਕੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਨੇ ਸ਼ਰਮਕੀ
 ਵਯਹਸੇ ਖ਼ੁਦ ਤੇ ਪੱਤੇ ਖ਼ਸਤੇ ਮਾਲ ਕੀਏ ਥੇ, ਵੋ ਆਯ ਮੈਂ ਉਸਕੀ
 ਔਲਾਦਕੇ ਲਿਖੇ ਕ਼ਘ਼ਜ਼ਾ ਜ਼ਰੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਹਾ ਹੂੰ, ਔਰ ਖ਼ਤਨੀ

દિલચસ્પ કામિયાબી હૈ કે આદમને અપને નંગેપનકો દૂર કરનેકે લિયે દૂસરોંકી મદદસે લિખાસ હાસિલ કિયા, ઔર ઈસી આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદ અપના નંગાપન તૈયાર કરનેકે લિયે ખૂદ અપના લિખાસ બદનસે ઉતારકર ફેંક રહી હૈ. યે દેખ દેખકર મૈ હવામૈ ઝોર ઝોરસે હંસ રહા હું, ઔર યે આવાઝે કદામત પસંદ (પુરાની ખાતે પસંદ કરનેવાલે) લોગોંકી આખોસે ટકરાતી હૈ, ઔર આંસૂ બનકર ગિરને લગતી હૈ. દુનિયાકા નાસમઝ ઈન્સાન ઈન આંસૂઓંકો પુરાની તેહઝીબકે ટૂટે હુએ મઝાર પર ફૂલોંકી તરહ ચળ્છ રહા હૈ, મગર નહી સમજતા કે ઈસ મઝારકા ઝર્ઝા ઝર્ઝા સરસે પૈર તક પ્યાસ બન ગયા હૈ, ઔર ઈન આંસૂઓંકો અપને પ્યાસે વુજૂદસે પ્રૈવસ્ત (મિલા). કરકે દુનિયાજી નઝરોંસે હંમેશાકે લિયે ઓઝલ કર દેતા હૈ.

અહકમુલ હાકિમીનકી અદાલતમેં

મુઝે જો કુછ કરના થા કર ચુકા. મેરા બદલા લેનેકા જઝબા કામિયાબ હો ચુકા થા. અબ મુઝે સિર્ફ યે દેખના ખાકી થા કે જિસ અદાલતને મહઝ એક મા'મૂલી નાફરમાનીકી વજહસે મુઝ જૈસે બળે બાદશાહકે સાથ યે ઈન્સાફ કિયા હૈ કે હંમેશાકે વાસ્તે લા'નતકા તૌક મેરી ગરદનમેં ડાલ દિયા. વો અપને ઈસ ખલીફાકી નાફરમાની પર કયા સજા દેગા ? જિસે ઉસને અપને હાથસે બળે શૌકસે પૈદા કિયા હૈ. ઔર જિસ્કી જાતસે ઉસે તરહ તરહકી ઉર્મીદિં (વાબસ્તા) લગી

હુઈ) થી. આજ દેખના હૈ ઉસ્કે ઈન્સાફકા હાલ, મેરા ખ્યાલ થા કે વો અપને હાથકે બનાએ હુએ મિટ્ટી કે ખિલોનેકો તોળ દેગા, લેકિન મુજે ખબર મિલી કે બારગાહે હકીકીમે આદમ ઔર હવ્વાકો બુલાયા ગયા હૈ. સાંપ ઔર મોર ભી બુલાએ ગએ હૈ. ઈન્જર ઔર ઉદ્ધ કો ભી હાજિરીકા હુકમ મિલા હૈ.

વે ખબર સુનતે હી મૈં ભી ચુપકેસે અપની તિહાએ પરવાઝ તક (પરવાઝકી આખિરી હદ તક) પહોંચ ગયા, તાકે ઈન્સાફકા તમાશા દેખ સકું.

મુજરિમોકી હાજિરી

સખસે પેહલે મૈંને દેખા કે હઝરત આદમ (અલૈ.) રંબે ચાસકે સાથ જન્નતુલ ફિરદૌસસે નિકલે. ઉન્કે ચેહરે પર ખેલતે હુએ જઝબાતસે અંદાઝહ હોતા થા કે વો દિલહી દિલમેં વે શે'ર પળહ રહે થે.

ખૂશ રહો અહલે વતન, હમ તો સફર કરતે હૈ

એક દક્કા' પીછે મુળકર ઉન્હોને જન્નત પર નિગાહ ડાલી તો ખુદા જને કિસ ગઝબકી નિગાહ થી કે દરો દીવાર લરઝને લગે. મૈં ભી ઈસ ઝલઝલેસે ઘભરા ગયા, મગર બાદમેં મુજે યાદ આયા કે હસરતભરી નઝર તો પહાળોકો હિલા ડાલતી હૈ.

જી ચાહા કે આદમસે આગે બળ્હકર અલૈક સલૈક (સાહબ સલામત) કરૂં ઔર પૂછું, કહીયે હઝરત ! કહાં તશરીફ લે ચલે ? વે આજ ઉદાસી કેસી હૈ ? કયા કુછ ખો ગયા હૈ ? તાકે

દો-બારહાલી બગેર મુઝાહિમતકે (તકલીફકે) બદલેકા મોકા' મિલ સકે.

આદમ (અલૈ.) કે પીછે પીછે મેરા શિકાર જ રહા થા, જૈસે શિકારીકા ભરપૂર વાર ખાએ હો. વે મેરી આલએ કાર (કામકી મદદગાર) હવ્વા સાહેબા થી જિન્હોને મેરે મુખિસાના મશ્વરહ પર અમલ કરકે અજાબસે બચનેવાલી તરકીબ કી થી. બીચારી નિહાયત ખામોશ ઔર ઉદાસ જ રહી થી, પછતાવેકે આંસૂ કદમ કદમ પર ગિર રહે થે, ઔર ઐસા મા'લૂમ હોતા થા કે જૈસે દિલહી દિલમેં (ચિરા કારે કુનદ આકિલ કે બાજ આવદ પસેમાની) ઐસા કામ કયું કરતા હે કે પછતાવા ઉઠાના પળે કા સબકે પબ્હતી જ રહી હે.

ઉન્કે પીછે મેરા મુઝજ્જજ (ખારા) દોસ્ત મોર થા. ઉસ્કી હાલત ઐસી થી કે જૈસે આજકલ કોઈ શખ્સ કિસી અદાલતમેં જૂઠી ગવાહી દે રહા હો, ઔર મેબિસ્ટ્રેટ પર ઉન્કે ઝૂઠકા રાજ સુબૂતકે સાથ ખુલ જાએ. ઔર ઈસ ગરીબ ગવાહકે ગલેમેં દફા' (કલમ) ૧૯૩ કા ફદા પળ જાએ, ઔર વો બીચારા જેલકી તરફ વે કેહતા હુવા ચલ દે.

હમ આએ થે ઈસ લિયે કે નમોઝ બખ્શવાએંગે, વહાં રોજે ઔર ગલે પળ ગએ.

મોરકે બા'દ મિસ્ટર સાંપ થે જિન્કા મુંહ મૈને રથકે તોર પર ઈસ્તે માલ કિયા થા. બીચારે નીચી ગરદન કિયે આહિસ્તા આહિસ્તા અદાલતકી તરફ જ રહે થે. એક ઐસે મુજરિમકી તરહ જિસ્કે મુકદમાકી આખિરી તારીખ હો, ઔર ઉસે સજાકા હુકમ સુનનેકા પૂરા યકીન હો. ઐસા મા'લૂમ હોતા થા કે

ખીચારે અપની રવાનગીસે પેહલે ઝરૂર કોઈ વસિયત નામા લિખકર આએ હૈ.

‘ ઈન હઝરાતકે પીછે ઈન્જીર ઔર બિદ કે દરખ્ત થે. ઐસે ચેહરે બનાએ હુએ ગોયા ઉન્હોને કોઈ ગુનાહ હી નહી કિયા હૈ. ઔર ગલતીસે પોલીસને ઉન્હે ગિરિફ્તાર કર દિયા હૈ. રાસ્તામેં હર શખ્સ પર અપની નિગાહોસે મા'સૂમિયતકા ઈઝહાર કરતે હુએ ચલ રહે થે.

આદમ (અલૈ.) કી સજા

દરબારે ખુદાવંદી પર આજ કહ્દારીકી પૂરી શાન બરસ રહી થી. તમામ ફરિશ્તે ખૌફ ઝદહ થે, ઔર હર તરફ સન્નાટા છાયા હુવા થા. અર્શ ઔર કુરસી લરઝ રહે થે.

ઈર્શાદ હુવા, આદમ (અલૈ.) કો હાજિર કરો.

આદમ (અલૈ.) નીચી નિગાહ કિયે હુએ ડરતે ડરતે પેશ હુએ, ઔર સિજદએ મા'ખૂદિયત બજા લાનેકે બા'દ સીધે ખળે હો ગએ. આવાઝ આઈ,

અય આદમ ! કયા હમને ન કહા થા તુમસે કે લા તકરબુ હાઝિહિશજરત ? યા'ની ઈસ દરખ્તકે કરીબ મત હોના. મગર તુમને ઈસ પર અમલ નહી કિયા, હમને તુમ્હે અચ્છી તરહ સમજા દિયા થા કે યે દરખ્ત તુમહારે લિયે મના' હૈ, ઔર અગર ઈસ દરખ્તકા ફલ ખાઓગે તો નુકસાનમેં રહોગે. આબિરકાર આજ વો દિન આ ગયા કે તુમ ઈસ્કા નતીબ હાસિલ કરનેકે લિયે ઈન્સાફકે સામને ખળે હુએ હો. હમને

તુમ્હે અપના ખલીફા બનાયા થા કે નેક આ'માલ ઔર ઈતાઅતકા મુઝહરા કરકે મખ્લૂકકો સબક દોગે, ન કે ઈસ લિયે કે ખિલાફતકો બદનામ કરનેકા જરીઆ બનો, ઔર વો ભી સિર્ફ એક મા'મૂલી ઝાઈકા હાસિલ કર-કે લિયે, પસ તમામ હાલાત પર ગૌર કરનેકે બ્રા'દ તુમહારે લિયે નીચેકી દસ સજાએ તજવીજ કરતે હૈ.

પેહલી સજા :- તુમહારે જિસમકી ઝાહિરી ખૂબસૂરતી ચા'ની જન્નતકા લિબાસ તુમસે વાપસ લે લિયે જાએ, ઔર ઈસપર અમલ હો ચુકા હે.

દૂસરી સજા :- તુમહારી મૌજૂદહ ઝિન્દગીકે સાથ જન્નતસે નિકાલા જના, ઔર ઈસપર અમલ ઉસી વકત હો ગયા જખ તુમ દરબારમેં ખુલાએ ગએ.

તીસરી સજા :- ખુદાકા ઈતાબ જો ઈસ વકત તુમપર હો રહા હે, ઔર જિસ્કી પાદાશ (નતીજે) મેં તુમ્હે હમેશા ખૂનકે આંસૂ રૂલાએગી.

ચોથી સજા :- સતર છુપાનેકી મા'લૂમાત, કે ચે મેરે ખલીફા આદમ (અલૈ.) કે લિયે સખ્ત મના' થી. (ઈસપર ભી અમલ હો ચુકા હે.)

પાંચવી સજા :- તુમસે ઔર તુમહારી ઔલાદસે શૈતાને રજીમકી અદાવત કિયામતકે દિન તક.

છઠ્ઠી સજા :- આદમ (આદમી) કે સાથ લફઝ આસી (ગુનેહગાર) કા ઈઝાફા, કે ચે તાજે ઈસીયાં (નાફરમાની કે તાજ) કે તૌર પર આદમકે સાથ રહેગા.

સાતવી સજા :- તુમહારી ઔર હવ્યાકી જુદાઈ ઉસ્કા દિલ

દુખાનેવાલા સદમા તુમહારે દિલ પર.

આઠવી સજા :- તુમહારી હર હરકત પર શૈતાનકો આઝદી, કે વો તુમહે ઔર તુમહારી ઔલાદકો સીધે રાસ્તેસે હટાનેકી કોશિશ કરે.

નવ્વી સજા :- તુમકો ઔર તુમહારી ઔલાદકો દુનિયાકી મુસીબતો ઔર હોલનાક તકલીફોકા સામના.

દસવી સજા :- રોજીકી તલાશકી સવહાને રૂહ બનનેવાલી (બનકો તકલીફ દેનેવાલી) તકલીફ, જિસ્સે તુમ આજતક બેનિયાજ થે.

યે હુકમ સુનનેકે બા'દ ચંદ ફરિશ્તોકો હુકમ દિયા ગયા કે આદમ (અલૈ.) કો જમીન પર ફેંક દો, તાકે યે અપને કિયેકી સજા પા સકે. યુનાંચે ફરિશ્તોને ખુદાકે ઇર્શાદકો પૂરા કિયા. ઔર મુજે બાદશાહતકે તખ્તસે ઉતરવાનેવાલે હઝરત આદમ (અલૈ.) આસમાનસે પટકા દિયે ગયે જો બીચારે શ્રાંદીપકે પહાળ પર આકર ગિરે.

હવ્વાકી સજા

આદમ (અલૈ.) કે મુકદમાકા ફેસલા સુનાનેકે બા'દ બીવી હવ્વા ખુલાઈ ગઈ. ઇર્શાદ હુવા અય હવ્વા ! તુમ જનતી હો કે ઇસ મઆમલામે આદમ (અલૈ.) સે જિયાદહ તુમ કુસૂરવાર હો, ઔર તુમહીને આદમ (અલૈ.) કો મજબૂર કરકે વો ફલ ખિલાયા. આદમ (અલૈ.) કો સિર્ફ ઇસ જુર્મ મેં સજા દી ગઈ કે હમારી મમાનિઅતકે બાવજૂદ તુમહારી તજવીજસે વો

मज्जूर हो गये, और उन्होंने तुमहारा डेहना मानते वकत ये न सोचा के उनके परवरदिगारकी नाइस्मानी हो रही है. यूँके तुम आदमसे जियादह कुसूरवार हो, धंस लिये हम तुमहारे वास्ते नीचेकी पंद्रह सजाओं तजवीज करते हैं.

पेहली सजा :- जन्नत और उसकी नेअमतोंसे मेहइमी के आ'द दुनियाकी मुसीबत, जिस्से कियामत तक तुमहारी औलादको छुटकारा न मिल सकेगा.

दूसरी सजा :- दुनियामें रहेनेके आ'द हर महीनाकी एक ऐसी मुसीबत, जिस्की नापाकीसे तुम कछ दिन परेशान रहो और धयादतसे मेहइम.

तीसरी सजा :- हमलकी मौजूदगीमें इहानी और जिसमानी तकलीफ, जिस्से जिन्दगीमें बार बार पाला पजेगा.

चौथी सजा :- अय्येकी पैदाईशकी ऐसी सप्त तकलीफ, जिस्के सामने दुनियाकी तमाअ जिसमानी तकलीफें कुछभी नही हैं.

पांचवी सजा :- मर्दकी मुस्तकिल गुलामी, जिस्से जिन्दगीभर छुटकारा न मिल सकेगा.

छठी सजा :- मर्दको तलाकका धपतियार, ताके वो किसी हालतमें तुमहारा मलकूम और मुतीअ करार न पाये.

सातवी सजा :- तलाक या जेवा होनेके आ'द एक ऐसी मुद्दतका करार, जिस्में तुम्हें दुनियाकी लज्जतोंसे मेहइमी रहे.

आठवी सजा :- मर्द के मुकाबलेमें तुमहारा वरसेका हक जे मर्द के मुकाबलेमें हर लिहाजसे कम हो.

નવી સજા :- તુમ ઔર તુમહારી બેટીયાં કિયામત તક પૈગમ્બરીસે મેહરૂમ ઔર ઇસ્કે નાઅહલ રહેંગે.

દસવી સજા :- જુમ્હાકી નમાઝ ઔર ઉસ્કે અનમોલ સવાબસે મેહરૂમી, તાકે હર હફ્તા અપને બળે ગુનાહકો યાદ કર સકે.

ગ્યારહવી સજા :- જિહાદકી શિરકતમેં હાસિલ હોનેવાલે ફજાઈલ ઔર ઉન્કે સવાબસે મેહરૂમી.

બારહવી સજા :- અકલકા નુકસાન, કે ઉસ્કે હમેશા મર્દ કા દસ્તનિગર (દેખભાલ કરનેવાલા) બનકર રેહના પળેગા.

તેરહવી સજા :- દીન ઔર મજહબકી અમલી ખિદમતોસે અંદરૂની તાકતો કે ન હોનેકી વજહસે મેહરૂમી યા કમી.

ચૌદહવી સજા :- શહાદત ઔર ગવાહી કે વકતકી જિલ્લત, કે તુમહારી શહાદત મર્દ કે મુકાબલેમેં કમજોર સમજી જાએગી.

પંદરહવી સજા :- મર્દ કે મુકાબલેમેં હર કિસમકી ઇજ્જત ઔર અજમતકી કમી, તાકે હર વકત તુમહારા ચે અખરદસ્ત ગુનાહ તુમહારે સામને રહે.

ચે હુકમ સુનાનેકે બા'દ પરવરદિગારને ચંદ ફરિશ્તોંકો હુકમ દિયા કે હવ્વાકો જમીન પર ફેંક દો, તાકે ચે અપને કિયેકી સજા પા સકે. ચુનાંચે ફરિશ્તોં ને ખુદાકે હુકમસે ખીચારી ખીવી હવ્વાકો આસમાનસે નીચે ડાલ દિયા, ઔર વો જિદાકી સર જમીન પર આ પળી, ઔર હઝરત આદમ (અલૈ.) કો જુદાઈકી જો સજા દી ગઈ થી ઇસપર અમલ હો ગયા. યા'ની આદમ (અલૈ.) શ્રાંદીપકે પહાળમેં ફેંકે ગયે ઔર ખીવી હવ્વા જિદામેં.

તાઉસ (મોર) કી સજા

બીવી હવ્વાકા મુકદ્દમા ખતમ હોનેકે બા'દ મોર પેશ હુવા. હુકમ હુવા,

અથ મોર ! ગો તેરી ખતા (કુસૂર) જિયાદહ નહી હૈ, લેકિન ચે કુસૂર કિસી તરહ મઆફ નહી કિયા જ સકતા કે તૂને હમારે મના' કરનેકે બાવજૂદ કિસી ગૈરકો જન્નતમેં જનેકા મૌકા' દિયા. હાલાં કે તૂ જાનતા થા કે જન્નતમેં રેહનેવાલોં કે અલાવહ કિસી દૂસરેકો જનેકી ઇજાજત નહી હૈ, બસ તેરે ઇસ કુસૂરકે બદલે હમ નીચેકી ત્રીન સજાએં તેરે લિયે તજવીજ કરતે હૈ.

પેહલી સજા :- જન્નતસે નિકાલે જનેકે બા'દ તેરે બદનકી તમામ ખૂબસૂરતી વાપસ લે લી જાએ, ઔર નિશાની કે તૌર પર ઉન્કી ચાદગાર કહી કહી બાકી રહે.

દૂસરી સજા :- તેરે છ સો (૬૦૦) બાઝૂ (પર) હૈ. ઇન સબકો વાપસ લેકર સિર્ફ દો બાઝૂ તેરે પાસ બાકી રેહને ચાહિયે.

ત્રીસરી સજા :- ચૂંકે તેરે પૈર ગુનાહકી મદદકે લિયે સાંપકે પાસ ગએ થે, ઇસ વાસ્તે ઇનકી ખૂબસૂરતી નિકાલકર બદસૂરત કર દિયા જાએ.

ફૈસલા સુનાનેકે બા'દ પરવરદિગારને ચંદ ફરિશ્તોંકો હુકમ દિયા કે મોરકો આસમાનસે નીચે ગિરા દો, તાકે ચે અપને કિયેકી સજા પાએ. ચુનાંચે મોર અલ્લાહ તઆલાકે

ਛੁਕਮਏ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਮੀਨ ਪਰ ਝੌਂਕ ਦਿਯਾ ਗਯਾ, ਔਰ ਥੇ ਘੀਯਾਰਾ ਮੁਛੇ ਛੁਞਸ਼ ਮੇਂ ਆ ਗਿਰਾ.

ਥਛਾਂ ਮੁਛੇ ਐਕ ਆਤ ਔਰ ਅਰਜ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕੇ ਆ'ਜ ਈਨਸਾਨੀ ਤਾਰੀਯ ਲਿਯਨੇਵਾਲੋਂ ਨੇ ਲਿਯਆ ਹੈ ਕੇ ਮੋਰ ਕਾਭੁਲ ਮੇਂ ਆਕਰ ਗਿਰਾ ਥਾ, ਲੇਕਿਨ ਮੇਰੀ ਤੇਲਕੀਕ ਥੇ ਹੈ ਕੇ ਵੋ ਛੁਞਸ਼ ਮੇਂ ਆਯਾ, ਅਛਰਛਾਲ ਮੈਂ ਈਨਸਾਨੀ ਤਾਰੀਯ ਲਿਯਨੇਵਾਲੋਂਕੋ ਈਸ ਮਯਾਮਲਾ ਮੇਂ ਝੁੱਖ ਨਈਂ ਸਮਝਤਾ. ਕਯੂੰ ਕੇ ਉਸ ਵਕਤ ਮੈਂ ਘੂਏ ਆਸਮਾਨ ਪਰ ਥਾ, ਔਰ ਮੈਂਨੇ ਈਸਕੀ ਅੜਤਲੀ ਨਈਂ ਸਮਝੀ ਥੀ ਕੇ ਈਨ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਆਤਾਂ ਪਰ ਗੌਰ ਕਰੋ. ਅਗਰ ਉਸ ਵਕਤ ਥੇ ਘਯਾਲ ਛੋਟਾ ਕੇ ਐਕ ਨ ਐਕ ਦਿਨ ਮੁਛੇ ਅਪਨੀ ਸਵਾਨੇਛੇ ਉਮਰੀ ਲਿਯਨੀ ਪਯੋਗੀ, ਔਰ ਉਸ ਮੇਂ ਥੇ ਛੋਟੀ ਆਤੋਂ ਲੀ ਲਿਯਨੀ ਪਯੋਗੀ ਤੋ ਮੇਰੇ ਲਿਥੇ ਈਸ ਆਤਕੀ ਤੇਲਕੀਕਾਤ ਕੁਛ ਮੁਸ਼ਿਕਲ ਆਤ ਨ ਥੀ. ਜਰਾਸੀ ਵੇਰ ਮੇਂ ਮਾ'ਲੂਮ ਕਰ ਸਕਤਾ ਥਾ, ਅਛਰਛਾਲ ਥੇ ਐਸੀ ਅਛਮ ਆਤ ਨਈਂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਲਿਥੇ ਤੇਲਕੀਕਾਤ ਕਰਨੇਕੀ ਅੜਤਲ ਹੈ. ਅਗਰ ਈਨਸਾਨੀ ਤਾਰੀਯ ਲਿਯਨੇਵਾਲੇ ਥੇ ਛਟ ਧਰਮੀ ਕਰੇ ਕੇ ਵੋ ਕਾਭੁਲ ਮੇਂ ਗਿਰਾ ਥਾ ਤੋ ਅਛੋਤ ਅਘਛ ! ਨਿਯਾਜਮੰਦਕੋ ਕਯਾ ਗਰਜ ਪਯੀ ਹੈ ਕੇ ਈਸਕੋ ਝੁੱਕਲਾਤਾ ਫ਼ਿਰੇ. ਅਛਰਛਾਲ ਥੇ ਥਕੀਨੀ ਆਤ ਹੈ ਕੇ ਮੁਛਾਕੇ ਫ਼ੈਸਲਾਕੇ ਆ'ਏ ਉਸੇ ਜਮੀਨ ਪਰ ਝੌਂਕ ਦਿਯਾ ਗਯਾ.

ਛੁਘਛ (ਸਾਂਪ) ਕੀ ਸਯਾ

ਮੋਰਕਾ ਮੁਕਦਮਾ ਤਥ ਛੋ ਜਾਨੇਕੇ ਆ'ਏ ਛੁਘਛ (ਸਾਂਪ) ਕੀ ਆਰੀ ਆਏ. ਥੇ ਅਛੋਤ ਮੂਯਸੂਰਤ ਜਾਨਵਰ ਥਾ. ਤਮਾਮ ਅਦਨ ਪਰ ਅਛੋਤ ਛੀ ਦਿਲ ਮੂਸ਼ ਕਰਨੇਵਾਲੇ ਰੰਗਕੇ ਪਰ ਥੇ, ਔਰ ਘਾਰ

પૈરોસે ચલતા થા. ઈસ વક્તકી હાલત ઔર બિસમસે કહી
 જિયાદહ બળા ઔર પ્યારા કદ થા. ઉસ્કે બિસમ ઔર મુંહસે
 મુશક ઔર અંબરકી ખૂશબૂ આવા કરતી થી. બિસ તરફસે
 નિકલ જતા અપને પીછે ખૂશબૂઓકી એક ખૂશ કરનેવાલી
 દુનિયા છોળ જતા. જન્નતમે અપને મખ્સૂસ ઈમતિયાજત
 (તરજહ) કી વજહસે બહોત હી ઈજ્જતવાલા ઔર મુમતાઝ
 સમજા જતા થા. જન્નતકે રેહનેવાલે સાંપકી દોસ્તીકો અપને
 લિયે ફ્રખકા ઝરીઆ જાનતે થે. આજ બીચારા નિયાઝમંદકી
 દોસ્તીકી વજહસે મુલ્કિઓ (મુજરિઓ) કે કઠેહરેમે બળા
 અપને મુકદ્દરકા ફેસલા સુનનેકા ઈનતિઝર કર. રહા થા.
 બારગાહે ઈન્સાફસે આવાજ આઈ,

હય્યહ (સાંપ) ! હમને તુજે અપની બહોતસી મખ્લૂકસે
 જિયાદહ ખૂબસૂરતી દી, તરહ તરહકી નેઅમતે તુજે બખ્શી,
 ઈજ્જત દી, અઝમત દી, ઔર અપની બહોત સારી
 મહેરબાનીયોસે તુજે માલામાલ કિયા, લેકિન તૂને ઈનકી કોઈ
 કદર નહી કી, ઔર હમારે મના' કરનેકે બાવબૂદ તૂને ગૈરકો
 જન્નતમે લે જાનેકા ગુનાહ કિયા. હાલાં કે તૂ લે જાતે વક્ત
 ભી અચ્છી તરહ જાનતા થા કે ફિરદોસમે રેહનેવાલો કે સિવા
 હમારી ઈજ્જતકે બગૈર કોઈ શખ્સ જન્નતમે દાખિલ નહી
 હો સકતા, મગર તૂને ઈસ્કી પરવા નહી કી, ઔર ચે ખ્યાલ
 કર લિયા કે હમ તેરી ગદારીકા હાલ ન જાન સકેન્ગે, ઈસ
 વાસ્તે હમ તેરે લિયે નીચેકી ત્રીન સઝાએ તજવીજ કરતે હૈ.
 પેહલી સઝા :- જન્નતસે નિકાલે જાનેકે સાથ હી તેરી
 તમામ ખૂબસૂરતી વાપસ લેકર તેરા ચેહરા બિગાળ

દિયા જાએ.

દૂસરી સજા :- જિન પૈરોં કે ઝરીએ તૂ ગૈરકો લેકર અંદર દાખિલ હુવા વો વાપસ લે લિયે જાએ, તાકે તૂ આઈન્દહ પેટકે બલ ઘસાટિ.

ત્રીસરી સજા :- જિસ મુંહમેં બિહાકર લે ગયા થા ઓર જહાંસે મુશક વગૈરહકી ખૂશખૂ આતી થી, વહાં નૂરકે બદલે ઝહરે હલાહલ (કાતિલ ઝહર) ભર દિયા જાએ.

મુકદ્દમાકા ફૈસલા ઓર સજાકા હુકમ સુનાનેકે બા'દ અલ્લાહ તઆલાને ચંદ ફરિશ્તોકો હુકમ દિયા કે સાંપકો સજાએ ભુગતનેકે લિયે ઝમીન પર ફેંક દો. ચુનાંચે સાંપ સાહબ હસરત (અફસોસ) ઓર નાઉમ્મીદી કે સાથ જિસમકી ઝાહિરી ઓર બાતિની ખૂબસૂરતી ખોકર ઓર પૈરોંસે બેનિયાઝ ઝમીન પર ઘિસટ ઘિસટકર ચલનેકે લિયે ઈસ ઈમતિહાન ઓર સજાકી જગહમેં આ ગએ, જહાં ઈન્સાન અપને ઐશો આરામકે ઝરીએ તલાશ કરતા રેહતા હૈ. બીચારે અસ્ફહાનમેં આકર ગિરે, ઓર દુનિયાકે લિયે ઈબ્જરતકા સખક બનકર અપની ઔલાદ દર ઔલાદકી સૂરતમેં આજ તકે જિન્દહ હૈ.

ઈન્જર ઓર ઊદકી સજા

ચૂંકે ઈન દોનૂં દરખ્તો ને ભી ગુનેહગાર આદમ (અલૈ.) કી મદદ કી થી, ઓર ચે મદદ પરવરદિગારકા હુકમ હાસિલ કિયે બગૈર હુઈ થી, ઈસ વાસ્તે સાંપકે બા'દ ચે દોનૂં ભી

ગુનેહગારની સૂરતમાં પેશ હુએ. ઔર ચૂંકે ઈન દોનૂં કે ગુનાહ જિયાદહ ભારી ન થે, ઈસ વાસ્તે જન્નતસે નિકાલે જાને પર હી કાફી સમજા ગયા.

મેરી સજા

નાઈન્સાફી હોગી અગર ઈસ સિલસિલેમાં ઉન સજાઓકા જિકર ન કરૂં જો મેરે લિયે તજવીજ કી ગઈ. ઈસ્કે અલાવહ ઉન સજાઓકા જિકર છોળકર હઝરતે ઈન્સાનની તરહ તારીખ લિખનેવાલેકે ફનકા ગલા ઘોંટનેકા જુર્મ ભી કરૂંગા, પસ ઝરૂરત હૈ કે મૈં અપને મુકદ્દમાકી હાલત ભી લિખૂં.

ચૂંકે ગેહૂં ખિલાનેકે સિલસિલેમાં મેરા હાથ થા, ઈસ વાસ્તે ઈસ ખારેમાં મેરા ભી મુકદ્દમા પેશ હુવા. ખારગાહે હકીકીને ફૈસલા સુનાયા કે ઈબ્લીસકે લિયે દસ (૧૦) સજાએં તજવીજ હોતી હૈ.

પેહલી સજા :- ઝમીનકી બાદશાહત જો હમને પૈગમ્બરી કે એ'જાઝકે સાથ બખ્શી થી વાપસ લે લી જાએ. (ઈસપર અમલ હો ચુકા)

દૂસરી સજા :- જન્નતસે નિકાલા જાના ઔર જન્નત હમેશાકે લિયે મમનૂઅ. (ઈસ સજા પર ભી અમલ હો ચુકા હૈ.)

ત્રીસરી સજા :- વો ખૂબસૂરતી જિસ્કો તમામ ફરિશ્તોં પર ફજીલત હાસિલ થી વાપસ લેકર સૂરત બદલ દી જાએ. (ઈસ પર અમલ હો ચુકા.)

ચોથી સજા :- ઈબ્લીસ નામ તજવીજ કિયા ગયા. (ઈસપર

અમલ હો ચુકા)

પાંચવી સજા :- આઈન્દા હોનેવાલે તમામ શયાતીન ઔર બદબખ્તોકી પેશવાઈ (રેહબરી) કા બદનુમા દાગ.

છઠ્ઠી સજા :- કિયામત તક કે લિયે લા'નતકા મુસ્તહિક, તાકે કદમ કદમ પર અપના બળા ગુનાહ વાદ કર સકું. (કર રહા હું.)

સાતવી સજા :- મગફિરતકે તમામ દરવાજે ઔર અસબાબ હમેશાકે લિયે બંદ કરકે શક્ષાઅતસે મેહરૂમ કર દિયા જાએ. (દેખા જાએગા.)

આઠવી સજા :- તૌબા કરનેકી ગુંજાઈશ હી ન રખ્ખી જાએ, ઔર હમેશાકે લિયે તૌબાકા દરવાજા બંદ કર દિયા જાએ. (કરતા હી કૌન હૈ તૌબા)

નવ્વી સજા :- આજસે કિયામત તક પૈદા હોનેવાલી કૌમો કે ગુનાહો મેં બરાબરકા શરીક ઔર મુસ્તહિક (શુકિયહ).

દસવી સજા :- ખતીબે અહલિન્નાર (દોઝખીયોકા ખતીબ)કા બદનામ કરનેવાલા ખિતાબ, જો પેશાની પર કાલે દાગકી સૂરતમેં નજર આએગા.

વે થી મેરી સજાએ. જૈર ! વે તો હોનેવાલી ખાત થી. મુજે ઈસ્કા ગમ નહી, કયૂં કે વે તો મેં ઉસી વકત જાનતા થા કે જબ આદમ (અલૈ.) કો ગેહૂં ખિલોને ઔર ઉનસે બદલા લેનેકે મનસૂબે બાંધ રહા થા. અલબત્તા ઈસ મઆમલેમેં વે ખતાના ઝરૂરી હૈ કે ઈસ ફૈસલાકે બા'દ મુજે આસમાનસે નીચે ફેંક દિયા ગયા. ઔર મેં બસરામેં આકર ગિરા. બા'જ તારીખ લિખનેવાલોકા ખ્યાલ હૈ કે મેં મિસરમેં આકર ગિરા

થા, લેકિન આપ ખૂદ હી ઈન્સાફ્સે કહીયે કે અપની જગહકો મેં જિયાદહ બેહતર જનતા હૂં ? યા ચે બિન દેખી ખાતે કેહનેવાલે ઔર તારીખ લિખનેવાલે જિયાદહ જનતે હૈ ? ઔર ફિર સચ પૂછીયે તો દુનિયાકી પેહલી જગહ કમસે કમ મેરે લિયે તો બહોત હી અહમ હૈ, ઉસે કયું કર ભૂલ સકતા હૂં ?

હમ સખકી એક દૂસરેસે મુખાલિફત

ઈન તગય્યુરાત (તખ્લીલિયાં) ઔર તખાહીયોં કે ખા'દ જરૂરી થા કે હમ સખ અપની અપની જગહ બેઠકર ઈસ ખરખાદીકા સખબ દરયાફત કરતે, ઔર સખબ મા'લૂમ હોનેકે ખા'દ ચે ભી જરૂરી થા કે જિસ્કી વજહસે તખાહી આઈ હૈ ઉસે બુગ્ગ પૈદા હો, ઔર ઉસ્કે ખિલાફ બદલા લેનેકા જખખા પૈદા હો જાએ.

આદમ (અલૈ.) ઔર હવ્વાકા
બદલા લેનેકા જખખા
આદમ (અલૈ.) કી મુજસે મુખાલિફત

ચે તો આપ જનતે હી હૈ કે આદમ (અલૈ.) ઔર ઉન્કી ઔલાદ મેરી કિતની મહેરખાન હૈ. આદમ (અલૈ.) ઔર

હવ્વાકા ખ્યાલ થા કે ઉન્કી તખાહીકા અસલ સખખ મેરી જાત હૈ. ચુનાંચે વો અપની જિન્દગીભર મુજપર લા'નત મલામત કરતે રહે, અબ ઉન્કી ઔલાદ ભી મુજ ગરીબકો ગાલીયાં ઔર તા'ન દિયે બગૈર નહી રેહતી, હાલાં કે સખ જનતે હૈ કે મૈને આદમ (અલૈ.) કે સાથ કોઈ ખાસ દુશ્મ નહી કી થી, બલ્કે જો કુછ ભી કિયા થા વો બદલા લેનેકે જઝબાકા કારનામા થા, કયૂં કે અસલમેં આદમ હી મેરી તખાહીકા ઝરીઆ હુએ થે. ન વો પૈદા હોતે, ન સિજદહકા ઝગળા પળતા. ઈસ વાસ્તે મૈને જો કુછ કિયા વો આદમ (અલૈ.) કી મુખાલિફત કે લિયે નહી, બલ્કે બદલા લેને કે લિયે. કયૂં કે જબ આદમ (અલૈ.) કી વજહસે મૈં તખાહ ઔર ખરબાદ હુવા તો કેસે મુઝ્કિન થા કે વો ચૈનકી જિન્દગી ગુજારતે, ઔર ચેહી નહી બલ્કે કિયામત તક કોશિશ કરૂંગા કે આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદ ચૈનસે ન બેઠ સકે, ઔર શાયદ આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદ ભી મુજે ઈસી તરહ તા'ના દેતી રહેગી.

આદમ (અલૈ.) કી મોરસે મુખાલિફત

દુનિયા સમજતી હૈ કે ભોલે ભાલે આદમ (અલૈ.) ને ઔર ઉન્કી ઔલાદને મોરકો બેકુસૂર સમજકર છોળ દિયા, ઔર ઉસ્સે કોઈ બદલા નહી લિયા, લેકિન ઈસ ચીજ પર આજતક કિસીને ગૌર નહી કિયા કે આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદ બિલ્લી ઔર કુત્તા જેસે નાપાક જનવર તો પાલના

પસંદ કરતી હૈ, ઔર તકરીબન હર દસ પાંચ ઘરોં કે બા'દ એક ઘરમેં જરૂર હી ચે જનવર મિલેગા.

લેકિન મોર બીચારા જન્નતી ખૂબસૂરતી ખોનેકે બા'દ ભી દુનિયાકે હજારોં લાખોં જનવરોંસે જિયાદહ ખૂબસૂરત હૈ. મગર આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદ ઉસે કરીબ રખના પસંદ નહી કરતી, ઔર બીચારા જંગલોંમે ભટકતા ફિરતા હૈ.

આદમ (અલૈ.) કી સાંપસે મુખાલિફત

હાં સાંપસે આદમ (અલૈ.) ઔર ઉન્કી ઔલાદને જ ખોલકર બદલા લિયા હૈ, ઔર ઉસે તકલીફ દેનેવાલા કેહકર કતલુલ્ખૂમ્મી કબ્લલ્લજા (તકલીફ દેનેસે પેહલે તકલીફ દેનેવાલેકો કતલ કરના.) ઈસ પર અમલ શુરૂ કર દિયા હૈ. આદમ (અલૈ.) ઔર ઉન્કી ઔલાદકા ખ્યાલ હૈ કે અગર સાંપ મદદ ન કરતા તો શૈતાન જન્નતમેં દાખિલ હોકર ઈસ તખાલીમેં કામિયાબ ન હોતા, ઈસ વાસ્તે સાંપ સબસે બળા ગુનેહગાર હૈ, ઔર જિયાદહસે જિયાદહ સજાકા હકદાર હૈ. ચુનાચે આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદને દુનિયામેં રિવાજ કાઈમ કર દિયા હૈ કે સાંપકી ઔલાદ જહાં નજર આએ જનસે માર દો, હરગિજ હરગિજ રિઆયત ન કરો.

आदम (अलै.) की धन्तर और छिदसे दोस्ती

युंके धन्तर और छिदने आदम (अलै.) से हमदहर्दी की थी. धंस वास्ते आदम (अलै.) की औलाद धन दोनूँको अपना दुश्मन नहीं समझती, पहले धनसे झगड़ा छिदनेकी कोशिश करती है, और अगर धन्तर और छिदको आदम (अलै.) की वजहसे जन्नतसे न निकाले जाते या उनमें आदम (अलै.) के भिलाइ कुछ जज्बा न होता तो वकीनन ये दोनूँ चीजें आदम (अलै.) और उनकी औलादके लिये जल्लोत सारे झगड़े जपशती, लेकिन अइसोस है के धन्तर और छिदका हिल आदम (अलै.) की तरफसे साइ नही है, और उन्हें वकीन है के उनकी तबाहीका जरीआ आदम ही हैं, लिहाज धन दोनूँने अपने अपने जेशुमार झगड़े जहिर ही न होने दिये.

भोरका जदला लेनेका जज्बा

. भोरका ज्वाल है के वो भीयारा जे-कुसूर मारा गया, न वो किसीकी ललाछ में था न जुराछ में, लेकिन गौर किया जजे तो धरुका जुरम सभसे जियादह अहम है, और मयाझीके काबिल नहीं है. उसने अज्जनीकी बातों पर गौर किया था, और फिर जन्नतमें जाकर अपने असरसे काम लिया, और सांपको धंस बातकी हिदायत की थी के वो अज्जनी (अंजने)

ફરિશ્તેકો જન્મતકી સૈર કરા દે.

દુનિયામેં આનેકે બા'દ મોરકા ભી બદલા લેનેકા જગ્યા ભળક ઉઠા ઔર ઉસને સોચા, સાંપ મુઝસે જિયાદહ સમજદાર થા. ફિર ઉસને ઐસી હરકત હી કયૂં કી, ઔર કયૂં અજબની (અંજને) કે બારેમેં તેહકીકાત ન કી, મગર ચૂંકે બીચારેકી તાકતેં ખીચકરકે જન્મતસે અલાહિદા હુઈ થી, ઈસ વાસ્તે ઉસને મેહસૂસ કિયા કે આદમ ઔર હવ્વાસે બદલા લેનેકી મુઝમેં તાકત નહી, ફિર ભી ઉસ્કે બદલા લેનેકા નતીબ નીચેકી તરહ રહા.

મોરકી આદમ (અલૈ.) ઔર હવ્વાસે મુખાલિફ્ત

ચૂંકે આદમ (અલૈ.) સે બદલા લેનેકી તાકત ઈસમેં નહી રહી થી, ઈસ લિયે વેહી બેહતર સમજ કે ઈસ મિટ્ટી કે પુતલેસે દૂર જંગલ ઔર બયાબાનોમેં જિન્દગી ગુઝર દે, ઔર જબ રાતકો ત્રીન બજેકે કરીબ આદમ (અલૈ.) ઔર ઉન્કી ઔલાદ ભર નિન્દમેં આરામ કર રહી હો, ઉસ વકત ચીખ ચીખકર ઉન્કી નિન્દ હરામ કર દે. ચુનાંચે આજકે દિન તક મોરકી ઔલાદ ઈસ પર અમલ કરતી હૈ, ઔર રાતકે આખિરી હિસ્સેમેં જો નિન્દકા બેહતરીન વકત હૈ ચીખ ચીખકર આદમ (અલૈ.) કી ઔલાદકા આરામ કરના હરામ કર દેતી હૈ. દુનિયાકે મુખ્તલિફ્ હિસ્સોમેં જહાં જહાં મોરકી ઔલાદ

બહોત ઝિયાદહ આખાદ હે, વહાં કે રેહનેવાલે ઈસ ખાતકો સમજતે હોન્ગે કે રાતકે આખિરી હિસ્સેમેં મોરકી ઔલાદ ઉન્કી મીઠી નિન્દકો કિસ તરહ બરખાદ કિયા કરતી હે.

મોરકી સાંપસે મુખાલિફ્ત

અલખત્તા સાંપ ચૂંકે ખૂદ બે-તાકત હોકર જન્મતસે નિકાલા ગયા હે, ઈસ વાસ્તે આજકે દિન તક મોરકી ઔલાદ સાંપકી ઔલાદસે બરસરે પૈકાર (લખનેમેં સબસે આગે) હે. ઔર દેખનેવાલે હમેશા દેખતે રહે હૈં કે મોર કિસી હાલતમેં ભી સાંપ પર રહમ નહી કરતા, બલ્કે ઔર ઝિયાદહ બદલા બબ્બનેકે લિયે મોરકી ઔલાદને સાંપકી ઔલાદકો અપની પસંદીદહ ખોરાકમેં શામિલ કર લિયા હે, તાકે મોરકી ઔલાદસે કિસી વકત ભી ચે બદલેકા જખખા ઔર મુખાલિફ્ત દૂર ન હો સકે, ઔર અગર કિસીકો મોર ઔર સાંપકી દુશ્મનીમેં શક હો તો વો હર વકત તબુખા કર સકતા હે, મોરકે સામને સાંપકો છોળ દીબિયે ફિર સાંપકે બચનેકી કોઈ સૂરતહી નહી રહેગી.

મોરકી ઇન્જર ઔર ઊદસે મુખાલિફ્ત

બિન લોગોકો ઈસ તબુખાકા મોકા' મિલા હે વો સમજતે હૈં ઔર જાનતે હૈં કે મોર, ઇન્જર ઔર ઊદ કે કરીબ ભી

હોકર નહી ગુજરતા, યેહી નહી બલકે અગર ઇન્જરકે પત્તો કા ધુવાં મોરકો દિયા જાએ તો ખીમાર હો જાએગા, ઓર ઉસ્કા જીના (જિન્દા રેહના) મુશિકલ હો જાએગા.

દૂસરા તબુખા ઇસ સિલસિલેમેં ઇસ તરહ હો સકતા હે કે અગર મોરકો મજબૂરન ઇન્જરકે કરીબ રેહના પજો ઓર ઉસ્સે દૂર રેહનેકી કોઈ સૂરત ન રહે તો મોર ઇન્જરકે તમામ પત્તે નોચ નોચકર ફેંક દેગા, ઓર દરખ્તકો જહાં તક નુકસાન પહોંચા સકેગા પહોંચા દેગા.

મોરકી મુઝસે મુખાલિફત

અલખત્તા મોર ખીચારા મુઝસે બદલા લેનેકે લિયે બળા બેચૈન હૈ, હઝાર કોશિશકે બાવજૂદ મુઝપર કાબૂ ન પા સકા. જંગલમેં જબ કહી મેરા ઓર ઉસ્કા સામના હો જતા હૈ તો બે-તહાશા મેરે પીછે દોળતા હૈ, ઓર જબ મેં ઉસ્કી બે-બસી ઓર નાકામી દેખકર એક હલકાસા ચપત ઉસ્કો મારતા હૂં તો ખુરી તરહ ચીખે માર મારકર સારે જંગલકો સર પર ઉઠા લેતા હૈ. યે આવાજ સુનકર ઉસ્કી સારી બિરાદરી મુઝે ઝોર ઝોરસે ગાલીયાં દેતી હૈ, ઓર ઇસ તરહ થોળી દેરકે લિયે વો જંગલ મૈદાને જંગકે શોરકા મંઝર પેશ કર દેતા હૈ.

સાંપકા બદલા લેનેકા જઝબા

સાંપ ખીચારા ભી બે-સરો સામાન જન્નતસે નિકાલ.

दिया गया था. अलबत्ता उसके मुंहसे नूरके पदले जे जहरे
 डलाडल (कतिल जहर) भर दिया गया था वो उसके काम आ
 गया, और सिर्फ़ येही अेक पदला लेनेका जरीया उसके पास
 था. अब धंस जहरसे वो जे कुछ काम ले सकता था लेता है,
 लेकिन जहां ये जहरभी नाकाम साबित हो जाये, उस जगह
 सांप भीयारा अपनी जे—जसी पर पल जाता नजर आता
 है. जन्नतसे निकाली दुर्ध दूसरी मण्डूकी तरह सांप और
 उसकी औलादभी आदम और आदमकी औलादकी जमान
 समजती है. युनांचे आजकल भी आम तौर पर लोगोको
 डेहते सुना है के सांप धन्सानकी पातखीत समज लेता है.

पुरानी औरतें धंस राजको पूज समजती हैं, जब उन्हे
 घरमें सांप निकल आये और वो मद्दके लिये भरदोंको
 आवाज दें तो ये नही डेहती के सांप निकला है, पदके
 उसकी तरफ़ धशारा करके या तो रस्सी उसका नाम लेती हैं,
 या लंभा कीजा, क्यूं के उन्का अकीदा ये है के अगर सांपका
 जिकर सांपके सामने साइ लइजेमें किया जाता है तो वो
 समज लेता है और फिर मार नही जाता.

पहोत जमाना हुवा के आदम (अद्वै.) की औलादने
 अपनी नसलमें सांपकी औलादसे मुषालिखत और पदला
 लेनेके जज्जेको मुस्तकिल काधम रचनेकी अेक सूरत निकाली
 थी, और पहोत ही कामियाब रही, जैसे ये के हर महीना
 और हर साल अेक दिन जैसा मुकर्रर किया जाता था के
 कुम्भा कभीलाके लोग अेक जगह जमा' होकर सांपकी पुराधियां
 और आदमकी नसलसे उसकी मुषालिखतके वाकिआत पयान

किया करते थे, ताकि उनकी औलाद और आर्धन्दा आनेवाली नसलों के जहनमें भी सांपसे बहला लेनेका पूरा जज्बा कायम रहे. युनांचे आपने देखा होगा के आजकल भी आदम (अद्वै.) की औलादमें वोही रिवाज चला आ रहा है के अगर किसीने एक भरतया सांपका जिकर छेण दिया तो फिर घंटों उसीका जिकर रहता है, तरह तरहके वाकिआत सुनाये जाते हैं, सब हाजिरीन निहायत शौकके साथ सुनते हैं, और आभिरकार उनके दिमागोंमें ये प्याल पूरी तरह घर कर गया है के सांप हमारा सबसे बड़ा दुश्मन है, उसे जहां देखो हलाक कर दो.

सांपकी आदम (अद्वै.) से मुआलिफ्त

ये हालात देखकर सांपोंने भी अपने कौमी जलसोंमें गौर किया, और सबकी ये राय हुईके सांपकी औलादको भी धसी पर अमल करना चाहिये. थप्पणका जवाब थप्पणसे देना हम सबका ईर्ज है, धंस लिये हमें चाहिये के हम भी आदमकी औलादके साथ कोई रिआयत न रखें, और जब मौका मिले उसे हलाक करते रहें. जब उसने हमारे नौनिहालोंको मौतके घाट उतारना शुरू कर दिया है तो कोई वजह नही के हम धंस ईसाद करनेवाली मज्दूकोंके साथ कोई रिआयत जायज रखें. हमारी कौमके बय्या बय्याको हमारी धन्सान कश (धन्सानको मारनेवाली) अंजुमनका भिम्बर

હોના ચાહિયે, ઔર આજહીસે ઇસપર અમલ શુરૂ કર દિયા જાએ, તાકે આદમકી ઔલાદ દેખ લે કે સાંપકી ઔલાદ ઇસ્સે કિસી તરહ કમજોર નહી હૈ.

ચુનાંચે આજકલ સાંપકી ઔલાદ ઇસ ફૈસલા પર અમલ કર રહી હૈ. ઔર જહાં કહી ઇન્સાન પર કાબૂ ચલતા હૈ એસા પ્યાર કરતી હૈ કે બીચારા ઇન્સાન ઉસ્કે ખુમારસે (નશેસે) કિયામત તક કે લિયે સો જાતા હૈ.

સાંપકી મોરસે મુખાલિફત

મોર જૈસે સખ્ત જાનકે લિયે વો જહર અમરત ખન જાતા હૈ, ઇસ લિયે સાંપકી ઔલાદકે પાસ ઔર કોઈ ઝરીઆ હી નહી. ચુનાંચે મોરકી ઔલાદસે બદલા લેનેકે લિયે જબ કભી સાંપકી ઔલાદકો મોકા' મિલતા હૈ મોરની કે અન્ડે તોળ ફોળ ડાલતી હૈ, ચેહી ઉસ્કે ઇખતિયારમેં ભી હૈ, ઇસ્સે ઝિયાદહ સાંપકી ઔલાદ મોરકી ઔલાદકે સાથ કુછ નહી કર સકતી.

સાંપકી ઇન્જર ઔર ઊદસે મુખાલિફત

ઇનમેં અગર મુખાલિફત હોતી તો ગલત હોતી. સાંપને ઇસ તરફ તવજ્જુહ નહી કી, ઔર ઇન દોનૂંકો બેકુસૂર સમજકર છોળ દિયા.

સાંપકી મુઝસે મુખાલિકૃત

ચેહી હાલ મેરે સાથ હે, કયૂં કે ઈસ બીચારેકા મુઝપર ભી કોઈ બસ નહી ચલતા. લે દે કે વોહી ઝહર ઔર વો મેરે લિયે બેકાર, મુઝે મૌતસે કયા વાસ્તા ? અગર મૌત મેરે લિયે હોતી ભી તો મૈ ઈસ હકીર મખ્લૂકસે કબ દબનેવાલા હૂં. ચુનાંચે ઈસ્કે સિવા કે ઉસને ઔર ઉસ્કી ઔલાદને અપને દુશ્મનોંમે મેરા નામ લિખ રખ્યા હે, ઔર કોઈ નતીબ હી નહી નિકલતા.

ઈન્જર ઔર ઊદકા બદલા લેનેકા જઝબા

ચે દોનૂં દરખ્તભી સિફ આદમ (અલૈ.) કી વજહસે જન્નતસે નિકાલે ગયે, મગર અફસોસ હે કે ઈન દોનૂંકે પાસ કોઈ તાકત નહી, બિસ્કી બિના પર ચે કિસીસે બદલા લે સકે, ફિર ભી જો કુછ ભી હે ઈસ્સે ચે દોનૂં હરગિઝ નહી ચૂકતે.

ઈન્જરકી આદમ (અલૈ.) ઔર હુવાસે મુખાલિકૃત

ગૌર કીબિયે, જન્નતસે આયા હુવા ઈન્જર મેવા. મગર દુનિયાકે બાઝરમે કિતના બે-અસર, ઈસ વજહસે કે ઈન્જરને

ਅਪਨਾ ਅਧਿਕਾ ਭੀੜ ਦਿਖਾ ਹੈ, ਐਸੇ ਈਸਾਨ ਆਜ਼ਾਦਤ ਮੇਲਸੂਸ
 ਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾ ਤੇ ਈਸ਼ਰਮੇਂ ਕਿਸ ਕਦਰ ਹੈਰਤ ਅੰਗੇਜ਼ ਅਧਿਕਾ
 ਹੈ. ਈਸ਼ਾ ਤਰ੍ਹਾਂਭਾ ਧੂੰ ਕਿਆ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਧ ਸ਼ਖ਼ਸ ਆਜ਼ਰਸੇ
 ਈਸ਼ਰ ਪਰੀਦਿ ਐਸੇ ਉਸਕੇ ਦਸ ਹਿਸਸੀਓਂ ਤਕਸੀਮ ਕਰਕੇ ਅਲਗ
 ਅਲਗ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਐਕ ਹਿਸਸਾ ਜਾ ਦਿਖਾ ਕਰੇ, ਵੋਹੀ ਐਕ ਕਿਸਮਤ
 ਈਸ਼ਰ ਦਸ ਦਿਨਮੇਂ ਦਸ ਅਧਿਕੇ (ਮਯੇ) ਦੇਗਾ, ਮਗਰ ਫ਼ਿਰਲੀ
 ਹੁਕੀਕੀ ਬਿਖ਼ਾਸ ਈਸਾਨ ਮੇਲਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਕਧੂੰ ਤੇ ਵੋ ਈਸ਼ਰਨੇ
 ਘੂਫ਼ ਨਿਕਾਲ ਵੀ ਹੈ. ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਆਹਤਾ ਤੇ ਆਦਮ ਅਤ ਉਸਕੀ
 ਅਸਲ ਕੇਫ਼ਿਅਤਸੇ ਆਗਾਹ ਹੋ. ਧੇਹੀ ਛਾਲ ਭਿਦਤਾ ਹੈ. ਉਸਨੇ ਵੀ
 ਅਪਨੇ ਆਸ ਅਸਰਾਤ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦਿਏ ਹੈਂ, ਤਾਕੇ
 ਵੋ ਈਸਾਨ ਬਿਸ਼ੇ ਵਿਧੇ ਭਿਦਤੋ ਜ਼ਨਤਸੇ ਨਿਕਲਨਾ ਪਯਾ ਉਸਕੇ
 ਹੁਕੀਕੀ ਫ਼ਾਵਦੋਸੇ ਫ਼ਾਵਦਾ ਨ ਉਠਾ ਸਕੇ.

ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਮੋਰਸੇ ਮੁਖ਼ਾਲਿਫ਼ਤ

ਧੂੰਕੇ ਈਸ਼ਰ ਈਸ ਜਮਾਨੇਮੇਂ ਅਹਿਰੀ ਜਨ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ, ਈਸ
 ਵਾਸਤੇ ਉਸਕੇ ਅਦਵਾ ਵੇਨੇਕੀ ਤਾਕਤ ਮੇਲਫੂਫ਼ ਹੈ, ਫ਼ਿਰ ਵੀ ਈਸ਼ਰਕੇ
 ਦਰਪਤਕਾ ਰੇਅ ਰੇਅ ਮੋਰਕਾ ਦੁਸ਼ਮਨ ਹੈ, ਐਸੇ ਮੋਰਕੇ ਮੁਖ਼ਾਲਿਫ਼
 ਤੌਰਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੋਂਚਾ ਦੇਤਾ ਹੈ.

ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਸਾਂਪਸੇ ਮੁਖ਼ਾਲਿਫ਼ਤ

ਧੇਹੀ ਛਾਲ ਸਾਂਪਕੇ ਸਾਥ ਹੈ, ਅਗਰ ਸਾਂਪਕੇ ਕਿਸੀ ਛਾਨੀਮੇਂ
 ਘੰਦ ਕਰ ਦਿਖਾ ਜਾਏ, ਐਸੇ ਈਸ ਛਾਨੀਮੇਂ ਈਸ਼ਰਕੇ ਦਰਪਤਕੀ

જડ કુચલકર ડાલ દી જાએ, ઔર ફિર હાન્ડીકા મુંહ ઇસ તરહ બંદ કર દિયા જાએ કે ઉસ્મેં જિયાદહ હવા ન જા સકે તો સિફ એક ઘંટાકે અંદર અંદર સાંપ મર જાએગા, ઔર જિયાદહ નંઈ ખાત ચે હોગી કે સાંપ સુકળકર પેહલેસે આધા રેહ જાએગા. ઇસ્સે અહિર હોતા હૈ કે ઇન્જરકે દરખ્તકી જળ સાંપકો બહોત તકલીફ દેકર મારતી હૈ, વરના સાંપકે છોટા હોમે ઔર સુકળનેકી કોઈ વજહ નહી. ઇસ તરહ ઊદકી લકળીકો જલાકર ઉસ્કી રાખ સાંપકે મુંહમેં ભર દી જાએ, એસે કે વો રાખ કમસે કમ ખીસ મિનીટ સાંપકે મુંહમેં રહે તો ચે રાખ ઉસ્કે મુંહકા તમામ જહર ખૂદ પીકર ઉસે નિહત્તા ઔર કમજોર બના દેગી. સાંપ લાખ કોશિશ કરે, લેકિન વો રાખકે ઇસ અમલકો રોક નહી સકતા. ચે દૂસરી ખાત હૈ કે જહર દોખારહ ઉસ્કે મુંહમેં પૈદા હો જાએ, લેકિન એક ખાર તો ચે રાખ ઉસે નાકારા બના દેતી હૈ.

ઇન્જરકી મુઝસે મુખાલિફત

આપ ચે સુનકર હેરાન હોન્ગે કે ઇન્જર કભી કભી મુઝસે ભી બદલા લેતા હૈ.

ખાત ચે હૈ કે મુઝે હમેશાસે ઇન્જર બહોત પસંદ હૈ. જળ મૈં જન્નતમેં થા તખ ભી ચે મેવા મુઝે બહોત પસંદ થા, ઔર આજભી મેરી રગબતકા વોહી હાલ હૈ. જળ કભી ઇન્જરકા દરખ્ત દેખતા હું, ઔર ઉસ્મેં ફલ નજર આતા હૈ તો મૈં બેચૈન હો જાતા હું, ઔર જળ તખીઅત નહી માનતી તો

ਦੋ-ਘਾਰ ਕਲ ਤੋਭਰ ਆ ਲੇਤਾ ਛੁੰ.

ਜਨਤਾ ਛੁੰ ਤੇ ਦੁਨਿਆਂ ਆਨੇਛੇ ਆ'ਦ ਧੇ ਮੇਵਾ ਮੁਛੇ ਕਲੀ
ਰਾਸ ਨਹੀ ਆਯਾ, ਲੇਕਿਨ ਕਥਾ ਕੜੇ ਦਿਲ ਹੀ ਨਹੀ ਮਾਨਤਾ.
ਦਿਨਮੇਂ ਹੁਯਾਰ ਮਰਤਯਾ ਤਕਲੀਛ ਉਠਾਤਾ ਛੁੰ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ
ਛੁੰ, ਮਗਰ ਧੰਞਰ ਆਨੇਕੀ ਆਦਤ ਨਹੀ ਜਾਤੀ. ਐਰ ਧੰਞਰਲੀ
ਐਸਾ ਭਵਲਾ ਲੇਨੇ ਪਰ ਤੁਲਾ ਛੁਵਾ ਹੇ ਤੇ ਖੁਦਾਕੀ ਪਨਾਹ ! ਧੰਧਰ
ਮੈਂਨੇ ਆਯਾ, ਉਧਰ ਪੇਟਮੇਂ ਲਕੀ ਜਲਨੀ ਸੁੜ' ਛੁਧ. ਐਸਾ ਮਾ'ਲੂਮ
ਹੋਤਾ ਹੇ ਤੇ ਕਿਸੀਨੇ ਲਕੀਮੇਂ ਐਕ ਐਰ ਲਕੀ ਜਲਾ ਦੀ. ਦਫਲੀ
ਧੰਨਾ ਜਿਯਾਦਹੁ ਹੋਤਾ ਹੇ ਤੇ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਲਾਗਾ ਫਿਰਤਾ ਛੁੰ, ਐਰ
ਧੇ ਧੰਞਰ ਮੇਰੇ ਪੇਟਮੇਂ ਜਨੇਛੇ ਆ'ਦ ਧਾਰੋਂ ਤਰਛ ਕੂਦਤਾ ਹੇ, ਤਾਕੇ
ਮੁਛੇ ਅੰਦਰਕੀ ਤਕਲੀਛ ਪਹੋਧੇ, ਐਰ ਮੈਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਉ. ਮੈਂ
ਜਨਤਾ ਛੁੰ ਤੇ ਈਸ ਦਫਲੀ ਦਵਾਛੇ ਲਿਧੇ ਜਨਤਮੇਂ ਐਕ ਪੇਯ ਹੇ,
ਅਗਰ ਈਸ ਦਫ ਤੇ ਵਕਤ ਵੋ ਪੱਤੇ ਆ ਲਿਧੇ ਜਾਏਂ ਤੋ ਆਰਾਮ
ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੇ, ਲੇਕਿਨ ਕਥਾ ਕੜੇ ਜਯ ਧੰਞਰ ਆਤਾ ਛੁੰ ? ਐਰ ਧੇ
ਪੇਟਮੇਂ ਕੂਦ ਕੂਦਕਰ ਸਪਤ ਯੇਥੈਨੀਕਾ ਦਫ ਪੈਦਾ ਕਰਤਾ ਹੇ ਤੋ ਮੈਂ
ਧਮਰਾਹਟਕੀ ਵਹੁਯੇ ਆਸਮਾਨਕੀ ਤਰਛ ਦੋਯਤਾ ਛੁੰ, ਤਾਕੇ
ਜਨਤਸੇ ਵੋ ਪੱਤੇ ਲਾਕਰ ਆ ਲੂੰ, ਮਗਰ ਜਯ ਆਸਮਾਨਕੇ
ਕਰੀਯ ਪਹੋਧ ਜਾਤਾ ਛੁੰ ਤੋ ਕੁਰਿਸ਼ਤੇ ਮੇਰੇ ਮੁੰਛ ਪਰ ਆਗ ਕੁੰਕੇ
ਹੈਂ, ਐਰ ਗੁਰ੍ਹ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ. ਨਾਧਾਰ ਅਪਨਾ ਧੰਦਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ
ਦੇਤਾ ਛੁੰ, ਐਰ ਕਰਾਹਤਾ ਛੁਵਾ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਤਾ ਛੁੰ. ਆਭਿਰਕਾਰ
ਲੋਟਤੇ ਪੀਟਤੇ ਦਫਲੀ ਮੁਦਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਯਾਤੀ ਹੀ ਹੇ.

ਨੋਟ :- ਰਾਤਕੇ ਵਕਤ ਆਸਮਾਨ ਪਰ ਤਾਰੋਂਕਾ ਟੂਟਤਾ ਛੁਵਾ
ਨਜਰ ਆਨਾ ਈਸ ਆਤਕੀ ਅਲਮਾਤ ਹੇ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਵਕਤ ਪੇਟਕੇ
ਦਫਲਾ ਧਲਾਯ ਕਰਨੇਛੇ ਲਿਧੇ ਆਸਮਾਨਕੀ ਤਰਛ ਪਰਵਾਜ ਕਰਤਾ

ਛੁੰ, ਮਗਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁੜਪਰ ਆਗਤੀ ਆਰਿਸ਼ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਏ ਅਮਲ ਦਿਨਮੇਂ ਲੀ ਅਕਸਰ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਦੁਨਿਆਕਾ ਈਸਾਨ ਤੇਜ਼ ਨਜ਼ਰ ਨ ਹੋਨੇਕੀ ਵਯਹੁਸੇ ਦਿਨਮੇਂ ਆਸਮਾਨੀ ਆਗਤੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ।

ਮੇਰੀ ਸ਼ੈਤਾਨੀਯਤ (ਅਭਾਸਤ ਔਰ ਸ਼ਰਾਰਤ) ਕਾ ਅਧਧਨ

ਕਿਤਾਬਕੇ 'ਸ਼ੁਰ' ਮੇਂ ਛੀ ਮੈਂ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦੇ ਚੁਕਾ ਛੁੰ (ਧਾ'ਨੀ ਅਤਾ ਚੁਕਾ ਛੁੰ) ਕੇ ਮੈਂ ਸਿਫ਼ ਅਪਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਕੇ ਛਾਲਾਤ ਲਿਖਯੋਗਾ। ਈਸ ਵਾਸਤੇ ਧਲਾਂਸੇ ਆਦਮ ਔਰ ਛਵਾਕੇ ਸਾਥ ਸਾਥ ਮੋਰ, ਸਾਂਧ ਔਰ ਈਂਝਰ ਵਗੈਰਹੁਕੋ ਲੀ ਛੋਯਤਾ ਛੁੰ। ਮੁਝੇ ਈਸੇ ਅਹੁਸ ਨਹੀਂ ਕੇ ਆਦਮ ਕਯ ਤਕ ਅਪਨੇ ਗੁਨਾਹੀਂ ਪਰ ਰੋਤੇ ਰਹੇ, ਔਰ ਕਿਸ ਤਰਹ ਸਭਰ ਆਧਾ। ਨ ਮੁਝੇ ਏ ਅਤਾਨੇਕੀ ਜ਼ਰਰਤ ਹੈ ਕੇ ਛਵਾ ਉਂਨ੍ਹੇ ਕਯ ਮਿਲੀ ਔਰ ਕਛਾਂ ਮਿਲੀ, ਨ ਉਸਕੀ ਜ਼ਰਰਤ ਛੀ ਸਮਝਤਾ ਛੁੰ ਕੇ ਆਦਮ ਔਰ ਛਵਾਕੇ ਵੋ ਛਾਲਾਤ ਅਤਾਓ ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਆਯ ਅਛੋਤ ਤਅਯਯੂਅ ਔਰ ਹੋਰਤਸੇ ਸੁਨਾ ਅਤਾ ਹੈ, ਜੈਸੇ ਕੋਧ ਕੇਛਤਾ ਹੈ ਕੇ ਘੀਘੀ ਛਵਾਕੇ ਧਲਾਂ ਸੁਯਹ ਲਯਕਾ ਔਰ ਸ਼ਾਮਕੋ ਲਯਕੀ ਹੋਤੀ ਥੀ, ਔਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲੀ ਈਸੀ ਤਰਹ ਦੋ ਅਧਧੇ ਹੋਤੇ ਥੇ। ਪੇਛਲੇ ਦਿਨਕੇ ਲਯਕੇਸੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨਕੀ ਲਯਕੀਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੁਵਾ ਕਰਤੀ ਥੀ।

ਕਈ ਏ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਕੇ ਹਰ ਓ ਮਈਨੇਕੇ ਆ'ਦ ਘੀਵੀ ਛਵਾਕੇ ਧਲਾਂ ਅਧਧਾ ਪੈਦਾ ਹੁਵਾ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਆ'ਯ ਏ ਧਕੀਨ ਰਯਤੇ ਹੈਂ ਕੇ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੋਭਾਵਾ ਅਥਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਤੇ ਥੇ. ਅਛਰਛਾਲ, ਉੱਧੀ ਸੀਧੀ
 ਤਾਰੀਖ਼ ਲਿਖਨੇਵਾਲੀਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਨ ਮੁਝੇ ਈਸਪਰ
 ਰਾਖਜ਼ਨੀਕੀ (ਰਾਖ਼ ਔਰ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਨੇਕੀ) ਅੜਰਤ ਹੈ, ਔਰ ਨ
 ਕੁਆਨ ਮਯੁਛੇ ਅਤਾਐ ਛੁਐ ਵਾਕਿਆਤ ਪਰ ਰਿਵ੍ਯੁ (ਤਨਕੀਦ)
 ਕਰਨੇਕਾ ਛਕ, ਔਰ ਸਯ ਆਤ ਤੋ ਥੇ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੀ ਜਿਨ੍ਹਗੀਸੇ ਈਨ
 ਵਾਕਿਆਤਕੋ ਕੋਈ ਨਿਸਪਤ ਛੀ ਨਛੀ, ਈਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਈਨ
 ਤਨਕੀਲਾਤਕੋ ਛੀ ਗੈਰ ਅੜਰੀ ਸਮਝਤਾ ਛੂੰ. ਜਿਨ ਲੋਗੋਕੋ ਮੇਰੀ
 ਜਿਨ੍ਹਗੀ ਤੇ ਅਲਾਵਛ ਈਨ ਵਾਕਿਆਤਕੋ ਛੀ ਮਾ'ਲੂਮ ਕਰਨੇਕੀ
 ਅੜਰਤ ਹੈ, ਵੋ ਕੋਈ ਐਸੀ ਕਿਤਾਬ ਪਛੇਂ ਜੋ ਈਸ ਮਕਸਦਤੇ ਲਿਖੇ
 ਲਿਖੀ ਗਈ ਛੋ. ਨਿਯਾਅਮੰਦਕਾ ਕਾਮ ਥੇ ਨਛੀ ਹੈ ਤੇ ਅਪਨੀ
 ਮੁਕਦਸ ਸਵਾਨੇਛੇ ਉਮਰੀ ਤੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੇਕੇ ਛਾਲਾਤਕੋ ਸ਼ਰੀਕ
 ਕਰ ਸਕੇ. ਕਥੂੰ ਤੇ ਸ਼ਿਰਕ ਸਰਾਸਰ ਗੁਨਾਛ ਹੈ, ਔਰ ਮੈਂ ਗੁਨਾਛੋਕੀ
 ਦੁਨਿਆਸੇ ਅਛੋਤ ਦੂਰ ਰੇਛਨਾ ਚਾਛਤਾ ਛੂੰ.

ਆਮ ਲੋਗੋਕਾ ਖ਼ਾਲ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੀ ਸ਼ੈਤਾਨਿਯਤਕੀ ਈਘਤਿਦਾ
 (ਸ਼ੁਰੂਆਤ) ਉਸ ਵਕਤ ਛੁਈ ਥੀ, ਜਘ ਮੈਂਨੇ ਜਨਨਤਮੇਂ ਪਛੋਂਥਕਰ
 ਆਦਮਕੋ ਗੇਛੂੰ ਖ਼ਿਲਾਨੇਕਾ ਈਨਤਿਅਮ ਕਿਆ ਥਾ, ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ
 ਸਮਝਤਾ ਛੂੰ ਤੇ ਥੇ ਖ਼ਾਲ ਗਲਤ ਹੈ, ਵੋ ਤੋ ਐਕ ਅਦਲਾ ਦੇਨੇਕਾ
 ਜਯਾ ਥਾ. ਥੂੰਕੇ ਆਦਮਕਾ ਵੁਯੂਦ ਮੇਰੀ ਤਘਾਛੀਕਾ ਅਰੀਆ ਛੁਵਾ
 ਥਾ, ਈਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂਨੇ ਉਨਕੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਮਲ ਕਿਆ. ਵੋ ਸਿਰਫ਼
 ਅਦਲਾ ਦੇਨੇਕਾ ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਕਛਾ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ, ਅਗਰ ਥੇ ਸ਼ੈਤਾਨਿਯਤ
 ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਆਦਮਕੀ ਔਲਾਦਮੇਂ ਸੋਫ਼ੀਸਦ ਥੇ ਸ਼ੈਤਾਨਿਯਤ ਦਿਖਾਨੇਕੋ
 ਤੈਧਾਰ ਛੂੰ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਯਕਲ ਛਰ ਘਰਮੇਂ ਅਥਵਾ ਅਥਵਾ ਥੇਛੀ
 ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ. ਐਕ ਕੀ ਤਘਾਛੀ ਤੇ ਲਿਖੇ ਦੂਸਰੇਕੋ ਤੈਧਾਰ ਕਰਤਾ
 ਰੇਛਤਾ ਹੈ, ਔਰ ਥੁਪ ਥਾਪ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਤਾ ਰੇਛਤਾ ਹੈ. ਫ਼ਿਰ ਕੁਝ

દિનકે બા'દ ઉસ્કે લિયે ભી ફિરઔન નિકલ આતા હૈ, ઔર કોઈ તબાહી ઉસ્કે લિયે ભી તૈયાર કર દેતા હૈ.

ખૈર ! મુજે દુનિયાવાલોંસે કયા ગરજ ! જો જી મેં આએ કહે, લેકિન હકીકત યે હૈ કે મેરી શૈતાનિયતકા પેહલા કારનામા વો હૈ જો મૈને આદમકે બેટે હાબીલ ઔર કાબીલ કે સાથ અંજમ દિયા. કયૂં કે ઈસમેં મેરી નિયત ખરાબ થી, ઔર ઈસ કામસે મુજે આતી તૌરપર કોઈ ફાઈદા નહી, અસલમેં શૈતાનિયતકે મા'ના હી યે હૈ કે બગૈર કિસી ફાઈદાકે દૂસરેકો જાન બુઝકર મુસીબતોંમેં મુખતલા કર દિયા જાએ.

દુનિયામેં મેરા પેહલા શાનદાર કારનામા

મુજે અલ્લાહ તઆલાકા હઝાર હઝાર શુક અદા કરના આહિયે કે દુનિયામેં આનેકે બા'દ મેરા સબસે પેહલા કારનામા બહોત હી શાનદાર ઔર કામિયાબ રહા, જિસ્કી નકલ કરને પર આજતક આદમકી ઔલાદ મેરા મન માના નતીજા હાસિલ કર રહી હૈ.

આદમ (અલૈ.) કે યહાં સબસે પેહલે એક લગકા કાબીલ ઔર ઉસ્કે સાથ એક લગકી અકલીમા (જુળવા પૈદા હુએ), ઉસ્કે બા'દ દૂસરે હમલમેં એક લગકા હાબીલ ઔર એક લગકી લીવા પૈદા હુએ. જબ દોનૂં પલકર જવાન હુએ તો આદમ (અલૈ.) કે પાસ અલ્લાહ તઆલાકા પૈગામ આયા. અય આદમ (અલૈ.) ! યે બચ્ચે જવાન હો ગએ હૈ, ઈસ

ਲਿਏ ਤੁਮ੍ਹੇਂ ਘਾਹਿਏ ਤੇ ਅਘ ਉਂਕੀ ਸਾਦੀ ਕਰ ਦੋ, ਈਸ਼ ਤਰਹ ਕਾਭੀਲਕੇ ਸਾਥ ਲੀਵਾਕੋ, ਔਰ ਛਾਭੀਲਕੇ ਸਾਥ ਅਕਲੀਮਾਕੀ ਸਾਦੀ ਕਰ ਦੋ. ਯਾ'ਨੀ ਦੂਸਰੇ ਯੁਭਵਾ ਲਭਕੇ ਛਾਭੀਲਕੇ ਸਾਥ ਪੇਲਵੇ ਲਮਲਕੀ ਲਭਕੀ ਅਕਲੀਮਾਕੀ ਸਾਦੀ ਕਰ ਦੋ.

ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਨੇ ਯੁਢਾਕਾ ਧੇ ਛੁਕਮ ਸੁਨਕਰ ਅਪਨੀ ਔਲਾਦਕੋ ਜਮਾ' ਕਿਆ, ਔਰ ਉਂਹੇਂ ਲੀ ਘਤਾ ਦਿਆ. ਸਭ ਪ੍ਰਸ਼ ਛੋ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ ਕਾਭੀਲਕੋ ਧੇ ਘਾਤ ਘਛੋਤ ਨਾਪਸੰਦ ਗੁਜ਼ਰੀ, ਔਰ ਉਂਹੋਂਨੇ ਅਪਨੇ ਘਾਪ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਸੇ ਕਛਾ ਤੇ ਈਸ਼ਮੇ ਮੇਰਾ ਛਕ ਮਾਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ. ਅਕਲੀਮਾ ਨਿਛਾਧਤ ਪ੍ਰਯਸੂਰਤ ਔਰ ਅਕਲਮੰਦ ਲਭਕੀ ਹੈ. ਮੇਰੀ ਯੁਭਵਾ ਹੈ ਈਸ਼ ਲਿਏ ਉਸਪਰ ਮੇਰਾ ਛਕ ਹੈ. ਮੈਂ ਧੇ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਯੁਭਵਾਕੋ ਦੂਸਰੇਕੇ ਸਾਥ ਜੇਭ ਦਿਆ ਜਾਏ. ਪੇਲਵੇ ਤੋ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਨੇ ਘਛੋਤ ਕੁਛ ਸਮਝਾਯਾ ਤੇ ਧੇ ਘਾਤ ਮੇਰੇ ਈਯਤਿਧਾਰਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੈਸਾ ਯੁਢਾਕਾ ਛੁਕਮ ਹੈ ਉਸਪਰ ਅਮਲ ਕਿਆ ਜਾਏਗਾ, ਲੇਕਿਨ ਕਾਭੀਲ ਕਿਸੀ ਪੁਰਹ ਰਾਜੀ ਨ ਹੁਏ, ਤਘ ਮਯਯੂਰਨ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਨੇ ਪੁਰਹਿਗਾਰਸੇ ਦੁਆ ਕੀ. ਅਧਾਨਕ ਉਨਕੇ ਦਿਲਮੇਂ ਐਕ ਤਰਕੀਯ ਆ ਗਏ; ਐਸਾ ਮਾ'ਲੂਮ ਹੁਵਾ ਤੇ ਉਂਕੇ ਦਿਲਮੇਂ ਕਿਸੀਨੇ ਕੁਛ ਕੇਲ ਦਿਆ ਹੈ, ਔਰ ਕੋਏ ਘਾਸ ਤਰਕੀਯ ਘਤਾਏ ਹੈ.

ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਨੇ ਐਕ ਦਿਨ ਫ਼ਿਰ ਅਪਨੇ ਘਯਯੋਕੋ ਜਮਾ' ਯਾ ਔਰ ਕਛਾ, ਅਗਰ ਕਾਭੀਲ ਯੁਢਾਕੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨੇਕਾ ਵਾ'ਦਾ ਕਰੇ ਤੋ ਮੈਂ ਦੋ—ਘਾਰਹ ਯੁਢਾਕਾ ਛੁਕਮ ਮੰਗਵਾ ਸਕਤਾ ਹੂੰ.

ਆਸਾਨ ਤਰਕੀਯ ਧੇ ਹੈ ਤੇ ਕੁਲਲਾ ਪਛਾਭ ਪਰ ਕਾਭੀਲ ਔਰ ਲ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਤਰਫ਼ਸੇ ਕੁਰਧਾਨੀਯਾਂ ਲੇ ਜਾਕਰ ਰਯਯੇ,

જિસ્કી કુરબાની કબૂલ હો જાએ ઉસી કે સાથ અકલીમાકી શાદી હોગી.

કાબીલ ચે સુનકર બોલે, કુરબાનીકા કબૂલ હોના કિસ તરહ સમજમે આએગા ?

આદમ (અલૈ.) પેહલે તો બહોત સિટપિટાએ (ઘભરાએ), લેકિન ફોરન ઉન્કે દિલમે આયા, ઓર ઉન્હોને ખતાયા કે જિસ્કી કુરબાની કબૂલ હોગી વો યા તો આસમાન પર ઉઠાઈ જાએગી, યા આગ આએગી ઓર ઉસ્કો જલા કાલેગી, ઓર જિસ્કી કુરબાની કબૂલ ન હોગી વો ઉસી તરહ પહાળ પર રખી રહેગી.

દોનૂ લજકોને ઈસ તરકીબકો પસંદ કર લિયા, ઓર કુરબાની દેનેકે લિયે રાજી હો ગએ. યુનાંચે અગલે દિન સુબહ હાબીલકી તરફસે એક બકરી, ઓર કાબીલ ચૂંકે ખેતીબાળી કરતે થે ઉન્કી તરફસે કુછ ગેહૂં, અનાજ કલ્લા પહાળકી ચોટીયોં પર અલગ અલગ રખ દિયે ગએ.

થોળી દેરકે બા'દ એક આગકા શો'લા આયા, ઓર હાબીલકી કુરબાની પર છા ગયા. કુરબાનીકી બકરી રાખકા ઢેર બન ગઈ. ચે હાલ દેખકર કાબીલકો બહોત ગુસ્સા આયા. આદમ (અલૈ.) બોલે,

અય કાબીલ ! અબ તો તુમહે ચકીન આ ગયા કે પરવરદિગાર અકલીમાકી શાદી હાબીલકે સાથ ચાહતા હે. કાબીલ અપને જજબાતકો છુપાતે હુએ બોલે જી હાં.

હોને કો તો હો ગયા, લેકિન કાબીલકે દિલમે હસદકી આગ ખુરી તરહ જલ ઉઠી. ખુદાકે ફૈસલેકે સામને એ'તરાજકી

કયા મજલ થી. નાચાર અપને કામકાજમેં મસરૂં (મશગૂલ) હો ગએ, મગર અકલીમાકે મઆમલામેં હાર જાનેકા ખ્યાલ ઉન્હે હર વકત સતાતા રહા.

દુનિયાકા પેહલા કતલ

એક દિન મૈને સોચા, કાબીલકે દિલમેં જો હસદકી આગ જલ રહી હે કયું ન ઉસ્સે ફાઈદા ઉઠાયા જાએ. આદમસે બદલા લેનેકા ચે બેહતરીન વકત હે. યુનાંચે મૈને ઈન્સાનકી સૂરત બનાઈ, ઔર કાબીલકે પાસ પહોંચા. પેહલે તો મુજે દેખકર બહોત હૈરાન હુએ, લેકિન થોળી દેરમેં મૈને ઉન્કી હૈરત દૂર કર દી ઔર કહા, મૈં તુમહારા ખાલિસ હમદદ હૂં, ઔર તુમહારે સબ હાલાત જાનતા હૂં. મુજે મા'લૂમ હે કે તુમહારે સાથ સપ્ત નાઈન્સાફી કી ગઈ હૈ, અસલમેં અકલીમા પર તુમહારા હક થા, મગર ઐસા ન હુવા ઔર સબને મિલકર તુમહેં નુકસાન પહોંચાયા.

કાબીલને પૂછા, અય બુઝુર્ગ મદ ! કયા કોઈ ઐસી તદબીર હે કે મૈં અપના હક હાસિલ કર સકૂં ?

મૈને જવાબ દિયા, ઐસી તો કોઈ તરકીબ નહી હે, અલબત્તા અગર તુમ અપને દુશ્મન હાબીલસે બદલા લેના ચાહો તો બહોત આસાનીસે લે સકતે હો, દર હકીકત તુમહેં ઐસે દુશ્મનસે ઝરૂર બદલા લેના ચાહિયે.

કાબીલ બોલે, મૈં તો કોઈ તરકીબ નહી જાનતા, કિસ તરહ બદલા લેતે હૈં ?

मैंने झैरन ही संजुहगीसे जवाब दिया, तुम नादान हो। ये तरीके किस तरह समझ सकते हो। आओ ! तुमहें बताऊँ। छापील अपनी अकरीयां खराने पहाण पर गया है, उसका दस्तूर है कि वहां पहुँचकर थोड़ी देर तो धँधर उधर घूमता है, और फिर पहाण पर किसी जगह लेटकर सो जाता है। तुम उसकी ताकमें रहना, जब छापील सो जमे तो अंक जणा पत्थर उसपर दे मारना, पहले आओ मैं भी तुमहारे साथ चलूँ।

कापील मेरे साथ हो लिये। पहाण पर पहुँचकर हमने देखा कि छापील गड़लतमें पणा हुवा सो रहा है। मैंने कापीलको धँशारा किया। वो चुपकेसे आगे बढ़े, और मेरे कंधे के मुताबिक करीबसे अंक जणा पत्थर उठाकर छापीलकी तरफ लुण्ठका दिया।

छापील दूसरा सांस भी न ले सका, और लुण्ठकता हुवा पहाणकी घाटीयोंमें जा पणा। उसकी रूढ़ निकल चुकी थी, साथ ही मेरे दिलने कहा, ये दुनियाका पेहला कतल है, और मेरी कामियाबीयोंका अच्छा शगून (झाल)। ये सोचता हुवा मैं कापीलकी नजरोंसे ओजल हो गया।

कतल करनेके बाद कापीलने सोचा, अगर ये लाश धँसी तरह पणी रही तो राज जुल जमेगा, धँस लिये धँसको किसी जगह छुपा देना चाहिये। वो धँसी झिंकरमें थे कि उन्होंने देखा कि दो कच्चे आपसमें लणते लणते जमीन पर गिर पणे। उनमेंसे अंकने दूसरेको डोन्गे मार मारकर हलाक कर दिया। और अपने पंजोंसे जमीन जोड़कर मुरदा कच्चेको उल्टे

અંદર દફન કરકે ઓર ઉપરસે વોહી મિટી ડાલકર ઉસ જગહકો ખરાબર કર દિયા. ચુનાંચે કાબીલને ભી કવેકી તરકીબ પર અમલ કિયા, ઓર ઝમીન ખોદકર હાબીલકા બિસમ દફન કર દિયા.

અગર આજ મૈં ચે કેહ દૂં કે કવ્વા ઇન્સાનસે બેહતર હૈ, ઓર ઉસ્કા ઉસતાદ હૈ તો સારી દુનિયાવાલે મેરે પીછે પળ જાએ, ઓર હઝારો લાખો ગાલીયાં દે, મગર મૈં ઇતના નાદાન નહીં હૂં કે નાહક અપની ખાતે જાહિરભી કર દૂં, ઓર ફિર ગાલીયાં ભી ખાઉ. ઇસ્કે અલાવહ વૈસે હી કયા કમ ઇજ્જત અફઝાઈ (ઇજ્જત બખ્ષાઈ) હોતી હૈ જો ઓર ભી મુસીબત મોલ લૂં ? ઇસ્સે બેહતર ચેહી હૈ કે અપના ખામોશ મિશન જારી રખૂં. જબ તક આદમકી ઓલાદ જિન્દા હૈ, અપના કામ કરતા રહૂં. ખૈર ! ચે તો ઉમર ભરકા કિસ્સા હૈ, ચલતા હી રહેગા. ઇસે છોળિયે ઓર અસલ મતલબ પર આએ. કાબીલ અપને બદલા લેનેકી આગ હાબીલકે ખૂનસે ખુઝાકર ભાગ ગએ ઓર સીધે યમન પહોંચે ઓર યહાં વોહી ખેતીકા કામ ફેલાયા.

આતિશ પરસ્તીકા મઝહબ ઓર ઉસ્કે નામ રખનેકી વજહ

કાબીલ યમનમેં નિહાયત ઇત્મીનાનકે સાથ કારોબારમેં મશગૂલ થે. એક દિન એક ખુઝુર્ગકી સૂરત બનાકર નિયાઝમેં

(શૈતાન) ઉન્કે પાસ પહોંચા, ઔર અપની પેહચાન કરાનેકે બા'દ અર્જ કી કે જનાબે વાલા ! આપકો મા'લૂમ નહી કે હાબીલસે આપને બે કુરબાનીકી શર્ત કી થી, ઔર હાબીલકી કુરબાની કબૂલ હો ગઈ થી ઉસ્કા અસલ રાજ કયા હે ?

કાબીલને હૈરતસે પૂછા, કયા રાજ હે ?

મૈને કહા, અસલમેં હાબીલ આગકી પૂજા કરતા થા, જબ કભી ઉસ્કો મૌકા મિલતા થા, છુપે તરીકેસે આગકો પૂજતા થા. ચુનાંચે આગકા દેવતા ઉસપર મહેરબાન થા. ઔર ઐસી હાલતમેં ચે કયું કર ઉમ્મીદ હો સકતી થી કે વો હાબીલકી કુરબાની કબૂલ ન કરતા. તુમ ઈસ્કે લિયે ગૈર (પરાએ) થે. કયું કે તુમને આજતક આગકો સિજદહ નહી કિયા, તુમને નાહક ચે શર્ત કબૂલ કી, અગર તુમ હાબીલકે રાજસે વાકિફ હોતે તો કભી ઈસ શર્ત કો કબૂલ ન કરતે. મૈં જાનતા હૂં કાબીલ ! તુમ નિહાયત હોશિયાર ઔર અંકલમંદ હો, ઔર ચે ભી જાનતા હૂં કે બહોત હી નેક હો, મગર અફસોસ હે કે ઈસ નેકીને તુમહેં નુકસાન પહોંચા દિયા. અસલમેં આગકા દેવતા હી હમ સબકા માલિક હૈ, વો જિસ્કો ચાહે કામિયાબી દે, ઔર જિસે ચાહે નાકામ કરે દે. દુનિયાકે બેશુમાર ખજાને ઉસ્કે પાસ હૈં, ઔર વો અપને મુહબ્બત કરનેવાલે. પુજારીયોંકો માલામાલ કરતા રેહતા હે. કાબીલ ! અગર તુમ ચાહો તો દુનિયા ઔર આખિરતમેં બહોત અચ્છા મરતબા હાસિલ કર સકતે હો.

વો કેસે ? કાબિલને ખૂશી કે બેશમેં પૂછા.

મૈને કહા, વો ઈસ તરહ કે તુમભી હાબીલકી તરહ આગકે

દેવતાકો રેહબર માનકર ઉસ્કી ઈબાદત ક્રિયા કરો. ઔર હો સકે તો અપની છોટીસી કૌમમેં ભી ઈસ રિવાજકો ફેલા દો, તાકે હર શખ્સ રાહતકી જિન્દગી ખસર કરે. તુમ દેખતે હો કે તુમહારે ખાપકી ઔલાદ બહોત જિયાદહ ફેલ ચુકી હે, અગર તુમ અપને ઉન ભાઈયોં કે સાથ હમદર્દી રખતે હો તો સખકો અચ્છી તરહ ખતાઓ, તાકે આઈન્દા કિસીકો ઉનમેંસે તકલીફ ન હો, અગર યે સખ ગલત ઔર ખિન દેખે ખુદાકો છોળકર આગકે દેવતાકો સખકુછ માન લે, ઔર ગુજરે હુએ ગુનાહોંકી ઉસ્કે સામને તૌબા કર લેં તો યકીન હે કે વો ખૂશ હોકર તુમ સખકો માલામાલ કર દેગા, ઔર તુમ સખકી જિન્દગીયાં ખૂશગવાર હો જાએગી.

મુજે ખુદાકા શુક અદા કરના ચાહિયે કે મેરા યે વાર ભી કામિયાબ હુવા, ઔર મિયાં કાબીલકો અપના મુસ્તકબિલ શાનદાર નજર આને લગા. ખીચારેને આઓ દેખા ન તાઓ (ખજૈર સમજે ખૂજે) મેરે મશ્વરા પર ખૂદને ભી અમલ શુરૂ કર દિયા, ઔર અપને ભાઈ બંદોંમેં આગકી પૂજાકા રિવાજ ફેલા દિયા, જો કિસી ન કિસી સૂરતમેં આજતક કાઈમ હે. ઔર મેં કોશિશ કરુંગા કે ક્રિયામત તક રહે, બલ્કે ઉમ્મીદ હે કે ઈસ્કો બખ્ષાનેમેં ભી કામિયાબ હો જાઉન્ગા. કયૂં કે મેં જાનતા હૂં કે ઈસ્લામ મજહબને મેરે મિશનકો (મકસદે તપ્તીગકો) જરૂરતસે જિયાદહ નુકસાન પહોંચાયા હે. કોઈ વજહ નહીં કે મેં ભી અપની તમામ તાકતેં ઈસ્લામકો ખતમ કરનેમેં ખર્ચ ન કર દૂં. ખા'જ દક્કા' મુજસે પૂછા ગયા હે કે મેં જિયાદહતર મુસલમાનોં કે પીછે કયૂં પળા રેહતા હૂં, મગર

પૂછનેવાલે ચે નહી સોચતે કે મુજે ભી તો ઈસ્લામને હી જિયાદહ નુકસાન પહોંચાયાં હે. મેરા મિશન પૂરી તરહ કામિયાબ થા. હર હુકૂમત મેરી હુકૂમત થી. ઝમીનકે ચપ્પા ચપ્પા પર મੈં ઔર મેરી ઉમ્મત અપના કામ કર રહી થી, કિસીકો કાનો કાન ખબર ભી ન થી કે શૈતાન હે કયા બલા ? સબ અપને અપને કામોમેં મગન થે, ઔર મੈં ભી બળી આસાની કે સાથ અપને મિશનકો દિન રાત આગે બળ્હા રહા થા.

ખુદા જાને ચે ઈસ્લામ કહાંસે આ કૂદા. ખૈટે ખિલાએ મુજે તરહ તરહકી પરેશાનીઓમેં ફંસા દિયા. લોગોં સે કેહના શુરૂ કર દિયા કે શૈતાનસે બચો, શૈતાનસે પનાહ માંગો, ચે કરો વો કરો. દુનિયા જાનતી હે કે ઈસ્લામકી ઝર્રા ઝર્રા તા'લીમ સિર્ફ ઈસ લિયે હે કે મેરા મિશન ખરાબ કિયા જાએ, ઈસ્લામસે અગર કોઈ પૂછે કે તુમ કયૂં આએ ? તુમહારી કયા ઝરૂરત થી ? તો જવાબ દેતા હે કે મੈં દુનિયાકો સીધા રાસ્તા બતાને આયા હૂં, લેકિન હકીકત ચે હે કે ઉસે સિર્ફ મુજસે દુશ્મની હે, ઔર સિર્ફ મેરી વજહસે ઈસ્લામ આયા. ખુદાકી કસમ ખાકર કેહતા હૂં કે ઈસ્લામ સિર્ફ ઈસ લિયે આયા કે ઉસે મેરા મિશન પસંદ ન થા, મેરી કામિયાબીયાં ઉસે એક આંખ નહી ભાતી થી, વો દેખ રહા થા કે મੈં કિસ તરહ હુકૂમત કર રહા હૂં, ઔર દુનિયાવાલે કિસ તરહ મેરે ઝન્ડે કે નીચે જમા' હો ગયે હૈં. આખિર ઉસ્સે ન રહા ગયા, હસદકે મારે આપેસે બાહિર હો ગયા, ઔર મૈદાનમેં આ કૂદા, અબ કોઈ ઉસ્સે પૂછે કે તૂ દૂસરેકો રકાબત (દુશ્મની-મુખાલિફત) ઔર હસદસે મના' કરતા હે, લેકિન ખૂદ એસા કયૂં કરતા હે ?

સહીહ અકલ રખનેવાલે અચ્છી તરહ જાનતે હૈ કે ઈસ્લામને જિયાદહતર મુજે ખુરા ભલા કહા, અપને માનનેવાલોંકો સમજાતા હૈ તો ભી ખાત ખાતમેં મેરા નામ લેતા હૈ. કિસીસે કોઈ ઈખરતવાલા કિસ્સા ખયાન કરતા હૈ તખ ભી કદમ કદમ પર મેરી મિસાલ પેશ કરતા હૈ. આપહી ખતાઈયે મૈં કખ તક સખર કરે ? મજબૂરન મૈંને ભી અપને વક્તકા ખહોત સારા હિસ્સા મુસલમાનો પર ખર્ચ કરના શુરૂ કર દિયા. જખ યે ઝરા ઝરાસી ખાતમેં મુજે ખદનામ કરતા હૈ તો ફિર મૈં કયૂં છોળ દૂં ? યે અપના કામ કર રહા હૈ, મૈં અપના કામ કર રહા દૂં. નતીજા જો કુછ હોગા ખા'દમેં દેખા જાએગા.

હાં તો મૈં યે અર્જ કર રહા થા કે મૈંને અપની કોશિશોસે આદમ જાતકો ભટકાનેકે લિયે આગકી પૂજાકા તરીકા શુરૂ કિયા, તાકે યે કૌમ અપને સહીહ રાસ્તાસે ભટક જાએ, ઔર ખૂબ ઠોકરેં ખાએ. આપ યે સુનકર હૈરાન હોન્ગે કે આગકી પૂજાકે વાકિઆકો ઈન્સાની તારીખ લિખનેવાલોંને એક દૂસરે તરીકેસે મશહૂર કરનેકી કોશિશ કી હૈ.

ઉન્કા ખ્યાલ હૈ કે આગકી પૂજાકી ઈખતિદા કાખીલકે ઝમાનેમેં નહી, ખલ્કે નમરૂદકે ઝમાનેમેં હુઈ. યુનાંચે ઈન્સાની તારીખ લિખનેવાલે લિખતે હૈ કે;

જખ નમરૂદને હઝરત ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ (અલૈ.) કો આગમેં ડાલા ઔર આગને ખુદાકે હુકમસે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો મેહફૂઝ રખ્યા તો શૈતાનને યા'ની મૈંને યે મશહૂર કર દિયા કે ચૂંકે હઝરત ઈબ્રાહીમ છુપે તૌરપર આગકી પૂજા

કરતે થે, ઈસ વજહસે આગને ઉનહેં નહી જલાયા.

ઈન તારીખ લિખનેવાલોંકા ખ્યાલ હે કે મૈને યે શોહરત આગકી પૂજાકો કામિયાબ બનાનેકે લિયે દી થી.

બા'ઝ તારીખ લિખનેવાલે ઈસ્સે ભી આગે બળ્હ ગએ. ઉન્હોને એક નઈ ખાત પૈદા કર દી. ઉન્કા ખ્યાલ હે કે કિસી જમાનેમેં એક બાદશાહ થા. ઉસ્કા નામ કશ્તાસપ થા. ઉસ્કે જમાનેમેં એક શખ્સ ઝરદશ્ત નામકા પૈદા હુવા. (ઝરદશ્તકા નામ બા'ઝ તારીખ લિખનેવાલોંને ઝરતશ્ત લિખ્ખા હૈ. ઔર બા'ઝને ઝરદહશ્ત.) ઉસને છબ્બીસ (૨૬) સાલકી ઉમરમેં નબુવ્વતકા દા'વા કરકે એક કિતાબ લિખ્ખી, ઔર ઉસ્કા નામ શૂશ રખ્ખા, ઔર ઝહિર કિયા કે યે આસમાની કિતાબ હૈ. લોગ કાફલે કે કાફલે ઉસ્કી તરફ માઈલ હોને લગે. ઈસ કિતાબકો આતિશ પરસ્તી (આગકી પૂજા) કે મજહબકી બુનિયાદ કરાર દિયા થા. યે લોગ અપને આપકો શૂશી કેહતે થે. (શાયદ યે લફઝ જમાનાકે સાથ બિગળતે બિગળતે મજહૂસી બન ગયા હૈ.) યુનાંચે આજભી મજહૂસી કૌમમેં ઝરદશ્તકા નામ બહોત એહતિરામકે સાથ લિયા જતા હૈ.

**બુત પરસ્તીકા મજહબ ઔર
ઉસ્કે નામ રખનેકી વજહ**

આતિશ પરસ્તી કે મજહબકી કામિયાબી કે બા'દ મૈં મુખ્તલિફ સ્કીમોં પર અમલ કરતા રહા. કઈ મઅરકેકી

(मैदानकी) कामियाबीयां हासिल हुई, जिसमें से सभसे जियादह काईदामंद और आस कामियाबी मुजे वो हुई जे हजरत एदरीस (अलै.) के पैगम्बरी के जमानेके आ'द हासिल हुई और जिसकी यादगार आजतक काईम है.

हजरत एदरीस (अलै.) के आसमान पर जाने और वहां रहेनेसे पहिले दुनियामें उनका एक बहोत ही बणा गेहरा दोस्त था, जिसे हजरत एदरीस (अलै.) से बहोत मुहब्बत थी, और इसी मुहब्बतके साथ अकीदतका जज्बाभी क़मालकी हदको पहुँच गया था. उसका प्याल था के,

एदरीसके परहमें जुदा बोल रहा है

अगर एक आध घंटा के लिये भी एदरीस (अलै.) धर उधर हो जाते थे तो वो जुदाईकी वजहसे भेचैन हो जाता था. हजरत एदरीस (अलै.) की नसीहतों के आवजूद वो हमेशा येही केहता था के मेरे लिये तो सभ कुछ एदरीस हैं. इस पागलपनेकी मिसाल अकसर आजभी मिल जाती है, और आ'ज गुमराह मुसलमान आज भी ये शेर पण्डते नजर आते हैं.

अल्लाहके पल्लामें वहदतके सिवा क्या है,

जे कुछ मुजे लेना है ले लूंगा मुहम्मदसे,

येही कैदियत उस शप्सकी थी, और वो हजरत एदरीस (अलै.) की मुहब्बतमें जुदाको भूला जा रहा था. इसी दरमियानमें हजरत एदरीस (अलै.) को मुस्तकिल रहेनेके लिये अयानक आसमान पर जाना पणा तो वो भीयारा भेचैन हो गया. दिन रात रोनेके सिवा उसका कोई काम न था.

મૈને ઇસ મૌકા' કો ગનીમત જના. ઔર એક સંજીદહ (હરેલ) આદમીકી સૂરત બનાકર ઉસ શખ્સકે પાસ પહોંચા. પેહલે તો ઉસ્સે સારા માજરા સુના, ઔર ઉસ્કે બા'દ બહોત અસ્થે અંદાજસે ઉસ્સે કહા,

ચે ભી કોઈ મુશ્કિલ કામ હે જિસ્કે લિયે રોતે હો, અગર તુમ્હે અપને દર્દકા ઇલાજ હી કરના હે તો મૈં બતા દૂંગા.

ઉસ શખ્સને બળી ખૂશામદકે સાથ મુજસે વો તરકીબ પૂછી.

મૈને કહા, પેહલે ચેં બતાઓ કે તુમ સિર્ફ ઇદરીસ (અલૈ.) કી જિયારત હી કરના ચાહતે હો, યા ચે ભી ઝરૂરી હે કે વો પિચકાર પિચકારકર (દિલાસા દેતે હુએ) તુમહારે સર પર હાથ ભી ફેરે ?

ઉસને કહા, મૈં સિર્ફ ચે ચાહતા હૂં કે હર વકત ઉન્હે દેખતા રહૂં, ચાહે વો મુજસે ખાત ન કરે. મુજે ઉસ્કી પરવા નહી, અલબત્તા ઉન્કી નૂરાની સૂરત હર વકત મેરી આંખોં કે સામને રહે, બસ ચેહી મેરે લિયે સબકુછ હે, ઇસ્સે જિયાદહ કુછ નહી ચાહતા.

ચે સુનકર મૈને કહા, ઉસ્કી તો એક તરકીબ હો સકતી હે. વો કયા ? ઉસ શખ્સને નિહાયત હૈરતસે પૂછા.

મૈને કહા, અગર તુમ ઇબ્જાત દો તો મૈં ઇદરીસકી શકલ જૈસી એક શખીહા (મૂર્તિ) બનાએ દેતા હૂં, જિસ્મેં સરે મૂ (બાલકે કિનારેકે બરાબર ભી) ફર્ક ન હોગા. બિલકુલ ચે મા'લૂમ હોગા જૈસે ઇદરીસ જૈઠે હૈં. ઇસ મૂર્તિ કો હર વકત અપને સામને રખના, તુમહારે દિલકો સુકૂન રહેગા, બલકે

અગર તુમહારા અકીદા કમિલ હોગા તો ઇસી મૂર્તિ મેં દો-બારહ હઝરત ઇદરીસ (અલૈ.) આ બઝેંગે, ઔર તુમ ઉનસે હર વકત ખાતેં કિયા કરોગે.

જુદાઈકા મારા હુવા દોસ્ત અપને મેહબૂબકી જિયારતકે શૌકમેં હર કુરબાની કે લિયે તૈયાર હો ગયા. ઉસને કહા,

અય અબ્નબી દોસ્ત ! મૈં તુમહારા બહોત હી એહસાનમંદ હૂંગા, અગર તુમ મેરા ચે કામ કર દોગે.

અધેકો ક્યા ચાહિયે ? દો આંખેં. મૈંને નિહાયત હોશિયારીકે સાથ પત્થરકી એક ઐસી મૂર્તિ તૈયાર કર દી, જિસપર પૂરી તરહ હઝરત ઇદરીસ (અલૈ.) કા ઘોકા હોતા થા, જિસ વકત વો મૂર્તિ જિસમાન (હઝરત ઇદરીસકે દોસ્ત) ને દેખી તો ફળક (બેકરા) ઉઠા, ઔર બેતાબ (બહોત જલ્દ) બળે હોકર ઉસે ચૂમને લગા, આંખોસે લગાયા. કભી અપની પેશાની ઉસ્કે પૈરોં પર રખ દી, બળી દેર તક ઉસ્કા મુહબ્બતકા બેશ કામ કરતા રહા. ઇધર મેરી તદબીર અપના કામ કર રહી થી, ઇધર ખુત પરસ્તીકી ઇબતિદા અપની હસીન પૈદાઈશ પર અલગ બળી મુસ્કુરા રહી થી, અચાનક દોનૂં કરીબ હો ગઈ. ઉસ્કે બા'દએક દૂસરેસે બગલગીર હુઈ, ઔર દેખતે દેખતે ખુત પરસ્તીકી ઇબતિદા કરનેવાલે સબસે પેહલે ખુત પરસ્તકે દિલમેં અંધી અકીદતકા બેશ બનકર સમા ગઈ. ચે મેરા શાનદાર કારનામા થા, જે ખુત પરસ્તીકી સૂરતમેં આજતક મૌજૂદ હે.

બુત પરસ્તીકા રિવાજ

જબ તક હજરત ઇદરીસકે દોસ્ત જિસમાન જિન્દહ રહે ઇસી બુતકી પૂજા કરતે રહે, લેકિન આમ તૌરસે બુત પરસ્તીકા રિવાજ નહી હુવા થા. જિસમાનકે ઇનતિકાલકે બા'દ જબ ઉન્કા માલ લોગોને તકસીમ કિયા તો ઉસ્મેં એક બુતભી પીછેવાલોંકો મિલા. હર શખ્સ પત્થરકી ચે મૂર્તિ દેખકર હૈરતમેં રેહ ગયા. કિસીકી સમજમેં ન આયા, કીક ઉસી વકત પર જબ કે વો લોગ ઇસ મૂર્તિ કે બારેમેં હૈરતકા ઇઝહાર (તઅજ્જબુબ) કર રહે થે. મેં એક મુકદ્દસ સૂરતમેં ઇસ ગિરોહકે પાસ ગયા, ઔર બુઝુર્ગોં કે અંદાઝમેં એક નિહાયત હી બલીગ ઔર નતીજ ખેજ (નતીજ લાનેવાલી) તકરીર કરકે બુત પરસ્તી કે મુસ્તકબિલકો નિહાયત શાનદાર બના દિયા.

મેંને કહા, ચે બુત અસલમેં હજરત ઇદરીસ (અલૈ.) કી મિલ્કીયત હે. ઇસમેં બહોત બળા રાજ હે. મેં ઇસ્કે બારેમેં સબકુછ ઇસ લિયે જાનતા હૂં કે ઇદરીસ મેરે બહોત ગેહરે દોસ્ત થે, ઔર ઉન્કે ચૈગમ્બરી કે તમામ રાજોંસે મેં અચ્છી તરહ વાકિફ થા. અસલમેં ઉન્કી કામિયાબીકા રાજ હી ચે બુત હે વો ઉસ્કી ઇબાદત કરતે થે, ઔર બે કુછ ઝાહતે થે ઇસ બુતકે ઝરીએ કરા લેતે થે, ચે બુત ઉન્કી ઇબાદતસે બહોત ખૂશ થા. ઔર ઉન્કા હર કામ પૂરા કર દિયા કરતા થા. ચૂંકે ઇદરીસકો ઝતી વજાહત ઔર અઝમત સિફ ઇસ બુતકે ઝરીએ હાસિલ થી, ઇસ વાસ્તે ઉન્હોંને ચે ખાત અપની

કૌમસે છુપાઈ રખ્ખી, ક્યૂં કે વો જનતે થે કે અગર કૌમ પર
 ચે રાજ ખુલ ગયા તો ફિર હર ઘરમેં ઈસી તરહકા ખુત
 તૈયાર હો જાએગા, ઔર લોગ મેરે મોહતાજ ન રહેન્ગે. જો
 કુછ ચાહેન્ગે ઘર ખેઠે અપને ખુતસે કરા સકેન્ગે, ઈસ વાસ્તે
 ઉન્હોને પૂરી એહતિયાતકે સાથ ઈસ્કી ઈખાદત કી, ઔર
 કૌમકી નજરોસે છુપાએ રખ્ખા. અબ અચાનક ઉન્હે આસમાન
 પર જના પળા તો અપને રાજદાર દોસ્ત જિસમાનકો ચે ખુત
 દે ગએ થે, ઔર હિદાયત કર ગએ થે કે ઈસ ભેદકા પતા ન
 ચલે, મગર અફસોસ હે કે જિસમાનકી મૌતને ચે રાજ ખોલ
 દિયા, વરના હમ તીનોં કે સિવા ઔર કિસીકો ઈસ અહમ
 રાજકી ખબર ન થી.

મુજે અફસોસ હે કે મૈને ઈદરીસ (અલૈ.) કી ઈજાજત
 લિયે બગૈર આપ ભાઈયોસે ચે ખાત ખવાન કર દી. અસલમેં
 મુજે ઈસ ખુતકી તૌહીનકા ખતરા ન હોતા તો મૈં અબ ભી
 ઉસે રાજ હી રખતા, લેકિન મુજે ચે અન્દેશા થા કે આપ
 લોગોંકો ઈસ્કા ઈદ્મ ન હોનેકી વંજહસે ઈસ ખુતકો પત્થરકી
 ખેકાર મૂરત સમજકર ફેંક દેન્ગે. આહ ! અગર ઐસા હો
 જંતા તો કૌન જનતા હે કે ચે મુકદ્દસ ખુત હમારી કૌમ પર
 કેસી તખાહી લાતા ? ક્યૂં કે કોઈ માખૂદ અપની તૌહીન
 ગવારા ત્રહી કર સકતા.

અસમલેં હમ લોગ અંધે હૈં, ઔર કુછ જનતે નહી,
 વરના નેક લોગોંકી મુકદ્દસ મૂર્તિયાં હમારે લિયે સખકુછ ખન
 સકતી હૈં. અબ આપ ગૌર કીજિયે કે જાહિરમેં ઈસ ખુતકી
 સૂરત હઝરત ઈદરીસ (અલૈ.) જૈસી હે, લેકિન હકીકત ચે હે

કે હમારા દીન ઔર દુનિયા ઉસ્કે હાથમેં હૈ, યે જિસસે ખૂશ હો જાએ, બસ ઉસે નિહાલ (ખૂશ) કર દેતા હૈ, ઔર જિસ્સે નારાજ હો જાએ ઉસે કિસી ઘરકા નહી છોળતા.

ઈદરીસકો દેખો, વો કિતની ઈજ્જતવાલી જિન્દગી બસર કરતે થે. ખૈર ! અબ રાજ ખુલ ચુકા હૈ. યે ખાસ ચીજકા કોઈ માલિક નહી રેહ સકતા. ઈસ વાસ્તે મુજે બાકી ખાતે ભી બતા દેની ચાહિયે. ઉમ્મીદ હૈ કે હમ સબ ઉનસે સહીદ ફાઈદા ઉઠા સકેન્ગે. હઝરત ઈદરીસ (અલૈ.) કે જાને કે બા'દ હમેં ઝરૂરત હૈ કે કિસી કે મોહતાબ ન રહે, અગર હમ લોગ ઈસી કિસમકે ખુત અપને અપને ઘરોમેં રખ્ખે, ઔર ઉન્કી ઈબાદત કરકે ઉન્હે ખૂશ કરતે રહે તો હમ સબ કિસી મદદકે બગૈર ખૂશ રેહ સકતે હૈ. હમારી હર ઝરૂરત પૂરી હો સકતી હૈ. યે ખુત હમારી મદદ કરેન્ગે, ઔર હમ સબ કિસીકી મદદકે બગૈર મન માની તરક્કીયાં કર લેંગે.

મેરી તકરીરને વોહી અસર કિયા જિસ્કી ઉમ્મીદ થી. ઉન્હોને અહદ કર લિયા કે અપને વહાં ઐસી હી મૂર્તિ રખ્ખેન્ગે, ઔર કિસી કે મોહતાબ રેહના પસંદ ન કરેન્ગે. ઈન વાકિઆતકે થોળેહી ઝમાનેકે બા'દ હર ઘરમેં એક ખુત થા, ઔર રોજના ઉસ્કી પૂજા હુવા કરતી થી.

હઝરત ઈદરીસ (અલૈ.) કે ઝમાનામેં પાંચ ઐસી મુકદ્દસ હસ્તીયાં ભી થી, જિન્કી જાહિદાના જિન્દગી દૂસરોં કે લિયે મિસાલ બન રહી થી. ચુનાંચે દસતૂરકે મુતાબિક જબ ઉનમેંસે કોઈ મરતા થા તો ઉસી કે નામ પર એક ખુત તૈયાર હો જતા થા, ઔર ઉસ ખુતકા નામ ભી વોહી રખ દિયા જતા

થા. ચુનાંચે હઝરત ઈદરીસ (અલૈ.) કી કૌમમે આહિસ્તા આહિસ્તા વેહી પાંચ ખુત જિયાદહ મકબૂલ હુએ જિન્હે નામ વદ, સુવાઅ, યગૂષ, ચઝિક, ઔર નસ્ર થે. ઈન હી પાંચ ખુતો પર ઉસ ઝમાનાકી ઘરેલૂ શરીઅત કાઈમ થી. કૌમકે બચ્ચે બચ્ચેકા ઈન હી પાંચ ખુદાઓ પર ઈમાન થા, કાલલાહુ તઆલા વકાલૂ લા તઝ-રુન્ આલિહતકુમ વલા તઝ-રુન્ વદંવ લા સુવાઅંવ લા યગૂષ વલા ચઝિક વ નસ્રા.

જબ હઝરત નૂહ (અલૈ.) કે ઝમાનામે તૂફાન આયા, ઔર તમામ દુનિયા પાનીમે ડૂબ ગઈ તો ચે સબ ખુત સી ખતમ હો ગયે થે, લેકિન દુનિયા જબ ફિરસે આબાદ હુઈ તો ખુદાને અપના કામ કિયા, ઔર નિયાઝમંદ (શૈતાન) ને સબસે પેહલે પાંચ ખુત તૈયાર કરકે ઉન્હી નામોસે મશહૂર કર દિયા, ઔર હર ખુતકે સાથ એક અપની લિખ્ખી હુઈ મુકદ્દસ તારીખલી મન્સૂખ કર દી. ચુનાંચે ચે ખુત પરસ્તી બરાબર કાઈમ રહી, અગર તૂફાને નૂહકે બા'દ મેં ગફલત કરતા તો ઝરૂર ખુત પરસ્તીકા ખાતમા હો ચુકા થા, મગર વો તો વકત પર સૂઝ ગઈ, ઔર મૈને અપને શાનદાર કારનામેકો બે-નામો નિશાન હોનેસે બચા લિયા.

તૂફાનકે બા'દ ઈત્તિફાકસે પાંચ કબીલોકો જિયાદહ તરકકી હાસિલ હુઈ. ચુનાંચે મૈને હાલાત પર ગૌર કરનેકે બા'દ કબીલા બની કલ્બકો વદ ખુત સોંપા, ઔર સુવાઅ ખુતકો કબીલા હઝકીલકે સુપુર્દ કિયા, ઔર મઝબહ કબીલાકો યગૂષ દિયા, ઔર ચઝિક ખુતકો કઝઅહ કબીલાકે હવાલે કિયા, ઔર નસ્રકો કબીલા હમીરકે હિસ્સામે દે દિયા. ઔર ઈસ

ਤਰਹ ਭੂਤ ਪਰਸਤੀਕੀ ਐਕ ਐਸੀ ਮਯਭੂਤ ਯੁਨਿਆਦ ਰਘ ਦੀ ਹੈ
ਜਿਸਪਰ ਆਯ ਤਕ ਕੁਝੋ ਖੜ੍ਹਾਫੜੇ ਯਯੇ ਯਯੇ ਮਹਲ ਤੈਧਾਰ ਛੇ
ਰਹੇ ਹੈਂ, ਐਰ ਛੋਤੇ ਰਹੇਗੇ.

ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਕੇ ਕਾਰਨਾਮੇ

ਅਗਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਜਿੰਦਗੀਕੀ ਖਯਤਿਫਾਸੇ ਆਯ ਤਕ ਕੇ
ਕਾਰਨਾਮੇ ਮੁਘਤਸਰ ਯਧਾਨ ਕਰੇਂ ਤੋ ਲਾਯੋ ਯਰਸੋਕਾ ਜਮਾਨਾ
ਧਾਹਿਯੇ, ਅਗਰ ਲਿਯਨੇ ਯੈਠੂੰ ਤੋ ਕਿਆਮਤ ਤਕ ਲਿਯਤਾ ਛੀ
ਰਹੂੰ, ਐਰ ਅਗਰ ਕੋਧ ਧਨ ਸਯਕੋ ਐਕ ਯਗਛ-ਛਾਪਨੇਕਾ
ਧਰਾਫਾ ਕਰੇ ਤੋ ਧਸ ਕਿਤਾਯਕੀ ਕਿਮਤਕਾ ਅੰਫਾਜਛ ਉਸ ਫ਼ੈਲਤਸੇ
ਕਛੀ ਜਿਧਾਫਲ ਛੋ ਯਯੇ ਯੇ ਆਯ ਫ਼ੁਨਿਧਾਵਾਲੋਂ ਕੇ ਕਯਜਮੇਂ ਹੈ.
ਧਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਧਸ ਲੰਯੀ ਯਾਤਕੋ ਛੋਯਕਰ ਸਿਫ਼ ਅਛਮ
ਵਾਕਿਯਾਤਕੋ ਯਛੋਤ ਛੀ ਮੁਘਤਸਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੂੰ, ਵਰਨਾ ਵੋ
ਸਯ ਮਿਲਕਰ ਲੀ ਕਰੋਯੋਂ ਸਫ਼ਹੋਂਕੀ ਕਿਤਾਯ ਯਨ ਯਯੇਗੀ. ਧਸ
ਵਾਸਤੇ ਮੁਯੋ ਧਸੇ ਮੁਘਤਸਰ ਕਰਨੇਕੇ ਲਿਯੇ ਮਾ'ਜੂਰ ਸਮਯਕਰ ਮਯਾਫ਼
ਕਰ ਫ਼ੇਗੇ, ਅਲਯਤਾ ਅਗਰ ਕੋਧ ਮਾਂਧਕਾ ਲਾਲ ਐਸਾ ਛੋ ਯੇ
ਮੇਰੀ ਲਿਯਯੀ ਛੁਧ ਪੂਰੀ ਕਿਤਾਯਕੋ ਸਾਯੇ' ਕਰਨੇਕਾ ਧਨਤਿਅਮ
ਕਰੇ ਤੋ ਮੈਂ ਧਸਕੇ ਲਿਯੇ ਤੈਧਾਰ ਹੂੰ, ਅਲੀ ਤੋ ਧੰਫ ਵਾਕਿਯਾਤ
ਮੁਘਤਸਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਫ਼ੇਤਾ ਹੂੰ.

ਤੂਫ਼ਾਨੇ ਨੂਛ (ਅਫ਼ੈ.)

ਸਯਸੇ ਪੇਛਲੇ ਤੋ ਮੈਂ ਧਸ ਗਲਤ ਫ਼ੇਛਮੀਕੋ (ਗਲਤ ਸਮਯੀਕੋ)

दूर करता हूँ जो भा'ज लोगोंको तूझने नूह (अलै.) के सिलसिलेमें मेरे भारमें पैदा हो गई है। धस्का मुझे यकीन है के हजरत नूह (अलै.) के जमानामें मेरा मिशन ज़रूरतसे जियादह कामियाब हो गया था, और हजरत नूह (अलै.) की शरीअत पर मेरे कायदे गादिब आ गये थे, और धस्का भी मुझे यकीन है के तूझान आया ही धस दिवे के मेरा मिशन ज़होत तरककी कर गया था. और लोग जुदाके मजहबको छोड़कर मेरे मिशनकी तरफ़ जियादह आ गये थे, धस सिलसिलामें भा'ज लोगोंका ये ज्वाब है के जब नूह (अलै.) की कश्ती के सिवा सभ कुछ डूबो दिया गया तो फिर शैतान कैसे बच गया ? वो भी उसके साथ इना हो जना चाहिये था, लेकिन ओ'तराज करनेवालोंको ये ज्वाब नहीं रहा के, वय्यदल्लाहि हक़ (अल्लाहका वा'दा सच्चा होता है) उसने मुझसे वा'दा किया है, वौबिल् वक़तिल् मय्यलूम (कियामतका दिन) तक मुझे इना न किया जायेगा, धस वास्ते कोर्ध न कोर्ध रास्ता मुझे बचानेका ज़रूर किया होगा. रहा ये ओ'तराज के नूह (अलै.) की कश्ती के सिवा सभ कुछ गारत कर दिया गया था, और कश्ती में जो कुछ मेहकूज रज्बा गया वो अल्लाह और उसके पैगम्बर हजरत नूह (अलै.) ने कश्तीमें सवार करके छिड़ाजत कर ली.

मैं जानता हूँ के कोर्ध पैगम्बर मुझे जिन्दह रज्बने पर राजी नहीं हो सकता, लेकिन ओक भास वाकिया जो मेरे मेहकूज रेहनेका जरीया हुवा, उसे सुननेके भा'द उम्मीद है के ओ'तराज करनेवाले अपना ओ'तराज यकीनमें बदल देंगे.

ખાત ચે થી કે જખ તૂફાન આયા ઓર હર તરફ પાની હી પાની હો ગયા તો હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને ખુદાકે હુકમસે એક કશ્તી તૈયાર કી, ઓર ઉસપર ખુદાકી ખતાઈ હુઈ તમામ ચીજે રખ લી. હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો અપના દરાઝગોશ (ગધા) બહોત પસંદ થા, વો ઉસે હર વકત અપને સાથ રખતે થે. મૈં જાનતા થા કે નૂહ (અલૈ.) ઈસ ગધેકો ડૂબને ન દેંગે, ઓર કિસી ન કિસી તરહ ઝરર ઉસે ભી કશ્તીમેં સવાર કર લેંગે, ઈસ વાસ્તે મૈંને ભી અપને લિયે એક ખાસ તરકીબ ઢૂંઢ નિકાલી. કયૂં કે બળી મુશ્કલ ચે થી કે ઈસ કશ્તીમેં હઝરત નૂહ (અલૈ.) કી ઈજાઝત લિયે બગૈર કોઈ સવાર ન હો સકતા થા, યા જિસે વો હુકમ દેતે થે વો સવાર હો જાતા થા.. ઈસ્કે અલાવહ જાહિર હૈ કે વો મુજે કેસે ઈજાઝત દે દેતે, ઈસ વાસ્તે જખ આખિરમેં ઉન્કા ગધા કશ્તી પર ચળ્હને લગા તો મૈંને ચુપકેસે જાકર ઉસ્કી પિછલી ટાંગેં પકળ લી. વો બીચારા અગલી દોનૂં ટાંગેં કશ્તી પર રખ ચુકા થા, અબ દેખનેવાલે સિફ ચે દેખ રહે થે કે ગધા બાર બાર કશ્તી પર ચળ્હનેકી કોશિશ કર રહા હૈ, લેકિન ઉસ્કી પિછલી ટાંગેં ઝમીનસે નહી ઉઠતી. હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને પેહલે તો ઉસે બહોત લલકારા, બહોત નારાઝ હુએ, બાર બાર ઉસે કેહતે થે કે ચળ્હ ! કયૂં નહી આતા ? મગર બીચારા ગધા કયા જવાબ દે સકતા થા, યહાં તક કે હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો ગુસ્સા આ ગયા ઓર ઉન્હોને ઝિન્જલાકર કહા, અદખિલ્લ વ ઈન્કાન મઅકશ્શૈતાન. જિસ્કા મતલબ ચે થા કે અગર તેરે સાથમેં શૈતાન ભી હો તો પરવા ન કર, કશ્તીમેં બૈઠ જા. ચે

અલ્ફાઝ સુનતે હી ગધેને છલાંગ લગાઈ ઔર કશ્તીમેં સવાર હો ગયા, કયું કે અબકી મરતબા મૈને ઉસે ઢીલા છોળ દિયા થા, ઔર ઈસ ઢીલા છોળનેકી વજહ વે થી કે હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને નાદાનિસ્તા (નાસમર્જીકે) તૌરપર મુજે ભી કશ્તીમેં સવાર હોનેકી ઈબ્જાત દે દી થી. ચુનાંચે નામા'લૂમ તૌરપર મૈં કશ્તીમેં એક તરફ બેઠ ગયા, ઔર જબ કશ્તી કે રવાના હોનેકા વક્ત આયા ઔર નૂહ (અલૈ.) ને કશ્તીકા બઈજા (બંચ) લિયા તો નિયાઝમંદ (શૈતાન) ભી એક કોનેમેં બેઠા હુવા થા. મુજે દેખતે હી હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો ગુસ્સા આ ગયા. ફરમાને લગે, તૂં યહાં કયું આયા ? જબ કે ઈસ કશ્તીમેં મેરી ઈબ્જાતકે બગૈર કોઈ સવારહી નહી હો સકેતા.

મૈને નિહાયત લાપરવાહીકા ચેહરા બનાકર અર્જ કિયા, જનાબે વાલા ! આપ પૈગમ્બર હૈં, જૂઠ બોલનેકી કોશિશ ન કીજિયે. વે નિયાઝમંદ આપકી ઈબ્જાતસે હાજિર હુવા હૈ, ઔર ઈન્શા અલ્લાહ મરતે દમતક આપકે સાથ હી રહેગા.

હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો ઔર ભી ગુસ્સા આયા. ફરમાને લગે, મૈને તુજે કબ ઈબ્જાત દી ?

મૈને સંજીદહ લેહજેમેં કહા, મુજે તો આપકે વો અલ્ફાઝ યાદ હૈં, અદબિલ્ વઈન્કાન મઅકશ્શૈતાન. કયું યાદ આ ગએ આપકો ભી ? અબ ફરમાઈયે. મૈં આપકી ઈબ્જાતસે આયા હૂં યા નહી ? જી હઝરત ! વે નિયાઝમંદ (શૈતાન) તો આપ જૈસે બુઝુર્ગોકા ઝરતસે ઝિયાદહ એહતિરામ કરતા હૈ. અગર આપ ઈબ્જાત ન દેતે તો મેરી કયા તાકત થી કે આપકી કશ્તીમેં સવાર હો જાતા. આપને અપને ગધેસે કહા થા કે

કશ્તીમેં દાખિલ હો જા, ચાહે તેરે સાથમેં શૈતાન હી કયું ન હો. મੈં માનતા હું કે આપને યે અલ્લાહ ગુસ્સેમેં અદા કિયે થે, લેકિન જનાબ મુજે યે બતા દીજિયે કે જો કુછ હુકમ ગુસ્સામેં દિયા જાએ, કયા વો હુકમ અમલકે કાબિલ નહી હોતા ? અગર હોતા હૈ તો સમજ લીજિયે કે મૈને યા આપકે ગદેને કોઈ ગુનાહ નહી કિયા હૈ. મૈં ગદે કે પિછલે પૈર પકળે હુએ થા, જબ આપકા યે હુકમ સુના તો ઉસ્કે સાથ મૈં ભી કશ્તીમેં સવાર હો ગયા.

હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો મેરી તકરીર પર ગુસ્સા આ ગયા. ફરમાને લગે, નિકલ યહાંસે મરદૂદ. મૈને જરા હંસકર કહા, જનાબ ! યે કાંમ આપકે બસકા નહી હૈ, અબ તો આપ મુજે યહી બૈઠા રેહને દીજિયે. મગર હઝરત નૂહ (અલૈ.) ન માને, ઔર જબરદસ્તી મુજે કશ્તીસે ઉતારને લગે કે ફૌરન હી વહી નાજિલ હુઈ. અય નૂહ (અલૈ.) ! ઈસ્કો કશ્તીસે ન નિકાલો, કયું કે ઈસ મઆમલામેં હમારી બહોતસી હિકમતેં છુપી હુઈ હૈં જિન્કો તુમ નહી જાનતે.

યે સુનકર નૂહ (અલૈ.) દમ બખૂદ (ચુપચાપ) રેહ ગએ, ઔર કશ્તી હમ સબકો લિયે હુએ પાની પર તૈરને લગી, ઈસ તરહ બહોત દિન બીત ગએ.

**અલ્લાહ મિયાં મુજે મઆફ
કરના ચાહતે થે**

એક રોજ હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને કહા અય ઈબલીસ ! તૂ

કિતના બેવકૂફ હૈ. અપને હાથોં તબાહ હોકર ભી તુજે અકલ નહી આઈ. કમખખત ! અગર તૂ ચાહતા તો આજ બજે દરજોં પર હોતા. ભલા તુજે અપને પરવરદિગારકી નાફરમાનીસે કયા મિલા ? મૈને કહા જનાબ ! જો કુછ હો ચુકા હૈ, ઉસ્કા યાદ કરના હી બેકાર હૈ. હાં, અગર કોઈ સૂરત હો કે મૈ ફિરસે વોહી અજમત હાસિલ કર સકૂ તો ખતલાઓં, તાકે મૈ ઈસપર અમલ કરૂં.

યે સુનકર હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને ફરમાયા, અલ્લાહ તઆલા બળા મઆફ કરનેવાલા ઔર રહીમ હૈ. તૂ અપને ગુનાહોંકી સચ્ચે દિલસે મઆફી માંગ, ઔર આઈન્દાકે લિયે તૌબા કર, કયા અજબ વો અપની કરીમી કે સદ્કેમૈં તેરી ખતાઓં મઆફ કર દે.

મૈને જવાબ દિયા અય નૂહ (અલૈ.) ! મૈ જાનતા હૂં કે મેરી તૌબા બારગાહે ખુદાવંદીસે હુકરા દી જાએગી. કયૂં કે મૈને ગુનાહોંકી ઈનતિહા કર દી હૈ. હાં, એક સૂરતમૈં મુજે મઆફી મિલ સકતી હૈ, અગર આપ મેરી સિક્કારિશ કર દેં તો અજબ નહી કે પરવરદિગાર મેરે ગુનાહ મઆફ કર દે.

યે સુનકર હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને ફરમાયા, અચ્છા મૈં ભી તેરે લિયે દુઆ કરૂંગા. ચુનાચે ઉન્હોં ને બજે ઈખ્લાસકે સાથ મેરી સિક્કારિશ કી.

હુકમ હુવા અય નૂહ (અલૈ.) ! તુમહારી કશ્તીમૈં આદમ (અલૈ.) કા તાબૂત (જનાઝા) રખ્યા હૈ, અગર ઈબલીસ મઆફી કે લિયે અબ ભી ઈસ તાબૂતકો સિજદહ કર લે તો હમ ઉસ્કા પેહલા ગુનાહ મઆફ કર દેંગે.

હઝરત નૂહ (અલૈ.) ઈસ વહી સે બહોત ખૂશ હુએ, ઔર ઉન્હોને મુઝસે બયાન કિયા કે અગર તૂ ઈસ તાબૂતકો સિજદહ કર લે તો પરવરદિગાર તેરે ગુનાહ મઆફ કર દેગા.

મૈને યે સુનકર જવાબ દિયા, અય નૂહ (અલૈ.) ! તુમ ભી કેસી ખાતે કરતે હો ? જિસને જિન્દહ આદમકો જો અલ્લાહકા ખલીફા ઔર મુકર્રબ થા, જબ ઉસી વકત સિજદહ ન કિયા તો આજ ઈસ મિટ્ટી કે ઢેરકો કયા સિજદહ કરેગા ?

હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને બહોત સમજાયા, મગર મૈને એક ન માની, ઔર માનતા ભી કેસે ? ઝરા આપહી ફેસલા કીજિયે, જો શખ્સ આદમકી જિન્દગી ઔર ઉન્હે તકરૂબકો (કરીબ હોનેકો) દેખકર ભી સિજદહ કરનેકા રવાદાર (બઈઝ રખનેવાલા) ન હુવા વો બે-બન મિટ્ટી કે ઢેરકે સામને કયું ઝુક સકતા હે ?

મેરા જવાબ સુનકર હઝરત નૂહ (અલૈ.) માયૂસ હો ગયે, ઔર મૈને ભી ઈસ બહસકો લંબી કરના મુનાસિબ ન સમજા ઔર ખામોશ હો ગયા, મગર ઈસ વાકિઆસે યે અંદાજહ કર લિયા હોગા કે અલ્લાહ મિયાં મુજે મઆફ કરના ચાહતે થે.

મેરે મશહૂર કારનામોકી તફ્સીલ

યે પેહલે લિખ ચુકા હૂં કે અગર અપની જિન્દગી કે તમામ વાકિઆતકો તફ્સીલકે સાથ લિખ્નૂં તો દફ્તરકા

ਫਕੀਰ ਯਨ ਜਯੇਗਾ, ਐਰ ਫਿਰ ਉਸਕਾ ਸਾਯੇ' ਹੋਨਾ ਨਾ ਮੁਸ਼ਿਨ
 ਹੋ ਜਯੇਗਾ. ਈਸ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੀ ਜਿੰਦਗੀਕੀ ਈਯਤਿਵਾਸੇ ਆਯ
 ਤਕ ਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਰਨਾਮੋਂਕੀ ਓਟੀਸੀ ਫੇਹਰਿਸਤ ਲਿਖ ਦੇਨਾ ਹੀ
 ਮੁਨਾਸਿਬ ਸਮਝਤਾ ਹੂੰ. ਉਮੀਦ ਹੈ ਕੇ ਈਸੀਸੇ ਯਹੋਤ ਕੁਝ ਨਤੀਜਾ
 ਛਾਸਿਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਯੇਗਾ.

ਏ ਤੋ ਯਤਾ ਯੁਕਾ ਹੂੰ ਕੇ ਜੰਨਤਸੇ ਹਜਰਤ ਆਦਮ (ਅਲੈ.)
 ਐਰ ਹਵਾਕੀ ਨਿਕਾਲਨੇਮੇਂ ਮੇਰਾ ਛਾਥ ਥਾ. ਏ ਲੀ ਲਿਖ ਯੁਕਾ ਹੂੰ
 ਕੇ ਹਜਰਤ ਆਦਮ (ਅਲੈ.) ਕੇ ਯੋਟੇ ਛਾਯੀਲਕੋ ਮੈਂਨੇ ਉਨ੍ਹੇ ਸਗੇ
 ਲਾਓ ਸੇ ਕਤਲ ਕਰਾ ਦਿਆ, ਐਰ ਏ ਲੀ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਯੁਕਾ ਹੂੰ ਕੇ
 ਹਜਰਤ ਈਦਰੀਸਕੀ ਉਮਮਤਕੋ ਯੁਤ ਪਰਸਤੀ ਸਿਯਾਨੇ ਐਰ ਉਨ੍ਹੇ
 ਪੇਹਲੇ ਕਾਯੀਲਕੇ ਅਮਾਨੇਮੇਂ ਆਗ ਪਰਸਤੀਕੀ ਈਯਦ ਕਰਨੇਵਾਲਾ
 ਲੀ ਮੈਂ ਹੂੰ.

ਹਜਰਤ ਨੂਹ (ਅਲੈ.) ਕੀ ਕੌਮਕੋ ਈਸਪਰ ਤੈਯਾਰ ਕਿਆ ਕੇ ਵੋ
 ਨੂਹ (ਅਲੈ.) ਕੋ ਯੂਯ ਸਤਾਯੇ, ਐਰ ਈਸਕਾ ਅੰਯਮ ਹਜਰਤ
 ਨੂਹ (ਅਲੈ.) ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਐਰ ਤਮਾਮ ਦੁਨਿਆਕਾ ਡੂਯ ਜਨਾ ਹੁਵਾ.

ਕੌਮੇ ਆਦ ਐਰ ਸਮੂਹਕੋ ਹਜਰਤ ਹੁਦ ਐਰ ਹਜਰਤ ਸਾਵੇਹ
 (ਅਲੈ.) ਕੀ ਯਦ ਦੁਆਕੇ ਪਰਦੇਮੇਂ ਗਾਰਤ ਕਰਾਯਾ. ਨਮਰੂਦਕੋ ਹਜਰਤ
 ਈਬ੍ਰਾਹੀਮ (ਅਲੈ.) ਕੇ ਯਿਲਾਫ਼ ਲਯਾਕਾਕਰ ਉਨ੍ਹੇ ਆਗਮੇਂ ਜਿੰਦਹ
 ਡਾਲਨੇਕਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦਿਆ. ਹਜਰਤ ਲੂਤ (ਅਲੈ.) ਕੀ ਉਮਮਤਕੋ
 ਫਿਰਤਰਤਕੇ ਯਿਲਾਫ਼ ਕਾਮੋਂਮੇਂ ਫ਼ਸਾਕਰ ਤਯਾਹੀ ਕੇ ਗਾਰਮੇਂ ਪਹੋਯਾ
 ਦਿਆ. ਹਜਰਤ ਈਸਮਾਈਲ ਜਯੀਹੁਲਲਾਹਕੇ ਦਿਲਮੇਂ ਕਤਲਕਾ ਵਰਾਵਸਾ
 ਡਾਲਾ. ਹਜਰਤ ਯਾਕੂਬ (ਅਲੈ.) ਕੇ ਯੋਟੋਂਕੋ ਆਪਸਮੇਂ ਐਕ ਕਰਕੇ
 ਯੂਸੁਫ਼ (ਅਲੈ.) ਕੇ ਯਿਲਾਫ਼ ਲਯਾਕਾਯਾ, ਐਰ ਉਨ੍ਹੇ ਤਕਲੀਫ਼
 ਪਹੋਯਾਓ. ਹਜਰਤ ਅਯੂਬ (ਅਲੈ.) ਕੋ ਯੁਦਾਕੇ ਈਯਤਿਵਾਨਕੇ

सिलसिलेमें पूज उसवा किया. फिरऔनको मज्जूर करके
 पुद्दाई के दा'वाका अेलान कराया, और उसे उलारा के वो
 हजरत मूसा (अलै.) का मुकाबला करें, और उसके पा'द
 फिरऔनको उसकी झैजें के साथ दरियामें गर्क कराया. हाइन
 (अलै.) के जमानामें सामरी के जरीअे गायकी पूज शुरू
 कराई, और ये देण देणकर हाइन कलसते (तडपते) रहे.
 शहादसे पुद्दाईका दा'वा कराके अेक जन्नत बनवाई, और
 फिर मायूस कराके जहन्नमें पहुँचा दिया. हाइनको दौलतकी
 मुहब्बतमें कंसाकर तबाह किया. सुलेमान (अलै.) को अंगूठीका
 यकमा (घोका) देकर इत्तअे जिन्नातमें कंसाया. यूनूस (अलै.)
 को मछली के हवाले किया. जकरिया (अलै.) को मरयमसे
 जिनाका धदाम लगाकर आरे से दो टुकणे कराअे. यहया
 (अलै.) को अेक गुनेहगार औरतके मआमलामें जे—गुनाह
 कतल कराया. इसा (अलै.) को उन्की कौमके हाथों सप्त
 तकलीफें पहुँचाई, उनपर तरह तरहकी तोहमतें लगाई,
 और मज्जूर करके आसमान पर लेजवाया, ताके हिदायते
 भटकसे दूर रहे सके. हजरत मुहम्मद (स.अ.व.) के भिलाई
 कुरैशको उलारा, और आभिरकार उन्हें हिजरत करनी पणी.
 भुलईअे राशिदीनको शरअते शहादतका मजा यपवाया.
 यजीदको अहले जैत नषवी (स.अ.व.) के कतल पर आमादह
 करके अपने दिलकी आग भुजाई. ईस्के अलावह हाजारों
 पादशाहों के हाथों करोणों अंदोंका पून बहाया, जेशुमार
 परहेजगारोंको गुनाहकी तरई माईल करके उन्की धपादतें
 अंतम कराई. मुसलमान पादशाहोंसे मुसलमान पैगम्बरोंके

ખિલાફ્ ઔર મુસલમાનોસે હિન્દુ અવતારોં કે ખિલાફ્ જહર ઉગલવાયા, ઔર ખૂનખરાબા કરાયા, કભી તઅસ્સુબકા ભૂત બનકર ગૈર મુસ્લિમોંમેં પહોંચા, તો કભી ઇસ્લામ ખતરેમેં હૈ, ઉસ્કી મુજસસમ (હૂ-બહૂ) સૂરત બનકર મુસલમાનોં કે તસવ્વુરમેં જા સમાયા, ઔર અપના મતલબ હાસિલ કર લિયા. કિસી કે દિમાગમેં પૈગમ્બરી કે દા'વાકા ખબ્ત (નશા) પૈદા કિયા, તો કિસી કે ખિયાલમેં આખિરજ્જમાં મેહદીકી સ્કીમ લેકર પહોંચા. ગર્જ કહાં તક અર્જ કરુંકે મૈં ઔર મેરી ઔલાદ જિસ ખુલૂસકે સાથ અપના મિશન ચલા રહી હૈ, અગર ઉસ્કા દસવેંકા દસવાં હિસ્સાભી ઇન્સાનકે કબ્જેમેં પહોંચ જતા તો પારસ (મજબૂત) હો જતા.

મુસલમાનોં કે બહત્તર (૭૨) ફિરકે ઔર ઉન્કી તફ્સીલ

શીઆ, સુન્ની, વહાબી, ગૈર વહાબી, ગૈર મુકદ્દિદ, મુકદ્દિદકા ઝઘળાભી નિયાઝમંદ (શૈતાન) કે હી મુકદ્દસ હાથોંસે તૈયાર હુવા હૈ. એક વકત વો થા કે મુસલમાન સખ એક થે, ઉન્કા મજહબ, અકીદા સખકા ખરાબર થા, કિસી કે અકીદામેં કોઈ ફર્ક નહી થા, લેકિન જબ મૈંને ઇસ તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ તો બહોતસે મુસલમાન જો અહલે સુન્નત વલજમાઅત કેહલાતે થે, ઇધર ઉધર ભટકા દિયે. શીઆ, સુન્નીકી તફરીક (જુદાઈ) ઔર ઉન્કે મઅકૂલ અસબાબ

ઝહનમેં બિઠાએ, વહાબી ઔર ગૈર વહાબીકી બહસકો મઝબૂત બનાયા, ઔર જબ ઇસપર ભી મેરે દિલકી ખ્યાસ ન બુઝી તો ભટકે હુએ મુસલમાનોકો એક જગહ જમા' કરકે મુખ્તલિફ કિસમકે નવે અકીદે ઇબ્દ કિયે, ઔર ઉન્હે શોહરત દી. ચુનાંચે અહલે સુન્નત વલ્જમાઅતમેંસે ખીચ ખીચકર લોગોંકો અપની મિશનકી તરફ બુલાયા, ઔર જબ કાફી તા'દાદ હો ગઈ તો ઉન્કો ભી છ ફિરકોમેં તકસીમ કરા દિયા, તાકે ચકજહતી (ઇત્તિહાદ) ઔર ઇત્તિફાકસે મેરે મિશનકો ઠેસ ન પહોંચે, લેકિન મૈને દેખા કે યે તકસીમભી ઝિયાદહ કારગર (કામિયાબ) ન રહી તો મૈને ઉન્હી છ ફિરકોંકો બહત્તર (૭૨) ફિરકોંમેં તકસીમ કર દિયા.

પેહલે તો એક ફિરકા થા.યા'ની અહલે સુન્નત વલ્જમાઅત. ગો ઉસમેં ભી શીઆ, સુન્ની, ઔર વહાબી, ગૈર વહાબી, કાદિયાની, ગૈર કાદિયાનીકી બહસ છિળ ગઈ થી, લેકિન મૈને સોચા કે ઇન લોગોંકો અપની જગહ લખને દો, ઔર ઇન્કે અલાવહ એક નઈ જમાઅત તૈયાર કર લો. મુઝ્કિન હે કે કિસી વકત મુસલમાન સર ઉભારેં તો યે બહત્તર ફિરકે ઉન્કા મુકાબલા કર સકે. ચુનાંચે નીચે લિખ્ખે હુએ અકાઈદ ઔર ભી હૈ જિન્કો આમ તૌરપર જાન બુઝકર શોહરત નહી દી ગઈ.

- (૧) ફિરકાએ જબરિય્હ (૨) ફિરકાએ કદરિય્હ
(૩) ફિરકાએ જહમિય્હ (૪) ફિરકાએ મુરજિય્હ
(૫) ફિરકાએ ખારજિય્હ (૬) ફિરકાએ રાજિય્હ

ઇન ૬ ફિરકોંકો ભી ૭૨ ફિરકોંમેં તકસીમ કર દિયા ગયા.

ચુનાંચે હર ફિરકાકે ખારહ ટુકળે હુએ, જિન્કી તફસીલ ચે હે.

ફિરકાએ જખરિયહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખેં

ફિરકાએ જખરિયહ શુરૂ' મેં એક હી ફિરકા થા, લેકિન દેખનેવાલો ને દેખા કે ઉસ્કે ખારહ ટુકળે હો ગયે, જિનકે અલગ અલગ નામ હૈ, ઔર અલગ અલગ અકાઈદ.

મુજતરિયહ :- ઉન્કા અકીદા ચે હે કે નેકી ઔર બદી સખ ખુદાકી તરફસે હોતી હે. બંદહકા અતી તૌર પર કુછ ઈખતિયાર નહી હે.

અફઆલિયહ :- ઈન લોગોંકા ચે ખ્યાલ હે કે બંદા કરનેવાલા અરૂર હે, લેકિન ઉસ્મેં ચે તાકત નહી કે કુછ કર સકે.

માઈયહ :- ઉન્કા ઈમાન ચે હે કે ખુદાકી તાકત દિયે બગૈર બંદા બે ચાહે ખૂદ કર સકતા હે.

તારકિયહ :- ઈસ અકીદાકે લોગોંકા ઈમાન ચે હે કે ઈન્સાન પર ઈમાનકે સિવા ઔર કોઈ ચીઝ ફર્જ નહી હે.

બહસિયહ :- ઉન્કા મઝહબ ચે હે કે બંદા અપને મુકદ્દરકા ખાતા હે, ઈસ લિયે કિસીકો કુછ ન દેના ચાહિયે.

સતમિયહ :- ઈન લોગોંકા ઈમાન ચે હે કે વો ચીઝ નેકી સમજી જાની ચાહિયે, જિસ્સે નફસકી તસલ્લી હો જાએ.

કસતાનિયહ :- ઈન લોગોંકા ખ્યાલ ચે હે કે અમલકી કમી ચા જિયાદતી પર સવાબ ઔર અજાબકા દારોમદાર હે.

જયબિયહ :- ઈન લોગોંકા ઈસ ખાત પર ચકીન હે કે કોઈ

દોસ્ત અપને દોસ્તકો અઝાબમેં મુખતલા કરના નહીં ચાહતા.

ફિકરિય્યહ :- ઇન લોગોંકા ખ્યાલ હૈ કે ખુદાકી ઇબાદતસે બેહતર ચે હૈ કે ઇન્સાન ખુદાકો પેહચાનનેકી કોશિશ કરે.

ખૌફિય્યહ :- ઉન્કા મઝહબ ચે હૈ કે વો દોસ્ત હી નહીં જો અપને દોસ્તકો અઝાબકી સખ્તીયોંસે ડરાએ.

શયખિય્યહ :- ઇન લોગોંકા ચે યકીન હૈ કે દુનિયામેં કિસમત કોઈ ચીજ નહીં હૈ, હર બાત અલ્લાહકી તરફસે હોતી હૈ.

હુબ્બતિય્યહ :- ચે સમજતે હૈં કે હર બાત અલ્લાહ કરતા હૈ, બંદા કિસી હાલમેં ભી અપને કામકા ઝિમ્મેદાર નહીં હૈ.

ફિકરઅે કદરિય્યહ ઔર ઉસ્કી બારહ શાખેં

ચે ફિકરકાં ભી શુરૂ'મેં એક હી થા, લેકિન અબ આહિસ્તા આહિસ્તા ઉસ્કે ભી બારહ ટુકળે હો ગયે બિન્કી તફસીલ ચે હૈ.

અહદિય્યહ :- ઉન્કે નઝદીકે ફર્જ ફર્જ હૈ, લેકિન સુન્નત પર અમલ કરના, યા ઉસ્કે અચ્છા સમજના ઝરૂરી નહીં.

તનવિય્યહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હૈ કે બંદા ખુદાકે ઇશારહસે નેકી કરતા હૈ, ઔર શૈતાનકે ઇશારોંસે બદી કરતા હૈ.

કૈસાનિય્યહ :- ચે લોગ કેહતે હૈં કે અફ્આલ (કામ) હમારે પૈદા કિએ હુએ હોતે હૈં, ઇસમેં ખુદાકા કોઈ દખલ નહીં હૈ.

શૈતાનિય્યહ :- ઇન લોગોંકા ખ્યાલ હૈ કે શૈતાનકા દુનિયામેં વુબૂદ હી નહીં હૈ. ચે ફરજી (ખયાલી) કિસ્સા હૈ.

શરીકિય્યહ :- ઉન્કા મઝહબ ચે હૈ કે ઇમાનકે લિયે ચે ઝરૂરી

નહી હે કે હર બંદામેં શુર' હી સે હો.

વહમિય્હ :- ઉન્કો ઈસ ખાતકા ચકીન હે કે હમ ચાહે કોઈ ખુરા કામ કરે, ઉસ્કી સજા નહી મિલેગી.

રૂવેદિય્હ :- ઈન લોગોંકા કિયામત પર ઈમાન નહી હે, ઉન્કા ખ્યાલ હે, દુનિયા હમેશા રહેગી.

નાકસિય્હ :- ઉન્કા ખ્યાલ હે કે અગર વકતકા ઈમામ કોઈ ગલતી કરે તો ઉસ્કો ઈમામતસે નિકાલ દેના ઝરૂરી હે.

મુતબરિય્હ :- ઈન લોગોંકા મઝહબ ચે હે કે ગુનેહગાર ચાહે કિતની હી તૌબા કરે કખૂલ નહી હો સકતી.

ફાસતિય્હ :- ઉન્કા મઝહબ ચે હે કે ઈલ્મ ઔર ઈબાદત ઔર અકલકા હાસિલ કરના હર લિહાઝસે ઈન્સાની ફર્જ હે.

ઈન્જામિય્હ :- ઈન લોગોંકા અકીદા ચે હે કે ખુદાકી એક સૂરત હે, ઉસે મુજસ્સમ (બદનવાલા) કહા જા સકતા હે.

મુતવલિય્હ :- ઈન્કા કેહના ચે હે કે ભલાઈ ઔર ખુરાઈકી બહસમેં પળનાહી બેકાર હે, કયૂં કે ઈન ચીજોંકા કોઈ વુજૂદ હી નહી હે.

ફિરકાએ જહમિય્હ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખેં

ઈસ ફિરકાકા મઝહબ ચે હે કે ઈમાન દિલકે ઈકરારસે મુકમ્મલ હોતા હે. કબરકા અજાબ, મુન્કિર નકીરકા સવાલ, હોજે કૌસર ઔર મલેકુલ મૌતકા ઈન્કાર કરતે હે. મૂસા (અલૈ.) કી ઉસ ખાતચીતકો ભી નહી માનતે જો ખુદા

તઆલાસે કોહે તૂર (તૂર પહાળ) પર હુઈ થી. અબ ઈસ ફિરકામેં બારહ ટુકળે હો ગએ જિન્કી તફસીલ યે હે.

મુઅત્તલિય્યહ :- યે કેહતે હૈં કે ખુદા તઆલાકે તમામ નામ ઔર ઉસ્કી તમામ સિક્કત ઈન્સાનકે ખ્યાલાતકા નતીજ હે.

મુસ્તરાબસિય્યહ :- ઉન્કા ખ્યાલ યે હે કે (નઊઝુબિલ્લાહ) ખુદા કોઈ ચીજ નહી હે, યે સબ કુછ ઈન્સાનકે ખ્યાલાતકા નતીજ હે.

મુતરાકબિય્યહ :- યે લોગ અલ્લાહ તઆલાકો લા મકાં (મુકર્રર જગહકે અલાવહ) ઔર હર જગહ નહી માનતે, બલકે ઉસ્કી એક કિયામ ગાહ માનતે હૈં.

દારદિય્યહ :- યે કેહતે હૈં કે જો દોઝખમેં જાએગા મુસ્તકિલ વહી રહેગા, ઔર મો'મિન કિસી વકત દોઝખમેં ન જાએગા.

હરકિય્યહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હે કે દોઝખમેં જાનેવાલે જલકર રાખ હો જાએંગે, ઔર ઉન્કા નામો નિશાન હી મિટ જાએગા.

મખ્લૂકિય્યહ :- ઉન્કા યકીન હે કે કુઆન મજીદ, તૌરૈત, ઈન્જીલ, ઔર જબૂર વગૈરહ આસમાની કિતાબેં નહી હૈં.

અબરિય્યહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હે કે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) એક નિહાયત અકલમંદ ઔર સમજદાર ઈન્સાન થે, રસૂલ ન થે. (નઊઝુબિલ્લાહ)

ફાનિય્યહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હે કે કિયામતકે કુછ અર્સા (જમાના) કે બા'દ જન્મત ઔર દોઝખ દોનૂં ખતમ હો જાએંગે.

જનાદકિય્યહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હે કે મેઅરાજ રૂહકી હુઈ થી ખદનકી નહી, ઈસ્કે અલાવહ કિયામતકા ભી ઈન્કાર કરતે હૈં.

નફતિય્યહ :- યે કેહતે હૈં કે કુઆન મજીદ અલ્લાહકા કલામ

नही है, लेकिन उसके मा'ना वोही हैं जो क्लामें जुदाके होते.
कणरिख्यह :- ये गिरोह सिई कणरके अजापका धंकार करता है, जाकी मआमलातमें फिरकअे जहमिख्यहके पुराने अकीदोंका पाबंद है.

वाकिद्विख्यह :- ये लोग केहते हैं के कुआनके धंसा'नी क्लाम होनेमें तअम्मुल (शक) है, मुम्किन है ये जुदाका क्लाम हो.

फिरकअे मुरबिख्यह और उस्की पारह शाअें

धंस फिरकाका अकीदा है के पैगम्बर उन्हें अजाप वगैरहसे सिई धंस लिये डराते हैं के दुनियाका निजाम कायम रहे. जुदा जेनियाज है, और उसे किसी के गुनाह और नेकीकी ज़रूरत नहीं. धंस फिरकाके ली पारह टुकणें हो गये बिन्की तइसली ये है.

मुशिबिख्यह :- ये केहते हैं के आदमीको जुदाने अपनी सूरत पर पैदा किया है. जुदाकी ली येही सूरत है.

तारकिख्यह :- उन्का प्याल है के हम पर सिई धंमान ईर्ज है, और कोई चीज ईर्ज नहीं है.

शाईख्यह :- ये केहते हैं के जिसने ला छिलाह छिल्लल्लाह केह दिया, उसपर अजाप हुराम हो गया, जो ज़ाहे कर सकता है.

राबिख्यह :- उन्का प्याल है के जंदा धंताअतसे मकभूल

ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ, ਐਸੇ ਨ ਗੁਨਾਹੀਏ ਗੁਨੇਹਗਾਰ ਐਸੇ ਅਜਾਯਕੇ ਲਾਧਕ ਹੋਤਾ ਹੈ.

ਸ਼ਾਇਕਿਯਹ :- ਉਂਕੇ ਅਪਨੇ ਜਾਤੀ ਧੰਮਾਨਮੇਂ ਸ਼ਕ ਹੈ, ਕਯੂੰ ਕੇ ਧੰਨੇ ਖਿਆਲਮੇਂ ਝਲਕਾ ਦੂਸਰਾ ਨਾਮ ਧੰਮਾਨ ਹੈ.

ਨਹਿਮਿਯਹ :- ਏ ਕੇਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਧੰਮਕਾ ਨਾਮ ਧੰਮਾਨ ਹੈ, ਜੇ ਅਤ੍ਰ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਵੋ ਕਾਫ਼ਿਰ ਹੈ, ਐਸੇ ਅਜਾਯਕੇ ਲਾਧਕ ਹੈ.

ਅਮਲਿਯਹ :- ਉਂਕਾ ਕੇਹਨਾ ਏ ਹੈ ਕੇ ਅਮਲਕਾ ਦੂਸਰਾ ਨਾਮ ਧੰਮਾਨ ਹੈ, ਅਯਯਾ ਅਮਲ ਅਯਯਾ ਧੰਮਾਨ, ਯੁਰਾ ਅਮਲ ਯੁਰਾ ਧੰਮਾਨ.

ਮਨ੍ਹ੍ਹਸਿਯਹ :- ਏ ਕੇਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਧੰਮਾਨ ਕਲੀ ਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਕਲੀ ਜਿਆਦਹ, ਐਸੇ ਏ ਹੋਤਾ ਰੇਹਤਾ ਹੈ, ਫਿਕਰਕੀ ਜੜ੍ਹਤ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਮੁਸਤਸਨਿਯਹ :- ਏ ਲੋਗ ਸਿਫ਼ ਅਪਨੇ ਅਕੀਦਾਵਾਲੀਕੋ ਮੋ'ਮਿਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ, ਐਸੇ ਆਕੀ ਸਯਕੋ ਕਾਫ਼ਿਰ ਕੇਹਤੇ ਹੈਂ.

ਅਸ਼ਿਰਯਹ :- ਕਿਆਸ ਪਰ (ਅਟਕਲ) ਕਿਏ ਹੁਏ ਗੁਨਾਹ, ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਜਯ ਤਕ ਗੁਨਾਹਕੇ ਸੁਯੂਤਕੇ ਲਿਏ ਵਲੀਲ ਨ ਹੋ.

ਖਿਦਧਿਯਹ :- ਉਂਕਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕੇ ਆਦੁਸ਼ਾਹੇ ਵਕਤਕੀ ਧੰਮਾਅਤ ਹਰ ਲਿਛਾਜਸੇ ਵਾਜ਼ਯ ਹੈ ਏਹੇ ਆਦੁਸ਼ਾਹੇ ਫ਼ਾਸਿਕ ਹੀ ਕਯੂੰ ਨ ਹੋ.

ਖਸ਼ਿਵਯਹ :- ਉਂਕਾ ਕੇਹਨਾ ਏ ਹੈ ਕੇ ਵਾਜ਼ਯ, ਸੁਨਤ ਐਸੇ ਮੁਸਤਹਯ ਵਗੈਰਹੇ ਸਯ ਆਤੇ ਐਕ ਹੀ ਹੈਂ, ਕੋਧ ਫ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਸੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਧੰਮੇਂ ਫ਼ਕ ਸਮਾਜਸੇ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ.

ફિરકએ ખારજિયહ ઔર ઉસ્કી ખારહ શાખે

યે ફિરકા ડબલ અકીદા રખતા હૈ. ખા'જ ખાતોંમે ફિરકએ જખરિયહસે મુત્તફિક હૈ, ઔર ખા'જ મઆમલાતમે ફિરકએ મુરજિયહકા હમ ખિયાલ હૈ. બહરહાલ અખ યે ભી ખારહ હિસ્સોંમે તકસીમ હૈ જિન્કી તફસીલ યે હૈ.

અરજકિયહ :- યે લોગ કેહતે હૈં કે ઈન્સાન કિસી હાલતમે ભી નેકી નહી દેખ સકતા, કયૂં કે 'વહી' બંદ હો ગઈ હૈ.

રિયાજિયહ :- ઉન્કા ઈમાન યે હૈ કે નેક ખાત ઔર નેક આ'માલ ઔર અપની નિયતકે મજમૂએકા નામ ઈમાન હૈ.

મલાખિયહ :- ઉન્કા અકીદા યે હૈ કે હમારે રોઝના કે મઆમલાત જો મુકમ્મલ હોતે હૈં ઉન્મે ખુદાકા હાથ નહી હોતા.

ખાજનિયહ :- યે કેહતે હૈં કે આજ તક કિસીને પૂરી તરહ ઈમાનકો પેહચાના હી નહી હૈ.

ખલ્ફિયહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હૈ કે કુફરકે મુકાબલાસે ભાગના સખસે બળા કુફ હૈ, ચાહે વો તા'દાદામે કિતને હી હો.

કૂજિયહ :- ઉન્કા ખ્યાલ હૈ પાકી ઉસ વકત હાસિલ હોતી હૈ, જખ બદનકો રગળ રગળકર મલા જાએ.

મુઅતજલિયહ :- યે કેહતે હૈં કે ખુરાઈ અલ્લાહકી તરફસે નહી હોતી. મેઅરાજ કોઈ ચીઝ નહી. કિયામતકે દિન બન્દે ખુદાકો નહી દેખ સકતે.

કન્જિયહ :- ઉન્કા કેહના હે કે ઝકાત દેના ઇન્સાન પર ફર્જ નહી હે, બલ્કે અપને માલકો બરબાદ કરના હે.

દીદિયહ :- ઉન્કા મજહબ ચે હે કે કિસી ન દેખી હુઈ ચીઝ પર બગેર સોચે સમજે ઇમાન લાના બેકાર હે.

મુહકમિયહ :- ઉન્કા મન્શા ચે હે કે મખ્લૂક પર અલ્લાહ તઆલાકો કુદરત હાસિલ નહી હે, કયૂં કે ચે ઉસ્કે ઇખતિયારસે બાહિર હે.

સરાહિયહ :- ચે કેહતે હૈં કે પુરાને નબીયોં કે વાકિઆત હમારે લિયે મિસાલ નહી બન સકતે, બલ્કે ઉન વાકિઆતસે ઇન્કાર વાળુબ હે.

અખફિયહ :- ઉન્કા અકીદા ચે હે કે અચ્છે આ'માલકા બંદાકો બદલા નહી મિલતા, કયૂં કે ચે અલ્લાહકી તરફસે હોતે હૈં.

ફિરકયે રાજિયહ ઔર ઉસ્કી બારહ શાખેં

ચે ફિરકાભી બહોત તરકકી પર થા. ઔર બાકી ફિરકોંકે મુકાબલામેં જિયાદહ તેજી કે સાથ અપને અકીદાકી તખ્લીગ કર રહા થા, મગર મેં બનતા થા કે ઇસ્કી તરકકી ઔર ચકજહતી (ઇત્તિહાદ) ભી મેરે લિયે મુફીદ નહી હો સકતી, ઇસ વાસ્તે દેખનેવાલોં ને દેખ લિયા કે ચે ભી બારહ હિસ્સોંમેં તકસીમ હો ગયા, જિસ્કી તફ્સીલ ચે હે.

અલવિચ્છેદ :- ઇન લોગોંકા ખ્યાલ ચે હૈ કે હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજૂહૂ નખી ચે, ઓર ઉન્કી તા'લીમ નખવી તા'લીમકા દરબ રખતી હૈ.

અબદિચ્છેદ :- ઉન્કા અકીદા ચે હૈ કે હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજૂહૂ નખી નહી ચે, નખુવતકે શરીક ઝરૂર ચે.

શાઈચ્છેદ :- ઉન્કા ખ્યાલ હૈ કે જો શખ્સ હઝરત અલી (રદિ.) કો તમામ સહાબા (રદિ.) સે અફઝલ ઓર ખુઝર્ગ ન જાને વો કાફિર હૈ.

ઈસહાકિચ્છેદ :- ચે કેહતે હૈ કે નખુવત ખતમ નહી હુઈ, બલકે વકતન ફ વકતન અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે નખી આતે રેહતે હૈ ઓર આતે રહેંગે.

ઝીદિચ્છેદ :- ઉન્કા અકીદા હૈ કે નમાઝકી ઈમામત હઝરત અલી (રદિ.) કી ઓલાદકે સિવા ઓર કિસીકો જાઈઝ નહી હૈ.

અખ્બાસિચ્છેદ :- ચે ગિરોહ હઝરત અખ્બાસ ઈખ્ને અખ્દુલ મુત્તાલિબકે સિવા ઓર કિસીકો ઈમામ તસલીમ નહી કરતા.

ઈમામિચ્છેદ :- ઉન્કા ખ્યાલ હૈ કે ઝમીન પર હર વકત કિસી ઈમામ યા રસૂલે ખુદાકા હોના યકીની હૈ.

નારસિચ્છેદ :- ઉન્કા ઈમાન ચે હૈ કે અગર કોઈ અપની ઝાતકો દૂસરોસે અફઝલ સમજે તો વો કાફિર હૈ.

મુતનાસહિચ્છેદ :- ચે કેહતે હૈ કે જાન નિકલને કે બા'દ એસા મુશ્કિન હૈ કે વોહી રૂહ કિસી દૂસરે જિસમમે દાખિલ હો જાએ.

લાઈનિચ્છેદ :- ચે ગિરોહ હઝરત તલહા, ઝુબૈર, ઓર

ਹਜਰਤ ਆਰਥਸ਼ਾ ਸਿਦੀਕ (ਰਦਿ.) ਵਗੈਰਹ ਪਰ ਲਾ'ਨਤ ਕਰਤਾ ਹੈ. (ਅਲਮਿਆਜ਼ੁ ਭਿਲਾਹ)

ਰਾਬਿਥਿਯਹ :- ਏ ਕੇਹਤੇ ਹੈਂ ਹਜਰਤ ਅਲੀ (ਰਦਿ.) ਦੋਭਾਰਹ ਦੁਨਿਆਮੇ ਆਯੋਗੇ, ਫੀਲਹਾਲ ਅਭਰਮੇ (ਭਾਵਲਮੇ) ਡਿਆਮ ਕਰਮਾ ਹੈ.

ਮੁਰਤਜ਼ਿਯਹ :- ਏ ਗਿਰੋਹ ਈਸ ਆਤਕੀ ਹਿਮਾਯਤਮੇ ਹੈ ਕੇ ਭਾਵਥਾਹੇ ਈਸਲਾਮਸੇ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਹਰ ਥਾਵਮੇ ਨਾਭਯੋਭ ਹੈ.

ਓਨਕੇ ਅਲਾਵਹੇ ਗ਼ਯਾਰਹ ਫ਼ਿਰਕੇ !

ਓਨ ਘਹੁਤਰ (੭੨) ਫ਼ਿਰਕੌਕੀ ਤੈਧਾਰੀ ਔਰ ਤਕਮੀਲਕੇ ਆ'ਦ ਮੈਂ ਅਸਾਂ (ਐਕੇ ਭਮਾਨਾ) ਤਕ ਭਾਮੋਸ਼ ਰਹਾ, ਮਗਰ ਦਿਲਕੋ ਕਲੀ ਈਲਮੀਨਾਨ ਨ ਹੁਵਾ. ਧੁਨਾਂਧੇ ਤੇਰਹਵੀ ਔਰ ਬੌਦਹਵੀ ਸਦੀਮੇ ਓਨਕੀ ਤਾ'ਦਾਦਮੇ ਗ਼ਯਾਰਹਕਾ ਈਅ਼ਕ਼ ਹੁਵਾ ਭਿਨਕੇ ਨਾਮ ਏ ਹੈ.

(੧) ਕਰਾਮਿਯਹ (੨) ਦਹਰਿਯਹ (੩) ਹਾਲਿਯਹ (੪) ਆਤਫ਼ਿਯਹ (੫) ਅਭਾਭਿਯਹ (੬) ਭਰਾਹਮਿਯਹ (੭) ਸ਼ਅਰਿਯਹ (੮) ਸੂਫ਼ਸਾਥਿਯਹ (੯) ਇਲਾਸਫ਼ਿਯਹ (੧੦) ਮਸਨਿਯਹ (੧੧) ਮਭੂਸਿਯਹ.

ਓਨਕੇ ਅਲਾਵਾ ਮੇਰਾ ਭੇ ਨਵਾ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਮੁਰਤਤਭ ਹੁਵਾ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਲੀ ਏ ਘੀਭ ਸੋਧਨੇਕੀ ਹੈ ਕੇ ਈਸ ਤਫ਼ਰੀਕਕੋ ਔਰ ਵਸੀਅ ਡਿਆ ਭਯੋ, ਔਰ ਉਭੀਦ ਹੈ ਕੇ ਈਸਕਾ ਨਤੀਭ ਈਸਵੀ ਸਨ ੧੮੬੦ ਤਕ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੁੰਗਾ.

ਮੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਦੀ ਤਾ'ਦਾਦ ਐਰ ਉਂ-ਕੀ ਤਕਸੀਲ

ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਮਰਤਬੇ ਛਾਸਿਲ ਕਰਤਾ ਹੈ, ਥਾ ਤੋ ਉਸ ਵਕਤ ਉਸੇ ਨਾਮਕੇ ਸਾਥ ਤਰਹ ਤਰਹਕੇ ਖਿਤਾਭ ਲਗਾ ਦਿਓ ਆਪਣੇ ਹੋ, ਥਾ ਥੇ ਯੂਸ਼ ਨਸੀਬੀ ਈਸ ਆਦਨਸੀਯਕੇ ਫਿਰਸੇਮੇਂ ਆਧਿ ਹੈ ਆਪਣੇ ਯੂਰੇ ਆਮੋਂ ਐਰ ਆਦਨਾਮਿਯੋਂ ਦੀ ਈਨਿਛਾਕੇ ਪਹੋਂਚ ਗਯਾ ਛੋ. ਈਸ ਲਿਓ ਥੇ ਫੈਸਲਾ ਤੋ ਨਾਜ਼ਿਰੀਨ (ਦਿਖਾਨੇਵਾਲੋਂ) ਕੇ ਛੀ-ਸੁਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਛੂੰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਸਾਥ ਤਰਹ ਤਰਹਕੇ ਅਲਾਭ ਕਯੂੰ ਤਰਾਥੇ ਗਏ ਹੋ ? ਆਦਰਛਾਵ ਈਨ ਛੋ ਆਪਣੇਮੇਂ ਸੇ ਐਕ ਨ ਐਕ ਆਦਰ ਹੈ, ਥਾ ਤੋ ਥੇ ਕੇ ਮੇਂ ਆਈ ਮਰਤਬਾ ਐਰ ਆਲੰਦ ਸ਼ਾਨ ਛੂੰ, ਥਾ ਫਿਰ ਈਨਾ ਅਲੀਲ ਐਰ ਨੀਯ ਛੂੰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਸਾਥ ਖਿਤਾਭੋਂ ਕੇ ਫਰਮ ਛਲਾ ਲਗਾ. ਯੈਰ ! ਮੁਝੇ ਈਸੇ ਆਦਨ ਨਹੀ, ਵਯਹ ਕੁਛ ਲੀ ਛੋ, ਲੇਕਿਨ ਥੇ ਥੀਨੀ ਆਤ ਹੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾਭ ਮੁਖਤਲਿਫ਼ ਆਰਗਾਛੋਂ ਸੇ ਮੁਝੇ ਮਿਲੇ ਹੋ, ਸ਼ਾਯਦ ਆਪਣੇ ਤਕ ਕਿਸੀਕੇ ਨ ਮਿਲੇ ਛੋ, ਐਰ ਯੁੱਕੇ ਈਨੇਮੇਂ ਸੇ ਆ'ਯ ਨਿਛਾਯਤ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋ. ਈਸ ਲਿਓ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕੇ ਪਛਾਨੇਵਾਲੇ, ਉਂ-ਕੀ ਕੈਫ਼ਿਯਤ ਆ'ਲੂਮ ਕਰਕੇ ਮੇਲਯੂਯ (ਯੂਸ਼) ਛੋ-ਯੋ.

ਸਭਸੇ ਪੇਹਲੇ ਤੋ ਥੇ ਸੁਨਿਓ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਐਰ ਖਿਤਾਭ ਈਨੇ ਹੋ ਕੇ ਯੂਦ ਮੁਝੇ ਲੀ ਅਯਥੀ ਤਰਹ ਯਾਦ ਨਹੀ ਰਹੇ, ਅਲਾਭਤਾ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਐਰ ਆਕਰ ਕਰਨੇਕੇ ਲਾਭਕ ਹੋ ਉਂ-ਕੀ ਤਕਸੀਲ ਥੇ ਹੈ.

ઈબ્લીસ :- ચે નામ પરવરદિગારકા અતિવ્યહ (દિવા હુવા) હે, જિસ્સે ઝાહિર હોતા હે કે મੈ અલ્લાહ તઆલાકી મહેરબાની ઔર રહમતસે નાઉમ્મીદ હૂં.

અહરમન :- ઈસ નામકા મન્શા ચે હે કે હર કિસમકે શર ઔર ફસાદકા બરપા કરનેવાલા મੈ હૂં.

અહરમ :- ઈસ્કે મા'ના હૈ સાંપકા મુંહ ગોયા ચે ઈશારા હે કે મੈ હઝરત આદમકો બેહકાનેકે લિચે સાંપકે મુંહમે બેઠકર જન્નતમે ગયા થા. ઈસ્કે અલાવહ ચે ભી ઈશારા હે કે જિસ તરહ સાંપકા મુંહ ઝેહરીલા હોતા હે, બિલકુલ ઈસી તરહ મેરા વુબૂદભી હે.

અબૂ મર્રહ :- ચે નિયાઝમંદકી (મુઝ શૈતાનકી) કુનિયત હે, કચૂં કે મેરે લખકેકા નામ મર્રહ થા.

ખબીસ :- સબ જાનતે હૈ કે ખબીસ નામસે કેસી ઈઝ્જત અફઝાઈ હોતી હે.

ખન્નાસ :- ઈસ્કે મા'ના હૈ ભાગનેવાલે કે, ગોયા મੈ ખુદાકે ઝિક વગૈરહસે ભાગતા હૂં, ઔર ચે ઈશારા ભી હે કે મੈ આસમાની મઝહબસે ભાગા થા.

ખતીબ અહલિન્નાર :- ગોયા કે મੈ તમામ નારીયોકા ખતીબ હૂંગા જો મેરે સાથ જહન્નમમે જાએગે.

શૈતાન :- ઈસ્કે મા'ના દેવકશ ઔર ધોકા દેનેવાલેકે હૈ, અબ મતલબ આપ ખૂદ હી સમજ લીજિયે.

શેખ નબ્દી :- ઈસ નામકી એક ખાસ વજહ હે. એક મરતબા મક્કા કે કુરૈશ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે કતલકા

मश्वरा कर रहे थे. मैं ली वहां पहुँच गया. वो लोग मुझे देनकर चुप हो गये. मैंने उन्हें यकीन दिलाया कि मैं ली तुमहारा हमदर्द और मश्वरेका शरीक हूँ, तब उन्होंने मुझसे मेरा नाम पूछा. मैंने कहा मैं शेण हूँ, नब्द शहरका रहेनेवाला हूँ, उस वक्तसे लोग मुझे शेण नब्दी कहकर भिताण करने लगे.

अज्जजीव :- ये मेरा कौमी नाम है. मेरे मां-बापका तज्जीज किया हुवा, और सिब्दहके धन्कार तक येही नाम रहा था.

गवी :- धस्ते मा'ना गुमराह के हैं. गोया नाम रजनेवालोकें ज्वालमें मैं गुमराह हूँ.

मुअल्लिमुल मलकूत :- ये नाम धस लिखे लोगा के मैं अर्सा (जमाने) तक इरिशतोंका उसताह रहा हूँ.

मुरतद :- धस्ते मा'ना फिर जनेवाले के हैं. गोया भिताण देनेवालोकें ये गलत कहमी हो गई के मैं भुद्धमे मजहबसे फिर गया हूँ.

मारिद :- ये नाम ली धस लिखे तज्जीज हुवा के धस्ते मा'ना सरकश देव के हैं.

शयातीनकी ता'दाद

मैंने अपनी जिन्दगी के वाकिआतमें जगह जगह अपने मिशन और अपने मुरीदोंका तज्जिरह किया है. जेहतर है के धस सिलसिलेमें ये तज्जीलली अयान कर दूँ के शयातीन

યા'ની મેરે મુરીદોં ઓર સાથિયોંકી તા'દાદ કિતની હે ? ઓર કિસ હિસાબસે હે ?

એક દફા'કા ઝિકર હે કે મુજે પૈગમ્બર આબિરુઝ્જમાં (સ.અ.વ.) ને બુલાયા, જબ મૈં ઉન્કી ખિદમતમેં હાજિર હુવા તો મેરા સપ્ત ઇમતિહાન લિયા ગયા. ઇર્શાદ હુવા,

ઈબ્લીસ ! તુજસે એક દિલચસ્પ સવાલકા જવાબ લેના હે. ચે બતા કે દુનિયામેં શયાતીનકી તા'દાદ કિતની હે ?

મૈંને અર્જ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) ! આપને ખહોત હી સપ્ત સવાલ કિયા હે, ઓર મુશ્કલ ચે હે કે મૈં આપ (સ.અ.વ.) કે સામને સચ બોલને પર મજબૂર હૂં, ચાહે મુજે ઇસ સવાલકા જવાબ દેનેસે નુકસાન પહોંચેગા, લેકિન ખૈર ! જબ આપ (સ.અ.વ.) ને દરયાફત ફરમાયા હે તો મુજે અબ બતાના હી પજોગા. સુનિચે ! ઇસ્કા હિસાબ ચે હે કે આદમ (અલૈ.) કી તમામ ઔલાદસે દસ હિસ્સે ઝિયાદહ જનવર હૈં, ઓર ઇન દોનૂંસે દસ હિસ્સે ઝિયાદહ પરિન્દે હૈં, ઓર ઇન સબસે દસ હિસ્સે ઝિયાદહ યાજૂજ માજૂજ હૈં, ઓર ઇન સબસે દસ હિસ્સે ઝિયાદહ ફરિશ્તે હૈં, ઓર ઇન સબસે દસ હિસ્સે ઝિયાદહ મેરે ખાનદાનવાલે ઓર મુરીદ હૈં. અબ આપ ગૌર ફરમા લીજિયે કે શયાતીનકી તા'દાદ કિતની હે, ઓર વો આદમકી ઔલાદસે કિતને ઝિયાદહ હૈં.

આજકલ કયા કર રહા હું ?

દિલ તો નહી ચાહતા કે ભરી મેહફિલમેં રાજકી ખાત કેહ
હું, લેકિન મૈં ઈન્સાનકી તરહ ધોકેખાજ નહી હું કે અપને
નુકસાનકા ખિયાલ કરકે જૂઠ ખોલું, યા અપની અચ્છી અચ્છી
ખાતેં તો બળે બળે ઉનવાનાતકે તહત (નીચે) શાનદાર
અલ્ફાજમેં કેહ હું ઔર ખુરી ખાતેં છુપા લું. જાનતા હું કે ઈસ
ઉનવાનકે તહત જો કુછ ભી લિખ્ખૂંગા, ઈસ્સે મેરે મિશનકો
બહોત નુકસાન પહોંચ જાએગા, લેકિન કુછ પરવા નહી.
જબ ઓખલીમેં (પીસનેકે ખરતનમેં) સર દિયા હૈ તો મૂસલોંસે
કયા કરૂંગા ? જો હક ખાત હૈ ઉસે કયું છુપાઉ. જો કુછ મૈં
કર રહા હું ઔર ફિર ભી કરતા રહૂંગા, ઈસ્કે લિયે ઉમર
પળી હૈ. આજ જૂઠ ખોલકર કયું ઈન્સાન બનું ? અગર મેરી
સ્કીમેં ઔર હથકન્ડે ઝાહિરભી હો ગએ તો કિસ્કી મજલ હૈ
કે મેરે રાસ્તેમેં રોળા અટકા સકે.

સુનિયે ! આજકલ મેરે દક્તરમેં કામ બહોત જિયાદહ
હૈ, ઔર ઉસ્કી વજહ યે હૈ કે મૈંને ઔર મેરી કંપનીને એકહી
વકતમેં બહોત સારી તહરીકેં અમલમેં લાનેકે લિયે ચલાઈ હૈ.
ગો કામકી યે જિયાદતી ઝાતી તૌર પર મુજે કુછ તકલીફ
નહી દેતી, મગર ઈન સબ પર કંટ્રોલ કરનેમેં કાફી પરેશાની
પેશ આ રહી હૈ.

જબ મૌજૂદહ વકતકે લિયે હમારી મજલિસે તહરીક

ਸਾਜ ਮੁਪਤਲਿਖ਼ ਤਭਵੀਯੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਥੀ ਤੋ ਮੈਂਨੇ ਸਦਰਕੀ ਛੇਸਿਯਤਸੇ ਸਿਰ੍ਹਿ ਐਕ ਹੀ ਰਾਯ ਦੀ ਥੀ ਤੇ ਹਮ ਸਭਕੋ ਹਰ ਤਰ੍ਹਸੇ ਗਾਇਲ ਹੋਕਰ ਸਿਰ੍ਹਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੌਮ ਪਰ ਮਫ਼ਹਰਯਾਨ ਹੋਨਾ ਆਇਏ, ਤਾਕੇ ਅਪਨੀ ਫ਼ੇਰੀਨਾ ਅਫ਼ਾਵਤਕੀ ਧਿਆਸ ਖੁਸ਼ਾ ਸਕੇ, ਲੇਕਿਨ ਐਂਕਸੋਸ ਹੈ ਤੇ ਮੁਝੇ ਅਪਨੇ ਦੋਸਤੋਂਕੀ ਰਾਯਸੇ ਤਭਵੀਯ ਵਾਪਸ ਲੇਨੀ ਪਈ, ਕਯੂੰ ਤੇ ਉਨ ਸਭਕਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਏ ਥਾ ਤੇ ਹਮੇਂ ਨਾਓਂਸਾਫ਼ੀ ਨ ਕਰਨੀ ਆਇਏ. ਸਿਰ੍ਹਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੌਮਕੋ ਮੁਨੱਯਯ ਕਰਕੇ ਆਕੀ ਸਭਕੋ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ ਓਂਸਾਫ਼ੀ ਖ਼ੂਨ ਕਰ ਦੇਨਾ ਹੈ. ਕਯਾ ਆਕੀ ਕੌਮੇਂ ਆਦਮਕੀ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ? ਅਗਰ ਹੈਂ ਤੋ ਹਮੇਂ ਅਪਨੇ ਵਸੀਅਤ ਅਰਾਏਅਕੋ ਹਰਕਤਮੇਂ ਲਾਨੇਸੇ ਆਗਨੇਕੀ ਕਯਾ ਅੜਤ ਹੈ ? ਯੇਹਤਰ ਹੈ ਤੇ ਅੜਤਕੇ ਲਿਖਾਅਸੇ, ਯਾ ਤੋ ਐਕ ਐਕ ਕਰਕੇ ਓਂਸਾਨੋਂਸੇ ਘਟਲਾ ਲਿਖਾ ਅਏ, ਯਾ ਕੌਮਕੀ ਛੇਸਿਯਤਸੇ. ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਘਟਲਾ ਲੇਨੇਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪਰ ਉਨ ਸਭਕੋ ਲੇ ਆਨਾ ਆਇਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਅਵਲੁਕ ਆਦਮਕੀ ਔਲਾਦਸੇ ਹੈ.

ਬੁਨਾਂਏ ਓਂਸ ਸਿਲਸਿਲਾਮੇਂ ਦੁਨਿਆਕੇ ਜੁਗਰਾਫ਼ਿਯਾਓਂ ਛਾਲਾਤ ਪਰ ਗੌਰ ਕਰਨੇਕੇ ਆ'ਦ ਹਮਨੇ ਮੁਪਤਲਿਖ਼ ਮੁਲਕੋਂ ਤੇ ਲਿਖੇ ਉਨਕੀ ਮੁਨਾਸਿਬਤਸੇ ਮੁਪਤਲਿਖ਼ ਤਭਵੀਯੋਂ ਮੰਜੂਰ ਕੀ. ਅੜਤ ਤੋ ਓਂਸ ਆਤਕੀ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਮੁਲਕਕੇ ਲਿਖੇ ਮੰਜੂਰ ਕੀਏ ਗਏ ਛਾਲਾਤਕੋ ਲੀ ਓਂਸ ਕਿਤਾਬਮੇਂ ਲਿਖ ਦ੍ਰ, ਲੇਕਿਨ ਏ ਯੇ—ਨਤੀਜਸੀ ਆਤ ਹੈ, ਕਯੂੰਕੇ ਏ ਕਿਤਾਬ ਉਰ੍ਹੂ ਅਯਾਨਮੇਂ ਸ਼ਾਏ' ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਔਰ ਉਰ੍ਹੂ ਸਿਰ੍ਹਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਔਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨਕੇ ਸਿਵਾ ਕਹੀ ਲੀ ਰਾਓਂਯ (ਬਲਤੀ) ਨਹੀਂ ਹੈ. ਪਸ ਮੈਂ ਸਿਰ੍ਹਿ ਵੋ ਆਏਂ ਅਯਾਨ ਕੜੰਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਅਵਲੁਕ ਉਨ ਮੁਲਕੋਂਸੇ ਹੈ ਯਾ'ਨੀ ਸਿਰ੍ਹਿ ਦੋ ਤਭਵੀਯੋਂ ਯੇ ਉਨ

મુલ્કો કે રેહનેવાલો કે લિયે હમારી મજલિસે તેહરીક સાઅને (તેહરીક બનાવેવાલેને) તૈયાર કી હૈ. હાં ઈસ્કા વા'દા કરતા હું કે જિસ જિસ અખાનમેં મુજે સવાનેહે ઉમરી લિખનેકી અરત મેહસૂસ હોતી રહેગી, યા જિન અખાનોમેં ઉસે શાઅે' કરનેકે લિયે ભેજૂંગા વો અખાન જહાં બોલી જાતી હોગી ઉન સબ જગહો કે મુતઅલિલક તજવીજે ભી ઉસમેં લિખ દૂંગા, જેસે કલકો યે કિતાબ કિસીને અંગ્રેજીમેં શાઅે' કી, યા કરનેકા ઈરાદા કિયા તો યુરોપકે ઉન તમામ ખિલ્તો કે હાલાત ભી ભેજ દૂંગા જહાં જહાં અંગ્રેજી રાઈજ (ચલતી) હૈ, યા અગર જર્મન અખાનમેં કિસી શખ્સને ઈસ કિતાબકા તર્જુમા કિયા તો જર્મની કે લિયે જો તજવીજે હમારી મજલિસકે જેરે અમલ હૈ વો સાફ સાફ લિખ દૂંગા, ઈસી તરહ અરબી, ફારસી, તુરકી, ચીની, જાપાની, લાતીની વગેરહ વગેરહ અખાનો કે લિયે વહાં કે હાલાત ભેજ સકતા હું, જિસ શખ્સકો અરત હો મુજસે મંગા લે. અભી તો આપ પાકિસ્તાન ઔર હિન્દુસ્તાનકે મુતઅલિલક તજવીજો કે હાલાત સુનિયે.

યે તો કરીબ કરીબ નામુઝિન હૈ કે મૈં ઈસ મુખ્તસરસી કિતાબમેં ઉન તમામ તજવીજોકા હાલ લિખ દૂં જો ઉન મુલ્કોકે લિયે હમારી ઈસ મજલીસે તેહરીક સાઅને (તેહરીક બનાવેવાલેને) અપને આઈન્દહ યા મૌજૂદહ પ્રોગ્રામમેં શામિલ કી હૈ, ફિર ભી ચંદ અહમ તજવીજોકા ઝિકર કર દેના અરૂરી હૈ, જેસે -

મેંને ઓલાદે આદમ (અલૈ.) મેં યે સ્પ્રીટ પૈદા કી કે વો લિખાસકે ઝઘળમેં ન પળે, કયૂં કે કપળે પહેનનેસે ઈન્સાની

बदनको धूप नहीं मिल सकती, और धूपका गुसल तंदुस्तीके लिये जरूरी है. मुझे यकीन है के मगरिबके आ'ज हिस्सोंमें मुझे धंस तेहरीकका अच्छा नतीजा मिला, मगर अशियाके कम अकल लोगोंने ये भ्रष्ट कर दिया के ये तेहरीक अप्लाक और तहजीबकी दुश्मन है. फिर ली ये कैसे मुश्किन था के मेरी कोशिश बेकार जाये. देखनेवाले देख रहे हैं के बजे बजे आनदानोंकी नौजवान लणकीयां और औरतें कोशिश करती हैं धंस आतकी के उनके जिसमका जियादहसे जियादह हिस्सा नंगा नजर आये और लोग उसे देखें, वरना आपही बता दीजिये के नंगेपनके क्या मा'ना है. आप समझ लीजिये के ये नंगा रहनेकी कोशिश वो लणकीयां करती हैं जिन्की दादी नंबर एक या'नी अम्मां हप्पाने दूसरोंसे लिबास मांगकर जन्नतमें अपना बदन ढंका था.

धस्के अलावल मेरे मिशनकी ता'लीमका जियादहतर हिस्सा आसमानी ता'लीमकी जिद पर मुल्हसिर (मौकूफ) है, धंस वास्ते आप हर मा'मलाको सामने रखिये, और अंदाजा कीजिये के अप्लाक और तमद्दुन क्या खाहता है ? और मेरी ता'लीम क्या गुल मिला रही है ? जुदाने अंदासे कहा, शराब न पी. मैंने कहा पी. कुछ मेरी तरफ आये, और कुछ पुरानी लकीरके इकीर होकर बिन (बगैर) देखे जुदाकी तरफ. धंधरसे जिना, जुवा, डिस्को कुनूर, बेशरमी, बेहयाध, और जुदा जाने किस किस चीजकी ममानियत दुध, और मेरी तरफसे धन चीजों के जाधज होनेका प्रोपेगंडा हुवा. नतीजा पूछ देख लीजिये. मेरी तरफ कितने हैं, और

उस जुदा की तरफ़ कितने हैं जिसको तमाम दुनिया पर जुदाई का दावा है.

अगर आपने इस मआमले पर धन्साइसे गौर किया तो आपको मा'लूम हो जायेगा के धन्साना आबादी का तीन चौथाई हिस्सा मेरे कब्जा में आ चुका है, और अगर येही ચાલ रही, और मेरे लोले लाले शिकार धन्सी तरफ़ गइलत की निन्द सोते रहे तो वो दिन दूर नहीं के जब दुनियावाले निन्नानवे (८८) की सदी मेरी ता'लीम और मेरे मिशन के मुजस्सम धशतिहार बन जायेंगे.

आभिर में अक़ पात और अर्ज कर हूं, और वो ये के मैंने लंबा होने के डरसे अपने मौजूदह और मेरे अमल प्रोग्राम को जयान नहीं किया है. क्यूं के वो जहोत ही लंबा है. और सिर्फ़ उसके लिये मौजूदह किताबसे डबल ज़ामत की किताब की ज़रूरत है, पर मैं अहति यात के तौर पर ताअ मशागिल को मेहकूज रખता हूं, अगर देખनेवालों ने ज़रूरत मेहसूस की तो धन्शा अल्लाह वो किताब अलग सूूरत में पेश करूंगा, जे मेरे प्याल में इस किताबसे जहोत जियादह ज़मीम (जणी) होगी, और यूंके आज कल के वाकिआत लिखूंगा, इस वास्ते हिलयस्फ़ ली जियादह होगी.

मैं जनता हूं के मेरे हातात पण्डनेवालों को अली से मेरी आर्धन्दा जिन्दगी और अगले प्रोग्राम को समजने की जेबैनी हो गई होगी, लेकिन मुझे अइसोस है के मैं वक्त से चेहले अपनी इस स्कीम अहिर करके दबलगीरी की दा'वत देना नहीं चाहता.

झिर ली जइरी मा'लूम होता है के ताज मशागिलका
 ओक हलकासा पाका पता हूं.

ये तो आपको मा'लूम ही है, और आपने अपनी
 आंजोसे देण लिया के सितम्बर सन १८३६ में मेरे
 भुरीहो ने जर्मनीसे ओक निहायत कारआमद (काम आनेवाली)
 आवाज बुलंद की, और ओक ऐसी भूनरेजी (भून पछानेवाली)
 जंगकी बुनियाद रब्बी, जिस्के नतीजमें आदमकी नसलके
 करोणों लेहलछाते पौदे तहस नहस (बरपाद) हो गये. मैंने
 शु३' में अंदाज लगाया था के कमसे कम दुनियाकी ओक
 योथाई आभादीको १८ स तहरीकमें भुजतला करके इना कर
 हूंगा. मगर जर्मनी के ओक भुजदिलने मेरी ये स्कीम कमजोर
 कर दी, और वकतसे पेहले ही ओ छोण जैडा. बहरहाल सन
 १८४४ तक १८ स जंगमें लुट्ई आया. वो मेरी मा'कूल
 कामियाबी कही जा सकती है. यूंके मेरी ये स्कीम अधूरी रह
 गई थी, १८ स लिये १८ स जंगके भातभाके आ'दली मैंने अपनी
 तमाम झेजों के लिये जणे कमान्डरोंको हिदायात लेज दी के
 झिर किसी न किसी तरह १८ सानको इसादके लिये तैयार
 करो, और जल्दीसे जल्दी दुनियाकी योथाई आभादीको भूनमें
 नेहला दो.

भुदाका शु३ है के मेरे झेज अइंसरोंने १८ स हुकमकी
 अहमियतको समज लिया, और सारी दुनियामें ओक ऐसी
 केइवत पैदा कर दी है के अब जिस तरई नजर उठाकर
 देखिये, भून ही भून नजर आता है, १८ स सिलसिलामें
 नाईसाझी होगी, अगर मैं अपने यीनी नुमाईन्होंकी अच्छे

कामोकी ता'रीक्ष न करे जिन्होने जणी मेहनतो के साथ चीनमें जैसे हावात पैदा कर दिये, जिन्की वजहसे धंस जणे मुल्ककी छंटसे छंट जण गध. धंसी तरह इस्तीन, यूनान, हिन्दुस्तान, जर्मा, धन्डोनेशिया, होलेन्ड, जवा, वगैरह जहोतसे मुल्कोमें मेरे साथीयो और दोस्तोने जे जणे जणे करनामे अंजम दिये हैं, छिन्की तक्ष्सीलात ली धन्सानके कानों तक पहुँच चुकी हैं. और फिर लुत्फकी बात ये है धन तमाम जूनी हवादिसमें अगरचे सो झिसद मेरा हाथ है, लेकिन आपही बताधिये कभी किसी तरफसे मुजपर कोध धल्जम आया ? धंसी लिये तो मैं केहता हूँ के ये मिट्टीका पुतला दा'वा तो आसमानी करता है, मगर अकल धतनी ली नहीं रभता के अपने चारों तरफके हावातको सहीह रंगमें पेहचान सके. इस्तीनके जून जराजाको यहूदीयो के सर थोपना चाहता है. यूनानमें अवामके जज्जातको मुद्लिम (मुजरिम) गरदानता (केहता) है. हिन्दुस्तान और पाकिस्तानके अगले क़सादोंकी जिम्मेदारी हिन्दुओं और मुसलमानों के जहन पर डालता है. जर्माकी कल्लो गारतगिरीको धन्सानकी पार्टीजंदीका नतीज करार देता है. धन्डोनेशियाकी तजाहीका जिम्मेदार होलेन्डकी सामराज्य जेहनियतको केहयता है, और नादान नहीं समझता के कुसूर कट पुतलीका (अपना) नहीं होता.

जहरहाल ये बात जनी आदमको तसलीम कर लेनी चाहिये के मैंने जदवा लेनेकी हकीकतको पूरी तरह समझ लिया है, और निहायत कामियाबी के साथ अपनी धंस प्यासको जूज रहा हूँ. मौजूदह दौरके धन्सानने ली मेरे

બળે બળે કારનામોંકો અચ્છી તરહ દેખા હે, ઔર જો કુછ મેં અગલે ચંદ બરસોંમે કરનેવાલા હું વો ભી સામને આ જાએગા. અગરચે ઉસ્કી તફ્સીલ બતાની ઇબ્લીસી મિશનકે ખિલાફ હે, ફિર ભી ઇશારાકે તૌર પર બતા દેતા હું કે અગર ઇન્સાનમેં કુછ દમ ખમ હે તો મેરે મજબૂત મિશનકો નાકામ બનાનેકી કોશિશ કરે.

મૈને અપને એક નવે પ્રોગ્રામકે તહત (નીચે) અપને હોશિયાર સાથીઓંકો અમેરીકા ઔર રૂસમેં ભેજ દિયે હૈ, ઔર કુછ લોગ ઇંગ્લેન્ડમેં મુકર્રર કિયે હૈ. યે તીનો પાર્ટીયાં મેરી બતાઈ હુઈ સાઈન્ટેફિક તરકીબોં પર અમલ કરેંગે, ઔર દુનિયાકો એક બાર ફિર યાદ દિલાએંગે કે ઇબ્લીસ મરા નહી ઝિન્દહ હે, ઔર ઉસ્કા બદલા લેનેકા જખખા આજ તક જવાન હે.

નામુનાસિબ ન હોગા, અગર ઇસ સિલસિલામેં હિન્દુસ્તાન ઔર પાકિસ્તાનમેં અમલમેં લાનેવાલી તેહરીકોંકી તરફભી ઇશારા કરૂં. મૈને ફેસલા કિયા હે કે હિન્દુસ્તાન ઔર પાકિસ્તાનમેં ઇનતિશાર ફેલાને કે લિયે લોગોં કે જખખાતકો તરબિયત હૂં, ઇસ મકસદ કે લિયે મૈને બહોતસે લોગોંકો પસંદ કર લિયા હે જો મજહબી, લિસાની, ઔર ઇલાકાઈ વગેરહ જખખાતકો ઉભારકર મેરા મિશન કામિયાબ કરનેકી કોશિશ કરેંગે.

પાકિસ્તાનસે ભી ગાફિલ નહી હૂં, ઇસ મુલકકે લોગોંકો હરગિઝ યે ન સમજના ચાહિયે કે ઉન્કે પાસ લા હૌલકા હથિયાર હે, ઇસ લિયે વો મેરી પકળસે બચે રહેંગે. મૈને ઇસ

મુલકમેં ભી જગહ જગહ અપને એજન્ટ મુકરર કર દિયે હૈ,
જિન્હોને બાકાઈદા અપના અપના કામ શુરૂ કર દિયા હૈ,
ઔર અકસર જગહોસે ઉન્કી શાનદાર કામિયાબીયોંકી ખબરે
આ રહી હૈ, જિન્કી તફસીલ અપની કિસી અગલી કિતાબમે
ખયાન કરૂંગા.

દોસ્તો કા દોસ્ત

- 'ઈબ્લીસ' -

